

8

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

משרד

מל"ג: 124

כנסת - שאלות ותשובות - 30.3.2020

חלק ב'

12.89 - 6.90

מס' חקיקה מקורי

7386/6-ג

מחלקה

שם תיק: סגן השר בנימין נתניהו - כנסת

7386/6-ג

מונה פנוי

מונה פריט R000304

כתובת 2-107-11-4-7

תאריך הדפסה 10/02/2020

י"ג סיון חש"ן
6 ביוני 1990

75457

סדר יום

ח"כ אמנון רובינשטיין

שאי לוחא בע"פ 291

ח"כ משה זאב פלדמן
ח"כ אמנון רובינשטיין
ח"כ שלמה דיין
ח"כ מיכאל בר-זוהר

שאי לוחא 2007
שאי לוחא 2063
שאי לוחא 2082
שאי לוחא 2120

4 ביוני 1990

75347

חשובה לשאי לחא מסי' 2007 של ח"כ מ.ז. פלדמן

נושא: חילול בית העלמין היהודי הישן במבכורג

לשאלה 1 : ידוע לנו כי בינואר אכן הושחתו מצבות בבית העלמין לגופלדה במבכורג.

לשאלה 2 : בעקבות הגשת תלונה של הקהילה היהודית במבכורג ב-23.1, התנהלה חקירה של משטרת המבכורג. החקירה לא העלתה כל עדות שמדובר בהשחתה על רקע פוליטי או ניאוו-נאצי. הרמטכ"ל סבורה שמדובר במעשה קונדס של ילדים.

לשאלה 3 : שגרירות ישראל בכוון פנתה בנדון לגורם הממלא ברפ"ג - הסנטור לענייני פנים במבכורג. הסנטור ציין חומרת המקרה על רקע האחריות והיסטוריה של העם הגרמני ועל רקע הפגיעה בכבוד המתיים. בעקבות פניית השגרירות ביקש הסנטור ממשטרת המבכורג לבדוק שנית אם אמנם אין נקודות אחיזה המוכיחות על השחתה על רקע פוליטי.

החברה

חבר הכנסת

הכנסת

BEH.66 IEHS_UO

משה זאב פלדמן

בס"ד, ירושלים, ב' באדר התש"ן
27 בפברואר 1990

שאלתה רגילה

200?

א ל: שר החוץ

מאת: חה"כ משה זאב פלדמן

הנושא: חילול בית העלמין היהודי הישן בהמבורג

בעתון "יום השישי" מיום כ"ח שבט, תש"ן, (23 בפברואר 1990), פורסם כי בית העלמין היהודי הישן "לאנגפלדה", בעיר המבורג, במערב גרמניה, חולל, ומצבות רבות נופצו.

אודה לך אם תשיב לי:
1. האם פנה משרד החוץ לממשלת גרמניה המערבית כדי לברר אם נעשתה חקירה בעקבות המקרה ומה היו תוצאותיה?

2. האם דרשה ממשלת ישראל מממשלת גרמניה המערבית נקיטת צעדים למניעת תופעות דומות בעתיד?

בכבוד רב,

ח"כ משה זאב פלדמן

השאלות נרשמה ביום

1990-02-23

2-0000

23

סשינ-רושא-23

BEH.32_HSUR_IHSS:DM

ירושלים, י' באדר התש"ן
7 במרץ 1990

ח"כ אמנון רובינשטיין

אל: שר החוץ

~~מטה ארגון~~

מאת: ח"כ אמנון רובינשטיין

2063

ש א י ל ת א

בנושא: אישורר האמנה בדבר, ביעורן של כל ~~הצורות~~ ~~של~~ אפליה נגד
נשים.
====

ישראל חתמה על האמנה בדבר ביעורן של כל הצורות של אפליה נגד
נשים ביום 17.7.80.

אבקש לשאול את כבוד השר:
=====

1. האם אישרה ישראל את האמנה ? אם לא - מדוע ?
2. האם יש בכוונת ישראל לאשרר את האמנה ומתי ?

בברכה,
ח"כ אמנון רובינשטיין

R

23

20

מס' 2063
התאריך
למשרד
החוץ

י"א סיון תש"ן

4 ביוני 1990

75350

חשובה לשאי לתא 2082 של ח"כ הרב שלמה דיין

חנושא: יבוא מכונות "הונדה" מארה"ב לישראל

א. בדיון בוועדת מנכ"לים ליחסים כלכליים בין"ל בראשות מנכ"ל משרד האוצר

מה-24.12.89 הוחלט כדלקמן:

"לאשר יבוא רכב "הונדה" תוצרת ארה"ב וזאת בשלושה תנאים:

א. היבואן יעמוד בתנאי מקור לפי הסכמי הסחר עם ארה"ב.

ב. היבוא יעמוד בתנאי משרד התחבורה לקבלת רשיון יבוא רכב.

ג. היות והרכב המיוצר בארה"ב כולל מכלולים וחלפים מתוצרת חברת האם ביפאן,

וחיות והחברה נכנעה בעבר לחרם הערבי, על היבואן להניח את דעת הממשלה בצורה

מפורשת, כי תהיה בעתיד אספקה סדירה גם של המכלולים והחלפים המיוצרים

ביפאן."

הוחלט נתקבלה פה אחד על דעת נציגי משרד החוץ, האוצר, תמ"ס, תחבורה, משפטים

ומשרד הכלכלה, שהשתתפו בישיבה.

ב. במכתבו של סגן נשיא הונדה ארה"ב למשרד התחבורה מ-27/3 שחועבר למזכיר הממשלה

ע"י השגריר של ארה"ב בישראל, מר ויליאם בראון, נטלה על עצמה חברת הונדה

ארה"ב התחייבות לספק חלפים לתקופת שבע שנים מכל המקורות כולל חלפים המיוצרים
ביפאן. כמו כן עמדה החברה בתנאים אחרים שנקבעו בהחלטת ועדת המנכ"לים כנאמר
בסעיף א' לעיל.

ג. החמלצה לאשר יבוא מכוניות הונדה נתקבלה, אי לכך, פה אחד בוועדת המנכ"לים
ליחסים כלכליים בין"ל.

שר התחבורה אישר בתור הרשות המוסמכת יבוא ארצה של מכוניות הונדה תוצרת
ארה"ב.

הכנסת

BEH.81_IEHS_AHSS:DM

(חברת מכוניות דיין)

י' באדר התש"ן
7 מרץ, 1990

אל: שר החוץ

מאת: (הר"ם) שלמה דיין, ח"כ

הנושא: יבוא מכוניות "הונדה"

2082

~~החברת מכוניות דיין~~

ש א י ל ת ה

באמצעי התקשורת פורסם כי איש משרד החוץ ביקש למנוע יבוא מכוניות "הונדה" מארה"ב לישראל וכי צעדו זה עורר תרעומת קשה.

אודה איפוא לכב' אם ישיבני:

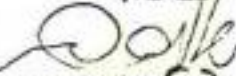
א. מה היתה עמדת משרד החוץ באשר לייבוא מכוניות הונדה לישראל?

ב. האם פעילות עובדי משרדך בענין זה היתה על דעתך?

ג. מה היו מניעי עובדי משרדך?

ד. ^{הר"ם} (מבני) שינה משרד החוץ את עמדתו? איין - מוצא?

כברכה,

(הר"ם) שלמה דיין
חבר כנסת

23

חשובה לשאלתא 2120 של ח"כ מ. בר-זוהר

הנושא: קומיקס "אינתיפאדה" בכריסטינה

לשאלה מס' 1: נציגויות ישראל ברחבי העולם שוקדות על איסוף חומר תעמולה עויינת ומעבירות את החומר הזה לידיעת משה"ח.
מסתבר, שלפני כמה חודשים אכן התפרסמה בכריסטינה בעתון מצוייר הקשור לאירגון "אמנסטי" סידרת ציורים בגנות חיילי צה"ל. שגרירותנו מחתה על כך, הן בפני מערכת העתון, והן בפני "אמנסטי".

לשאלה מס' 2: אין כל אפשרות למנוע כליל פירסומים כאלה בארצות תבל, לרכות בכריסטינה. עם זאת, פועל משרד החוץ באופן שוטף לאיזון התופעות שליליות כאלו, וזאת ע"י הפצת חומר הסברה בכתב וחומר אודיו-ויזואלי באמצעות הנציגויות וגורמי הסברה מקומיים הקשורים עמן.

לשאלה מס' 3: בכריסטינה פעילותנו והסברתית בקרב בתי הספר והנוער היא ענפה מאד, ואנו נעזרים במלאכה זו בין היתר בעבודתה הברוכה של BIPAC.

חבר הכנסת

הכנסת

כ"ב באדר התש"ן
19 מרץ, 1990

מיכאל בר-זהר

ש א י ל ת א

2020

אל : שר החוץ, ~~משה דיין~~

הנושא: קומיקס "אינתיפאדה" בבריטניה

באחרונה פורסמו בעתונות ידיעות על סיפורים מחווי
האינתיפאדה במגזין קומיקס בבריטניה. בסיפורי קומיקס
אלו מתוארים חיילי צה"ל כקלגסים והפלשתינים כאנשים
הגונים הנדחפים למעשי טרור כמוצאם האחרון מההשפלה.

שאלותי לכב' השר:

1. האם מודע משרדך לקיומם של פרסומים אלה?
2. ~~(מה בדעתך)~~ ^{האם} משרדך ~~(לעית-כבוד)~~ ^{לעית-כבוד} למנוע או לאזן פרסומים כאלו?
3. האם מקיים משרד החוץ הסברת נגד ~~(שתבהיר את המצב)~~ ^{האמנותי-לקוראית?}

בברכה,

מיכאל בר-זהר, ח"ס

23

5 ביוני 1990

75444

תשובה לשאלתא בע"פ מס' 291 של ח"כ אמנון רובינשטיין

נושא: ביקור נלסון מנדלה בישראל

ישראל עוקבת מקרוב ובאחדות אחרי ההתפתחויות בדרא"פ ומקווה שתחליף בו החל הנשיא דה קלארק יוביל לשקט ולחבונה בינקותילתית במדינה זו.

אנו עוקבים גם אחרי הביקורים שעורכים הנשיא דה קלארק ונלסון מנדלה באירופה וחכנות לקראת הביקור בארה"ב.

אם כל אחד מאתנו יכול להפעל מעמידתו ואיתנה של נלסון מנדלה אחרי שנות מאסרו הארוכות, הרי אנו כישראלים חשים באכזבה מהעמדות הפומביות בהן נקט.

בביקורו האחרון מחוץ לגבולות ארצו, בלוסאקה בירת זמביה, הוא נועד עם מנהיג אש"פ והתחבק עמו. מאז, באדיס וגם באותו ראיון שח"ב רובינשטיין מתייחס אליו, אימץ לעצמו נלסון מנדלה את העמדות האש"פיות והערביות הרדיקליות. הוא גם השווה את המאבק של העם הפלסטיני למאבק שהשחורים מנהלים נגד האפרטהייד, זאת תוך התעלמות מוחלטת מהעמדות התקיפות שנקטו כל ממשלות ישראל ועוד בשנות ה-50 נגד האפרטהייד ונגד כל אפליה גזעית.

אנו מנסים בדרכים שונות ובין היתר ע"י מגעים עם אנשים המקורבים אליו
וארגונו להנחיל לחר נלסון מנדלה שהזמונה שהוא מצייר מישראל טעות כיסודה. אנו
מקווים שיעלה בידינו לתקן את המעוות. אנו גם שוקלים את הזמנתו ונעשה זאת בשעה
המתאימה.

303367

משיג-רושא-28

BEH.82_HSUR_IHSS:DM

ירושלים, כ"ו באייר ה'תש"ן
28 במאי 1990

ח"כ אמנון רובינשטיין

אל: ~~ראש הממשלה~~
~~מריצת סמיר~~

מאת: ח"כ אמנון רובינשטיין

ש א י ל ת א ב ע " פ

בראיון שפורסם בעיתון ידיעות אחרונות ביום ב' 21.5.90 בעמוד 18
אמר נלסון מנדלה, שמעולם לא הוזמן לבקר בישראל עד היום.

אבקש לשאול את כבוד ~~(ראש הממשלה)~~ ~~לוי יאיר~~
=====

1. האם זה נכון? ~~לוי יאיר~~ - ~~מריצת סמיר~~
2. ~~האם ח"כ מנחם פרידמן~~ ~~לחזמין~~ ~~נלסון מנדלה~~ לבקר בישראל ~~הוא~~
~~לא, מדוע?~~

בברכה,

ח"כ אמנון רובינשטיין

*** הכנסת ה-12 ***
*** שאילתות בעלפה ***
291 : מספר
נרשמה ב: ~~4695~~
תשובה עד: ~~4695~~

י"ג סיון חש"ן
6 ביוני 1990

75457

סדר יום

ח"כ אהרון רובינשטיין

שאי לתא כע"פ 291

ח"כ חשה זאב פלדמן
ח"כ אהרון רובינשטיין
ח"כ שלמה דיין
ח"כ מיכאל בר-זוהר

2007	שאי לתא
2063	שאי לתא
2082	שאי לתא
2120	שאי לתא

5 ביוני 1990

75444

תשובה לשאלות בע"פ מס' 291 של ח"כ אמנון רובינשטיין

נושא: ביקור נלסון מנדלה בישראל

ישראל עוקבת מקרוב ובאהדה אחרי ההתפתחויות בדרא"פ ומקווה שרתחליך בו רחל
חשיא דה קלארק יוביל לשקט ולחכנה בינקחילתית במדינה זו.

אנו עוקבים גם אחרי הביקורים שעורכים הנשיא דה קלארק ונלסון מנדלה באירופה
והחכנות לקראת הביקור בארה"ב.

אם כל אחד מאתנו יכול להתפעל מעמידתו האיתנה של נלסון מנדלה אחרי שנות
מאסרו הארוכות, הרי אנו כישראלים חשים באכזבה מהעמדות הפומביות בהן נקט.

כביקורו האחרון מחוץ לגבולות ארצו, בלוסאקה בירת זמביה, הוא נועד עם מנהיג
אש"פ והתחבק עמו. מאז, באדיס וגם באותו ראיון שח"כ רובינשטיין מתיחס אליו, אימץ
לעצמו נלסון מנדלה את העמדות האש"פיות והערביות הרדיקליות. הוא גם השווה את
המאבק של העם הפלסטיני למאבק שהשחורים מנהלים נגד האפרטהייד, זאת תוך התעלמות
מוחלטת מהעמדות והקיפות שנקטו כל ממשלות ישראל ועוד בשנות ה-50 נגד האפרטהייד
ונגד כל אפליה גזעית.

אנו מנסים בדרכים שונות ובין היתר ע"י מגעים עם אנשים המקורבים אליו
וארגונו להנחיל למר נלסון מנדלה שהתמונה שהוא מצייר מישראל טעות ביסודה. אנו
מקווים שיעלה בידינו לתקן את המעוות. אנו גם שוקלים את הזמנתו ונעשה זאת בשעה
המתאימה.

46 303367

אל תמיד
למה

משיג-דושה-28

BEH.82_HSUR_IHSS:DM

ירושלים, כ"ו באייר ה'תש"ן
28 במאי 1990

ח"כ אמנון רובינשטיין

אל: (ראש-הממשלה)
מר-יצחק שמיר

מאת: ח"כ אמנון רובינשטיין

ש א י ל ת א ב ע "פ

בראיון שפורסם בעיתון ידיעות אחרונות ביום ב' 21.5.90 בעמוד 18
אמר נלסון מנדלה, שמעולם לא הוזמן לבקר בישראל עד היום.

אבקש לשאול את כבוד ~~(ראש-הממשלה)~~ ל. י. ג.
=====

1. האם זה נכון? ואם לא - מתי?
2. ~~(האם ח"כ מנדלסון לחזר?)~~ נלסון מנדלה לבקר בישראל ~~אם לא, מדוע?~~

בברכה,
ח"כ אמנון רובינשטיין

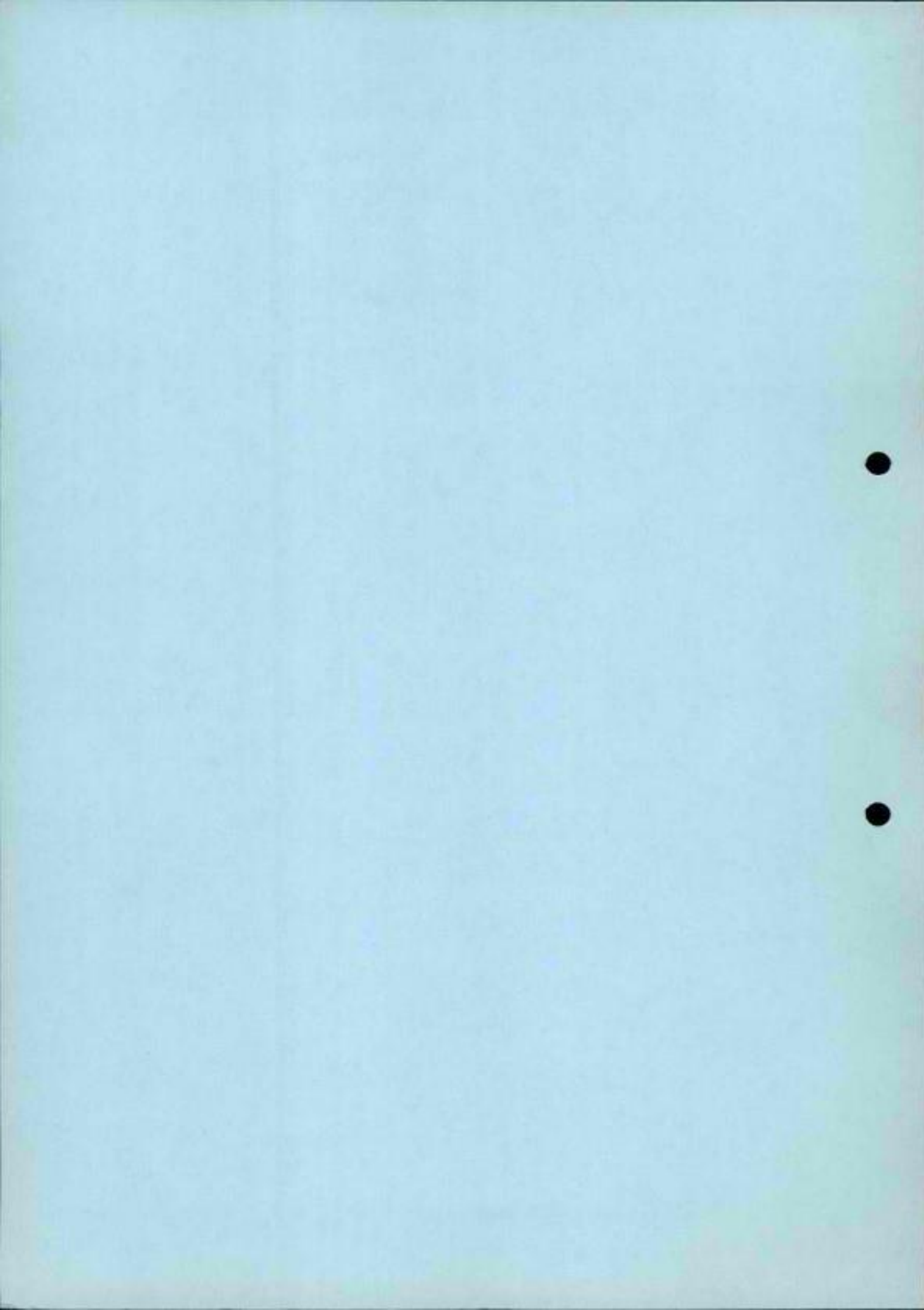
ל.ב.
מ.ל.
ע

*** הכנסת ה-12 ***
*** שאילתות בעלפה ***
291 : מספר
4690 : נרשמה ב
6640 : תשובה עד

Handwritten note: "Handwritten note: ..."

א"פ, - נש/עפ - חסד, חסד

- body 3" x

Communication department

מחלקת הקשר

פקסומיליה:
Facsimile

Date: תאריך:

21.5.90

No. מספר - 631
(נר):

To: השגריר פריס - אישי לנמען בלבד

Att: לידי:

Sender: לשכת ס/השר

Number of pages including cover: מספר העמודים כולל העליון: 5

מצא נא מצ"ב פרוטוקול סטנוגרפי של הדיון בכנסת מה-16.5 סביב השאילתא של
ח"כ עמיר פרץ בדבר אי-השתתפותו של שגריר ישראל בטקס שהתקיים בקרפנטרה.

גביר

תפוצה: לשכת ס/שה"ח בלבד

1
ס/הח

Our com. numbers:

מספרי התקשורת שלנו:

Tel: -56

Telx:

פקסומיליה: Fax:

02-303365

לאגלי: English: 25224

972-2-303367

02-528842

עבריו: Hebrew: 25241

איקוד: Area code: 91950

שאלתה בעל-פה מס' 278
אי-השתתפותו של שגריר ישראל בטקס שנערך בקרפנטרה
(מאת חבר-הכנסת ע' פרץ)

היו"ר ד' שילנסקי:

הסעיף הבא בסדר-היום - סגן שר החוץ ישיב לשאלתה בעל-פה מס' 278 מאת חבר-הכנסת עמיר פרץ.

בבקשה, חבר-הכנסת עמיר פרץ.

עמיר פרץ (המערך):

אדוני סגן שר החוץ, מפרסמים נודע כי שגריר ישראל בצרפת, מר עובדיה סופר לא נוכח בטקס המרכזי שהתקיים בקרפנטרה לציון חילול בתי-הקברות של הקהילה היהודית שם ובאותו זמן נוכח באירוע אחרי בפסטיבל קאן.

ברצוני לשאול:

1. האם ידוע לכבודו על המקרה?

2. אם כן - מה הסיבות לכך?

3. האין זה מן הראוי ששגרירנו בצרפת ידחה כל אירוע אחר כדי שיוכל לייצג את מדינת ישראל בטקסים אלה?

היו"ר ד' שילנסקי:

תודה רבה.

אדוני סגן שר החוץ, בבקשה.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אדוני היושב ראש, לשאלתו של חבר-הכנסת עמיר, קודם כל מסתבר שהפרסומים שעליהם אתה מסתמך אינם מדויקים, שגרירנו בצרפת, עובדיה סופר, העמיד את הדברים על דיוקם במכתב ששלח לעתון "הארץ", המתפרסם היום במקוטע, אבל אני אצטט מאותו מכתב, מהנוסח המלא שלו:

"מרגע היוודע דבר חילול בית הקברות לא דרכה רגלי באירוע כלשהו הקשור בפסטיבל הסרטים בקאן, למעט הקרנת הסרט הישראלי. אפילו בקבלת פנים שערכתי אני לכבוד הסרט, לא נוכחתי. למחרת האירוע נסעתי בלווית הקונסול הכללי במרסי לקרפנטרה, שם התקיימו סקטים ותפילות בהשתתפות מנתיגי הקהילה, ראשי האזור ואישים פוליטיים מכל רחבי צרפת. הטקס סוקר בהרחבה על ידי התקשורת ותמונות ממנו שודרו שוב ושוב בכל רשתות הטלוויזיה ובכל מהדורות החדשות, תוך ציון נוכחתי. לא ניתן היה לצפות לביטוי בולט יותר של הזדהותנו עם המתאות נגד האירוע."

אני רוצה להוסיף, ששני אירועים מרכזיים מטעם הקרי"ף, זה ארגון חגג של ההחילות היהודיות בצרפת, וארגון ה"הקונסטואר" התקיימו שלשום בפריז, ובשניהם השתתף שגרירנו בצרפת, עובדיה סופר. בהפגנה המונית של למעלה מ-100,000 איש, בה השתתפו הנשיא מיטראן, ראש הממשלה רוקאר ואישי ציבור רבים ונציגי כל המפלגות - כל המפלגות זולת המפלגה הפאשיסטית - השגריר צעד בראש ההפגנה וצעד לייד ראש הממשלה רוקאר. בתום ההפגנה התקיימה תפילה בבית הכנסת המרכזי "לה ויקטואר", בה השתתף כמובן השגריר. כך שאם מותר לי להוסיף, יש מגמה - - -

קריאה:

הוא לא השתתף בטקס - - -

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

נחתי את תשובתי. אבל אני מוכרח להגיד: אני הרי הייתי שגריר, וגם אתם מכירים את הפעולות של שגרירים ברחבי העולם, לעובדיה סופר יש הרבה זכויות. יש עליו בקורת שיטתית, שלדעתי, לעתים איננה הוגנת, מגמתית ואיננה תואמת את העובדות. ואני חושב שלפחות היה צריך לשמוע בבית הזה מדי פעם מלה טובה על פעולות של שגרירים שלנו שעושים פעולות חשובות.

טלמי ב' נ.

קריאה:

- - -

היו"ר ד' שילנסקי:

רבותי, יש אחרי כן דיון בנושא זה, אני מצטער. למען הרוח הטובה ערכנו ברור בינינו.

שאלה נוספת לחבר-הכנסת עמיר פרץ, בבקשה:

עמיר פרץ (המערך):

אדוני סגן שר החוץ, אין לי ספק שהנושא הוא רגיש ועלינו להיות זהירים מאוד כדי שחלילה לא נישמע ככאלה שמנסים לנהל מאבקים בתוך עצמנו. אך יחד עם זאת, אדוני סגן שר החוץ, עובדה היא שאנחנו נגם נציגי מדינת ישראל בכל העולם נבחנים גם על העשייה אבל הרבה מאוד גם על מה שאנחנו לא עושים. אין שום סיבה להעמיד את עשייתו של השגריר אל מול חוסר הנוכחות באותו טקס.

לצערי הרב נשמעות נימות צורמות סביב השגריר גם על העובדה שהיו פרסומים על אי-נוכחותו בטקס יום השואה המרכזי, גם על העובדה שדווקא בטקס המרכזי בקרפנטרה הוא לא נכח. אני חושב שדווקא אומץ לבו של הכתב שציין את העובדות האלה - נותנת לו הזדמנות לומר את דברו, ונותנת לך, אדוני סגן שר החוץ, הזדמנות לומר את אשר אתה יכול לומר כי הנימות הצורמות האלה לא נשמעו במקרה, התלונות הגיעו מתושבים ומנבחרים הישוב הצרפתי ומנבחרים שנכחו בטקס.

לכן, אם הכנסת עושה מעשה - היא נותנת לך את ההזדמנות לומר את האמת ולהעמיד את הדברים על דיוקם. תודה רבה.

היו"ר ד' שילנסקי:

תודה רבה לחבר-הכנסת עמיר פרץ.

חבר-הכנסת פנחס גולדשטיין, ואחריו - חבר-הכנסת יצחק לוי.

פנחס גולדשטיין (המפלגה לקידום הרעיון הציוני בישראל):

אדוני היושב-ראש, אדוני סגן השר, מתשובתך לא הבנתי שהשגריר עובדיה יוסף - - -

עמיר פרץ (המערך):

סופר.

פנחס גולדשטיין (המפלגה לקידום הרעיון הציוני בישראל):

סליחה, סופר, טעות סופרים. אתם יכולים להבין שאני יכול לפעמים לחשוב גם על הרב עובדיה יוסף, אבל לא במקרה זה.

יאיר צבן (מפלגת הפועלים המאוחדת):

- - -

פנחס גולדשטיין (המפלגה לקידום הרעיון הציוני בישראל):

יש סיוטים הרבה יותר גרועים, חבר-הכנסת צבן.

מדבריד, אדוני סגן שר החוץ, לא הבנתי שהשגריר סופר אכן השתתף בטקס המרכזי לציון חילול הקברות בקרפנטרה או בקדיש. אני רוצה לומר שיש כלפי השגריר שלנו, לא רק בעת האחרונה ומכל רחבי הקשת הפוליטית במדינת ישראל וגם בצרפת, התייחסות לא כל כך חיובית, אני נזהר בלשוני.

השגריר סופר עשה עבודה יוצאת מן הכלל בצרפת, אבל למרות זאת אני חושב שהגיע הזמן שהוא יבוא להשתלב במשרד החוץ בישראל. השאלה שלי פשוטה: האם יש בכוונת משרד החוץ, לא בגלל אירוע זה אלא בגלל הזמן שנקף, להחזיר את השגריר סופר לישראל ולהטיל עליו תפקיד חשוב אחר? תודה רבה.

היו"ר ד' שילנסקי:

תודה רבה. חבר-הכנסת יצחק לוי, בבקשה.

יצחק לוי (המפלגה הדתית הלאומית):

כבוד היושב-ראש, אדוני סגן שר החוץ, מלבד הפעילויות שנעשו אולי על-ידי שגרירות צרפת, כפי שציינת, בחשתנות בטקסים אחרים, לא בטקס המרכזי או בהפגנה, אני מבקש לשמוע ממך מה משרד החוץ מתכוון לעשות בצורה רחבה יותר בענין חילול הקברים? יש ידיעות - -

קריאה:
- - -

יצחק לוי (המפלגה הדתית הלאומית):

מכיוון ששר הדתות יפתח את הדיון, אני שואל את סגן שר החוץ. חילול הקברים בקרפנטרה כנראה לא היה מעשה יחיד. היו מעשים נוספים. ייתכן שהתופעה הזאת הולכת ומתפשטת. לדעתי היה צריך להכין גם מיתקפה הטברנית, גם דרישה ממדינות לחוקק חוקים חמורים נגד אנטישמיות, נגד אירגונים ניאון-נאצים, לעשות פעילות מאוד רחבה כדי שדברים אלה לא יישנו. אני חושב שלא תמיד ההזדהות של המנהיגים באירופה בענין הזה היא הזדהות מאוד עקבית. זו שאלתי. תודה רבה.

היו"ר ד' שילנסקי:

חבר-הכנסת יצחק לוי, א. הדקה שעמדה לרשותך נסתיימה. ב. יש בדבריך דיון בנושא. זו גם ההזדמנות להתגבר על אי-ההבנה. חבר-הכנסת ורדיגר, השאלה של חבר-הכנסת יצחק לוי לא נחשבת במנין השאלות הנוספות, אתה יכול לשאול שאלה נוספת.

שבח וייס (המערך):

אדוני היושב-ראש, היו שני מקרים בעבר, שלא בזדון, רק בשגגה, שחברי הכנסת, באמצעות השאלות הנוספת נכנסו לתחום של סדר-היום של רבע השעה שתבוא אחרי כן. במקרה ניהלתי את הישיבה והצעתי להם שישמרו על כללי המשחק בין חברי הכנסת. אני מזכיר זאת כי זה היה דומה עכשיו.

היו"ר ד' שילנסקי:

אני מבקש להבהיר. עם חבר-הכנסת ורדיגר תיתת אי-הבנה. חבר-הכנסת ורדיגר חרים את היד ואני שאלתי אותו - וזה היה באמצע הדברים שאני הבהרתי לחבר-הכנסת נאפע - מה אתה רוצה ואמרתי לו להוריד את היד. היתה פה אי-הבנה. אמרתי לו להוריד את היד והוא הוריד את היד ולכן לא הבחינו בו.

אברהם ורדיגר (אגודת ישראל):

אדוני היושב-ראש, אדוני סגן שר החוץ, אין זה מקרה ראשון שנציגים דיפלומטיים ישראלים לא תמיד רגישים במקרה שיש רגישות מיוחדת. היו מקרים - עריכת מסיבות בימי אבל לאומי כמו תשעה באב, שבעה-עשר בתמוז, פשוט מאוד לא כל אחד יודע, כנראה, לא כל אחד קיבל את החינוך הנכון ולכן אינו יודע. אני לא מדבר סתם. היו מקרים שהועלו כאן בבית הזה דגם אני הייתי בין אלה שהעלו זאת. היו מקרים שנערכו קוקטיילים ממש על-ידי שגרירות ישראליות בדרום אמריקה בימי אבל של עם ישראל.

לכן, מה שאני שואל אותך, אדוני סגן השר, האם קיימות הוראות ברורות לשגרירים, לקונסולים, לעובדי השירות הדיפלומטי בעולם, עם איזה שהוא לוח מסוים גם של חגים וגם של ימי אבל לאומיים וגם של נוהגים, איך לנהוג במקרים כאלה.

אני חושב שהנושא הזה צריך פעם להיבדק מכיוון שהיו פעם מקרים אשר לא היו כל כך נעימים לנו. תודה.

היו"ר ד' שילנסקי:

תודה רבה. אדוני השר, בבקשה.

קריאה:

סגן השר.

היו"ר ד' שילנסקי:

סגן השר. היושב במרומים גדול בשמים. אדוני סגן השר, הוצגו לך הרבה שאלות אבל יש לך רק שתי דקות להשובה.

רענן כהן (המערך):

במשלה צרה יש לך סיכוי.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אדוני היושב-ראש, אל תעסוק בשיבוצים קואליציוניים, לא מעל במת הכנסת לפחות.

היו"ר ד' שילנסקי:

משאלת לב.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

חבר-הכנסת עמיר נרץ, העמדת את הדברים על דיוקם. אני לא בקיא בלוגיסטיקה
מה המרתקים מכאן לאירוע, מה קרה שם באופן ספציפי במסגרת הזו. ברגע שנודע לו על
המקרה, ברגע שהתחילו להתארגן הדברים שהתארגנו, פעל השגריר כפי שפעל.

לגבי השאלה של חבר-הכנסת גולדשטיין, ההחלטה לגבי מינוי שגרירים תיעשה בקרוב
על-ידי שר החוץ במועד המתאים. היא תכלול את כל שגרירותותנו בעולם שעומדות לעבור
מנויים כאלה.

לגבי שאלתו של חבר-הכנסת ורדיגר, ודאי שקיימות הנחיות ברורות לכל שגרירי
ישראל לכבד את ימי האבל וימי החג של עם ישראל. מעבר להנחיות הללו יש גם שכל ישר.
לפעמים אתה יכול למצוא גם בקרב הדיפלומטים אנשים עם שכל עקום. במידה שהדבר הזה
קורה והם אינם מכבדים כראוי את הימים המקודשים שלנו - - -

אברהם ורדיגר (אגודת ישראל):

אולי הם לא מתמצאים בתאריכים העבריים?

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

לא, תאריכים הם יודעים. התשובה לשאלה שלך: הם יודעים. אם דרושה פעולה דיסציפלינרית היא תתבצע. זאת אני מבטיח לך.

לגבי ההערה התכונה של חבר-הכנסת יצחק לוי בנושא כל כך רחב, אני לא אפתח כאן את הדיון אבל אומר לך שגם משרד החוץ וגם משרד ראש הממשלה שמטפלים בשאלת האנטישמיות מבחינת ממשלת ישראל, נערכים עכשיו לשורה של פעילויות סביב הנושא הזה. אני חושב שאמרת נכון, יש גם סכנה אבל גם הזדמנות. להקריין מתוך המקרה הזה לא רק לתוך מערב אירופה אלא גם למזרח אירופה ובמיוחד ברית-המועצות, אנחנו בהחלט ערים לכך וגם מועלים בכיוון. אם תרצו להזמין אותי לדיון נפרד - אשמח לפרט בנושא.

היו"ר ד' שילנסקי:

תודה רבה.

AGS/5

שאלתה בעל-פה מס' 280

חשש שארצות-הברית לא תבלום באו"ם גינוי חריף על ההתנחלויות

(מאת חבר-הכנסת א' דיין)

היו"ר ד' שילנסקי:

סגן שר החוץ ישיב לשאלתה בעל-פה מס' 280 מאת חבר-הכנסת אלי דיין בנושא:
חשש שארצות-הברית לא תבלום באו"ם גינוי חריף על ההתנחלויות.

בבקשה, חבר-הכנסת אלי דיין.

אלי דיין (המערך):

אדוני היושב-ראש, אדוני השר, פורסם כי קיים חשש שארצות-הברית לא תבלום באו"ם
גינאי חריף על ההתנחלויות.

ברצוני לשאול:

1. האם עמדה זאת מהווה שינוי מהותי במדיניותה של ארצות-הברית כלפי ישראל?
2. האם שוקל שר החוץ להבהיר לארצות-הברית שישראל תשנה את מדיניותה לגבי
ההתנחלויות ורכישת מכנים ברובע הנוצרי?

אחרי כן צס

היו"ר ד' שילנסקי:

תודה רבה.

אדוני סגן השר, עם התקווה בלב, בבקשה.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

חבר-הכנסת ד"ר, ההחלטה שמנסה להעביר המערכת הערבית באו"ם היא החלטה נגד העליה, היא לא החלטה נגד העליה בשטחים, אלא החלטה נגד עליה למדינת ישראל בכל גבול שהוא. יש מה המשיך של מאבק ממושך שהתחיל בשנות העשרים של המאה הזאת. הם ניסו קודם כל לבלום את זה על-ידי ההפגנות שלהם אצל צ'רצ'יל, הוא לא קיבל את דעתם. הם המשיכו באינתיפאדה הראשונה ב-1936. כפי שאתה זוכר, לא דיברו אז על שטחים, אבל אותה אינתיפאדה בלמה עליה. היהודים הלכו, 6 מיליון יהודים, לא עלו לארץ, הם עלו בעשן, נשרפו. הגוש הערבי המשיך בשנות החמישים לנסות לבלום עליה של יהודים, שהם עצמם סילקו ממדינות ערב, גם אז לא דיברו על השטחים. זה נמשך בשנות השמונים. בשנת 1982 הם העבירו החלטה באו"ם נגד עליה - לא היתה אז עליה מי יודע מה - ולא הזכירו את המלה שטחים. זה נמשך בוועידת המת"ח באוגוסט 1989, כשהקימו ועדה מיוחדת לתיאום כל המערך הפוליטי שהיום אנחנו רואים. לא הזכירו את המלה שטחים.

זאת אומרת, יש מה מאבק של 70 שנה שבו הערבים מנסים לעצור את העליה לארץ ישראל והיום הם מנסים, במסווה דק ולא משכנע, לכרוך את שאלת ההתנחלויות עם שאלת העליה. הם יודעים יפה מאוד את הסטטיסטיקה, הם יודעים יפה מאוד את העובדות. להיפך, מה שמעניין אותם זה לא העליה לרמאללה, זאת העליה לרמלה, ואם אתם רוצים ראייה בנושא הזה, יש התבטאות מפורסמת למדי של יאסר ערפאת בעתון "אל-מוחרר". אני אקרא את זה באנגלית, כי התירגום שלנו הוא באנגלית. התאריך הוא 10 באפריל 1990, לפני כמה ימים. הוא אומר:

FIRST, I WANT TO SAY CLEARLY: OPEN FIRE ON THE NEW JEWISH IMMIGRANTS -
BE THEY SOVIETS, FALASHAS, OR ANYTHING ELSE. I WANT YOU TO SHOOT, ON THE
GROUND OR IN THE AIR AT EVERY IMMIGRANT. IT MAKES NO DIFFERENCE IF THEY
LIVE IN JAFFA OR IN JERICHO. I GIVE YOU EXPLICIT INSTRUCTIONS TO OPEN FIRE.
DO EVERYTHING TO STOP THE FLOW OF IMMIGRATION.

לא משנה אם גרים ביריחו או ביפו.

עכשיו יש לנו אימותים לא רק לאמיתות הציטוט הזה אלא לשורה של התבטאויות דומות שערפאת ביטא בפורומים סגורים של המת"ח בהזדמנויות שונות וגם מנהיגי אש"ף ופת"ח האחרים. זאת אומרת, יש מה שתקפה כוללת שיש לה כרגע זרוע פוליטית, אבל יכולה להיות בהמשך בחלטה זרוע טרוריסטית.

אנחנו בהחלט חוששים שאישור ההחלטה הערבית במועצת הבטחון תיתן לאוייבי העליה כלי חשוב שיטמש אותם ללחץ מוגבר על אוהם גורמים בינלאומיים המסייעים לעליה היום ומאפשרים אותה. ידוע לנו, שארצות-הברית, כמובן, תומכת בעליה, תומכת אפילו בצורה נמרצת, זו תרי איננה כוונתה. אנחנו הבענו את הדאגה שלנו, ביקשנו מארצות-הברית להטיל וסו נגד ההחלטה הזאת או כל ורסיה שלה, ואנחנו מקווים שהיא אכן תעשה זאת. לא קיבלנו עדיין תשובה מוסמכת מארצות-הברית בנדון.

תיו"ר ד' שילנסקי:

תודה רבה.

שאלה נוספת לחבר-הכנסת אלי דיין. היו זריזים שהקדימו, למען שלא ירימו ידיים עוד אני מודיע: אחרי חבר-הכנסת אלי דיין, חבר-הכנסת רחבעם זאבי, ואחריו - חבר-הכנסת זדי צוקר.

אפרים גור (המערך):

אדוני היושב-ראש, ביקשתי בין הראשונים.

תיו"ר ד' שילנסקי:

א. הקדימו גם אותך. ב. אתה מאותה סיעה.

אלי דיין (המערך):

אדוני סגן שר החוץ, הבנתי מדבריך שאכן ארצות-הברית עדיין לא נתנה תשובה בנושא הקונקרטי שעומד על הפרק. שאלתי: האם זה מן התבונה שדווקא היום ראש הממשלה, שהוא גם שר האוצר, מניח בקשה לפני ועדת הכספים לאשר 41 מיליון ש"ח להתנחלויות חדשות, כשאנחנו מנהלים מאבקים גדולים מאוד בנושא קליטת העליה ואנחנו יודעים שמובראק מבקר בברית המועצות בימים אלה ודנים בנושא הזה? האם זה לא יהיה מן התבונה, כדי לסייע לידידה שלנו ארצות-הברית לעמוד לימיננו ולתמוך באי-קבלת ההחלטה הזאת, להטיל עליה וטו, להסיר את ההצעה מעל סדר-היום ולהתרכז בדברים שבונים את המשק ואת המדינה ואת קליטת העליה ולא בהתנחלויות סרק, שמהוות נטל מדיני כבד בימים אלה?

היו"ר ד' שילנסקי:

תודה רבה.

שאלה נוספת לחבר-הכנסת רחבעם זאבי. מאחר וחבר-הכנסת דוד צוקר ויתר, אחריו - חבר-הכנסת צחי הנגבי.

רחבעם זאבי (מולדת):

אדוני היושב-ראש, אדוני סגן השר, האם זה לא יהיה נכון שמשדד החוץ שלנו יגלה את אוזניה של ממשלת ארצות-הברית כי מדינת ישראל היא מדינה עצמאית וריבונית מאז יום ה' באייר תש"ח; שמדינת ישראל איננה זקוקה לעצות באשר להתנחלות בארץ אבותינו וכי אנחנו נבטיח לאמריקאים שלא נטיף להם מוסר על החזרת טכסס וקליפורניה לריבונוּתה של מכסיקו?

היו"ר ד' שילנסקי:

תודה רבה.

חבר-הכנסת צחי הנגבי.

אברהם בורג (המערך):

הוא מאותה סיעה. לא?

אלי דיין (המערך):

קרובים מאוד.

היו"ר ד' שילנסקי:

להרחבת ידיעותיך, חבר-הכנסת בורג: הם לא מאותה סיעה, עדיין. מי יודע מה יהיה

מחר?

צחי הנגבי (הליכוד):

אנחנו עדיין לא באותה סיעה, וההדגשה היא על המלה עדיין.

אדוני היושב-ראש, אדוני סגן השר, האם שר החוץ הבהיר או מתעתד להבהיר לממשל האמריקאי שממשלת ישראל לא תסכים בשום פנים ואופן שמדיניות ההתיישבות, שהיא האתגר הציוני הלאומי החשוב ביותר שיש בארץ ישראל היום, יחד עם העליה, לא תעוצב על-ידי שום גורם אחר מלבדנו? האם ברורה, להערכתך, לממשל האמריקאי המחוייבות הנחושה של הממשלה הזאת, אולי גם הבאה, להגביר, להיאחז, להוסיף את ההתיישבות היהודית בכל חבלי יהודה, שומרון, תבל עזה, תבל קטיף, הגולן וירושלים?

היו"ר ד' שילנסקי:

תודה רבה.

אדוני סגן השר, בבקשה.

סגן שר החוץ ב' נתניהו :

לשאלתו של חבר-הכנסת דייך: אני מאוד מציע לחברי הבית הזה לא ליפול בפח שטומנים לנו הערבים. הם מנסים לערבב שתי סוגיות: את שאלת יהודה, שומרון ועזה, שעליה יש כמובן ויכוח גם בתוכנו, גם עם ארצות-הברית, עם שאלה שעליה לא צריך להיות ויכוח, שאלת העליה. הם יודעים יפה מאוד שפחות מחצי אחוז מעולי ברית המועצות מתיישבים ביהודה, שומרון ועזה - אני לא אומר את זה בשמחה או בעצב, אני מציין את זה כעובדה - לכן כל התעמולה האדירה הזאת, אין לה שום קשר להתנחלות או להתיישבות של כמה עולים בארץ, ותאמין לי, זה לא מעניין אותם בכלל. הדבר האחרון שאנחנו רוצים לעשות זה לתת לזה גושפנקה ולהתייחס ולקבוע ולגזור את המדיניות שלנו ביחס לתנאי המסגרת שמדינות ערב ואש"ף מנסים לכפות עלינו. לכן התשובה לשאלה שלך היא: אסור לנו לקבל את ההתניה הזאת ואת הקשירה הזאת, לא בתוך הבית הזה ובוודאי לא בממשלה.

זה נוגע גם לשאלה של חבר-הכנסת זאבי. אנחנו מדינה ריבונית. אם אתה חושב שלארצות-הברית יש ספקות לגבי הנושא הזה, אני יכול לאשר לך שמביקורי האחרון בארצות-הברית, חברתי אתמול, ברור לגמרי שאנחנו מתפקדים לפי האינטרסים שלנו בראש וראשונה. זה לא תמיד גורם לשמחה בחוגים מסויימים בארצות-הברית, אבל זאת עובדה שהם בוודאי מכירים אותה, ואני חושב שהם גם מכבדים אותה בסופו של דבר.

לגבי שאלתו של חבר-הכנסת צחי הנגבי: התשובה לשאלה שלך ניתנת בקווי היסוד של הממשלה, שיפורסמו בקרוב, אני מניח, בצורה רשמית. אבל כל עוד הממשלה היא ממשלת מעבר, הרי אפשר בהחלט לראות את המדיניות שלה במדיניות המוצהרת וגם במדיניות המעשית. אני לא חושב שגם בזה יש ויכוח.

היו"ר ד' שילנסקי:

תודה רבה.

לפי הסדר הטוב צריכה להיות עכשיו התשובה של השר אהוד אולמרט לשאלתה של חבר-הכנסת גדליה גל. חבר-הכנסת גדליה גל איננו, ולפי הסדרים הטובים צריך למחוק את השאלתה. אבל מאחר שגם השר אולמרט איננו, אני אלך לגבי חבר-הכנסת גדליה גל לקולא, לפי בית הלל, ואינני מוחק את השאלתה.

אדוני סגן השר, רצית להוסיף? בבקשה, יש לך עוד חצי דקה זמן.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

לא רציתי להוסיף, פשוט לא השבתי לשאלתו השנייה של חבר-הכנסת דיין, שבינתיים יצא את האולם.

היו"ר ד' שילנסקי:

נשאר לך עודף, אתה יכול לנצל אותו.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

השאלה לגבי המקומות הקדושים. כמובן ישראל שומרת בקפדנות על כבודם של המקומות הללו, מאפשרת גישה חופשית, והמדיניות שלנו כמובן לא תשתנה ונמשיך בה.

היו"ר ד' שילנסקי:

תודה רבה.

שאלתא בע"פ של ח"כ עמיר פרץ

הנושא: אי השתתפותו של שגריר ישראל בטקס שנערך בבקרפנטרה בצרפת

לשאלות 1, 2 ו-3 (מקובץ):

א. מסתבר שהפרסומים עליהם מסתמך ח"כ עמיר פרץ לא מדויקים. שגרירנו בצרפת, ד"ר עובדיה סופר, העמיד את הדברים על דיוקם, כמכתב שהוא שלח ב-14.5 למערכת עתון "הארץ" - והיום אכן התפרסם המכתב, אם כי במקוטע.

ב. בחשובה לשאלותיך, אצטט ממכתבו הנ"ל של השגריר סופר, כדלהלן:
 "מרגע היוודע דבר חילול בית הקברות לא דרכה רגלי באירוע כלשהו הקשור בפסטיבל הסרטים בקאן, למעט הקרנת הסרט הישראלי. אפילו בקבלת פנים שערכתי אני לכבוד הסרט לא נכחתי. למחרת האירוע נסעתי בלוויית הקונסול הכללי במרסיי לקרפנטרה, שם התקיימו טקסים ותפילות בהשתתפות מנהיגי הקהילה, ראשי האזור ואישים פוליטיים מכל רחבי צרפת. הטקס סוקר בהרחבה ע"י התקשורת ותמונות ממנו שודרו שוב ושוב בכל רשתות הטלוויזיה ובכל מהדורות החדשות, חוץ ציון נוכחותי. לא ניתן היה לצפות לביטוי בולט יותר של הזדהותנו עם המחאות נגד האירוע."

ג. אוסיף ששני אירועים מרכזיים מטעם הקרי"ף (ארגון הגג של יהודי צרפת) וה-קונסיסטואר (ארגון הקהילות היהודיות בצרפת) התקיימו שלשום (14.5) בפריס, ובשניהם השתתף כמובן גם שגרירנו עובדיה סופר:

(1) בהפגנה המונית (למעלה מ-100.000 איש צעדו בצעדת מחאה, מככר הרפובליקה עד לבסטיליה), בה השתתפו הנשיא מיטראן, רה"מ רוקאר, אישי צבור רבים ונציגי כל המפלגות הפוליטיות. ^(אנש גאבלס את גוד) השגריר עובדיה סופר צעד בראש ההפגנה, בין רה"מ רוקאר ורעיית הנשיא, הגב' מיטראן.

(2) בתום ההפגנה התקיימה תפילה בבית הכנסת המרכזי "לה-ויקטואר", בה השתתף כמובן גם שגרירנו בפריס.

אל. חסיה
שלום השר

חבר הכנסת

עמיר פרץ

י"ט באייר ה'תש"ן
14/05/90

שאלתא בע"פ

אל: שר החוץ

הנדון: אי השתתפותו של שגריר ישראל (בצפת) בטקס שנערך בקרפונטרה בצרפת

מפירסומים גודע כי שגריר ישראל בצרפת, מר עובדיה סופר לא נכח בטקס המרכזי שהתקיים בקרפונטרה, לציון חילול בתי הקברות של הקהילה היהודית שם ובאותו זמן נכח באירוע אחר בפסטיבל קאן.

שאלות אל כב' השר:

1. האם ידוע לכבוד/המקרה?
2. אם כן, מה הסיבות לכך?
3. האין ~~סביר~~ מן הראוי ~~לשגרירנו~~ ששגרירנו בצרפת ידחה כל אירוע אחר כדי שיוכל לייצג את מדינת ישראל ~~בטקס~~?

בכבוד רב,

עמיר פרץ, ח"כ

הכנסת ה-12
שאלות בעלפה
מספר: 238
נרשנה: 14.5.90
תשובה עד: 27.5.90

AMBASSADEUR D'ISRAËL

ש ג ר י ר י ש ר א ל

ד ח ו ר

14/5/90

לכבוד
מר צבי בראל
סגן עורך עתון הארץ
מערכת עתון הארץ
תל-אביב

, נ.א.

נחרדתי לגלות שאפילו את אירוע הזוועה בקרפנטרה החליט עיתונכם לנצל על מנת להמשיך את מסע החשמצות האישי שהוא מנהל זה זמן בגדי.

כתבתו של עקיבא אלדר אודותי מה-14 במאי מכילה חצאי עובדות, שחם כידוע גם חצאי שקרים. העובדות השלמות הן שמרגע היוודע דבר חילול בית הקברות לא דרכה רגלי באירוע כלשהו הקשור בפסטיבל הסרטים בקאן, למעט הקרנת הסרט הישראלי. אפילו בקבלת פנים שערכתי אני לכבוד הסרט הישראלי לא נכחתי.

למחרת האירוע נסעתי בלוויית הקונסול הכללי במרסיי לקרפנטרה שם התקיימו טקסים ותפילות בהשתתפות מנהיגי הקהילה, ראשי האזור ואישים פוליטיים מכל רחבי צרפת. הטקס סוקר בהרחבת ע'י התקשורת ותמונות ממנו שודרו שוב ושוב בכל רשתות הטלוויזיה ובכל מהדורות החדשות, תוך ציון נוכחותי. לא ניתן היה לצפות לכיטוי בולט יותר של הזדהותנו עם המחאות נגד האירוע. יצויין שרק כתבכם בצרפת נמנע מלסקר אירוע זה ולהזכירו בכתבותיו.

החשואה לאי נוכחותי בטקס זיכרון לשואה לפני חודשים אחדים איננה רק מרושעת, אלא מעידה על חוסר הגינות עיתונאית מינימלית. בזמנו כבר דאגתי להעמיד דברים על דיוקם וכיוון שכותב המאמר לא טרח להזכיר זאת, אחזור על כך אני.

האירוע ממנו נעדרתי היה אחד מעשרה אירועים דומים שמקיימים ארגונים יהודיים שונים בצרפת והשגרירות מנסה מזמן רב לרכז את כל טקסי השואה לטקס מרכזי אחד שיחפוף את יום השואה בארץ. נעדרו מאותו טקס גם כל מנהיגי הקהילה היהודית. האירוע שכן השתתפתי בו לא היה מירוע טקסים, אלא ארוחה חגיגית בהשתתפות כל הצמרת הפוליטית בצרפת.

שלא הגיעה כבר העת לחדול מלהקריב את שמו הטוב של עיתונכם על מזבח מסע ההכפשה נגדי? אבקש לפרסם מכתבי זה לאלתר ובמקום בולט בעיתונכם.

כ ב ר כ ה,
ד"ר עובדיה סופר

העתק: שר החוץ
המנהל הכללי
מר יוסף עמיהוד, מנהל מח' עתונות
מ'מ סמנכ"ל אירופה
מר פנחס אביבי, יו"ר ועד העובדים

AMBASSADE D'ISRAEL
DEPARTEMENT COMMERCIAL

שירות ישראל

DATE:

REF:

תאריך:

סימון:

A L'ATTENTION DE: מל: רחל ורד, חברה פרטית, גבעתיים

NOTRE NUMERO DE FAX: 33-1-42.25.64 15 השולח: רחל ורד

DESTINATAIRE: 19 9222 303367 אל פקסמיליה מס':

NOMBRE DE PAGES: 1 מספר עמודים (כולל עמוד זה):

DE: מאת: רחל ורד

מל: רחל ורד, חברה פרטית, גבעתיים

השגריר סופר שהה בפסטיבל הסרטים בקאן בעת האזכרה בקרפנטרא

מאת עקיבא אלור

שגריר ישראל בצרפת קובריה
סופר היה אתמול בפסטיבל הסרטים
בקאן, בשעה שנקרפנטרא התקיים
סכס אזכרה בהשתתפות שרים ואישי
ציבור שהגיעו במיוחד מפאריס.
שלוש עוב אמנם סופר את קאן
הגיע לקרפנטרא, ואולם הוא שכ
לקאן לפני הסכס המרכזי שהתקיים
אתמול, כדי לקיים קבלת פנים
לכבוד סרטו של דני וקסמן, שזיכרון
מחוצ לחירות.

דובר השגרירות דני שיק, מסר
אמש בתגובה כי השגריר החליט
לקיים את קבלת הפנים, אך לא לה
שתתף בה. לרבריו, בגלל חשיבות
האירוע לקידום הסרט הישראלי,
הוזמנו אליו מפיצים ואנשי קולנוע.
השגריר סבור כי דווקא בעצם קיומו
של האירוע, תוך רקת רומייה לזכר
חילול הקברים - יש תשובה נאותה
שנוערה להוכיח כי החיים נמשכים
על אפס והמתם של עוברי ישראל.

לפני מספר וודשים נמתחה בק
הילה היהודית ביקורת על סופר,
שהשתתף באירוע נוצץ לרגל מירון
המסים השנתי, בשעה שבפאריס
התקיים סכס ויכוח לקבנות
השואה.

מכתבים למ

רשתות הטלוויזיה ובכל מדורות החדשות, תוך ציון
נוכחותי. לא ניתן לצפות לכיסי בולט יותר של
הזדהותנו עם המטלות נגד האידוע. רק כתב "הארץ"
בצרפת במצע מלסר אידוע זה.
השואה לאירונותי בסס הויכוח לשואה
מעידי על חוסר הגינות עיתונאית מינימלית, וצריך
להעמיד דברים על ריסק.
האידוע ממנו נעדרתי היה אחד מעשרות אידועים
חומים שמקיימים ארגונים יהודיים שונים בצרפת.
השגרירות מנסה כבר זמן רב לרכז את כל סקסי
הויכוח לשואה לטקס מרכזי אחד, שיחפף את יום
השואה בארץ. מהטקס שהוזכר נעדרו גם כל מנהיגי
הקהילה היהודית. והאידוע שכן הסתתפתי בו לא היה
מיוצר מוסים, אלא ארוחה תגינית בהסתתפות כל
הצמרת הפוליטית בצרפת.

ר"ר עובדיה מוסר
שגריר ישראל בצרפת
עקיבא אלדר מניח: העובדה שהידיעה התפרסמה
מירושלים מצביעה על כך שהעדרותו של השגריר
מהטקס בקרמלין השרידה את מנותנו של מישור
בפאזיס, שמרה לחסך את תשומת לבו של "הארץ".
בשיחה הראשונה עם רובר השגרירות, מד רני שק
הוא אמר שהשגריר יקיים את קבלת הפנים בקאן
כמתוכנן. רק כעבור חצי שעה, כנראה לאחר שפודע
לסופר שובר העירותו הגיע לעיתונות, התקשר
הדובר שנית והודיע שהשגריר יקיים את קבלת
הפנים - אך יעדר ממנה.

השעיר לעזאזל

במעורבות המהרלים והשחיתות של המערכת
הפוליטית שלנו, מצא סוף סוף את האשם, שמעון
פרס, במהנה המתנגדים שלו, וגם במפלגתו, מצבי
עום עליה הוא השעיר לעזאזל.
לאמיתו של דבר, מבין הפוליטיקאים פרס הוא

גמלאי אגד לא קופחו

אינני בא להתווכח עם רעתה של דרה בוטס
("הארץ" 17.4), כי גמלאים אינם וקוסים לאולם
התנוות ולמבנה מפארי, שהיי במסגרתם איננו בני
עשרים, ולכל אחד משאלותילב משלו.
אני רוצה להעמיד על ריסק את עניין ה"קופוח"
של הגמלאים שהופיעו במסדר. העובדה היא, שכל
אחד מהם קיבל את כספו בחזרה, בתוספת ריבית
והצמדה, ורכס לעצמו ריזה היפה למגורים. במהלך
הכינים, עד שהתברר מצב בית האבות, הם שוכנו -
על השבון אגד - כמלות.
אגד התכוון לבנות לגמלאיו ולמשפחותיהם מוסר
לתפארת, בין השאר בגלל מצוקת הדיור בבתי
האבות הקיימים. לצערנו לא נסתייע הדבר, אך בשום
פנים ואופן לא נעשה מה כל מעשה תיב, לא היה כל
ניצול של כספי ציבור ואו מוכסדיות וכרמות.

דרי גולן
רובר אגד
תל אביב

לא הייתי בקאן

כתבתי של עקיבא אלדר אודותי ("הארץ" 14.5)
מכילה רק תצאי עובדות. העובדות המלאות הן,
שמרגע היוודע דבר חילול בית הקברות לא רכבה
רגלי באידוע כלשהו הקסוד במסגרת המסיים בקאן,
למעט הקרנת הסרט הישראלי. אפילו בקבלת הפנים
שערבתי אני לכבוד הסרט הישראלי לא נכחתי.
למחרת האידוע נסעתי, כלוויית הקנסימל הכללי
במסגרת, לקרפנסטרא, שבה התקיימו טקסים ותפילות
בהשתתפות מנהיגי הקהילה. ראשי האזור ואישים
פוליטיים מכל רחבי צרפת. הטקס שודר בהרחבה על-
ידי התקשורת, ותמונות ממנו שודרו שוב ושוב בכל

סאלי מילר בבסיס מחסודי בסרט "לא בלי בתי". לא נמצא אתר צילום סתאים בכל הארץ

הלתי מרחי ריחל ויחל

נכנס

בלמס

חוזם: 5.13239

אל: המשרד

יעדים: רהמס/579, מצב/1540

מ-פריס, נר: 219, תא: 150590, זח: 1530, דח: מ, סג: בל

תח: 2, גס: אירופה

נר: 2

בלמס/מידי

אל : מ'מ סמנכ'ל אירופה

דע : שה'ח , ס/שה'ח , מנכ'ל , רפי גביר , יועץ שה'ח לתפוצות
יו'ר ועד העובדים

מאת: השגריר פאריס

שני הטקסים המרכזיים לציון האירוע בקרפונטרה נערכו מטעם
הקריף והקונסיסטואר המרכזי ונתקיימו אתמול (14/5) בהפגנה
המונית שלא ראתה כמוה צרפת ושאומודים את משתתפיה בלמעלה ממאה
אלף איש . השתתפו כל אישיה המרכזיים של צרפת ובכללם הנשיא
מיטראן , רה'מ רוקארד , כל השרים , כל המימסד הדתי והפוליטי
השגריר צעד בשורה הראשונה בין רה'מ רוקארד ורעיית הנשיא
דניאל מיטראן . אחרי ההפגנה נתקיימה התפילה המרכזית בבית
הכנסת לה-וויקטואר שם השתתפו לצד השגריר שרים , ראש העיר
שיראק ואח'מים רבים .

שגרירות

לש

תפ: שהח, סשהח, רהמ, מנכל, ממנכל, איר, תפוצות, ועדעובדים

תשובה לשאלות בע"פ של ח"כ אלי דיין

הנושא: חשש שארה"ב לא תכלוס באו"ם נינוי חריף על ההתנחלויות

1. לשאלה 1:

א. הערכים מנהלים ברחבי העולם מסע אינסנסיבי נגד עליית יהודים לישראל. מסע זה הוא המשיך למאבק ההסטורי שלהם נגד שיבתו של העם היהודי למולדתו. כזכור, גרמו לחצים אלה בזמנו לנעילת שערי ארץ ישראל, בשעה שבאירופה הושמדו שישה

מליון מבני עמנו. *המנ"ן, הא"פ, הא"ל לא התמלאו, וא"א קיץ בלילה הזה היה לי בלילה.*

ב. הבענו בפני ארה"ב את תקותנו שארה"ב, אשר סייעה כה רבות לפתיחת שערי בריה"מ, תתנגד לניסיון ערבי נואל זה. כי לחמיכה או להימנעות להצעת ההחלטה שהערכים העלו בפני מועצת הבטחון של האו"ם עלולות להיות השלכות מאד לא רצויות. נציגי ארה"ב טרם הודיעו לנו מה תהיה עמדתם הסופית בנודון.

ג. ישראל מקווה שארה"ב תטיל וטו על הצעת ההחלטה הערכים.

2. לשאלה 2:

א. ישראל שומרת בקפדנות על כבודם של המקומות הקדושים של כל הדתות

בירושלים, ומקפידה לכבד את זכויותיהם של כל תושבי העיר - יהודים, *למען כל הקהלות מושבות עירי ארץ לא התמלאו, הניחא להם, א"פ בלילה.* מוסלמים ונוצרים, משלח ישראל ותמיד במדיניותה זו על פי חוקי המדינה.

ב. כאשר להתנחלויות, כידוע חילוקי הדעות בינינו לבין ממשלת ארה"ב בסוגיה זו נמשכים כבר שנים ואינם נוגעים רק לאזורים מסויימים. היתה זו עמדתן של כל ממשלות ישראל שזכותם של יהודים להתישב בארצם. קשה לחשוב על שלום אמיתי המבוסס על אי נכונותם של ערבים לחיות בשכנות ליהודים ועל אפלייתם של יהודים ושליטת זכויותיהם.

י"ט באבבאר ה'תש"ן
14 מאי, 1990

חבר הכנסת
אלי דיין

ש א י ל ת א בעל-פה

אל : שר החוץ, מר משה ארנס

הנושא: חשש שארה"ב לא תבלום באום גינוי חריף על
ההתנחלויות

פורסם כי קיים חשש שארה"ב לא תבלום באום גינוי חריף על
ההתנחלויות.

שאלות לכב' השר:

1. האם עמדה זאת מהווה שינוי מהותי במדיניותה של ארה"ב
כלפי ישראל?

2. האם לא מדובר בשר החוץ ~~לפני~~ לארה"ב שישראל תפגע
ממדיניות חבלת אפריקה בשטח ההתנחלויות ורכישת
מבנים ברובע הנוצרי? ~~כדי לא לשבש את היחסים בנו~~
~~ישראל-ארה"ב.~~

בברכה,

אלי דיין, ח"כ

*** הכנסת ה-12 ***
*** שאלות בעלפה ***
מספר : 280
נרשמה ב : 14.5.90
תשובה עד : 16.5.90

1. ה'תש"ב - תחילת שנת הלימודים על ידי ה'.

2. ה'תש"ב - תחילת שנת הלימודים על ידי ה'.

3. ה'תש"ב - תחילת שנת הלימודים על ידי ה'.

4. ה'תש"ב - תחילת שנת הלימודים על ידי ה'.

ה'תש"ב - תחילת שנת הלימודים על ידי ה'.

הודעה לעיתונות

סגן שה"ח נתניהו: מועצת הביטחון עלולה לפגוע בעלייה

סגן שר-החוץ, בנימין נתניהו, אמר היום בכנסת ששהחלטה אותה העליה הגוש הערבי כמועצת הביטחון היא חלק מחסע אינטנסיבי שמנהל אש"פ נגד העליה לישראל מברה"מ, במסווה של התנגדות ליישוב עולים בישי"ע.

סגן שר-החוץ ציטט את דברי ערפאת לפעילי האינתיפאדה, כפי שהתפרסמו בעיתון הלבנוני "אל-מוחארר". על-פי הדיווח הורה ערפאת לאנשי הפתח "לפתוח באש על כל עולה ללא הבדל אם הוא גר ביפו או כיריחו".

נתניהו אמר שישראל חוששת, שאיגוד ההחלטה הערבית כמועצת הביטחון יתן לאוייבי העליה כלי חשוב שישמש אותם ללחץ מוגבר על אותם גורמים בינלאומיים המסייעים לעליה היום ומאפשרים אותה.

"מאחר וידוע לנו שלא זו כוונת ארה"ב, התומכת בעליה בצורה נמרצת, אנו מקווים שארה"ב לא תאפשר פגיעה בעליה כמועצת הביטחון ותטיל ווטו על התצעה הערבית הקיצונית". לדבריו, נציגי ישראל מקיימים הנעים אינטנסיביים עם נציגי ארה"ב ומדינות ידידותיות אחרות כדי לסכל את הכוונה הערבית.

- $\frac{100 \text{ m}^2}{100 \text{ m}^2}$
 200 m²

- $\frac{100 \text{ m}^2}{100 \text{ m}^2}$
 200 m²

100 m² / 100 m²
 200 m²

THE SECRETARY OF STATE
WASHINGTON

March 16, 1990

Dear Mel:

Thank you for your March 8 letter in which you outline your concerns about the peace process. Let me assure you that my own strong commitment to Israel and to the search for a just peace is completely unchanged. I am confident that the President fully shares this commitment.

It is precisely because we care very much to advance the cause of a Middle East peace that we have strongly supported Prime Minister Shamir's election proposal. Mel, you know what we've done to make this initiative the centerpiece of all diplomatic activity. You also know how far we've come. We are now at the threshold of an Israeli-Palestinian dialogue and once the political situation in Israel is resolved we will want to continue on the path which you, in particular, and many of your colleagues have so effectively supported.

I am also very aware of the great significance which Jerusalem has for the Jewish people as well as for people of all religions. Clearly, Jews and others can live where they want, East or West, and the city must remain undivided. Our efforts in support of the Government of Israel's initiative are not designed to divide the city. On the contrary, our efforts are designed to promote a realistic peace process, one that will move toward a comprehensive peace with a unified Jerusalem.

I know that you share our satisfaction that the Soviet Union has liberalized its emigration policies. I personally made a strong appeal to Foreign Minister Shevardnadze to allow direct flights between Moscow and Tel Aviv. The President and I are ready to

The Honorable
Mel Levine,
House of Representatives.

880 3/3

- 2 -

assist Soviet Jews to settle in Israel and to examine carefully the proposed legislation on a Housing Guarantee program. We feel it is reasonable to seek Israeli assurances that the guaranteed funds would not be used for housing in the territories, and that Soviet Jews will not be encouraged to resettle in the territories.

I also want to assure you that we will continue to support substantial assistance to Israel as in years past. There is no question about that. As I have so often made clear, my references to "shaving" earmarks should in no way be construed as targeting any particular country.

Finally, let me emphasize my full awareness that terrorism is a scourge that must be eradicated. We intend to hold the PLO to its commitment to renounce terrorism. We have repeatedly told PLO officials that any involvement by PLO groups in terrorism raises questions about PLO commitments. Ambassador Pelletreau has made crystal clear the PLO's responsibility to honor its commitment to renounce terrorism in deed as well as in word.

With warm personal regards,

Sincerely yours,

Jim Baker

James A. Baker, III

21/3

21/3

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, קודם כל עובדות. מר קרטז אמר, אחרי פגישתו עם אסאד, שסוריה מוכנה למשא-ומתן עם ישראל במסגרת ועידה בינלאומית. הוא גם דיווח על גמישות, כביכול, של מתכונת הוועידה שתהיה בחסות או חמש החברות הקבועות של מועצת הבטחון או בחסות שתי המעצמות הגדולות. אמרתי לחברת-הכנסת גאולה כהן שאין בכך שום חדש, לא משום שהדברים הללו נאמרו לפני עשר שנים אלא משום שקרטז אמר את הדברים בשבועות האחרונים לאישים אמריקניים כמו סירוס ואנס, ריצ'רד מרפי, הסנטור ספקטור ואחרים, וגם לעוזר מזכ"ל האו"ם שביקר בדמשק. כולם דיווחו באותה נימה: ועידה בינלאומית בחסות האו"ם או שתי המעצמות הגדולות אך לא שיחות בילטרליות עם ישראל. רדיו דמשק חזר על כך שלשום והוסיף, ואני מצטט, שהוועידה הבינלאומית צריכה להתבסס על החלטות האו"ם, קרי, נסיגת ישראל מהאדמות הכבושות וסימוש זכויות העם הפלשתיני על אדמתו ומולדתו.

נו, את הפזמון הזה כבר שמענו. שמענו אותו פעמים אין ספור. ישראל דחתה הצעות-סרק אלו בעבר והיא תמשיך לדחות אותם בעתיד.

רצוי וראוי לציין שבכל האיתותים למשא-ומתן, כביכול, שהגיעו מדמשק, באף אחד מהם לא היתה נכונות סורית לדבר עם ישראל על היעדר הסופי, דהיינו הפסקת הלוחמה, הסכם שלום, יחסים דיפלומטיים וכו'. ואזכיר שאסאד ממשיך להסתייג, גם בפומבי, מיוזמת השלום שלנו.

ובכן מה קורה כאן? אני מאמין שפרשת האיתותים של אסאד מצביעה על המצוקה בה שרוי משטרו מבית וגם מבחוץ. הזכירו כאן את הקשיים הכלכליים, את הקולות הלוחצים לליברליזציה, יש גם שרשרת מראות במיגזרים שונים נגד המיעוט העלאווי השולט, יש גם בידוד בזירה הערבית בכלל ויש גם סימני שאלה קשים, מבחינתה של סוריה, לגבי יחסיה המסורתיים עם מוסקבה. מכל הסיבות הללו מעריכה סוריה, כנראה, שעליה לעשות משהו לשיפור התדמית השלילית שלה בעיני וושינגטון. זאת משום שוושינגטון נתפסת יותר ויותר כמעצמת העל היחידה העשויה להועיל למשטרו של אסאד במצבו הנוכחי. לכן גם החשיבות שבאיתותים לאותם מבקרים אמריקאניים, וזה לא מקרי.

למרות זאת, בנאומו האחרון לרגל יום השנה להפיכת ה-8 במרס, חזר אסאד שוב ושוב על הצורך להמשיך בג'יהאד נגד ישראל.

אחרי כן מא

ובפי שאמר הרמטכ"ל אתמול בוועדת החוץ והבטחון, סוריה גם איננה מצמצמת את ממדי ההתחמשות שלה. אין, אפוא, שום שינוי מהותי בתפיסה האסטרטגית של סוריה בכל הקשור לסכסוך הערבי-ישראלי.

אדוני היושב ראש, אם וכאשר יהיו לנשיא סוריה רעיונות מעשיים חדשים, טוב יעשה אם ישמיע אותם במישרין לכתובת הנכונה, קרי - לישראל. וכס כוונתו לדיאלוג לשלום ישיר ורציני, ללא תנאים מוקדמים, כי אז נאצר לו בשמחה: אהלן וסהלן.

אדוני היושב ראש, אני מציע להעביר את ההצעות לסדר-היום לוועדת החוץ והבטחון.

תיו"ר ג' גדות:

אני מודה לכבוד סגן שר החוץ.

מכאן, חברי הכנסת, אנחנו עוברים להצעות אחרות.

חבר-הכנסת שבח וייס אינו נוכח.

חבר הכנסת האשם מחמיד, לרשותך דקה לתצעה אחת לגבי כל ההצעות יחד.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אדוני היושב ראש, חברי הכנסת, הנושא של ירושלים הוא מעל למחלוקת, נמצא בקונסנזוס, הוא אמור לאחד לא רק את העם בישראל, אלא כל יהודי באשר הוא.

אם אמרתי את הדברים האלה מדוע אנחנו מתווכחים בנושא? שמעתי, למשל, את יושב ראש מפלגת העבודה, מר פרס, אומר כלפי הספסלים של הליכוד: מה אתם מעלים בכלל את שאלת הבחירות לאוטונומיה? אתם אומרים שזה עשוי לפלג את ירושלים? טוב, אם אתם מתנגדים לאוטונומיה בירושלים, כי אתם לא רוצים לוותר על ירושלים המזרחית, אז איך אתם מאשרים בחירות אוטונומיה בשכם? מה, אתם מוכנים לוותר על שכם? זה פחות או יותר ציטוט מדויק.

לא, אנחנו לא מוכנים לוותר על שכם, אבל לפי תוכנית האוטונומיה, תוכנית קמפ-דייביד, יש אפשרות שממשלה עתידית כלשהי אכן תוותר על שכם, אני מקווה שלא נגיע לזה, אבל האפשרות קיימת מעצם טיבו של התהליך.

לכן קבעה הכנסת את החוק שהיא קבעה, חוק היסוד לגבי ירושלים בירת ישראל משנת 1980, על מנת להבהיר בצורה חד-משמעית שערביי ירושלים המזרחית לא יהיו באותו סטטוס של ערביי שכם, אלא יהיו במהלך התהליך באותו סטטוס של ערביי עכו, ערביי יפו וכו' ועל זה אנחנו מתווכחים. גם מה לא צריך לא לסייח ולא לטשטש.

מיכה גולדמן (המערך):

דווקא בדרך הזאת, אדוני סגן השר, אחי תביא לתקיפת החלוקה, תביא למצב שיערערו גם על עכו וגם על יפו.

ראובן ריבלין (הליכוד):

אם תהיה להם הזדמנות לכך, הם לא יזדקקו לאף אחד.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

חבר הכנסת גולדמן, אני בטוח שאחיה ואני מאוחדים בכפר תבור ובירושלים, ברצון לאחדותה של ירושלים.

מיכה גולדמן (המערך):

כפר תבור זה סיפור אחר.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אבל אתה ואני חלוקים - אולי אנחנו איננו חלוקים, אינני יודע, אבל אני משוכנע שהליכוד והמערך חלוקים - על המשמעות לגבי אחדותה של ירושלים מהקמת מערכת אוטונומית לערביי מזרח ירושלים.

מיכה גולדמן (המערך):

על ירושלים אין שום חילוקי דעות. להיפך, הממשלה החליטה - - -

היו"ר ג' גדות:

חבר-הכנסת גולדמן, זה כבר נאום, לא קריאת ביניים.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אני מסכים לחלוטין עם חבר-הכנסת מיכאל איתן שאין לנהל משא ומתן על שינוי כלשהו בריבונותה המלאה של ישראל על ירושלים ועל אחדותה של העיר, אני חושב שהשאלה המדינית שהעלית גם היא נכונה. יש קולות, יש לחצים, יש אמירות מצד ארצות הברית ואחרים המערערים על אחדותה וריבונותה של ישראל בירושלים.

לכן אני מציע לקבל את הצעתך לקיים דיון במליאה, ובהקדם, ואני מבקש, אדוני היושב ראש, להעמיד את הדבר להצבעה.

היו"ר ג' גדות:

אני מודה לכבוד סגן שר החוץ.

רשות הדיבור להצעה אחרת לחבר-הכנסת שבח וייס. בבקשה.

היו"ר ג' גדות:

אני מודה לך, חבר-הכנסת בגין. רשות לתשובה לסגן שר החוץ, בבקשה.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, הדו"ח שהונח על שולחן ועדת החוץ בקונגרס היה אמור להתייחס להתחייבויות שארצות-הברית ביקשה מאש"ף בתחילת הדיאלוג שלה עמו. בעצם היו כאן שלוש התחייבויות. ההתחייבות הראשונה היתה שאש"ף יפסיק את הטרור, והכוונה לא רק לאש"ף אלא לכל פלגיו, כל פלג הקשור עמו. שנית, אש"ף התחייב להתנער פומבית מכל קבוצה פלשתינית, גם אם איננה באש"ף, המעורבת בטרור, לגנות את הפעולה, וכמיטב יכולתו להעניש את הנאשמים. ושלישית, אש"ף נדרש להכיר בישראל, להכיר בזכותה של ישראל להתקיים, ולהסתלק מכל תכנית השמדה.

והנה הקונגרס האמריקני ביקש לקבל דיווח האם אש"ף עמד בהתחייבויות האלה שעל פיהן ארצות-הברית מנהלת עמו דיאלוג. כפי שאמר בייקר, אם אש"ף לא יעמוד בהתחייבויות הללו, באחת מהן, זו תהיה הזדמנות להסתלק מן הדיאלוג.

ובכן בנושא הראשון של הסתלקות מפעולות טרור, אני תומך בכל מלה שאמר חברי חבר-הכנסת בני בגין. הכל נכון, הכל אמת. ואין אמת בהכחשה, בהתעלמות.

מה בקשר לגינוי הטרור? אש"ף משבח חדשות לבקרים את פעולות הטרור השונות שאנחנו קוראים עליהן. כמובן הוא קורא להן המאבק המזויין. ויש ציטטות למכביר. אני פשוט רוצה לצמצם בזמנו, אדוני היושב-ראש. אבל אני רוצה לגעת בשני ציטוטים שמוכרים לכם, משום שהם קשורים לפעולות טרור שידועות בכל העולם, שלא נעשו על-ידי אש"ף, אבל כפי שהאמריקנים הגדירו גם זה דורש גינוי.

ובכן היתה הפעולה המזויעה של אוטובוס קו 405. רדיו אש"ף מבגדד לא הוקיע אותה. אלא להיפך, תיאר אותה כפעולה הרואית, פעולה שדורשת חיקוי. זה גינוי? והיתה הפעולה הנוספת, אוטובוס טראגי נוסף, במצרים, ותגובתו של אבו-אייד לא היתה לגנות את הפיגוע הזה. הוא רק הבטיח עוד פיגועים. ואת הגינוי על העדר הגינוי לא נתנו האמריקנים. את הגינוי על העדר הגינוי תקראו, אם תרצו, בעתוני מצרים הראשיים, ב"אל אהרם", ב"אל אכבר", ביקורת קשה מאד על כך שאש"ף לא מגנה את הטרור. וכי כל זה אינו ידוע לאמריקנים? ודאי שידוע.

יש עוד אספקט אחד של טרור שאינו מופיע בדו"ח. וידידי חבר-הכנסת בגין, בוודאי לא שמת לב לנקודה הזאת, כי יש כל כך הרבה דברים שלא מופיעים בדו"ח. אני מתכוון לטרור הברוטלי נגד הפלשתינאים. הרי אש"ף רוצח בסיטונות, נשים, ילדים, נשים הרות, מורים, מורות, אחים ואחיות בבתי-חולים, רצח שיטתי של אזרחים חפים מפשע, מה שקרוי טרור. וכי זה אינו ידוע לאמריקנים? הרי זה סוד גלוי. אם אתם רוצים לדעת איך זה מתבצע, זה עסק מאוד מסודר.

ערפאת מתאר ב"אל מוסוואח" במצרים, ב-25 בינואר, כיצד מתנהל הטרור הזה. הוא אומר: "בשלב הראשון ההחלטה להוצאה להורג צריכה להתקבל על-ידי רוב, ובשני השלבים העליונים ההחלטה צריכה להתקבל פה אחד. עם זאת אנו אומרים לכם, להנהלה המאוחדת בשטחים: אם ביכולתכם לשלוח את התיק לפני ההוצאה להורג, נעייין בו. ומכל מקום, אם יקשה הדבר, הרי אין מנוס משליחת כל התיקים לאחר ההוצאה להורג". זאת אומרת, לקבל אישור רטרואקטיבי לרצח.

שבח וייס (המערך):

רצרוואקטיבי.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

זאת אומרת זאת מאפיה מסודרת, יש סנדק עליון, יש קאפו דה טוטי קאפי, יש לו מוציאים לפועל, יש סדר, אבל מה לעשות? היו חריגות מן הסדר. וערפאת קובל על זה. הוא יוצא בהתקפה, הוא אומר: רצחו שלא מתוך שורות אש"ף.

זאת אומרת, אש"ף רוצח להיות לא רק הנציג הבלעדי של העם הפלשתינאי; הוא רוצח להיות גם הרוצח הבלעדי של העם הפלשתינאי.

וכי כל זה אינו ידוע בוואשינגטון? האם הם לא קוראים עתונים? האם הם לא מקבלים את הדו"חות שלנו?

עד עכשיו דיברתי על הטרור ועל גינוי הטרור, מה בקשר לכוונות, לא רק לשיטות? מה הן הכוונות של אש"ף?

(אחרי כן - צס)

בדו"ח המוזר של מחלקת המדינה יש עמוד אחד שמוקדש לתכנית השלבים והעמוד הזה בסך הכל איננו מתייחס לתכנית השלבים אלא אומר שאש"ף קרא לכל מדינות ערב להכיר בתכנית השלום שלו והוא מצטט מתוך אותו מאמר של אבו איאד, מאמר ב-FOREIGN POLICY, כמובן מאמר באנגלית, ואני אצטט אותו:

THE PROPOSAL OF A TWO-STATE SOLUTION TO THE PALESTINIAN-ISRAELI PROBLEM IS NOT THE FIRST PHASE OF A PLAN TO LIQUIDATE THE JEWISH STATE".

אין פה כוונה של תכנית השלבים, הוא אומר, אנחנו מציעים מדינה פלשתינית לא על מנת להשמיד את ישראל. זה הציטוט היחיד שממשלת ארצות-הברית בחרה להביא מאבו איאד.

היא לא בחרה, למשל, להביא את הציטוט של אבו איאד שמונה ימים לאחר ההכרזה שכביכול אש"ף מכיר בישראל. זאת כמובן הצהרה בערבית, לא באנגלית, בבטאון אש"ף. הוא אומר: באלג'יר החיינו את תכנית השלבים. ובמקום אחר, באל-אנבא בכוויית, כמובן בערבית, הוא אומר: גבולות המדינה שלנו, כפי שהכרזנו עליה, מייצגים רק חלק משאיפותינו. נפעל להרחבתם כדי להגשים את שאיפותינו לכל אדמת פלשתיין, לשחרר את פלשתיין שלב שלב, את זה הם החליטו לא להביא.

מוחמד נפאע (תחזית הדמוקרטיה לשלום ולשוויון):

אז מי נשאר תומך במדיניות של ממשלת ישראל אם גם ארצות-הברית אומרת כך?

ראובן ריבלין (הליכוד):

- - -

היו"ר ג' גדות:

חבר-הכנסת נפאע, זו הפעם הראשונה שאנחנו מסתכלים עין בעין במליאה. גם קריאות ביניים צריכות להיות באישור היושב-ראש.

שבח ויים (המערך):

אי-אפשר להספיק, זה מתפרץ לנו.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

חבר-הכנסת וייס, הייתי שמח אם היית מתפרץ.

ציטוט נוסף הוא של נביל שעת, שמצוטט כאן שהוא מטביר שמדינה פלשתינית תהיה רק בגדה המערבית ובעזה ולא תחרוג מהן. הם לא בחרו להביא שורה של ציטוטים מאותו נביל שעת, שוב בערבית, שבהם הוא אומר: המדינה הדמוקרטית - הכוונה למדינה דמוקרטית על כל שטחה של פלשתיין. אם נשיג עצמאות על חלק משטחה של פלשתיין, לא נפקיר את חלומנו להשיג מדינה דמוקרטית שלמה על כל שטחה של פלשתיין. וכן הלאה וכן הלאה.

יש מה אפילו ציטוט שלישי של ג'ורג' חבש שאומר שהמטרה מוגבלת לגדה המערבית ולעזה, ואילו במקום אחר הוא אומר: אנחנו לא יכולים לחסל את ישראל במכה אחת ולכן אנחנו צריכים לנקוט במסע טקטי כדי להשיג את היעד האסטרטגי שלנו בשלבים. וכו' וכו'.

דובר דובר, יום יום, עתון עתון, הכל ידוע בווינגטון. אז מה קורה כאן? באנגלית יש מלה אחת קולעת למה שהממשל האמריקאי מנסה לעשות בדו"ח הזה והמלה הזאת היא WHITE WASH - להלבין, לטייח, להעלים, לטאטש, לסלף את העובדות, לסלף את האמת המנקרת את העיניים יום יום והמתגלה יום יום מחדש. או בשפתנו: לטאר את השרץ. אבל השרץ נשאר שרץ והאמת נשארת אמת. ומתמיה הדבר שמעצמה כמו ארצות-הברית, שהיתה צריכה להיות הסמל של ההגיונות הפוליטית והיושר הבינלאומי, מתמיה הדבר שהיא בונה את בנין מדיניותה על יסודות של סילוף ושקר. הבנין הזה, אדוני היושב-ראש, סופו להתמוטט, אבל לא נרשה שיתמוטט עלינו.

אדוני היושב-ראש, אני מציע להעביר את הצעתו של חבר-הכנסת בגין לוועדת החוץ והבטחון.

היו"ר ג' גדות:

אני מודה לכבוד סגן שר החוץ.

רשות הצעה אחרת לחבר-הכנסת שבח וייס.

היו"ר ג' גדות:

תודה לחבר-הכנסת חנן פורת.

רשות התשובה לכבוד סגן שר החוץ בנימין נתניהו.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, חבר-הכנסת פורת, אתה צודק.

היו"ר ג' גדות:

זה סיום נאומך, כבוד סגן שר החוץ?

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

זה גם יבוא בסיום הנאום. זו הרישא והסיכא משום שאתה צודק, מקרה אחד יש בו להאיר את הכלל.

ובכן, בשם ממשלת ישראל אני מביע שאט נפש נוכח המעשה הברברי של שלטונות עירק בהוציאם להורג את עתונאי "האובזרבר" בטענת שוא של ריגול למען ישראל.

שמנו לב שבתגובה לגל המתאות שבא מרחבי העולם, בבגדד התריסו נגד המערב, כפי שציינת, "תאצ'ר דרשה את העתונאי חי ואנו תחזרנוהו בארון מתיים". הגאווה הזאת על ביצוע מעשה נפשע כזה היא בבחינת הוספת חטא על נפש.

זאת לא הפעם הראשונה שאופיו הרצחני של המשטר בעירק נתגלה. הוא מתגלה יום יום. הוא מתגלה במעשים שנעשו למשל נגד האוכלוסיה הכורדית, שימוש בגז מרעיל, בנשק כימי כלפי אוכלוסיה חמה ממשע, זקנים, נשים, טף, כפרים שלמים. מדובר כאן לפחות על 5,000 קרבנות.

שימוש דומה במלחמת אירן-עירק, שימוש חסר מעצורים בגזים, גז עצבים, טילים שהופנו לערים פתוחות, איום ומתח מתמיד בהוצאה להורג הן הנחלה המתמדת של האוכלוסיה העירקית ותחושות הפחד, המצוקה והמועקה הם בגדר חזיון נפרץ.

את התיעוד המדוקדק ביותר של המעשים הללו אפשר למצוא בספר חדש של סמיר אל-חליל שנקרא: THE POLITICS OF MODERN IRAQ בהוצאת אוניברסיטת U.C.L.A. 1989. אני מאוד ממליץ לכולם, לכל מי שרוצה לברר מהו אופיו של המשטר הזה, לעיין בספר הזה.

יש הרבה דוגמאות גם מגופים אחרים, למשל, אמנסטי אינטרנשיונל דיווחה שב-1981, בשנה אחת בלבד, הוצאו להורג בעירק 350 איש. זאת אומרת, זה משטר שרוצח מיעוטים, שמשמש בכלי נשק קטלניים נגד כל חוקי המלחמה ועל כן אין להתפלא שהוא גם פועל נגד כללי הציביליזציה המקובלים בהוציאו להורג עתונאים ואנשים חפים מפשע.

אני חושב שחבר-הכנסת פורת צודק בכך שעירק היא גם לא עוד מדינה דיקטטורית, עוד איזה משטר חסר ערך. כי אותו משטר שלפת את המשטר השני, את אירן, גם כן לא מן המדינות המתקדמות. הלפיתה הזאת, הנעיצה של השיניים זה בצווארו של זה, לא הביא לצערנו להחלשתה לא של זו ולא של זו, ודאי לא של עירק. במהלך 9 שנות המלחמה הזאת הגידים התחזקו, השרירים התחזקו. היום לעירק יש צבא של כ-50 דביות. הצבא העירקי גדול לא רק מצה"ל, הוא גדול מצבא ארצות-הברית היום. הוא גדול מצבא ארצות הברית. ואם תוסיף עליו את הצבאות האחרים בחזית המזרחית הפוטנציאלית, הרי אנחנו עומדים מול כוח עצום, כוח שעולה בגודלו על כוחו של נט"ו בכמה וכמה תחומים.

ובכן, לא מדובר בנט"ו. מדובר בצבא שמונחה על-ידי שליט או על-ידי תרבות או העדר תרבות שהמקרה האחרון רק תשף אותם במלוא מערומיהם.

חבר-הכנסת פורת, אנחנו נדאג להאיר את המקרה הזה ואיתו כל מה שהוא מאיר.

אדוני היושב-ראש, אני מציע להעביר את הצעתו של חבר-הכנסת פורת לוועדת החוץ והבטחון.

היו"ר ג' גדות:

אני מודה לך, חבר-הכנסת בגין. רשות לתשובה לסגן שר החוץ, בבקשה.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, הדו"ח שהונח על שולחן ועדת החוץ בקונגרס היה אמור להתייחס להתחייבויות שארצות-הברית ביקשה מאש"ף בתחילת הדיאלוג שלה עמו. בעצם היו כאן שלוש התחייבויות. ההתחייבות הראשונה היתה שאש"ף יפסיק את הטרור, והכוונה לא רק לאש"ף אלא לכל פלגיו, כל פלג הקשור עמו. שנית, אש"ף התחייב להתנער פומבית מכל קבוצה פלשתינית, גם אם איננה באש"ף, המעורבת בטרור, לגנות את הפעולה, וכמיטב יכולתו להעניש את הנאשמים. ושלישית, אש"ף נדרש להכיר בישראל, להכיר בזכותה של ישראל להתקיים, ולהסתלק מכל תכנית השמדה.

והנה הקונגרס האמריקני ביקש לקבל דיווח האם אש"ף עמד בהתחייבויות האלה שעל פיהן ארצות-הברית מנהלת עמו דיאלוג. כפי שאמר בייקר, אם אש"ף לא יעמוד בהתחייבויות הללו, באחת מהן, זו תהיה הזדמנות להסתלק מן הדיאלוג.

ובכן בנושא הראשון של הסתלקות מפעולות טרור, אני תוסף בכל מלה שאמר חברי חבר-הכנסת בני בגין. הכל נכון, הכל אמת. ואין אמת בהכחשה, בהתעלמות.

מה בקשר לגינוי הטרור? אש"ף משבח חדשות לבקרים את פעולות הטרור השונות שאנחנו קוראים עליהן. כמובן הוא קורא להן המאבק המזוין. ויש ציטטות למכביר. אני פשוט רוצה לצמצם בזמננו, אדוני היושב-ראש. אבל אני רוצה לגעת בשני ציטוטים שמוכרים לכם, משום שהם קשורים לפעולות טרור שידועות בכל העולם, שלא נעשו על-ידי אש"ף, אבל כפי שהאמריקנים הגדירו גם זה דורש גינוי.

ובכן היתה הפעולה המזויעת של אוטובוס קו 405. רדיו אש"ף מבגדד לא הוקיע אותה, אלא להיפך, תיאר אותה כפעולה הרואית, פעולה שדורשת חיקוי. זה גינוי? והיתה הפעולה הנוספת, אוטובוס טראגי נוסף, במצרים. ותגובתו של אבו-אייד לא היתה לגנות את הפיגוע הזה. הוא רק הבטיח עוד פיגועים. ואת הגינוי על העדר הגינוי לא נתנו האמריקנים. את הגינוי על העדר הגינוי תקראו, אם תרצו, בעתוני מצרים הראשיים, ב"אל אהרם", ב"אל אכבר", ביקורת קשה מאד על כך שאש"ף לא מגנה את הטרור. וכי כל זה אינו ידוע לאמריקנים? ודאי שידוע.

יש עוד אספקט אחד של טרור שאינו מופיע בדו"ח. וידידי חבר-הכנסת בגין, בוודאי לא שמת לב לנקודה הזאת, כי יש כל כך הרבה דברים שלא מופיעים בדו"ח. אני מתכוון לטרור הברוטלי נגד הפלשתינאים. הרי אש"ף רוצח בסיטונות, נשים, ילדים, נשים חרות, מורים, מורות, אחים ואחיות בבתי-חולים, רצח שיטתי של אזרחים חפים מפשע, מה שקרוי טרור. וכי זה אינו ידוע לאמריקנים? הרי זה סוד גלוי. אם אתם רוצים לדעת איך זה מתבצע, זה עסק מאד מסודר.

ערפאת מתאר ב"אל מוסוואה" במצרים, ב-25 בינואר, כיצד מתנהל הטרור הזה. הוא אומר: "בשלב הראשון ההחלטה להוצאה להורג צריכה להתקבל על-ידי רוב, וכשני השלבים העליונים ההחלטה צריכה להתקבל פה אחד. עם זאת אנו אומרים לכם, להנהלה המאוחדת בשטחים: אם ביכולתכם לשלוח את התיק לפני ההוצאה להורג, נעדין בו. ומכל מקום, אם יקשה הדבר, הרי אין מנוס משליחת כל התיקים לאחר ההוצאה להורג". זאת אומרת, לקבל אישור רטרואקטיבי לרצח.

שבח וייס (המערך):

רצרואקטיבי.

סגן סר החוץ ב' נתניהו:

זאת אומרת זאת מאפיה מסודרת, יש סגדק עליון, יש קאפו זה טוטי קאפי, יש לו מוציאים לפועל, יש סדר. אבל מה לעשות? היו חריגות מן הסדר. וערפאת קובל על זה. הוא יוצא בהתקפה. הוא אומר: רצחו שלא מתוך שורות אש"ף.

זאת אומרת, אש"ף רוצח להיות לא רק הנציג הבלעדי של העם הפלשתינאי; הוא רוצח להיות גם הרוצח הבלעדי של העם הפלשתינאי.

וכי כל זה אינו ידוע בוואשינגטון? האם הם לא קוראים עתונים? האם הם לא מקבלים את הדו"חות שלנו?

עד עכשיו דיברתי על הטרור ועל גינוי הטרור. מה בקשר לכוונות, לא רק לשיטות? מה הן הכוונות של אש"ף?

(אחרי כן - צט)

בדו"ח המוזר של מחלקת המדינה יש עמוד אחד שמוקדש לתכנית השלבים והעמוד הזה בסך הכל איננו מתייחס לתכנית השלבים אלא אומר שאש"ף קרא לכל מדינות ערב להכיר בתכנית השלום שלו והוא מצטט מתוך אותו מאמר של אבו איאד, מאמר ב-FOREIGN POLICY, כמובן מאמר באנגלית, ואני אצטט אותו:

THE PROPOSAL OF A TWO-STATE SOLUTION TO THE PALESTINIAN-ISRAELI PROBLEM IS NOT THE FIRST PHASE OF A PLAN TO LIQUIDATE THE JEWISH STATE".

אין פה כוונה של תכנית השלבים, הוא אומר, אנחנו מציעים מדינה פלשתינית לא על מנת להשמיד את ישראל. זה הציטוט היחיד שממשלת ארצות-הברית בחרה להביא מאבו איאד.

היא לא בחרה, למשל, להביא את הציטוט של אבו איאד שמונה ימים לאחר ההכרזה שכביכול אש"ף מכיר בישראל. זאת כמובן הצהרה בערבית, לא באנגלית, בבטאון אש"ף. הוא אומר: באלג'יר החיינו את תכנית השלבים. ובמקום אחר, באל-אנבא בכוויית, כמובן בערבית, הוא אומר: גבולות המדינה שלנו, כפי שהכרזנו עליה, מייצגים רק חלק משאיפותינו. נפעל להרחבתם כדי להגשים את שאיפותינו לכל אדמת פלשתיין. לשחרר את פלשתיין שלב שלב. את זה הם החליטו לא להביא.

מוחמד נפאע (החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון):

אז מי נשאר תומך במדיניות של ממשלת ישראל אם גם ארצות-הברית אומרת כך?

ראובן ריבלין (הליכוד):

- - -

היו"ר ג' גדות:

חבר-הכנסת נפאע, זו הפעם הראשונה שאנחנו מסתכלים עין בעין במליאה. גם קריאות ביניים צריכות להיות באישור היושב-ראש.

שבח וייס (המערך):

אי-אפשר להספיק, זה מתפרץ לנו.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

חבר-הכנסת וייס, הייתי שמח אם היית מתכרץ.

ציטוט נוסף הוא של נביל שעת, שמצוטט כאן שהוא מסביר שמדינה פלשתינית תהיה רק בגדה המערבית ובעזה ולא תחרוג מהן. הם לא בחרו להביא שורה של ציטוטים מאותו נביל שעת, שוב בערבית, שבהם הוא אומר: המדינה הדמוקרטית - הכוונה למדינה דמוקרטית על כל שטחה של פלשתיין. אם נשיג עצמאות על חלק משטחה של פלשתיין, לא נפקיר את חלומנו להשיג מדינה דמוקרטית שלמה על כל שטחה של פלשתיין. וכן הלאה וכן הלאה.

יש מה אפילו ציטוט שלישי של ג'ורג' חבש שאומר שהמטרה מוגבלת לגדה המערבית ולעזה, ואילו במקום אחר הוא אומר: אנחנו לא יכולים לחסל את ישראל במכה אחת ולכן אנחנו צריכים לנקוט במסע טקטי כדי להשיג את היעד האסטרטגי שלנו בשלבים, וכו' וכו'.

דובר דובר, יום יום, עתון עתון, הכל ידוע בווינגטון. אז מה קורה כאן? באנגלית יש מלה אחת קולעת למה שהמשל האמריקאי מנסה לעשות בדו"ח הזה והמלה הזאת היא WHITE WASH - להלבין, לטייח, להעלים, לטשטש, לסלף את העובדות, לסלף את האמת המנקרת את העיניים יום יום והמתגלה יום יום מחדש. או בשפתנו: לטאר את השרץ. אבל השרץ נשאר שרץ והאמת נשארת אמת. ומתמיה הדבר שמעצמה כמו ארצות-הברית, שהיתה צריכה להיות הסמל של ההגינות הפוליטית והיושר הבינלאומי, מתמיה הדבר שהיא בונה את בנין מדיניותה על יסודות של סילוף ושקר. הבנין הזה, אדוני היושב-ראש, סופו להתמוטט, אבל לא נרשה שיתמוטט עלינו.

אדוני היושב-ראש, אני מציע להעביר את הצעתו של חבר-הכנסת בגין לוועדת החוץ והבטחון.

היו"ר ג' גדות:

אני מודה לכבוד סגן שר החוץ.

רשות הצעה אחרת לחבר-הכנסת שבח וייס.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אדוני היושב ראש, חברי הכנסת, הנושא של ירושלים הוא מעל למחלוקת, נמצא בקונסנזוס, הוא אמור לאחד לא רק את העם בישראל, אלא כל יהודי באשר הוא.

אם אמרתי את הדברים האלה מדוע אנחנו מתווכחים בנושא? שמעתי, למשל, את יושב ראש מפלגת העבודה, מר פרס, אומר כלפי הספסלים של הליכוד: מה אתם מעלים בכלל את שאלת הבחירות לאוטונומיה? אתם אומרים שזה עשוי לפלג את ירושלים? טוב, אם אתם מתנגדים לאוטונומיה בירושלים, כי אתם לא רוצים לוותר על ירושלים המזרחית, אז איך אתם מאשרים בחירות אוטונומיה בשכם? מה, אתם מוכנים לוותר על שכם? זה פחות או יותר ציטוט מדויק.

לא, אנחנו לא מוכנים לוותר על שכם, אבל לפי תוכנית האוטונומיה, תוכנית קמפ-דייוויד, יש אפשרות שממשלה עתידית כלשהי אכן תוותר על שכם. אני מקווה שלא נגיע לזה, אבל האפשרות קיימת מעצם טיבו של התהליך.

לכן קבעה הכנסת את החוק שהיא קבעה, חוק היסוד לגבי ירושלים בירת ישראל משנת 1980, על מנת להבהיר בצורה חד-משמעית שערכי ירושלים המזרחית לא יהיו באותו סטטוס של ערכי שכם, אלא יהיו במהלך התהליך באותו סטטוס של ערכי עכו, ערכי יפו וכו' ועל זה אנחנו מתווכחים, גם פה לא צריך לא לטייח ולא לסגשג.

מיכה גולדמן (המערך):

דווקא בדרך הזאת, אדוני סגן השר, אתה תביא לתקופת החלוקה, תביא למצב שיערערו גם על עכו וגם על יפו.

ראובן ריבלין (הליכוד):

אם תהיה להם הזדמנות לכך, הם לא יזדקקו לאף אחד.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

חבר הכנסת גולדמן, אני בטוח שאתה ואני מאוחדים בכפר תבור ובירושלים, ברצון לאחדותה של ירושלים.

ישיבה קט"ז - 21.03.90
הצעות לסדר היום
ב' נתניהו

מיכה גולדמן (המערך):

כפר תבור זה סיפור אחר.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אבל אתה ואני חלוקים - אולי אנחנו איננו חלוקים, אינני יודע, אבל אני משוכנע שהליכוד והמערך חלוקים - על המשמעות לגבי אחדותה של ירושלים מחקמת מערכת אוטונומית לערביי מזרח ירושלים.

מיכה גולדמן (המערך):

על ירושלים אין שום חילוקי דעות. להיפך, הממשלה החליטה - - -

היו"ר ג' גדות:

חבר-הכנסת גולדמן, זה כבר נאום, לא קריאת ביניים.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אני מסכים לחלוטין עם חבר-הכנסת מיכאל איתן שאין לנהל משא ומתן על שינוי כלשהו בריבונותה המלאה של ישראל על ירושלים ועל אחדותה של העיר. אני חושב שהשאלה המדינית שהעלית גם היא נכונה. יש קולות, יש לחצים, יש אמירות מצד ארצות הברית ואחרים המערערים על אחדותה וריבונותה של ישראל בירושלים.

לכן אני מציע לקבל את הצעתך לקיים דיון במליאה, ובחקדם, ואני מבקש, אדוני היושב ראש, להעמיד את הדבר להצבעה.

היו"ר ג' גדות:

אני מודה לכבוד סגן שר החוץ.

רשות הדיבור להצעה אחרת לחבר-הכנסת שבח וייס, בבקשה.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, קודם כל עובדות. מר קרטז אמר, אחרי כגישתו עם אסאד, שסוריה מוכנה למשא-ומתן עם ישראל במסגרת ועידה בינלאומית. הוא גם דיווח על גמישות, כביכול, של מתכונת הוועידה שתהיה בחסות או חמש החברות הקבועות של מועצת הבטחון או בחסות שתי המעצמות הגדולות. אמרתי לחברת-הכנסת גאולה כהן שאין בכך שום חדש, לא משום שהדברים הללו נאמרו לפני עשר שנים אלא משום שקרטז אמר את הדברים בשבועות האחרונים לאישים אמריקניים כמו סירוס ואנס, ריצ'רד מרפי, הסנטור ספקטור ואחרים, וגם לעוזר מזכ"ל האו"ם שביקר בדמשק. כולם דיווחו באותה נימה: ועידה בינלאומית בחסות האו"ם או שתי המעצמות הגדולות אך לא שיחות בילטרליות עם ישראל. רדיו דמשק חזר על כך שלשום והוסיף, ואני מצטט, שהוועידה הבינלאומית צריכה להתבסס על החלטות האו"ם, קרי, נסיגת ישראל מהאדמות הכבושות ומימוש זכויות העם הפלשתיני על אדמתו ומולדתו.

נו, את הפזמון הזה כבר שמענו. שמענו אותו פעמים אין ספור. ישראל דחתה הצעות-סרק אלו בעבר והיא תמשיך לדחות אותם בעתיד.

רצוי וראוי לציין שבכל האיתותים למשא-ומתן, כביכול, שהגיעו מדמשק, באף אחד מהם לא היתה נכונות סורית לדבר עם ישראל על היעד הסופי, דהיינו הפסקת הלוחמה, הסכם שלום, יחסים דיפלומטיים וכו'. ואזכיר שאסאד ממשיך להסתייג, גם בפומבי, מיוזמת השלום שלנו.

ובכן מה קורה כאן? אני מאמין שפרשת האיתותים של אסאד מצביעה על המצוקה בה שרוי משטרו מבית וגם מבחוץ. הזכירו כאן את הקשיים הכלכליים, את הקולות הלוחצים לליברליזציה, יש גם שרשרת מאות במיגזרים שונים נגד המיעוט העלאווי השולט, יש גם בידוד בזירה הערבית בכלל ויש גם סימני שאלה קשים, מבחינתה של סוריה, לגבי יחסיה המסורתיים עם מוסקבה. מכל הסיבות הללו מעריכה סוריה, כנראה, שעליה לעשות משהו לשיפור התדמית השלילית שלה בעיני וושינגטון. זאת משום שושינגטון נתפסת יותר ויותר כמעצמת העל היחידה העשויה להועיל למשטרו של אסאד במצבו הנוכחי. לכן גם החשיבות שבאיתותים לאותם מבקרים אמריקאניים, וזה לא מקרי.

למרות זאת, בנאומו האחרון לרגל יום חשנה להפיכת ה-8 במרס, חזר אסאד שוב ושוב על הצורך להמשיך בג'יהאד נגד ישראל.

אחרי כן מא

וכפי שאמר הרמטכ"ל אחמול בוועדת החוץ והבטחון, סוריה גם איננה מצמצמת את ממדי ההתחמשות שלה. אין, אפוא, שום שינוי מהותי בתפיסה האסטרטגית של סוריה בכל הקשור לסכסוך הערבי-ישראלי.

אדוני היושב ראש, אם וכאשר יהיו לנשיא סוריה רעיונות מעשיים חדשים, טוב יעשה אם ישמיע אותם במישרין לכתובת הנכונה, קרי - לישראל. וכס כוונתו לדיאלוג לשלום ישיר ורציני, ללא תנאים מוקדמים, כי אז נאמר לו בשמחה: אהלו וסהלן.

אדוני היושב ראש, אני מציע להעביר את ההצעות לסדר-היום לוועדת החוץ והבטחון.

היו"ר ג' גדות:

אני מודה לכבוד סגן שר החוץ.

מכאן, חברי הכנסת, אנחנו עוברים להצעות אחרות.

חבר-הכנסת שבח וייס אינו נוכח.

חבר הכנסת האשם מחמיד, לרשותך דקה להצעה אחרת לגבי כל ההצעות יחד.

היו"ר ג' גדות:

תודה לחבר-הכנסת חנוך פורת.

רשות התשובה לכבוד סגן שר החוץ בנימין נתניהו.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, חבר-הכנסת פורת, אתה צודק.

היו"ר ג' גדות:

זה סיום נאומך, כבוד סגן שר החוץ?

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

זה גם יבוא בסיום הנאום. זו הרישא והסיפא משום שאני צודק, מקרה אחד יש בו להאיר את הכלל.

ובכן, בשם ממשלת ישראל אני מביע שאט נפש נוכח המעשה הברברי של שלטונות עירק בהוציאם להורג את עתונאי "האובזרבר" בטענת שוא של ריגול למען ישראל.

שמנו לב שבתגובה לגל המתאות שבא מרחבי העולם, בבגדד התריסו נגד המערב, כפי שציינת, "תאצ'ר דרשה את העתונאי חי ואנו החזרנוהו בארון מתים". הגאווה הזאת על ביצוע מעשה נפשע כזה היא בבחינת הוספת חטא על משע.

זאת לא הפעם הראשונה שאופיו הרצחני של המשטר בעירק נתגלה, הוא מתגלה יום יום. הוא מתגלה במעשים שנעשו למשל נגד האוכלוסיה הכורדית, שימוש בגז מרעיל, בנשק כימי כלפי אוכלוסיה חפה מפשע, זקנים, נשים, טף, כפרים שלמים. מדובר כאן לפחות על 5,000 קרבנות.

שימוש דומה כמלחמת אירן-עירק, שימוש חסר מעצורים בגזים, גז עצבים, טילים שהופנו לערים פתוחות, איום ומתח מתמיד בהוצאה להורג הן הנחלה המתמדת של האוכלוסיה העירקית ותחושות הפחד, המצוקה והמועקה הם בגדר חזיון נפרץ.

את התייעוד המדוקדק ביותר של המעשים הללו אפשר למצוא בספר חדש של סמיר אל-חליל שנקרא: THE POLITICS OF MODERN IRAQ בהוצאת אוניברסיטת U.C.L.A. 1989. אני מאוד ממליץ לכולם, לכל מי שרוצה לברר מהו אופיו של המשטר הזה, לעיין בספר הזה.

יש הרבה דוגמאות גם מגופים אחרים, למשל, אמנסטי אינטרנשיונל דיווחה שב-1981, בשנה אחת בלבד, הוצאו להורג בעירק 350 איש. זאת אומרת, זה משטר שרוצח מיעוטים, שמשמש בכלי נשק קטלניים נגד כל חוקי המלחמה ועל כן אין להתפלל שהוא גם פועל נגד כללי הציביליזציה המקובלים בהוציאו להורג עתונאים ואנשים חפים מפשע.

אני חושב שחבר-הכנסת פורת צודק בכך שעירק היא גם לא עוד מדינה דיקטטורית, עוד איזה משטר חסר ערך. כי אותו משטר שלפת את המשטר השני, את אירן, גם כן לא מן המדינות המתקדמות. חלפיתה הזאת, הנעיצה של השיניים זה בצווארו של זה, לא הביא לצערנו להחלשתה לא של זו ולא של זו, ודאי לא של עירק. במהלך 9 שנות המלחמה הזאת הגידים התחזקו, תשרירים התחזקו. היום לעירק יש צבא של כ-50 דביזיות. הצבא העירקי גדול לא רק מצה"ל, הוא גדול מצבא ארצות-הברית היום. הוא גדול מצבא ארצות הברית. ואם תוסיף עליו את הצבאות האחרים בחזית המזרחית הפוטנציאלית, הרי אנחנו עומדים מול כוח עצום, כוח שעולה בגודלו על כוחו של נט"ו בכמה וכמה תחומים.

ובכן, לא מדובר בנט"ו. מדובר בצבא שמונחה על-ידי שליט או על-ידי תרבות או העדר תרבות שהמקרה האחרון רק חשף אותם במלוא מערומיהם.

חבר-הכנסת פורת, אנחנו נדאג להאיר את המקרה הזה ואיתו כל מה שהוא מאיר.

אדוני היושב-ראש, אני מציע להעביר את הצעתו של חבר-הכנסת פורת לוועדת החוץ והבטחון.

הצעה לסדר היום 2816 של ח"כ בנימין בגין

עמדת ארה"ב ועמדת מפלגת העבודה בנושא אש"ף

נקודות לדיון

1. כזכור, התחייב הממשל האמריקאי עם פתיחת הדיאלוג עם אש"ף כי הדיאלוג לא יתקיים אם ימשך הטרור ע"י אש"ף או כל פלג הקשור אליו. ארה"ב גם דרשה מאש"ף להתנער פומבית מכל קבוצה פלסטינית המעורבת בטרור, לגנות הפעולה ולהעניש האשמים. המציאות היא שאש"ף לא הפסיק הטרור ולא נקט כל אמצעים נגד פלגים שהיו מעורבים בו.

2. שלשום הגישה מחמ"ד דו"ח לקונגרס בנושא אש"ף.

3. תגובת ישראל לדו"ח :

א. הממשל מודה כי מאז דצמ' 1988 היו כ-30 מקרי חריזה וטרור פלסטינאי נגד ישראל כאשר לפחות 9 מהם בוצעו ע"י גורמי אש"ף. הממשל גם מודה בנכונות כמה מטענותיה של ישראל לגבי הצהרות חוזרות ונשנות של בכירי אש"ף המאירות את כוונותיו האמיתיות של הארגון.

ב. טענת מחברי הדו"ח כי אין הוכחות לכך שטרפאת או הוועד הפועל של אש"ף הנחו ביצוע הפיגועים או אישרו את ביצועם, מתעלמת מהמציאות שכן ביצוע הפיגועים מונחה ע"י מנגנוני הטרור תחת פיקודו של ערפאת.

ג. דו"ח הממשל בוחר להתעלם משורה ארוכה של פיגועים של הפתח בתוך ישראל בגבולות 1967 שכוונו נגד אזרחים ומפיגועים רבים אחרים כמו לחשל: פיגוע חזית העריר הפלסטינית - פלג אבו-עבאס - ב-6.10.89, ופיגוע החזית הדמוקרטית ב-26.1.90, כאשר בירי המחבלים נמצא תרשים ציר החזירה וכו' מסומן יעד - משגב-עם. בשני פיגועים אלה, כמו ברבים אחרים נטלו ארגוני אש"ף אחריות

ההצעה
לדיון
היא
אשר

מקרה זה
נכלל
ב-
31/10/89

חלצה לאירוע.

ד. בחודשים האחרונים מעורב אש"ף בטרור ברוטלי וברצח פלסטינים ע"י פלסטינים בשטחים - תופעה המחמירה והולכת שהדו"ח מעדיף להתעלם מחלקו של הארגון בה.

ה. ולבסוף, בבחינת הצהרותיו של אש"ף בחר המחשיל להתעלם לחלוטין משורה ארוכה של הצהרות תוקפניות המבהירות כוונותיו של הארגון.

ו. דו"ח מחמ"ד מבטא, איפוא, את הקו הידוע של המחשיל לפיו ממשיך אש"פ לעמוד במילוי התחייבותיו. על פעולות או הצהרות המנוגדות להתחייבות, מביעה ארה"ב דאגה, או בלית ברירה מודה שאכן "מעשים בלתי-תואמים" אלה מעוררים סימני שאלה, אך לדעתה אין הם מציבים סמני שאלה על עצם שבירת ההתחייבות, אלא משקפים לכל היותר קשיים אובייקטיביים של ערפאת בשליטה על אירגונו.

ז. על ארה"ב, אם ברצונה להיות נאמנה לחוייבותה, להכיר בכך שלא רק שאש"ף לא שינה את עורו, כי אם הוא ממשיך במדיניות טרור וקיצוניות.

ח. לסיכום: לצערינו ארה"ב משלימה עם כך שאש"פ מפר את התחייבותו, ואינה רואה בהפרות אלו סיבה להשעיית הדיאלוג שלה עמו. אני מביע עך כך, בשם מחשלת ישראל, צער ואכזבה עמוקה.

ט. באשר לעמדת מפלגת העבודה בנושא אש"פ....

חכנסת

בגבתי 103.103.103 חכנסת

ירושלים, ט' באדר תש"ן
6.3.1990

2816

לכבוד
מר ד. שילנסקי
יו"ר חכנסת,
כ.א.ו.

אדוני היושב ראש,

אבקש להעלות על סדר יומה של חכנסת באד"ח דח"ר את חנושא:

"עמדת אר"ב ועמדת מפלגת העבודה בנושא אש"ף"

דברי הסבר:

דובריו המוסמכים של משרד החוץ האמריקני ממשיכים להתעלם מפעילות הטרור של אש"ף על כל פלגיו, בעוד דוברי מפלגת העבודה מסרבים להדיל ממאמציהם להגיע לחידברות עם ארגון טרור זה, בניגוד לקוי חיסוד של המשלח.

על חכנסת לדון בדחיפות בנושא.

בכבוד רב,

ד. גולן

ח"כ ז.ב. בגין.

הצעה לסדר היום של ח"כ מיכאל איתןירושליםנקודות לדיון

1. ירושלים מעל למחלוקת ובקונסנסוס - מאחד לא רק את העם בישראל אלא כל יהודי באשר הוא.
2. לפני 10 שנים (י"ז אב תש"ח - 30.7.80) קבלה הכנסת את "חוק יסוד: ירושלים בירת ישראל, תש"ח - 1980", ברכ קולות. חוק זה מסמל, מעבר לזיקתו הנוצחית של עם ישראל לבירת ישראל, גם את אחדות העם היהודי. לכן, אולי מעניין להזכיר שמלבד הסיעות שינוי, חד"ש ושל"י, היו עוד שני ח"כים מהמערך (דאז) שמצאו לנכון להצביע נגד חוק יסוד זה: ח"כ שולמית אלוני וח"כ יוסי שריד....
3. מסכים עם ח"כ מיכאל איתן שאין לנהל מו"מ על שינוי כלשהו בריבונותה המלאה של ישראל על ירושלים ועל אחדותה של העיר.
4. מציע, איפוא, שהכנסת תקבל החלטה בדו העשן: "כנסת ישראל מביעה שוב את דבקוּתה באחדותה של ירושלים והשלמה, כירת ישראל הריבונית, לנצח נצחים".
5. מציע להתמיד החלטה זו להצבעה.

הכנסת

דברי יומה

חבר הכנסת

אישור BEH.106

ירושלים, ט"ז באדר תש"ן
13.3.1990

הכנסת בחיפה
ט"ז באדר תש"ן

2861

לכבוד
מר ד. שילנסקי
יו"ר הכנסת,
כאן

אדוני היושב ראש,

אבקשך להעלות על סדר יומה של הכנסת באורח דחוף את הנושא:

"חצורך בחלסת כנסת בדבר איסור מו"מ על שינוי כל שהוא בריבונות
המלאה של ישראל על ירושלים ועל אחדותה של העיר"

דברי הסבר:

נוכח הלחצים שמפעילה ארה"ב ושמפעילים גורמים נוספים בעולם על
ישראל בהקשר לירושלים הבירה, על הכנסת לדון בסוגיה זאת במליאתה לקבל
ולאשר את דברה.

בכבוד רב,

ח"כ מנחם איתן.

@הוצאתו להורג בעיראק של העיתונאי פרוד בזופט - כתב "האובזרבר"

נקודות לדיון:

1. ממשלת ישראל מביעה שאט נפש נוכח המעשה הכרברי של שלטונות עירק בהוציאם להורג את עיתונאי 'האובזרבר' בטענת שווא של ריגול למען ישראל.

2. בתגובה לגל המחאות כנגד מעשה זה התרברב השלטון בבגדד בהחריטו כנגד המערב כי 'תאצ'ר דרשה את העיתונאי חי ואנו התזרנוהו בארון מתים'. הגאווה על ביצוע מעשה נפשע כזה היא בבחינת חסא על פשע.

3. אופיו הרצחני של המשטר בעירק הוא מן המפורסמות. ההוצאה הברוטאלית של עיתונאי זר להורג והשתבחות הרישמית והפומבית העירקית בכך, מצטרפת לשורה ארוכה של מעשים, בהנחיתו, השראתו ומעורבותו של שליט עירק, סדאם חוסיין. מעשים אלה מתאפיינים באכזריות לשמה שדעת בן-תרכות אינה יכולה לסובלם. בכך ניתן למנות את השימוש הברוטאלי בנשק כימי כלפי אוכלוסיה חפה מפשע, זקנים, נשים וטף. בהוצאת שימוש בנשק קטלני ואכזרי זה כלפי המיעוט הכורדי בעירק ניתן היה לצפות מעל מסכי הטלביזיה בעולם (לפי ואומדן מדובר במספר של מעל 5,000 נפש).

4. גם במלחמת אירן-עירק העקובה מדם לא בחל משטרו של סדאם חוסיין בשימוש בגז עצבים כנשק במלחמה נגד אירן שהפיל מספר כה רב של חללים. האיום והמתח המתמיד בהוצאות להורג הן נחלתה המתמדת של האוכלוסיה העירקית ותחושות הפחד, המצוקה והמועקה הן בגדר חזיון נפרץ אצלה.

5. מאז עליית מפלגת הבעת' לשלטון בעירק דוגל המשטר בקיום משפטי ראוות

המסתיימים בתליות פומביות. ספר חדש (REPUBLIC - THE POLITICS OF
AFFAIR MODERN IRAQ שכתב SAMIR AL-KHALIL ביוצאת אוניברסיטת
U.C.L.A ב-1989) מביא דוגמאות רבות לכך.

לדוגמא :- בדו"ח השנתי של אמוסטי אינטרנשיונל שהופץ ב-1982 מצויין
שיותר מ-350 איש הוצאו להורג בעירק ב-1981.

לפי הפרסום של הוועדה הצרפתית נגד דיכוי בעירק הנקרא ~~אנו~~
~~מאשימים~~ הוצאו להורג ב-1981 - 768 איש.

6. ממשלת ישראל מגנה את המעשה בכל לשון יחד עם כל מדינות העולם
החופשי שדעתן לא חוכל לסבול מעשים מסוג זה. ממשלת ישראל תמשיך
לעשות כל שביכולתה להקצת המשטר הרצחני בעירק.

המחנה
אליהו שניידר
אברהם
המחנה
המחנה
המחנה

הכנסת

חבר הכנסת

חנוך פורת

כ"ב באדר תש"ן
19 במרת 1990

2905

לכבוד
מר דב שילנסקי
יו"ר הכנסת
כ א ז

יו"ר נכבד,

נתבקשתי להגיש הצעה דחופה לסדר-היום בנושא:

"הוצאתו להורג בעירק העתונאי פרזד בזופט - כתב האובזרבר"

ד ב ר י - ה ס כ ר

העתונאי הבריטי פרזד בזופט כתב האובזרבר הוצא להורג בעירק
בשענה שריגל לטובת ישראל.

שר ההסברה העירקי התרברב בפני מאות עתונאים כי "תאצר דרשה
את העתונאי חי ואנחנו החזרנו אותו בארון מתים". נוכח מעשה ברברי
זה חייבת הכנסת להוקיע את "עירק" ולעורר את דעת הקהל בעולם שיתחיל
להבין מה טיבם של הדוקטורים המנהלים את מדינות ערב הקיצוניות.

מן הדין להכיר בדחיפות בהצעה זו.

בכבוד רב,

חנוך פורת
ח"כ חנוך פורת

५६० ५ मिति

1986-89 1923 1922

20.12.87

558 - 559

000

(THE FLOW... HUMAN RESOURCES)

CALLS UPON ALL STATES TO PUT AN END TO THE FLOW TO ISRAEL OF ANY MILITARY, ECONOMIC AND FINANCIAL AID, AS WELL AS OF HUMAN RESOURCES, AIMED AT ENCOURAGING IT TO PURSUE ITS AGGRESSIVE POLICIES AGAINST THE ARAB COUNTRIES AND THE PALESTINIAN PEOPLE.

(THE SITUATION IN THE MIDDLE EAST 37/123/F)

000

5/16/87

EXCERPT FROM AGENCE FRANCE PRESS REPORT 8.8.69

(17:10 ISRAEL TIME) FROM TUNIS

IN THE TEXT OF THE FINAL POLITICAL RESOLUTION WHICH WAS ISSUED IN TUNIS ON 8, IT WAS STATED THAT THE FATAH HAS APPOINTED A SPECIAL COMMITTEE WHOSE ROLE IT IS TO DETER NEW JEWISH IMMIGRANTS FROM COMING TO ISRAEL. ACCORDING TO THE DOCUMENT, FATAH FEELS THAT DUE TO THE IMPORTANCE OF THE DEMOGRAPHIC FACTOR IN THE ARAB-ISRAELI CONFLICT AND TO THE EFFORTS BEING EXPENDED BY THE ZIONIST MOVEMENT IN ORDER TO ENCOURAGE JEWISH IMMIGRATION TO ISRAEL, IT WAS DECIDED A SPECIAL COMMITTEE WOULD BE ESTABLISHED BY THE REVOLUTIONARY COUNCIL IN ORDER TO OPPOSE THIS IMMIGRATION.

000

--- Drago Pastors

Transferring - 85/86

Peace Program: Security Guarantees

①
②
③
④

--- Freij ^{- 182}

Ten Bullets in ^{head} chest

False Sympathy,

• Killings

• Statements

I didn't interpret. I offered

Adam Roberts

Soviet Union - the PLO

~~Decl~~ Reestablishing Relations.

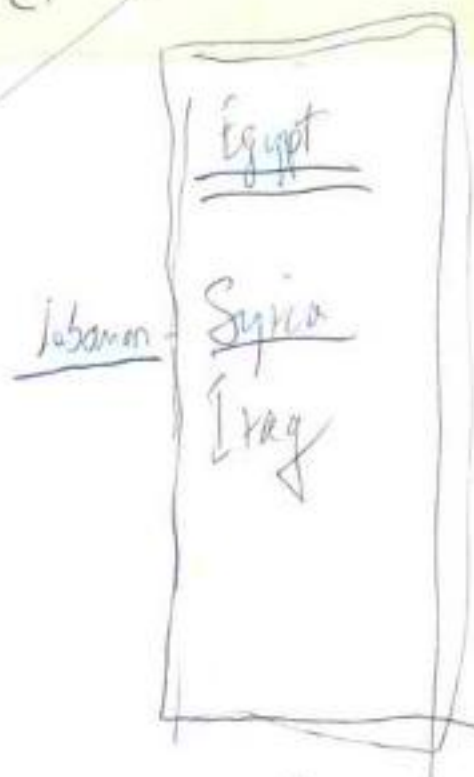
Notes

Israel Gershoni

1/15/87 * 10:30 AM -
2:30 PM *

- 1:30 PM 1/15/87

1:30 PM *

Adam Roberts
Soviet

ירושלים

2105

47

מזאת: לשכת סגן השף

המדרן :

1. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841.

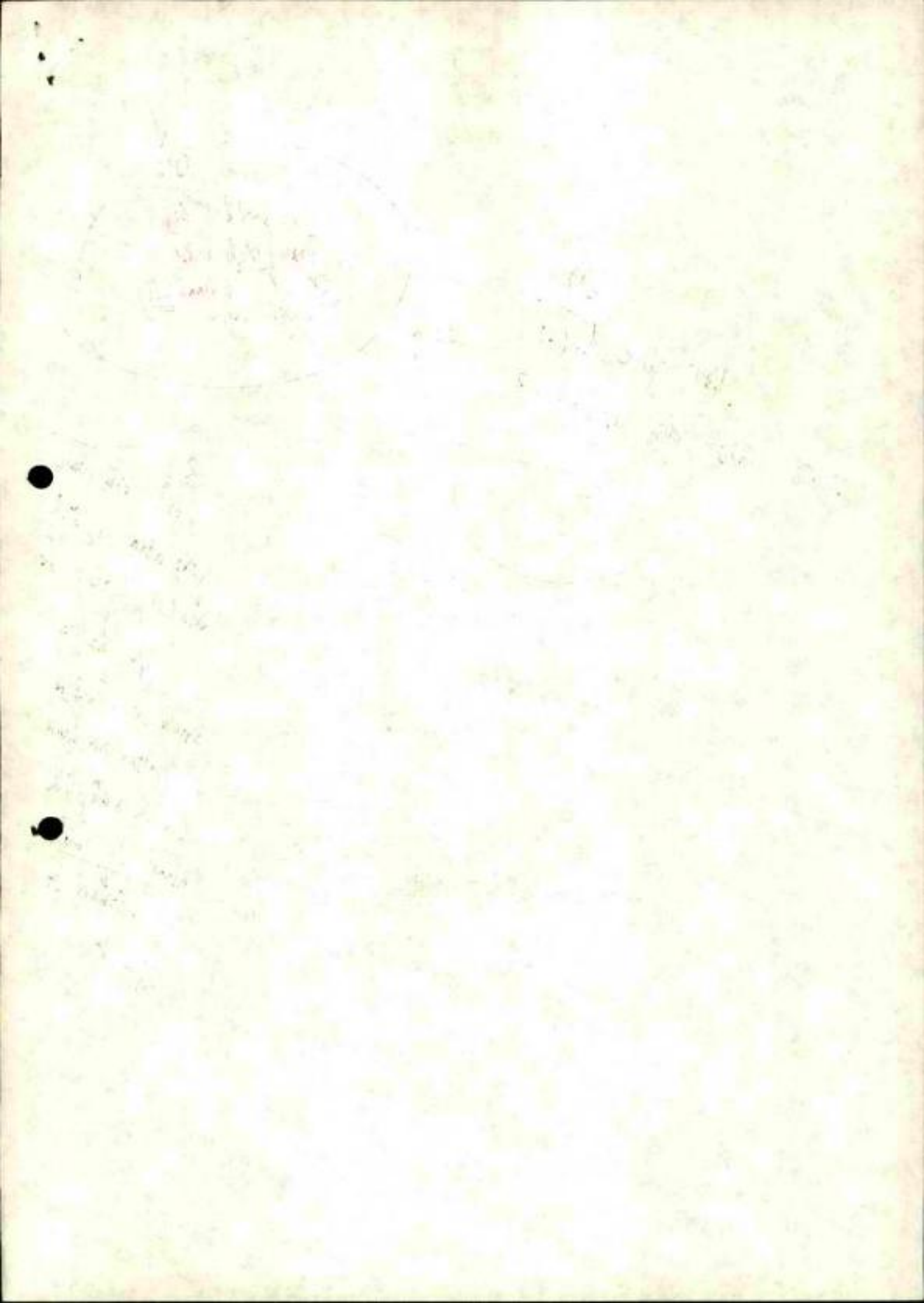
החלטה, להקצות את המסלול, להקצות, להקצות, להקצות

ע'ב'ר' / מ'ג'ל'ר'.

בברכה,

 $\therefore N_1 = 2$

28-11

חבר הכנסת

הכנסת

- 2 -

ראשי הקבוצה ביקשוני בשיחת טלפון להביא ענין זה לידיעת שלטונות ישראל וביקשו שמשד החוץ הישראלי ישגר מברק או טלקס למשרד מועצת השרים של גורגיה בנוסח שישראל רואה בעין יפה קיומו של "מצעד השלום" טביליסי - ירושלים שבדעת קבוצת אינטלקטואליים גורגית לבצע ושישראל תרשה לקבוצה להיכנס לתחומה.

מספר הטלקס של מועצת השרים הינו: 212917 ARGJ SU
מספר הטלקס של משרד החוץ הגורגי: 212184 SLAVA SU

בהמשך לשיחתנו בנושא ולאור העובדה שפעולה זו נראת לך כחיובית מאד, אודה לך על הענותך החיובית והמהירה לבקשה זו.

בברכה חמה,
א/ר
אפרים גור, ח"כ

העתק: מר ראובן מרחב - מנכ"ל משרד החוץ
מר יוסי גוברין - סמנכ"ל למזרח אירופה
מר משה מלמד - מנהל האגף למזרח אירופה
מר שמואל הדס - מנהל האגף לתרבות ומדע

כ. מ. מ. מ.

ואת ירון].

סעיף 8: "אחרי הקמתה, הרשות הלאומית הפלסטינית תיאבק למען אחדות בין מדינות העימות כדי להשלים את שחרורה של כל האדמה הפלסטינית".

התבטאויות של מנהיגי אש"פ, לפיהן "אימרות השלום" האחרונות משמשות אמצעי טקטי לחיסולה ההדרגתי של ישראל:

אבו-אייד, סגנו הראשון של יאסר עראקת:

החלטות המל"פ [באלג'יר, 1988] מהוות "שכלוב" של העמדה הפלסטינית

כפי שנתקבלה בתכנית השלבים בהחיר לפני 14 שנה. בחלוף השנים, נותרה תכנית זו ללא פיתוח וללא מנגנון ביצוע. ישיבת המל"פ באלג'יר ב-1988 נועדה להחיות תכנית זו וליצור מנגנון להנעתה".

"אל-יום אל-סבע", בטאון אש"פ, פריס, 28 בנובמבר 1988

שלא יהיו אשליה באשר לפתרון -- או באמצעות אש"פ או באמצעות ועידה בינלאומית. לפי "תכנית השלבים" נקים מדינה פלסטינית בכל חלק מפלסטין שממנו יסוג האויב. המדינה הפלסטינית תהווה שלב במאבקנו המתמשך לשחרור פלסטין ולהקמת מדינה דמוקרטית בכל שטחה. לא נוכל להשיג את המטרה האסטרטגית של מדינה פלסטינית בכל פלסטין אם לא נקים קודם מדינה פלסטינית [בחלק משטחה]. לכן אין סתירה בין סיסמת המדינה הפלסטינית לסיסמת השחרור. המדינה תשמש בסיס מוצק למהפכה".

"א-ספיר", לבנון, ינואר 1988

"נשבענו שנשחרר גם את פלסטין שלפני 1967. נשחרר את פלסטין שלב-שלב.... גבולות המדינה שלנו, כפי שהכרזנו עליה, מייצגים רק את חלק משאיפותנו. נפעל להרחבתם, כדי להגשים את שאיפותנו לכל אדמת פלסטין... על המאבק המזוין להיות מלווה בבסיס פוליטי חזק שיאפשר לעולם לקבל ביתר קלות את תוצאות המאבק המזוין. אש"פ פועל דרך הרובה והדיפלומטיה".

"אל-אנבעא", כוויית, 6 בדצמבר 1988

"המדינה הפלסטינית תשמש קרש-קפיצה לשחרור יפו, עכו וכל פלסטין".

"א-סקארה", בטאון אש"פ, כוויית, 6 בינואר 1988

"תכנית השלבים קיימת, היא אמורה להתייחס למצב הנוכחי ואינה חורגת מהאמנה הפלסטינית".

"א-סקארה", בטאון אש"פ, כוויית, 18 באוקטובר 1988

"הקמתה של מדינה פלסטינית על כל חלק האדמה הפלסטינית היא למען פלסטין השלמה".

עצרת המונית, כוויית, 2 בדצמבר 1988

שייח' עבד אל-חמיד אל-סייח', יו"ר המל"פ -- ה"פרלמנט" של אש"פ:

"אם יצליח אש"פ להקים מדינה בגדה המערבית ובעזה, הדבר לא ימנע את המשך המאבק עד לשחרור כל פלסטין... אנו פועלים כדי להשיג את האפשרי בשלב זה, ולאחר מכן נדרוש עוד".

"א-סיאסה", כוויית, 21 בדצמבר 1988

"במל"פ התקבל פתרון ביניים, הרומז על כך שנקבל את כל השטחים שנוכל להשיג. אז נדרוש את יתר שטחי פלסטין. אנו לא שוללים את הרעיון של מדינה ברבע שטחינו או בחציו, אלא נדרוש את שאר החלקים לאחר מכן".

"א-שירה", ביירות, 22 באוגוסט 1988

כל מעשינו נועדו לחשגת פתרון ארעי. נקבל כל דבר אפשרי ללא ויתור על דבר... לו התבקשתי להגדיר את גבולות פלסטין, הייתי חייב לחשיב בגלוי לב כי פלסטין כולה שלנו".

"אל-מעקיף אל-ערבי", ניקוסיה, 12 בדצמבר 1988

נאיף חווטמה, יו"ר החזית הדמוקרטית לשחרור פלסטין, המשתייכת לאש"פ:

עתה יש לכוון את המאבק הפלסטיני להקמת מדינה בגדה המערבית ובעזה. הדבר לא ימנע מאתנו את הגשמת מטרתנו הסופית: שחרור כל פלסטין".

סוכנות הידיעות הצרפתית, אבו-ד'בי, ינואר 1989

אחמד סידקי אל-דג'ני, חבר בועד הפועל של אש"פ:

אנו באש"פ מבחינים בין האמנה לתכניות המדיניות. בראשונה כלולה

צובל: (טאמאסאלא / מצביע 25.1.95) ③

בטלם הרואלן ההמלה (המבזה להלך) למוק
להתקבל לזי. ול. אצל העלבים הנאמ (המלחמה)
ההמלה למוק להתקבל בה אחר. זכר על,

הקל אלוהים אדם (להתקבל ההמלה בטלם): אחר

זינא אחר להלך להלך (כפי ההמלה להלך)

הלך. ז. אחר אחר, אחר אחר, אחר אחר

אחר אחר אחר אחר אחר אחר אחר אחר

אחר אחר אחר אחר אחר אחר אחר אחר
(אחר אחר אחר אחר אחר אחר אחר אחר)

אחר אחר

אחר אחר

אחר אחר אחר אחר אחר אחר אחר אחר

אחר אחר

אחר אחר אחר אחר אחר אחר אחר אחר
אחר אחר אחר אחר אחר אחר אחר אחר

Each (a) white, (b) grey, (c) red

2. 100, 200, 300, 400, 500, 600, 700, 800, 900, 1000

1000, 2000, 3000, 4000, 5000, 6000, 7000, 8000, 9000, 10000

10000, 20000, 30000, 40000, 50000, 60000, 70000, 80000, 90000, 100000

100000, 200000, 300000, 400000, 500000, 600000, 700000, 800000, 900000, 1000000

1000000, 2000000, 3000000, 4000000, 5000000, 6000000, 7000000, 8000000, 9000000, 10000000

10000000, 20000000, 30000000, 40000000, 50000000, 60000000, 70000000, 80000000, 90000000, 100000000

100000000, 200000000, 300000000, 400000000, 500000000, 600000000, 700000000, 800000000, 900000000, 1000000000

1000000000, 2000000000, 3000000000, 4000000000, 5000000000, 6000000000, 7000000000, 8000000000, 9000000000, 10000000000

(10000000000, 20000000000, 30000000000, 40000000000, 50000000000, 60000000000, 70000000000, 80000000000, 90000000000, 100000000000)

100000000000, 200000000000, 300000000000, 400000000000, 500000000000, 600000000000, 700000000000, 800000000000, 900000000000, 1000000000000

1000000000000, 2000000000000, 3000000000000, 4000000000000, 5000000000000, 6000000000000, 7000000000000, 8000000000000, 9000000000000, 10000000000000

10000000000000, 20000000000000, 30000000000000, 40000000000000, 50000000000000, 60000000000000, 70000000000000, 80000000000000, 90000000000000, 100000000000000

100000000000000, 200000000000000, 300000000000000, 400000000000000, 500000000000000, 600000000000000, 700000000000000, 800000000000000, 900000000000000, 1000000000000000

1000000000000000, 2000000000000000, 3000000000000000, 4000000000000000, 5000000000000000, 6000000000000000, 7000000000000000, 8000000000000000, 9000000000000000, 10000000000000000

10000000000000000, 20000000000000000, 30000000000000000, 40000000000000000, 50000000000000000, 60000000000000000, 70000000000000000, 80000000000000000, 90000000000000000, 100000000000000000

6. NABIL SHAATH, A SENIOR POLITICAL ADVISOR TO ARAFAT:

"UNLIKE ARAFAT ...THE CONCESSIONS GIVEN BY [LATE EGYPTIAN PRESIDENT] SADAT WERE NOT RHETORICAL BUT WERE ACTUAL."

"THE STRATEGIC SITUATION IS CRYSTAL CLEAR. I WANT TO LIBERATE A PART OF THE ARAB SOIL AND THAT CANNOT BE ACHIEVED BY WAR. ...WE SHALL THEN HAVE TO LIBERATE THE REST.

(INTERVIEW WITH "AL-ANBA", KUWAIT, 28 MAR 1989).

7. NABIL SHAATH:

"THE 'DEMOCRATIC STATE' MEANS A SINGLE STATE OVER ALL OF THE PALESTINIAN LANDS. IF WE WILL GAIN INDEPENDENCE ON PART OF OUR LAND, WE WILL NOT RELINQUISH OUR DREAM OF ESTABLISHING A SINGLE DEMOCRATIC STATE OVER THE WHOLE OF PALESTINE."

(INTERVIEW WITH "AL-SEYASSAH", KUWAIT, 29 JAN 1989)

8. NABIL SHAATH :

"EVEN IF THE PALESTINIANS NOW ACCEPT THE FACT OF PARTITION AND A STATE OF PALESTINE ON A PART OF THE PALESTINIAN SOIL, THEY ARE NOT SACRIFICING THE WIDER DREAM OF REALIZING A DEMOCRATIC STATE ON THE WHOLE OF PALESTINE."

(INTERVIEW WITH "AL-ITTIHAD", UAE, 6 FEB 1989)

12. GEORGE HABASH:

"WE CONTINUE TO SEE THE ZIONIST ENTITY AS A RACIST AND FASCIST ENTITY WITH WHICH IT IS IMPOSSIBLE TO LIVE IN PEACE. ...THOUGH PALESTINE IS ARAB AND ONE CANNOT COEXIST WITH THE ZIONIST ENTITY, WE CANNOT STRIKE IT WITH ONE DECISIVE BLOW. THEREFORE WE MUST PURSUE A TACTICAL CAMPAIGN IN ORDER TO ACHIEVE OUR STRATEGIC GOALS BY STAGES."

(INTERVIEW WITH "AS-SAFIR", LEBANON, 31 JAN 1989)

13. GEORGE HABASH:

"THE PRESENT UPRISING IS NOT THE END OF THE PATH OF ARMED STRUGGLE, BUT RATHER SERVES TO ILLUSTRATE A FUTURE PHASE OF THIS STRUGGLE."

(KUWAIT NEWS AGENCY, 2 APR 1989)

14. PFLP (HABASH) STATEMENT:

"NATIONAL UNITY MUST BE MAINTAINED WITHIN THE FRAMEWORK OF THE PLO AND IN KEEPING WITH THE PHASED PLAN."

("VOICE OF THE PEOPLE" RADIO, LEBANON, 1 JAN 1989)

15. MUHAMMED MUSAWI, A SENIOR LEADER OF THE PLO'S PFLP FACTION:

"THE GOAL OF THE PLO IS TO RESTORE THE TERRITORIES WHICH WERE INCLUDED WITHIN PALESTINE PRIOR TO THE ESTABLISHMENT OF ISRAEL IN 1948. ... THE POPULAR FRONT AGREED TO THE ESTABLISHMENT OF A PALESTINIAN STATE IN ANY PART OF THE LANDS WHICH ISRAEL HAS OCCUPIED AS A TEMPORARY SOLUTION."

("AL-HALEEJ", UAE, 3 JAN 1989)

08/15/80
10/15/80

סדחת-הוצעל-82

הכנסת

חבר הכנסת

ירושלים: כ"ב באדר הוש"ן
1990, מרץ, 19

2253

לכבוד
מר דב שילנסקי
יו"ר הכנסת
כ א נ

אדוני חיו"ר,

הנני מבקש למעלות על סוגי יומת של הכנסת באורח דחוף רח הנושא:

"נכונות סוריה למו"מ עם ישראל"

דברי הסבר:

חידועות גוברי נכונותה של סוריה למו"מ עם ישראל על הגולן מחייבת
הבהרה ישראלית חד משמעית שעל הגולן שהוא חלק בלתי נפרד ממדינת ישראל-
אין ולא יזינה מו"מ.

לכבוד רב,

מאוכה כהן, ח"כ

91/

ש"ס/כ"ט/18

כ"ט/11

227-5 ז 272. זכרון

כנס

בית ספר
למדע

חבר הכנסת
יאיר צבן

הכנסת

לכבוד

יור הכנסת

חכ דג שילנסקי

הכנסת

2823

נכדו

אבקש לקיים דיון דחוף בו גילוייו של ח"כ שמעון פרס במליאה בו בר נכונות סוריה
לשחוח כסו"ס עם ישראל.

חבר,

בפתח נאמרו במליאה, כי וס ה' צילה ח"כ שמעון פרס כי תגיע אליו, ממקור מוסמך,
ידועה כי סוריה מוכנה א לשחוח כסו"ס עם ישראל - הדבר מחייב דיון דחוף בכנסת.

41

סמער-הצלס-16/1

הכנסת

חבר הכנסת

כ"ב באדר ה'תש"ן
19 מרץ, 1990

חגי מירום

2886

לכבוד
יו"ר הכנסת
מר דב שילנסקי
הכנסת

אדוני חיו"ר,

אבקש להעלות על סדר יומה של הכנסת בהצעה דחופה את
הנושא:מו"מ לשלום עם סוריהדברי הסבר

יו"ר מפלגת העבודה ח"כ שמעון פרס - כלל בנאומו דברים
על "מידע מוסמך באשר לפניית מצד הסורים למו"מ לשלום
עם ישראל ולכירוז רמת-הגולן".

מידע זה מעורר שאלות ואי ודאות אצל תושבי הגולן
ואזרחי ישראל ומן הראוי שהכנסת תידרש לו בדחיפות.

בברכה,

חגי מירום, ח"כ

0.11

לחברת סוכות חג

25.10.90
12.3.90

2888

אברהם

ועד הנהגות
אלון

הנהגות אלון

הנהגות אלון

הנהגות אלון

הנהגות

הנהגות אלון

הנהגות

הנהגות

הנהגות

חבר הכנסת
רחבעם זאבי

ירושלים, כ"ב באדר התש"ן
19 במרץ 1990

2852

יו"ר הכנסת

חנדון: הצעה דחומה לסדר היום -
נסיגה מחגולן

1. התקשורת מדווחת כאילו נשיא סוריה מוכן לנחל מו"מ ישיר עם ישראל בדבר נסיגת ישראל מרמת הגולן.
2. הרייני מבקש את אשורף להעלות נושא זה כהצעה דחומה לסדר היום בכנסת.

ב ב ר כ ח ,

ראש הממשלה
רחבעם זאבי, ח"כ

חכנסת

חבר הכנסת

הנצח BEH.108

ירושלים, כ"ב באדר תש"ן
19.3.90

2896

לכבוד
מר ד. שילנסקי
יו"ר חכנסת,
ב א י

אדוני היושב ראש,

אבקשך להעלות על סדר יומה של חכנסת באורח דחוף את הנושא:

"מו"מ עת ידי עם סוריה"דברי הסבר:

המסרים שהעברו אל חמסעלה ע"י גורמים שונים, וביניהם חנשיא
לשעבר קאזטר, בעניין נכונות סוריה למו"מ עם ישראל - מחייבים כיום
דיון דחוף בחכנסת בנושא.

דוד רב,

ח"כ צחי הנגבי

סמל: 168-100

הכנסת

כ"ב באדר ה'תש"ן
19 מרץ, 1990

חבר הכנסת

שלמה הלל

2900

לכבוד
יו"ר הכנסת
מר דב שילנסקי
הכנסת

אדוני היו"ר,

אבקש להעלות על סדר יומה של הכנסת כחצעה וזוהי את
הנושא:תגובת ישראל על כוונות הסורים להשתלטות מחודשת על
חג'לוןדברי הסברבעקבות הדברים שנשמעו ביומיים האחרונים מנשיא סוריה
ודרך נשיא ארה"ב לשעבר קראטר, על כוונות הסורים
להשתלט מחדש על רמת-הגולן, מן הראוי שהכנסת תקיים
דיון דחוף בנושא ותביע את עמדתה.

בברכה,

שלמה הלל, ח"כ

7

מ"ק
סדרה

חבר הכנסת
יוסף עזרן

הכנסת

ב"ה, כ"ב אדר תש"ך - 15.3.90

2506

לכבוד
שר דב שילנסקי
יו"ר הכנסת
הכנסת
כ א ז

מס' 2506
גלוי בלתי
מבוקר מ"ק

סכובדי,

אבקש בזה להגיש כהעצה דחופה לסדר היום את הנושא:

ההצהרות והאיתומים בדבר כוונת סוריה לבוא למו"מ

ד ב ר י ה ס ב ר

זו לא הפעם הראשונה שנשמעים איתומים מעד סוריה על נכונותם להיכנס למו"מ עם ישראל.
לדעתי אסור לנו להישאר שאננים נוכח זאת.

אי לכך אבקש להעלות נושא זה במליאת הכנסת.

ב כ ר כ ה

יוסף עזרן
חבר הכנסת

הכנסת

חבר הכנסת
מנחם פרוש

בס"ד, כ"ב אדר, תש"ן
19 במרץ 1990

2910

לכבוד
יו"ר הכנסת,
חה"כ דב שילנסקי,
הכנסת

אדוני היושב ראש,

אבקשך להעמיד לדיון דחוף על סדר יומה של הכנסת את הנושא:

נכונות סוריה למו"מ לשלום

דברי-הסבר

הסכמתו של נשיא סוריה, חאפז אסאד, לפתוח במו"מ לשלום עם ישראל
על-יסוד פירוז רמת הגולן, במסגרת ועידה בינלאומית בחסות האו"ם, מחייבת
את ישראל לנקוט עמדה מדויקת ועל הכנסת לדון בנושא בדהיפות.

בכבוד רב,

חה"כ מנחם פרוש

THE PLO: HAS IT COMPLIED WITH ITS COMMITMENTS?

February 1990

TABLE OF CONTENTS

	<u>Page</u>
I. INTRODUCTION	1
II. PLO STATEMENTS AND ACTIONS	2
Terrorism and Violence	2
Rejecting the Existence of Israel	4
PLO Leaders on Terrorism and "Armed Struggle"	8
PLO Leaders on Recognition of Israel	11
III. NON-PENALIZATION OF TERRORISM	13
IV. ADHERENCE TO THE PLO COVENANT	17
PLO Leaders on the Covenant	20
V. THE PHASED PLAN	22
PLO Leaders on the Phased Plan	25
VI. THE PLO AND THE ARAB STATES	27
VII. THE PLO TERROR UNITS	30
VIII. THE PLO FACTIONS AND TERROR RAIDS	30
PLO Infiltration Attempts and Attacks From Across
Israel's Borders Since Arafat's "Renunciation" of
Terrorism in December 1988	32
IX. THE PLO, THE INTIFADA, AND PALESTINIAN TERRORISM AGAINST
PALESTINIANS	35
Internecine Palestinian Killings (Graph)	39
X. THE EXTRADITION AND PROSECUTION OF PLO TERRORISTS	40
XI. NO COMPENSATION FOR AMERICAN VICTIMS OF PLO TERRORISM	40
XII. CONCLUSION	43

I. INTRODUCTION

At a press conference in Geneva on December 14, 1988, Yasser Arafat made a statement which supposedly met U.S. conditions for initiating a dialogue with the PLO. Among those conditions were the renunciation of terror and recognition of Israel's right to exist.

However, subsequent events and PLO statements clearly show that the PLO has violated the commitments it was said to have made. The PLO continues to advocate and carry out acts of terrorism. The PLO continues to seek the elimination of Israel, and in its statements, almost all of them in Arabic, the PLO does not hesitate to say that a Palestinian state would be the instrument for achieving that objective.

-2-

II. PLO STATEMENTS AND ACTIONS

Both in word and deed, the PLO continues to practice and preach terrorism and violence, and seeks to undermine Israel's existence.

Terrorism and Violence

Since Arafat's December 1988 statement, and by early February 1990, no less than 19 infiltration attempts [SEE LIST ON PAGES 32-34] were launched by various PLO factions which had participated in the deliberations of the PNC (the PLO's "Palestine National Council") in November 1988 and had accepted the PNC's decisions. In most cases, the PLO squads, intercepted by the Israel Defense Forces before reaching their targets, were clearly planning to carry out wholesale massacres of innocent civilians. Among the most recently attempted raids was one carried out in Israel's south on December 5, 1989 by a squad belonging to Arafat's FATAH.

Since the adoption of the PLO Covenant, "armed struggle" has been the term used by the PLO to characterize terrorist attacks on innocent civilians. Not only did Arafat say on Austrian television on December 19, 1988, just five days after speaking in Geneva, that he "did not mean to renounce" terrorism, but he and other leading figures in the PLO have on numerous occasions stated that the "armed struggle" has not ended. Only a little over a week after Arafat's Geneva press conference, Salim Zaanoun, Deputy PNC Chairman and member of the FATAH Central Committee said, "The armed struggle must continue, everywhere, against the Zionist enemy and his allies... We have no alternative but

-3-

to carry out armed activity in order to vanquish the enemy and establish our state" (Al-Anba, Kuwait, December 23, 1988).

Arafat openly contradicted his December 1988 statement "renouncing" terrorism, when on June 6, 1989, at a press conference in Kuwait, he said, "The PLO will not stop the armed struggle" (Associated Press). Arafat told the Kuwaiti newspaper Al-Anba on February 12, 1990, that that PLO has not given up the rifle, and that he remains the General Commander of PLO forces.

Arafat's Number Two, Salah Khalaf (Abu Iyad), said on March 28, 1989 (Akhbar Al-Khaleej, Bahrain), "The PLO has no intention of ending the armed struggle." Hani al-Hassan, one of Arafat's closest advisors, told the Qatar newspaper Al-Rayah on January 13, 1990, "The Palestinian armed struggle has not come to an end...."

On August 8, 1989, at the meeting of Arafat's FATAH in Tunis, a resolution was adopted calling for the "continuation, intensification and escalation of the armed struggle in order to liquidate the Zionist occupation of our Palestinian land." On January 31, 1990, the PLO Executive Committee, convening in Tunis, called for a continuation of the armed struggle.

The PLO's supposed renunciation of terrorism is also contradicted by the threats it continues to make. This was seen when Arafat's Number Two, Salah Khalaf, said on January 22, 1990 (Associated Press), "The Middle East peace efforts have reached a stalemate.... The PLO now has

-4-

no alternative but to escalate armed struggle outside the occupied territories in support of the uprising." The threat of terrorism was made again following the gun-and-grenade attack on Israeli tourists in Egypt on February 4, 1990. Salah Khalaf told the Algerian daily Al Sha'ab that if the Israeli mentality is maintained, "they must expect similar operations (in the future)" (Reuter, February 8, 1990).

The PLO has also openly backed PLO terrorism against Palestinian Arabs [SEE PAGES 35-39]. PLO death squads have been responsible for many of the murders of Palestinian Arabs since the intifada began, and Arafat himself has openly justified and taken responsibility for ordering such killings.

Rejecting the Existence of Israel

Numerous statements made in recent months by leading figures of the PLO have indicated that the PLO has not abandoned its goal of destroying Israel. The PLO insists that the establishment of an independent Palestinian state is the opening move in a strategy for taking over "all of Palestine." PLO statements are replete with references to the PLO's "Phased Plan" [SEE PAGES 22-26], the program for liquidating Israel in stages.

On February 11, 1989, Salah Khalaf said, "There was no PLO recognition of Israel, neither in the PNC [Palestine National Council] decisions in Algiers nor in Arafat's address to the UN in Geneva" (Al-Watan, Kuwait). Sheikh Abd Al-Hamid Al-Sayeh, Chairman of the PNC, said in

-5-

January 1989 (Al-Sharq Al-Awsat , Saudi Arabian newspaper published in London, January 13, 1989), "If you read the political statement [of the Algiers PNC] carefully, you will find that what some term recognition of the Zionist entity is untrue."

The "right of return" is a PLO code for overwhelming Israel with millions of hostile Palestinian refugees opposed to its very existence. Arafat himself has indicated on more than one occasion that the "right of return" is a PLO precondition. On January 13, 1989, Arafat said, "The Palestinian uprising will in no way end until the attainment of the legitimate rights of the Palestinian people, including the right of return...." (Qatar News Agency). As recently as December 9, 1989, he said on PLO Radio from Baghdad, "There will be no peace other than through realization of the inalienable rights of the Palestinian people, first and foremost -- the right of return, self-determination, and establishment of a Palestinian state, with its capital in Jerusalem."

Rafik Al-Natshe, member of the FATAH Central Committee, explained the PLO's interpretation of the "right of return" when he said in Arafat's presence in Riyadh on January 1, 1989 -- at a commemoration of the 24th anniversary of the beginning of FATAH activities against Israel: "Our return to Palestine and our victory will be possible only with Allah's help and with our return to Faluja, Jaffa, and Haifa" (Saudi News Agency, January 2, 1989). Sheikh Abd Al-Hamid Al-Sayeh, PNC Chairman, said on January 29, 1989, "The PLO is following the path

-6-

which it must pursue until the return [of Palestinian refugees] is achieved.... We want the whole of Palestine" (Okaz, Saudi Arabia).

The fact that the PLO Covenant, which calls for Israel's destruction, has not been abrogated or even revised provides additional evidence regarding PLO intentions [SEE PAGES 17-21]. Arafat's FATAH echoed the Covenant's denial of Israel's legality, when the FATAH conference in August 1989 declared:

"The Zionist conquest came at the beginning of this century to uproot the Palestinian people, end their civilization, and implant a Zionist entity.... The Palestinian people have held out in the face of this Zionist-colonialist barbarism.... The crime was consummated by the partition of Palestine and the establishment of the Zionist entity state in 1948."

Lately, the PLO has even stressed its desire for coordination with the extremist Islamic fundamentalist organization, HAMAS, also operating against Israelis and Palestinian Arabs in the territories. On PLO Radio, broadcasting from Baghdad on February 13, 1990, Arafat sent a message calling for strengthened unification with various extremist Palestinian factions, including HAMAS and the "Islamic Jihad" (the "Islamic Jihad" claimed responsibility for the February 14 terror attack on Israeli tourists in Egypt).

In calling for cooperation with HAMAS, the PLO explains that, notwithstanding tactical differences, both organizations share the same ultimate objective. Thus, one of Arafat's closest advisors, Hani

-7-

al-Hassan, declared, "the disagreement between the PLO and HAMAS is not ideological" (Al-Rayah, Qatar, January 13, 1990). Rafik al-Natshe, a member of the FATAH Central Committee, told the Kuwaiti newspaper Al-Qabas in an interview on December 26, 1989, "[HAMAS says] All of Palestine is ours and we want to liberate it from the river to the sea at one go. But FATAH, which leads the PLO, feels that a phased plan must be pursued. Both sides agree on the final objective. The difference between them is the way there."

PLO Leaders on Terrorism and "Armed Struggle"

Yasser Arafat, Chairman of the PLO:

Q: "Mr. Arafat, last week at this famous press conference you renounced terrorism. Have you done this due to American pressure?"

A: "I did not mean to renounce.... Actually, I only repeated what our Palestine National Council had accepted.... I am still now committed to what I said in Cairo in 1985."

(December 19, 1988, Interview with Viennese TV)

Note : While proscribing terror operations outside of Israel, Arafat's Cairo Declaration of November 1985 said that the PLO would continue to carry out operations inside Israel and the territories. The FATAH, as well as other PLO factions, violated this PLO commitment to abstain from terrorism abroad: one major acts of international terrorism was the April 1986 bombing of a TWA flight over Greece, carried out by the "Havari Apparatus" of the FATAH.

"The PLO will not stop the armed struggle. I did not ask anybody to refrain from military operations."

(June 6, 1989, Speaking at a press conference in Kuwait, Associated Press)

Note: The PLO has on numerous occasions referred to attacks on innocent civilians as "military operations" against "military targets." This was seen, for example, when FATAH/Arafat terrorists seized a bus on the Beersheba-Dimona highway on March 7, 1988, killing three civilians, including two women.

Salah Khalaf (Abu Iyad), Second to Arafat:

"We must concentrate all our thoughts and our plans in order that the 'Palestinian Rifle' will continue and escalate to a greater intensity than ever before ..."

(December 16, 1988, Al-Qabas, Kuwait)

"We have never interpreted [renunciation of] terror as meaning a suspension of military operations."

(March 4, 1989, Radio Monte Carlo)

"The PLO did not agree with the U.S. that the definition of terrorism includes the armed struggle.... The PLO has no intention of ending the armed struggle."

(March 28, 1989, Akhbar Al-Khaleej, Bahrain)

"The PLO adheres to the principle of armed struggle, but its scope is to be determined in accordance with the political circumstances."

(April 17, 1989, Al Ousboa Al Arabi, Lebanon)

-9-

Salah Khalaf (cont.):

"The Middle East peace efforts have reached a stalemate.... The PLO now has no alternative but to escalate armed struggle outside the occupied territories in support of the uprising."
(January 22, 1990, Associated Press)

Farouk Kaddoumi, Head of the PLO's Political Department in charge of the PLO's foreign affairs:

"The rifle is one of the principal and necessary tools of our struggle in the past and in the future.... We change our methods in every phase of our national struggle. However, the rifle will remain in our hands until we regain our land.... We will pitch our tent in those places which our bullets can reach. The extent of the Palestinian People's might will determine the location of this tent, which will then form the base from which we will later pursue the next phase."

(April 4, 1989, Interview with the BBC Arabic Service)

Q: "Arafat has renounced terrorism in Geneva .."

A: "That is a misrepresentation of Chairman Arafat's statements. ... We denounce terrorism, especially the state terrorism by Israel."

Q: "Does that mean that the words that made Shultz begin a dialogue are null and void?"

A: "Shultz can go to hell. I suppose he is already on his way there."

(May 18, 1989, Interview with Politiken, Denmark)

Hani Al-Hassan, Senior Arafat Advisor and Member of the FATAH Central Committee:

"The Palestinian armed struggle has not come to an end and the PLO will not abandon the uprising in the occupied land."

(January 13, 1990, Al-Rayah, Qatar)

Naif Hawatmeh, leader of the DFLP ("Democratic Front for the Liberation of Palestine"), the PLO's third largest faction:

"We have recently launched a series of attacks against Israel and will launch more. Such attacks are a sacred right for our people."

(May 21, 1989, speaking in Abu Dhabi, quoted by Reuter)

Yasser Abd Rabbo, Deputy Secretary-General of the DFLP and Head of the PLO delegation to the U.S.-PLO talks in Tunis:

"In not a single meeting with the Americans did the PLO promise to adhere to a halt in military operations against Israeli military targets.... The PLO, while expressing its opposition to terrorism, feels that the struggle by all its various methods against the Israeli occupation is not considered to be terrorism."

(June 12, 1989, Middle East News Agency)

-10-

Nabil Sha'ath, Senior Political Advisor to Arafat and Chairman of the PNC Political Committee:

"The Palestinian side did not and never will accept any decision to end the armed struggle."

(January 9, 1990, Al Sha'ab, Egypt)

Salim Zaanoun, Deputy PNC Chairman and FATAH Central Committee Member:

"The armed struggle must continue, everywhere, against the Zionist enemy and his allies... We have no alternative but to carry out armed activity in order to vanquish the enemy and establish our state."

(December 23, 1988, Al-Anba, Kuwait)

-11-

PLO Leaders On Recognition of Israel

Yasser Arafat, PLO Chairman:

"The land of Palestine is the homeland of the Palestinians, and the homeland of the Arab nation from the Ocean to the Gulf. ...The PLO offers not the peace of the weak, but the peace of Saladin."
(January 2, 1989, Saudi News Agency)

Note: In 1192, Saladin concluded a peace treaty with the Crusaders. Soon thereafter, the Moslems attacked the Crusaders and drove them out of the Holy Land.

"The Palestinian uprising will in no way end until the attainment of the legitimate rights of the Palestinian people, including the right of return...."

(January 13, 1989, Qatar News Agency).

"There will be no peace other than through realization of the inalienable rights of the Palestinian people, first and foremost -- the right of return, self-determination, and establishment of a Palestinian state with its capital in Jerusalem."

(December 9, 1989, PLO Radio in Baghdad)

Salah Khalaf (Abu Iyad), Second to Arafat:

"There was no PLO recognition of Israel, neither in the PNC [Palestine National Council] decisions in Algiers nor in Arafat's address to the UN in Geneva."

(February 11, 1989, Al-Watan, Kuwait)

Sheikh Abd Al-Hamid Al-Sayeh, Chairman of the PNC:

"All Palestinian elements and citizens, regardless of their inclinations, must direct their power against the enemy. And when we get rid of him, the Palestinian will then be able to exercise his right to self-determination."

"If you read the political statement [of the Algiers PNC] carefully, you will find that what some term recognition of the Zionist entity is untrue.... Anyone who says that the decisions we made in Algiers contain recognition of Resolutions 181, 242, and 338 is not right and I urge him to read the clause again."

(January 13, 1989, Al-Sharq Al-Avsat, Saudi newspaper published in London)

"The PLO is following the path which it must pursue until the return [of Palestinian refugees] is achieved.... We want the whole of Palestine."

(Okaz, Saudi Arabia, January 29, 1989).

[illegible]

④

(1) $\frac{1}{\sqrt{2}}$ $\frac{1}{\sqrt{2}}$ $\frac{1}{\sqrt{2}}$ $\frac{1}{\sqrt{2}}$

11/2/88

Let AB join the two points

↓

1) 11.31.2019 Dehli, N

(د) دفتر (د دواړو) لږ (د) (په) (په)

The 'x/2' and 'x/3' are not the same as the 'x/4' and 'x/5'.

21. 13. 96. 1/2. 1/2. 1/2.

1000
1000
1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

הכנסת

סדר היום

מס' 57

לישיבות הכנסת

יום שני, כט' באדר התש"ן - 26.03.90, בשעה 16:00
יום שלישי, א' בניסן התש"ן - 27.03.90, בשעה 16:00
יום רביעי, ב' בניסן התש"ן - 28.03.90, בשעה 09:00
=====

א.	שאלות בעל-פה; שאלות ותשובות	
ב.	הצעת חוק הדיינים, הקאדים והקאדי מד'הב (וג'ירה ושיפוט פלילי), התש"ן-1990 (קריאה שניה וקריאה שלישית)	הצעת חוק הדיינים, הקאדים והקאדי מד'הב (וג'ירה ושיפוט פלילי), התש"ן-1990 (קריאה שניה וקריאה שלישית)
ג.	הצעת חוק המעבר (תיקון מס' 11), התש"ן-1990 (קריאה שניה וקריאה שלישית)	הצעת חוק המעבר (תיקון מס' 11), התש"ן-1990 (קריאה שניה וקריאה שלישית)
ד.	הצעת חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 8), התש"ן-1990 (קריאה שניה וקריאה שלישית)	הצעת חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 8), התש"ן-1990 (קריאה שניה וקריאה שלישית)
ה.	הצעת חוק השמות (תיקון מס' 2), התש"ן-1990 (קריאה ראשונה)	הצעת חוק השמות (תיקון מס' 2), התש"ן-1990 (קריאה ראשונה)
ו.	תא סטודנטים של בני הרפור (תל"מ - תנועה לאומית מתקדמת) באוניברסיטת העברית בירושלים - של חבר הכנסת גדעון גדות	תא סטודנטים של בני הרפור (תל"מ - תנועה לאומית מתקדמת) באוניברסיטת העברית בירושלים - של חבר הכנסת גדעון גדות
ז.	עמדותיה של מפלגת יהודה לגבי בעיית ירושלים ורמת הנילון - של חבר הכנסת שלמה הלל	עמדותיה של מפלגת יהודה לגבי בעיית ירושלים ורמת הנילון - של חבר הכנסת שלמה הלל
ח.	הסכם חנינות היוקר - של חברי הכנסת רון כהן, אברהם פורז, חיים רמון, אליעזר מזרחי ויעקב שמאי	הסכם חנינות היוקר - של חברי הכנסת רון כהן, אברהם פורז, חיים רמון, אליעזר מזרחי ויעקב שמאי
ט.	הצעת חוק החיציב לשנת הכספים 1990 (קריאה שניה וקריאה שלישית)	הצעת חוק החיציב לשנת הכספים 1990 (קריאה שניה וקריאה שלישית)
י.	הצעת חוק סדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התש"ן-1990 (קריאה שניה וקריאה שלישית)	הצעת חוק סדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התש"ן-1990 (קריאה שניה וקריאה שלישית)
יא.	הצעת חוק השוואת זכויות הצבעה בתאגידים בנקאיים (הוראת שעה), התש"ן-1990 (קריאה ראשונה)	הצעת חוק השוואת זכויות הצבעה בתאגידים בנקאיים (הוראת שעה), התש"ן-1990 (קריאה ראשונה)

הצעות חוק 1908	יב. הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (תיקון מס' 22), התשמ"ח-1988 (קריאה ראשונה)
הצעות חוק 1980	יג. הצעת חוק רשות שדות התעופה (תיקון מס' 4), התש"ן-1990 (קריאה ראשונה)
הצעות חוק 1976	יד. הצעת חוק העיסוק באופטומטריה, התש"ן-1990 (קריאה ראשונה)
הצעות חוק 1970	טו. הצעת חוק לתיקון פקודת הראיות (תיקון מס' 9), התש"ן-1990 (קריאה ראשונה) - הצבעה
נספח מס' 1839/א'
ח"כ (ליון)	טז. הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 27), התש"ן-1989 (קריאה שניה וקריאה שלישית)
הצעות חוק 1950	יז. הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 30), התשמ"ט-1989 (קריאה ראשונה)
הצעות חוק 1932	יח. הצעת חוק שירות בטחון (תיקון מס' 4), התשמ"ט-1989 (קריאה ראשונה)
הוקצתה שעה אחת
לדיון	יט. עבריינותם של ערבים מיהודה שומרון וחבל עזה בתחום הקו הירוק - מטעם חבר-הכנסת אוריאל לין
הוקצתה שעה אחת
לדיון	כ. החלטת מועצת המנהלים של חברת חשמל למקם תחנת כוח בצפון - של חברת הכנסת שושנה ארבל-אלמולינו
הוקצתה שעה אחת
לדיון	כא. הריסת בתים בעיירות הפיתוח בדרום - של חברי הכנסת שולמית אלוני, עמיר פרץ ואריה גמליאל
הוקצתה שעה אחת
לדיון	כב. רצח תושב אריאל - של חברי הכנסת חיים אורון יוסי שריד, עדנה סולודר, יובל נאמן, צחי הנגבי, יצחק לוי, שלמה דיין ורפאל איתן
הוקצתה שעה אחת
לדיון	כג. התקפות יהודים על ערבים ועל נבחרי ציבור - של חברי הכנסת דוד צוקר, אברהם פורז, תופיק טובי, יהושע שגיא, עמיר פרץ, יגאל ביבי, עבד אלוהב דראושה
הוקצתה שעה אחת
לדיון	כד. תנאי העבודה במפעל טקסטיל דימונה - של חבר הכנסת אלי בן-מנחם
הוקצתה שעה אחת
לדיון	כה. אשפוז חולים סיעודיים - של חברי הכנסת יאיר צבן, רן כהן, שושנה ארבל-אלמולינו
הוקצתה שעה אחת
לדיון	כו. השפעת התקשורת על תפקוד הכנסת - של חבר הכנסת יואש צידון
הוקצתה שעה אחת
לדיון	כז. הדרוזים בישראל - של חברי הכנסת שושנה ארבל-אלמולינו, עובדיה עלי ואמנון רובינשטיין
הוקצתה שעה אחת
לדיון	כח. שנה לתהליך השלום - של חבר הכנסת מיכאל בר-זהר

- כט. תיפקודו של מגן דוד אדום - של חברת הכנסת שושנה ארבל-אלמוזלינו
- ל. קריאה למדינות העולם לעגן בחוק מניעת הפצת דעות המכחישות את השואה - של חבר הכנסת אברהם ורדיגר
- לא. רמת החינוך והחוויה הלימודית במערכת החינוך - של חבר הכנסת רפאל איתן
- לב. מוסדות להשכלה גבוהה - של חבר הכנסת שמעון שטרית
- לג. גילויי אנטישמיות בברית-המועצות והכאת יהודים - של חברי הכנסת שלמה דיין, יוסי שריד, יואש צידון, חיים אורון, אליקים העצני, חנן פורת, שמעון שטרית, יהושע שגיא, אברהם רביץ ואליעזר מזרחי.
- לד. הכרזת הרב רוזן כי על היהודים לעזוב את רומניה - של חבר הכנסת אברהם ורדיגר
- ההוקצתה שעה אחת לדיון
- ההוקצתה שעה אחת לדיון
- ההוקצתה שעה אחת לדיון
- ההוקצתה שעה אחת לדיון משולב

MAR 19 '90 18:54

-10-

588 17/36

Georgi Habash, Secretary General of the PFLP, broadcast over Voice of the Mountain in Arabic to Lebanon, June 9, 1989, his view of the "strategy of stages:"

(The goal of the intifada is) "the expulsion of the Zionist occupation from the West Bank and Gaza and the establishment of a Palestinian state there. Naturally, at this stage we cannot burden the intifada with more than it can bear. I mean we cannot burden the intifada with the responsibility for the liberation of all the Palestinian national soil. However, the establishment of a Palestinian state in the West Bank and Gaza will mark the beginning of the breakdown of the Zionist plan. We can rely on this breakdown to continue the struggle to achieve our full objective of liberating all the Palestinian national soil. Hence, the horizons of the intifada are vast. Above all, the intifada represents a new stage in the Palestinian national struggle and the Arab liberation struggle."

SUMMARY

Statements do matter; we are concerned about the public pronouncements of The PLO, PLO constituent groups, and its individual leaders. The PLO is a heterogeneous organization in which constituent groups and individuals often express opinions differing from the consensus of the PLO as an organization. Still, we continue to impress on PLO leaders that they must speak with one voice of their intent to seek a peaceful, negotiated solution.

The policy of this Administration is to measure PLO actions and statements against the commitments the PLO undertook in December 1988. President Reagan said when he announced that the PLO had met U.S. conditions for starting a dialogue, "The Palestine Liberation Organization today issued a statement in which it accepted...our conditions for a substantive dialogue. The PLO must live up to its statements. In particular, it must demonstrate that its renunciation of terrorism is persuasive and permanent." This remains the policy of this Administration.

1/1/11 (11/11/11) 1/1/11
1/1/11 (11/11/11) 1/1/11
1/1/11 (11/11/11) 1/1/11

10/10/10

10/10/10

10/10/10

①

۱. (دوره اول) - (دوره اول):

① 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

② למחנה ארבעה ימים (שבת) והוא יגיע
למקום יום אחד (שבת) והוא יגיע.

③ יידישן קיטל: א פראגראם פאר אונזערע קינדער.

(5) (י"א): תורה נ"א ב"א - 30-4
תורה נ"א ב"א - 30-4

שלום לך (נעשה) אהבתיך ושלום.

(1)

תקנון (השנה)

(2)

מנהל הוא כל המנהל - אדם המנהל את המנהל.

מנהל המנהל הוא כל המנהל (המנהל).

הוא כל המנהל - המנהל (המנהל) והוא כל המנהל.

הוא כל המנהל - המנהל (המנהל) והוא כל המנהל.

הוא כל המנהל - המנהל (המנהל) והוא כל המנהל.

הוא כל המנהל - המנהל (המנהל) והוא כל המנהל.

(3)

הוא כל המנהל - המנהל (המנהל) והוא כל המנהל.

הוא כל המנהל - המנהל (המנהל) והוא כל המנהל.

הוא כל המנהל - המנהל (המנהל) והוא כל המנהל.

הוא כל המנהל - המנהל (המנהל) והוא כל המנהל.

הוא כל המנהל - המנהל (המנהל) והוא כל המנהל.

③

②

1911-12

From 1st March till 1st June 1911

was kept in the same place

- 1st 2nd 3rd 4th 5th 6th 7th 8th 9th 10th

11th 12th 13th 14th 15th 16th 17th 18th 19th 20th

21st 22nd 23rd 24th 25th 26th 27th 28th 29th 30th

1912-13

①

1912-13

From 1st March till 1st June 1912

was kept in the same place

- 1st 2nd 3rd 4th 5th 6th 7th 8th 9th 10th

11th 12th 13th 14th 15th 16th 17th 18th 19th 20th

שאלות בע"פ 21.3.90

ח"כ נאווה ארד	חסידי אומות העולם בחזא"ר	268
ח"כ רן כהן	ביקור ג'ימי קרטר	269

תשובה לשאי' לתא בע"פ של ח"כ רן כהן

ב"קור הנשיא לשעבר ג'ימי קרטר בישראל

לשאלה 1:

היריעות כפי שהתפרסמו בתקשורת אינן נכונות. משה"ח לא חבט להיות מעורב בקביעת זהותם של האישים הפלסטינים עמם יפגש קרטר.

לשאלה 2:

להערכתנו אין לעמדת משה"ח השלכות לגבי הנשיא קרטר או לגבי יחסו עם ארה"ב.

$\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$
 * $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

* $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

~~1/2~~ $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$
 $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

$\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$
 * $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

$\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

$\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

חשובה לשאילתא בע"פ של ח"כ נאור ארד
מצבם של חסידי אומות העולם במזרח-ארופה

הקשר עם חסידי אומות העולם במזרח-ארופה היה קים במשך כל השנים למרות אי-קיומם של יחסים דפלומטיים. חברת הכנסת ארד צודקת בקביעתה כי מצבם הבריאותי והכלכלי של רבים מהם אינו טוב. משרדנו מודע זה מכבר למצב זה ועומד בקשר קבוע ומצוין הן עם "יד-ושם" והן עם כבוד ראשון משה בייסקי שהוא יושב ראש הוועדה לחסידי אומות העולם.

"יד-ושם" והשופט בייסקי לא חסכו מאמץ להגביר את המודעות למצוקתם של אנשים מצוינים אלה שרבים מהם חרפו את נפשם כדי להציל יהודים. הם פנו לארגונים יהודיים, לסוכנות היהודית ולזרועות שונות, אך לצערי ההיענות לא היתה מספקת. ועידת התביעות של הארגונים היהודיים והליגה נגד השמחה הקציבו במסגרת יכולתם סכומים קטנים וכך עשתה גם הסוכנות. המשלת ישראל נטלה על עצמה את הספול בכ- 40 חסידי אומות עולם שבחרו לשבת בתוכנו, בארץ, והם מקבלים קיצבה קבועה באמצעות המוסד לבטוח לאומי. אך אין הקומץ משביע את הארי וישנם חסידי-אומות-עולם, (כפולין בלבד יש כ- 2200 כאלה) שאין ידינו משגת לסייע להם אלא במעט.

מצבו הכספי של "יד-ושם" ידוע ואין להטיל ענין זה עליו. אפילו נניח שהארגונים היהודיים יתמידו בתמיכתם עדיין יידוש הקציב של כשלושת דכ"ה מליון דולר לשנה כדי לעמוד בחוב של כבוד שכולנו חייבים בו. נקבל בברכה יזמת חקיקה שתביא את הבעיה הזאת על פחרונה.

הכנסת

חבר הכנסת

נאום ארד

כ"ב באדר התש"ן
19/03/90

שאלתא בע"פ

אל: שר החוץ

הנושא: מצבם של חסידי אומות העולם במזרח אירופה

בעקבות התהליכים המתרחשים במזרח-אירופה, נפתח פתח לקשר עם חסידי אומות העולם בארצות שונות, שעד היום לא התאפשר לדאוג להם. היבילתי פניות בנדון עקב ידיעות על מצבם הבריאותי והכלכלי הרעוע של רבים מהם. רשימה של ~~שמותיהם כמעט סגורה~~ זה עתה מונה 3543 חסידי אומות העולם במזרח-אירופה.

שאלות אל כב' השר:

1. האם מודע משרדך לקיומם ומצבם של חסידי אומות העולם במזרח-אירופה?
2. האם קיים קשר משרדך עם ארגונים שונים בנדון, כגון יד ושם?
3. האם עלה חנושא בעת מו"מ עם גורמים במזרח-אירופה ובעת דיונים על כינון קשרים מחדש עם ארצות מזרח אירופה?
4. מה הן ההנחיות שניתנו לראשי הנציגויות הישראליות במזרח-אירופה בנוגע לחסידי אומות העולם?
5. מה הם הצעדים שבכוונת משרדך לנקוט בנוגע לחסידי אומות העולם?

בכבוד רב,

נאום ארד, ח"כ

ל.3

ח.י. עזריאל

*** הכנסת ה-12 ***
*** שאלות נערכו ***
מספר: 268
נרשמה ב: 19.3.90
תשובה עד: 20.3.90

1941) in left neck * set line
gle

- Mc - west *

2nd last part of

about 1/2 inch all * 0.11 1/2
glad

10162
בלח"ס/חיד"ד

אל: וושינגטון/ציר, קונגרס, עיתונות, הסברה

מק-ליברמן

להלן דברים שאמר ס/שה"ח בחשונה לשאלת חג בכנסת בנושא:

הדו"ח שהונח על שולחן ועדת החוץ בקונגרס היה אמור לדחייחם לדחייחיות שארצות הברית ביקשה מאש"ף בתחילת הדיאלוג שלה עמו. בעצם היו כאן שלוש דחייחיות. הדחייחיות הראשונה הייתה מאש"ף יפסיק את הטרור. והבטחה לא רק לאש"ף אלא לכל פלגיו, כל פלג הקשור עמו. שנית, אש"ף יתחייב להתנער פומבית מכל קבוצה פלסטינית, גם אם אינה באש"ף, המעורבת בטרור, לגנות את הפעולה, וכמיסב יכולתה להעניש את הנאשמים. ושלישית, אש"ף נדרש להכיר בישראל, להכיר בזכותה של ישראל לדחייחיים, ולהסתלק מכל חכנית השמדה.

והנה הקונגרס האמריקני ביקש לקבל דיווח האם אש"ף עמד בהתחייבויות האלה שגל פיהן ארצות הברית מנהלת עמו דיאלוג. כפי שאמר בייקר, אם אש"ף לא יעמוד בהתחייבויות הללו, באחת מהן, זו תהיה הנדחתו להסתלק מן הדיאלוג. האם אש"ף יעמוד בהתחייבויות הללו? אש"ף משבח חדשות לבקרים את פעולות הטרור ושונות שאנחנו קוראים עליהן. כמוכן הוא קורא להן המאבק המזוין.

ובכן היתה הפעולה המזוינה של אוטובוס קו 405. רדיו אש"ף מבגד לא הוקיע אותה, אלא להיפך, תיאר אותה כפעולה הירואית, פעולה שדורשת חיקוי. זה גינוי? והיתה הפעולה הנוספת, אוטובוס טרגי נוסף, במצרים. ותגובתו של אבו-איאד לא היתה לגנות את הפיגוע הזה. הוא רק הבטיח עוד פיגועים. ואת הגינוי של העדד הגינוי לא נתנו האמריקנים. את הגינוי על העדד הגינוי תקראו, אם תרצו, בעתוני מצרים הראשיים, ב'אל-אחרס', ב'אל-אכבר', ביקורת קשה מאד על כך שאש"ף לא מננה את הטרור.

יש עוד אספקט אחד של טרור שאינו מופיע בדו"ח. אני מתכוון לטרור הברוטאלי נגד הפלסטינאים. הרי אש"ף רוצח בסיטונות, נשים, ילדים, נשים ודות, מורים, מורות, אחים ואחיות בבתי חולים, רצח שיטתי של אזרחים חפים מפשע, מה שקרוי טרור. וכי זה אינו ידוע לאמריקנים? הרי זה סוד גלוי.

ערפאת מתאר ב'אל חוסוואה' במצרים, ב-25 בינואר, כיצד מתנהל הטרור הזה. הוא אומר: 'בשלב הראשון ההחלטה להוצאה להורג צריכה להתקבל פה אחד. עם זאת אנו אומרים לכם, להנהלה המאוחדת בשטחים: אם ביכולתם לשלוח את התיק לפני ההוצאה להורג, ועיין בו. ומכל מקום, אם יקשה הדבר, הרי אין מנוס משליחת כל התיקים לאחד ההוצאה להורג'. זאת אומרת, לקבל אישור רטרואקטיבי לרצח.

מה שכתבתי רחוק מלהיות בלתי נכסס (ב"ב) נכסס
הוא לא נכסס
2

זאת אומרת זאת מאפיה מסודרת, יש סנדק עליון, יש קאפו דה טוטי קאפי, יש לו מוציאים לפועל, יש סדר. אבל מה לעשות? היו חריגות מן הסדר. וערפאת קובל על זה. הוא יוצא בהתקפה. הוא אומר: רצחו שלא מתוך שורות אש"ף.

זאת אומרת, אש"ף רוצה להיות לא רק הנציג הכלעדי של העם הפלסטינאי; הוא רוצה להיות גם הרוצח הכלעדי של העם הפלסטינאי.

וכי כל זה אינו ידוע בווישינגטון? והאם הם לא קוראים עיתונים? והאם הם לא מקבלים את הדו'חות שלנו?

בדו"ח המוזר של מחלקת המדינה יש עמוד אחד שמוקדש לתכנית השלבים והעמוד הזה בסך הכל איננו מחייב לתכנית השלבים אלא אומר שאש"ף קרא לכל מדינות ערב להכיר בתכנית השלום שלו והוא מצטט מתוך אותו מאמר של אבו-איאד, מאמר ב- FOREIGN POLICY. כמובן מאמר באנגלית, ואני מצטט אותו:

THE PROPOSAL OF A TWO-STATE SOLUTION TO THE PALESTINIAN-ISRAEL PROBLEM IS NOT THE FIRST PHASE OF A PLAN TO LIQUIDATE THE JEWISH STATE'.

אין פה כוונה של תכנית השלבים, הוא אומר, אנחנו מציעים מדינה פלסטינית לא על מנת להשמיד את ישראל. זה הציטוט היחיד שממשלת ארצות הברית בחרה להביא מאבו-איאד.

היא לא בחרה, למשל, להביא את הציטוט של אבו-איאד שמונה ימים לאחר ההכרזה שכביכול אש"ף מכיר בישראל. זאת כמובן הצהרה בערבית, לא באנגלית, בבטאון אש"ף. הוא אומר: באלג'יר החיינו את תכנית השלבים. ובמקום אחר, באל-אנבא בכווית, כמובן בערבית, הוא אומר: גבולות המדינה שלנו, כפי שהכרזנו עליה, מייצגים רק חלק משאיפותינו. נפעל להרחבתם כדי להגשים את שאיפותינו לכל אדמת פלסטין, לשחרר את פלסטין שלב שלב. את זה הם החליטו לא להביא.

ציטוט נוסף הוא של נביל שעת, שמצוטט כאן שהוא מסביר שמדינה פלסטינית תהיה רק בגדה המערבית ובעזה ולא תחדוג מהן. הם לא בחרו להביא שורה של ציטוטים מאותו נביל שעת, שוב בערבית, שבהם הוא אומר: המדינה הדמוקרטית - הכוונה למדינה דמוקרטית על כל שטחה של פלסטין. אם נשיג עצמאות על חלק משטחה של פלסטין, לא נפקיר את חלומנו להשיג מדינה דמוקרטית שלמה על כל שטחה של פלסטין. וכן הלאה וכן הלאה.

יש פה אפילו ציטוט שלישי של ג'ורג' חבש שאומר שהמטרה מוגבלת לגדה המערבית ולעזה, ואילו במקום אחר הוא אומר: אנחנו לא יכולים לחסל את ישראל כמכה אחת ולכן אנחנו צריכים לנקוט במסע טאקטי כדי להשיג את היעד האסטרטגי שלנו בשלבים. וכו' וכו'.

דובר דובר, יום יום, עיתון עיתון, הכל ידוע בווישינגטון. אז מה קורה כאן? באנגלית יש מילה אחת קולעת למה שהמחשלת האמריקאית מנסה לעשות בדו"ח הזה והמילה הזאת היא WHITE WASH - להלבין, לטייח, להגלים, לטשטש, לסלק את העובדות, לסלק את האמת המנקרת את העיניים יום יום והמחגלה יום יום מחדש. או בשפתנו: לטהר את הערץ. אבל הערץ נשאר ערץ וראמת נשארת אחת.

3
H
1095

ומתמיה הדבר שמעצמה כמו ארצות הברית, שהיתה צריכה להיות
הסמל של ההגיונות הפוליטית והיושר הבינלאומי, מתמיה הדבר
שהיא בונה את בנין מדיניותה על יסודות של סילוף ושקר.
הבנין הזה, אדוני היושב-ראש, סופו להתמוטט, אבל לא נרשה
שיתמוטט עלינו.

הסברה

יוסי גל
21 במרץ 1990

1090 / 4
21

סמנכ"ל מזא"ר
טל' 303258

ט"ז אדר תש"ן
13 במרץ 1990
103.01

60567

הנדון: טיוטת תשובה להצעה דחופה לסדר היום בדבר
חידוש יחסי ישראל פולין לחה"כ ש. וויס ומ. גפני

פולין כידוע ניתקה יחסיה עם ישראל בתום מלחמת ששת הימים, בהתאם
למדיניות שהותוותה אז ע"י מדינות ברית וארשה-למעט רומניה -
בהנהגת בריה"מ.

עתה עם השתחררותה של פולין מן ההגמוניה הסובייטית וביסוס משטר
פרלמנטרי ודמוקרטי בארצה יזמה פולין את נירמולם המלא של היחסים
בין שתי מדינותינו שהחלו להתרקם מלפני כשלוש שנים, ע"י כינון
משרדי אינטרסים בוארשה ובתל-אביב שפעלו כנציגויות דיפלומטיות
בתחום הכלכלה, והמסחר התיירות, התרבות.

בתולדות "בית ישראל בפולין" חרוטים פרקים מאלפים של יצירת חיים
קהילתיים יהודיים עצמאיים תוך טיפוח תמידי של ערכים לאומיים,
דתיים ותרבותיים, אך כידוע גם פרקי יגון הקשורים לשואה הנוראה
ולמעש גבורה שהתחוללו, תחת הכיבוש הנאצי, על אדמת פולין.

עם חידוש היחסים אנו פתוחים בפרק חדש וצופים לעתיד של העמקת
ההבנה בין שני העמים והגברת שיתוף הפעולה ביניהם בכל התחומים
האפשריים וביניהם הקמת מפעלים להנצחת האתרים היהודיים בפולין.

THE
OFFICE

1900
1901
1902

THE
OFFICE

THE
OFFICE

THE
OFFICE

THE
OFFICE

THE
OFFICE

למיר ימים
היום

הכנסת
א' באדר ה'תש"ן
26 פברואר, 1990

חבר הכנסת
שבת זיס

2737

לכבוד
יו"ר הכנסת
מר דב שילנסקי
הכנסת

אדוני היו"ר,

אבקש להעלות על סדר יומה של הכנסת כהצעה דחופה את
הנושא:

חידוש היחסים הדיפלומטיים עם פולין

דברי הסבר

הנושא חשוב, יש לו 8 מדיני, היסטורי וכלכלי. כנסת
ישראל, בשל ייחוד הנושא הפוליטי בחקשרו היהודי, צריכה
לדון בדחיפות בסוגיה.

בברכה,

שבת זיס, ח"כ

לה

להחליט בגרסה
5/3 לה אוירה דחופה
13/3 - בדיון חוצר קולט
הפנסה אוסרה
הדחיפה להלך
(זיס ג' יו"ר)
חברי יו"ר
13/3

בס"ד, ירושלים, א' באדר ה'תש"ן
26 בסביואר 1990

2244

לכבוד
יו"ר הכנסת
מר דב שילנטקי
הכנסת

הנדון: הצעה לחוקת לסדר חינוך
בנושא: חידוש יומי ישראלי - פולין

א.מ.נ.

חידוש חינוכים בין ישראל לפולין הינו דיווי פרגשות
מעורבים עקב עברה של פולין שפוגת הים היהודי.
אולי סימלי הדבר שהחידוש היחסים פתכעע בימים שכול
פולין ניצבת שוב גרמניה גדולה ומאישנה.

לכן אבקש להעלות דבר זה לענין היום.

לכבוד רב

מטה הכנסת
חבר הכנסת

לפני אלכס א. זינגר

חשובה לשאלות בע"פ מס. 229 של ח"כ דדי צוקר

מנעים ראשונים עם שלטונות מזרח גרמניה

כידוע מדינת ישראל מעולם לא קיימה יחסים דיפלומטיים עם גרמניה המזרחית, גם בימים בהם היו לה יחסים דיפלומטיים עם כל שאר מדינות מזרח-אירופה, כולל עם ברית-המועצות. הסיבה המהותית לכך הייתה, שגרמניה המזרחית מעולם לא הייתה מוכנה להכיר באחריותה ההיסטורית לזוועות השואה ולפצות באורח מעשי את הקורבנות של רדיפות הנאצים.

זה היה גם מצב היחסים בין ישראל למערב גרמניה, עד שאדנאואר נסל את היוזמה במאמץ לבנות גשרים חדשים של כפרה והכנה אל העם היהודי ואל מדינת ישראל. על בסיס הכרה זו של גרמניה באחריותה כלפי ניצולי השואה וכלפי מדינתם נכונו היחסים עם גרמניה המערבית.

אברהם יצחקי, מנהל מרכז המחקר והידע - אגף המחקר
בעוד ממשלת גרמניה המערבית אכן נושאת בנטל אחריותה ההיסטורית ואף נותנת לכך ביטוי מעשי, לא כך בחרה ממשלת גרמניה המזרחית לנהוג. היא התכחשה במפורש לאחריותה לשואה. היא סירבה לדון בכך עם כל גורם מוסמך שהוא. היא התעלמה מן הפניות המפורשות של האירגונים היהודים שהוגשו עוד בראשית שנות החמישים.

ד"ר יצחקי, מנהל מרכז המחקר והידע - אגף המחקר
יחד על כן, במהלך השנים נקטה ממשלת גרמניה המזרחית עמדה עוינת במיוחד כלפי מדינת ישראל וכלפי הציונות. בין השאר התבטאה עוינות זו בחמיכה אקטיבית באירגוני הטרור הרצחניים ביותר, ובסיוע מעשי להם במלחמתם בישראל.

5/10/57

המהפכה הדמוקרטית והליברליזציה בגרמניה המזרחית לא פסחה גם על יחסה למדינת ישראל ולעם היהודי. בחודשים האחרונים הצהירו מנהיגי החדשים של גרמניה המזרחית, כולל ראש הממשלה החדש והאנס מודרו, על רצונם לנהל מנעים עם ישראל כדי לברר שאלות אלו. ראשי המשטר הצהירו גם שגרמניה המזרחית מוכנה לשנות את עמדתה המסורתית ביחס לשואה ולמדינת ישראל.

משום-כך נענינו להזמנת הממשלה החדשה בגרמניה המזרחית לקיים שיחות ברור בין פקידים של משרדי החוץ. בשיחות אלו ~~אנו מתקשרים~~ ^{היננו} לברר את עמדות גרמניה המזרחית בנושאים המרכזיים הבאים:

א. האם מכירה גרמניה המזרחית באחריותה לשואה?

ב. אילו צעדים מעשיים היא מוכנה לנקוט כדי לבטא הכרה זו, כולל תשלום פיצויים?

ג. כמה יתבטא יחסה החדש של גרמניה המזרחית למדינת ישראל ולציונות?

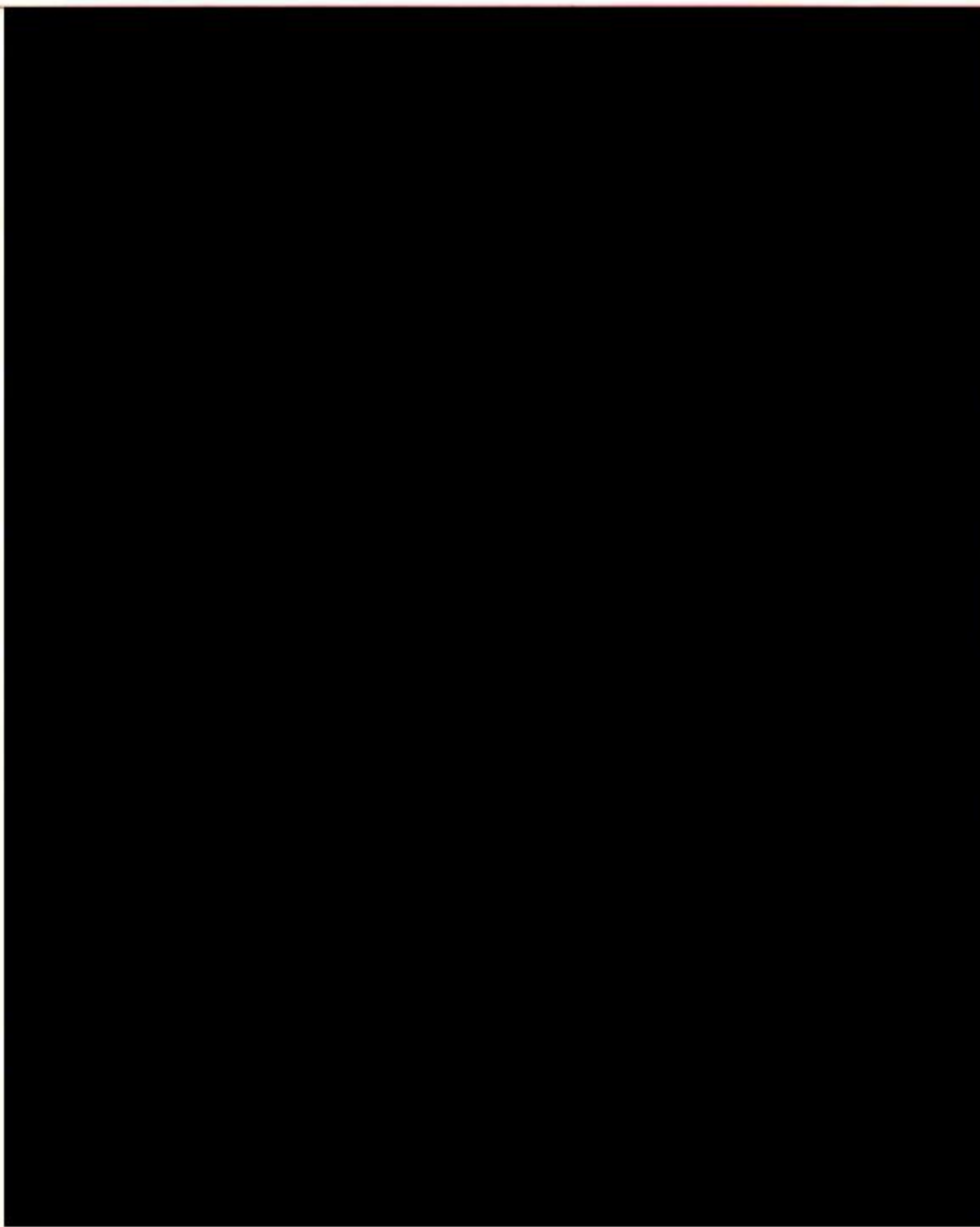
ד. האם תשנה מזרח גרמניה את מדיניותה כלפי הארצות הערביות ואירגוני השונים?

ישראל תשקול בכובד ראש את תשובותיה של ממשלת גרמניה המזרחית לשאלות אלה. ברור גם שכל שיתופי פעולה בגרמניה המזרחית מגמת הדמוקרטיזציה, שהניבה את השינויים בעמדותיה, כן יגבר האמון של העם בישראל בכנות הכוונות של המשטר החדש. על יסוד זה נוכל לשקול כיוון יחסים מלאים גם עם החלק הזה של העם הגרמני.

~~12~~

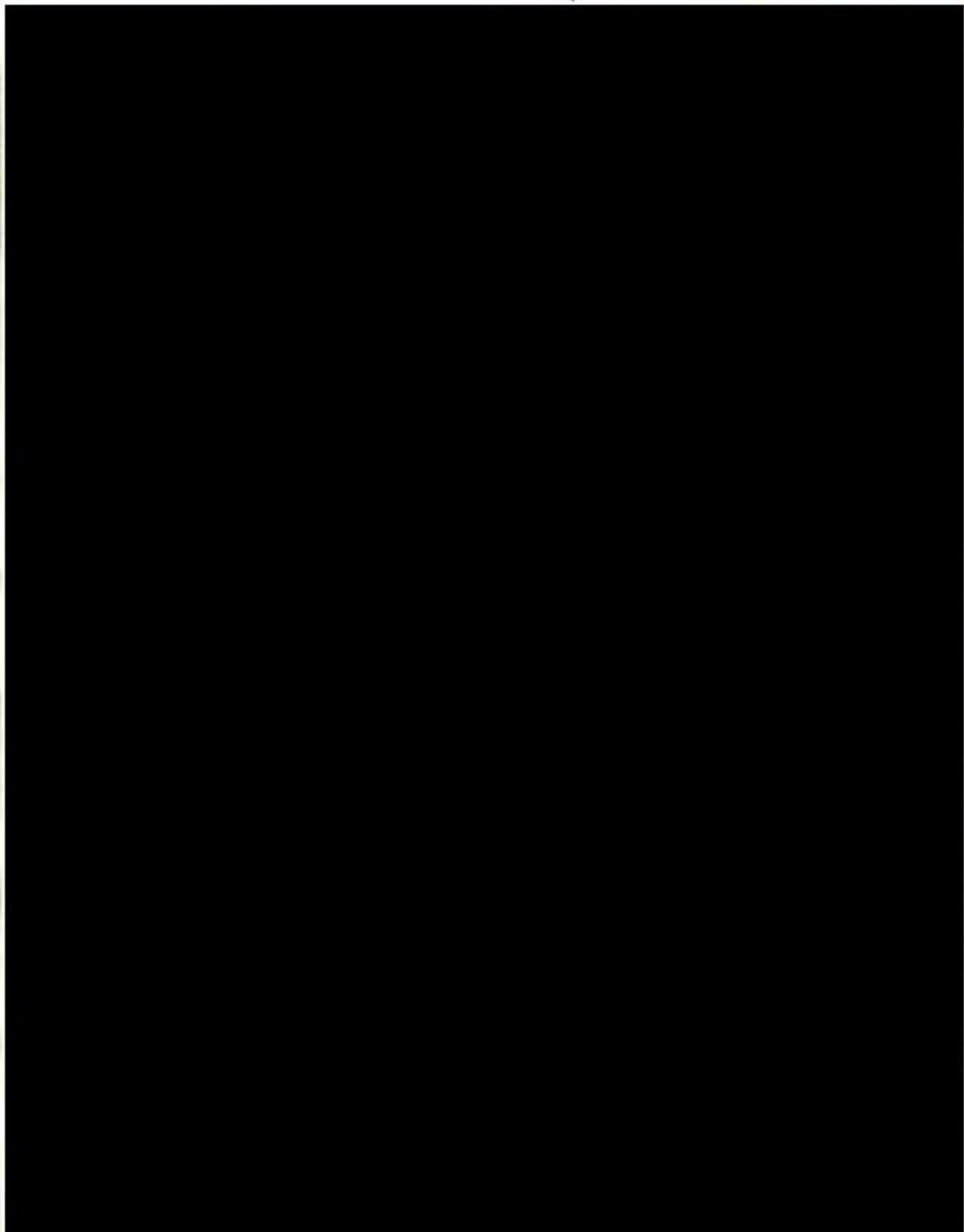

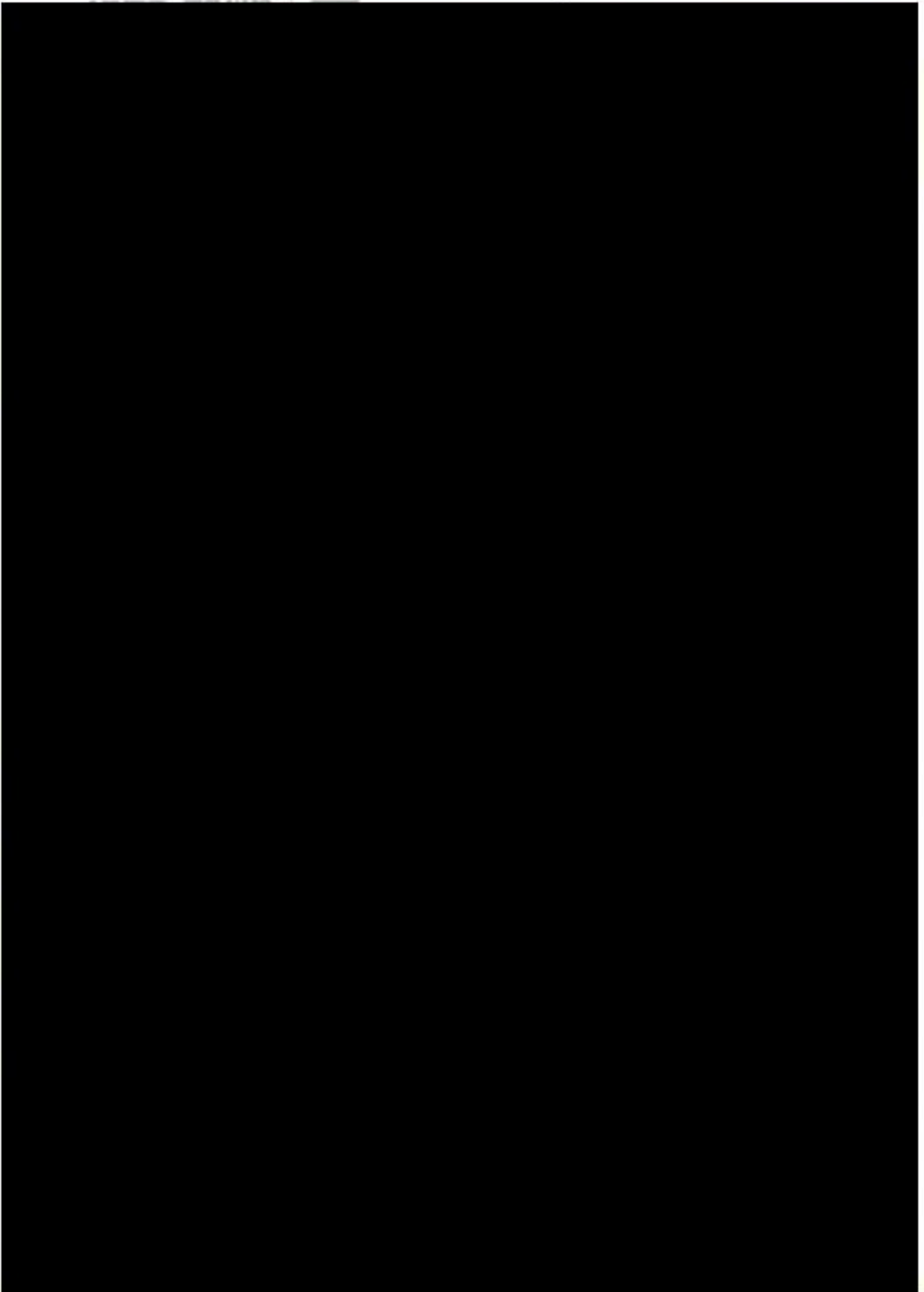

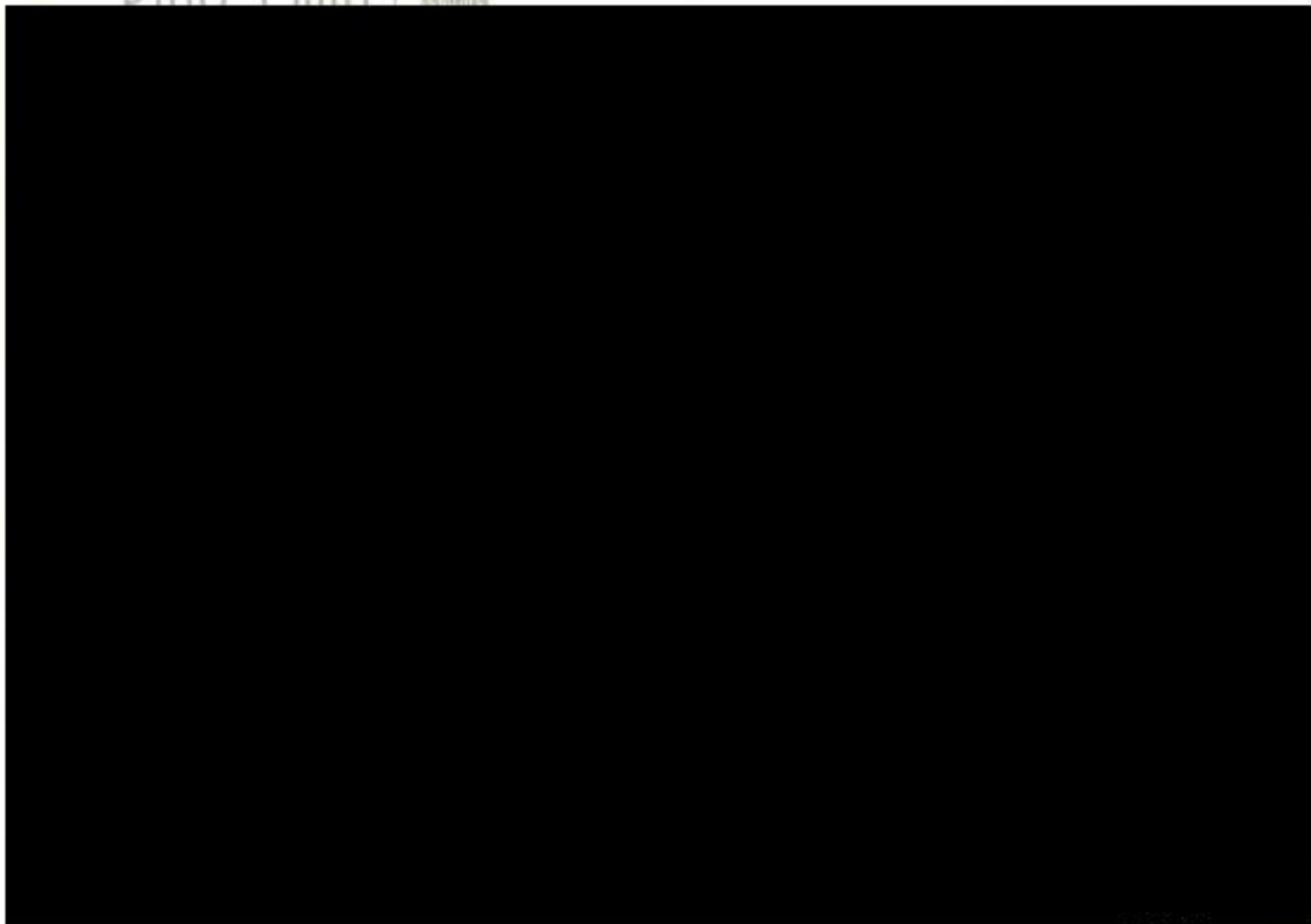

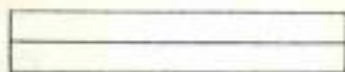

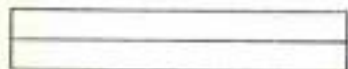
מונרך הקטן

28.2.90

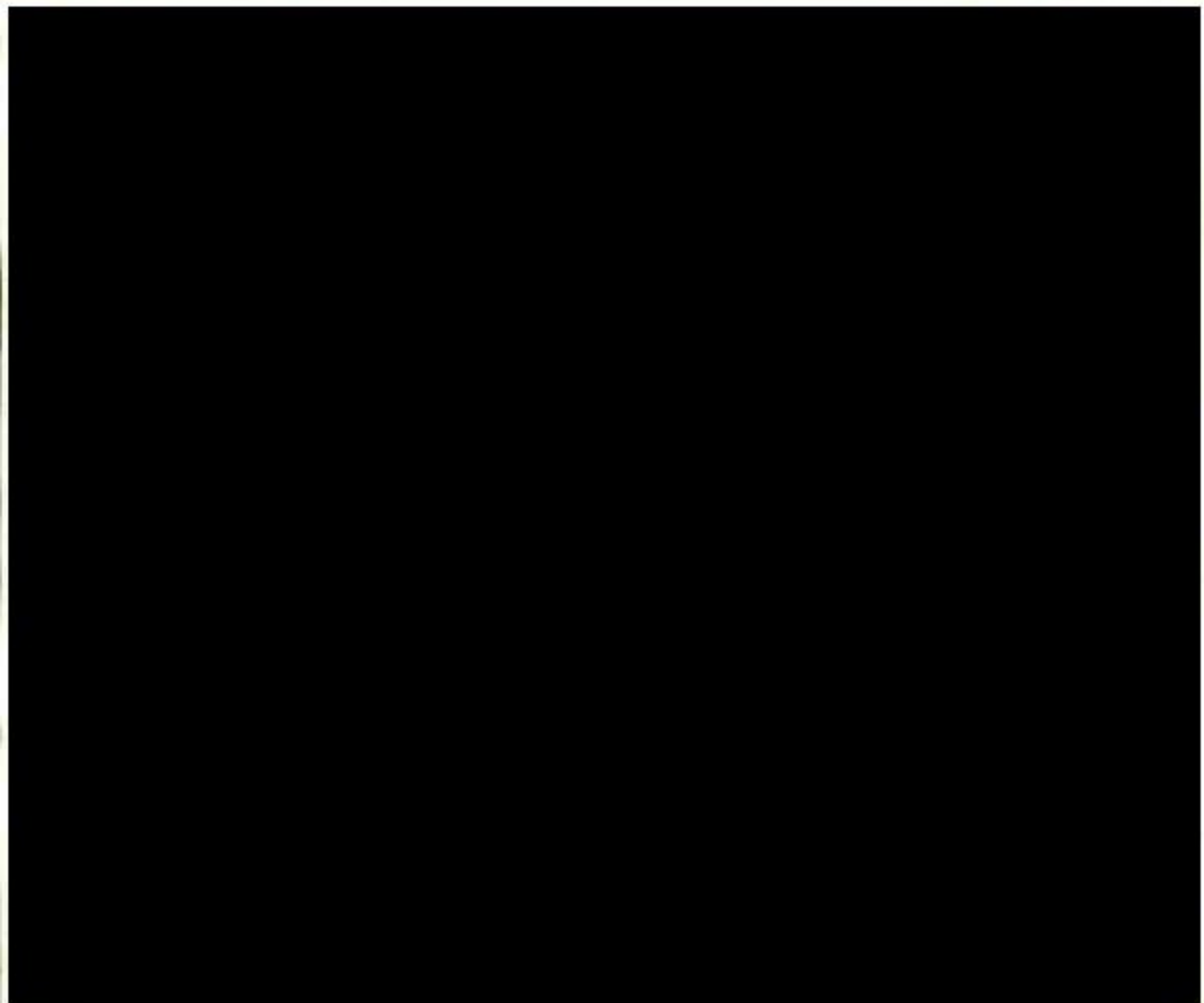

12

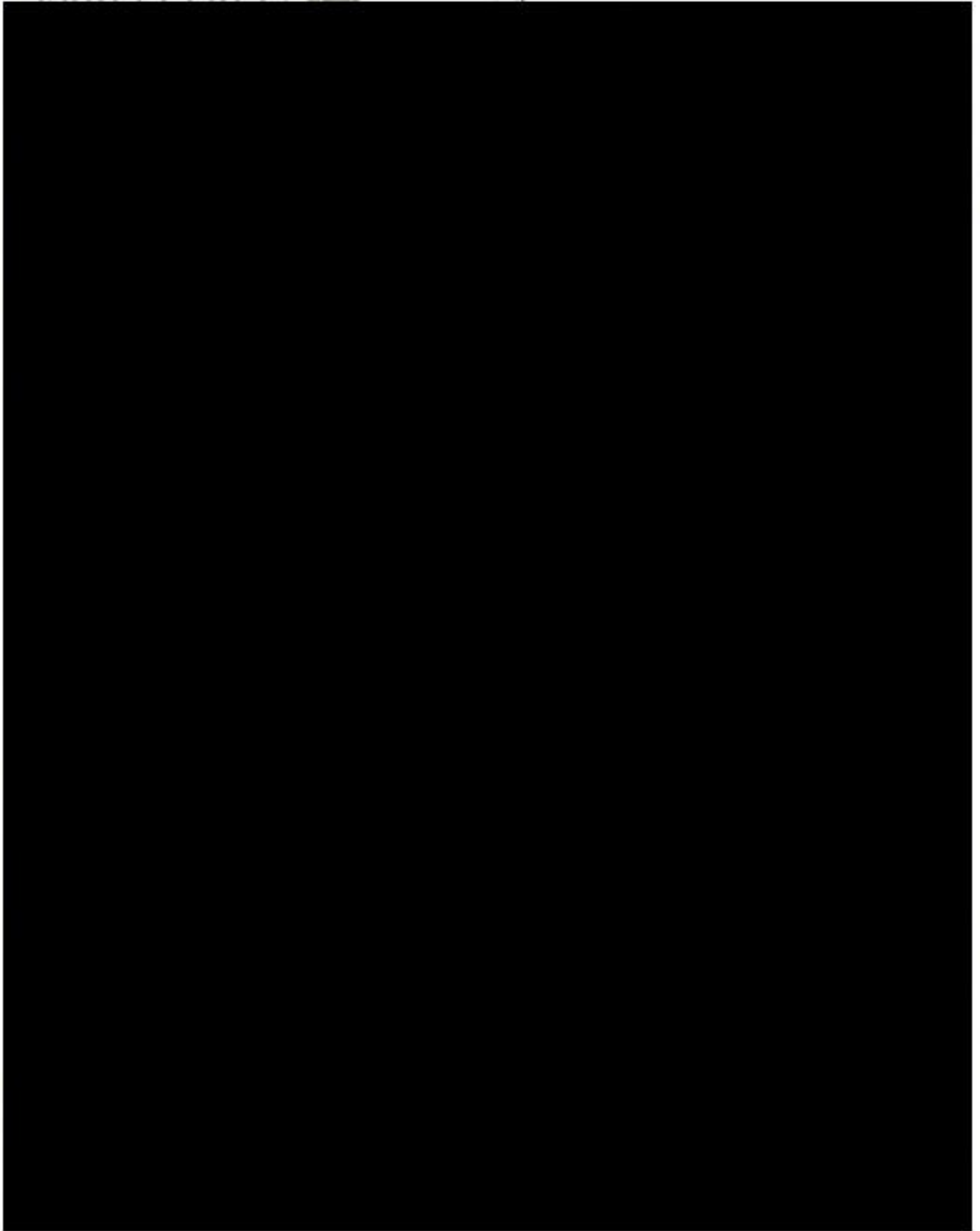

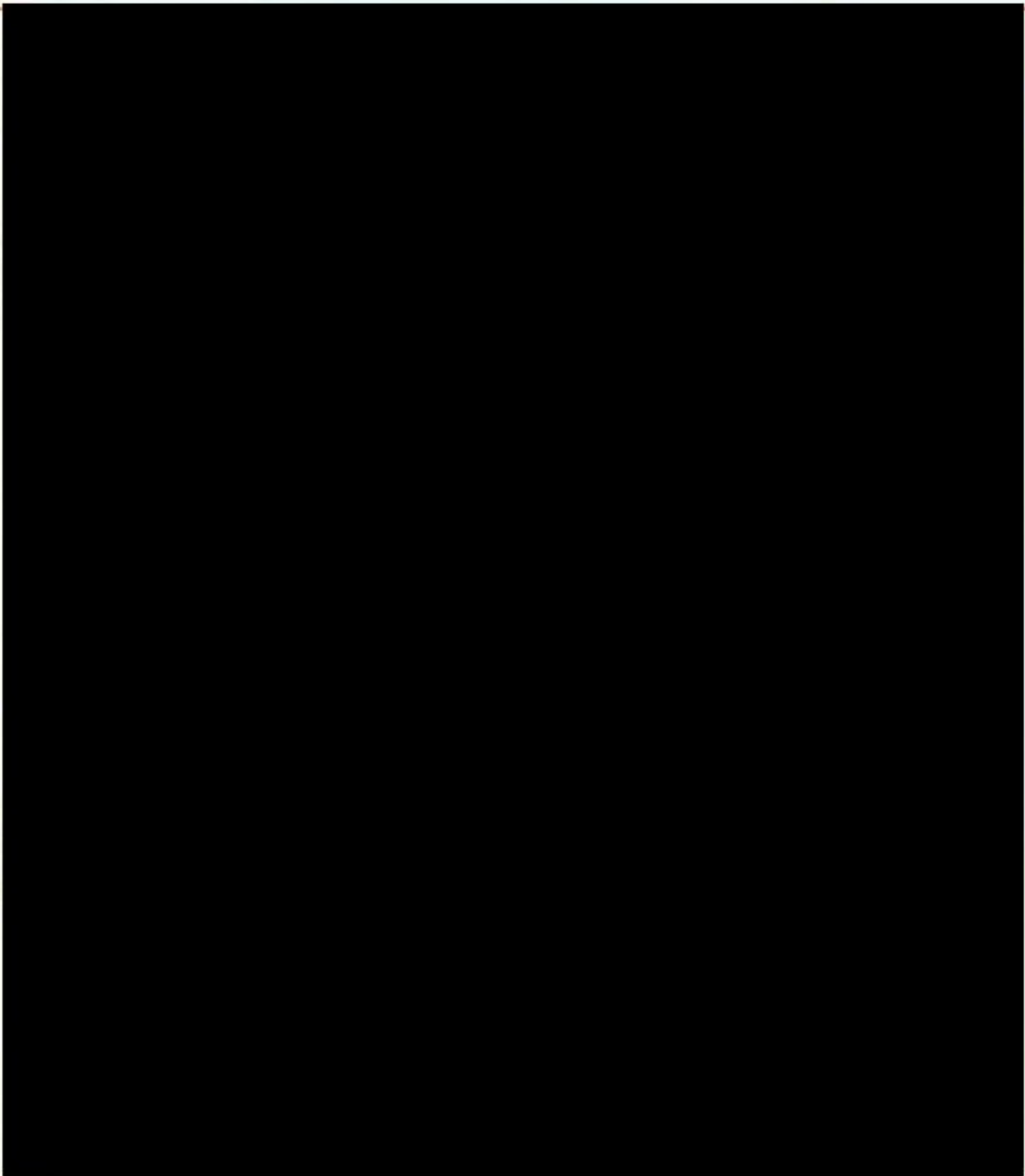

משרד החוץ
המרכז למחקר

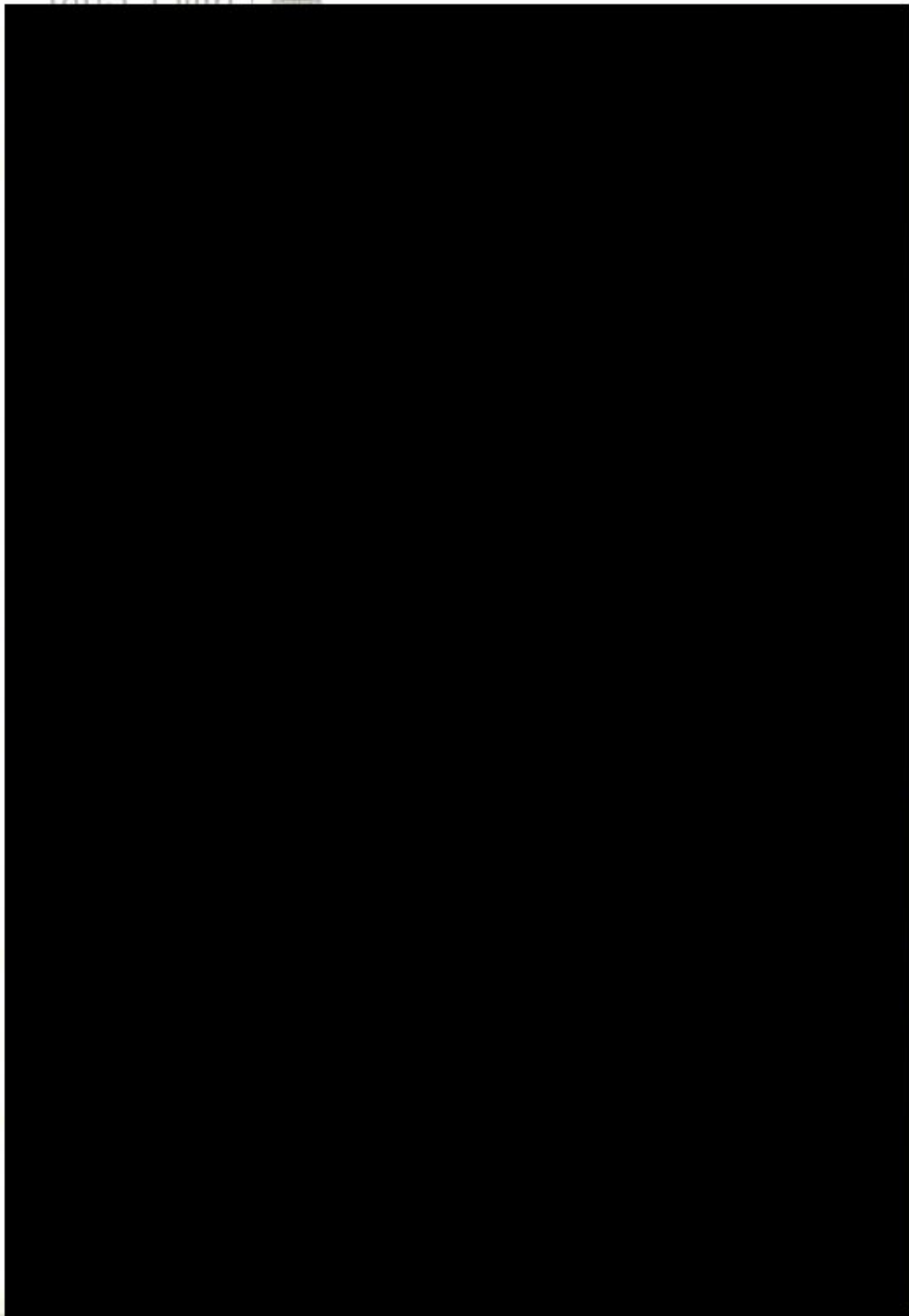

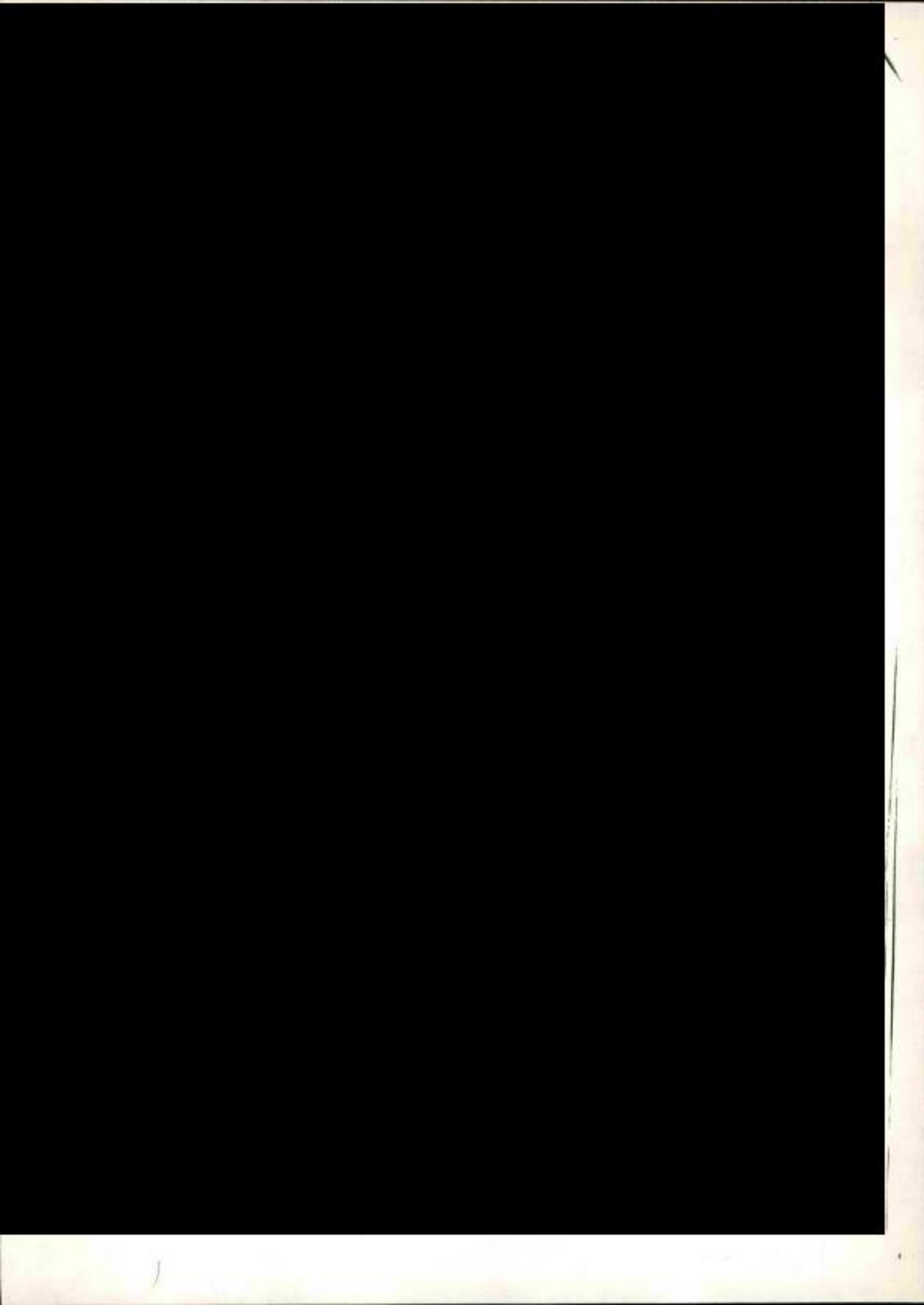

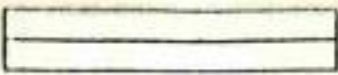

מספר | תאריך

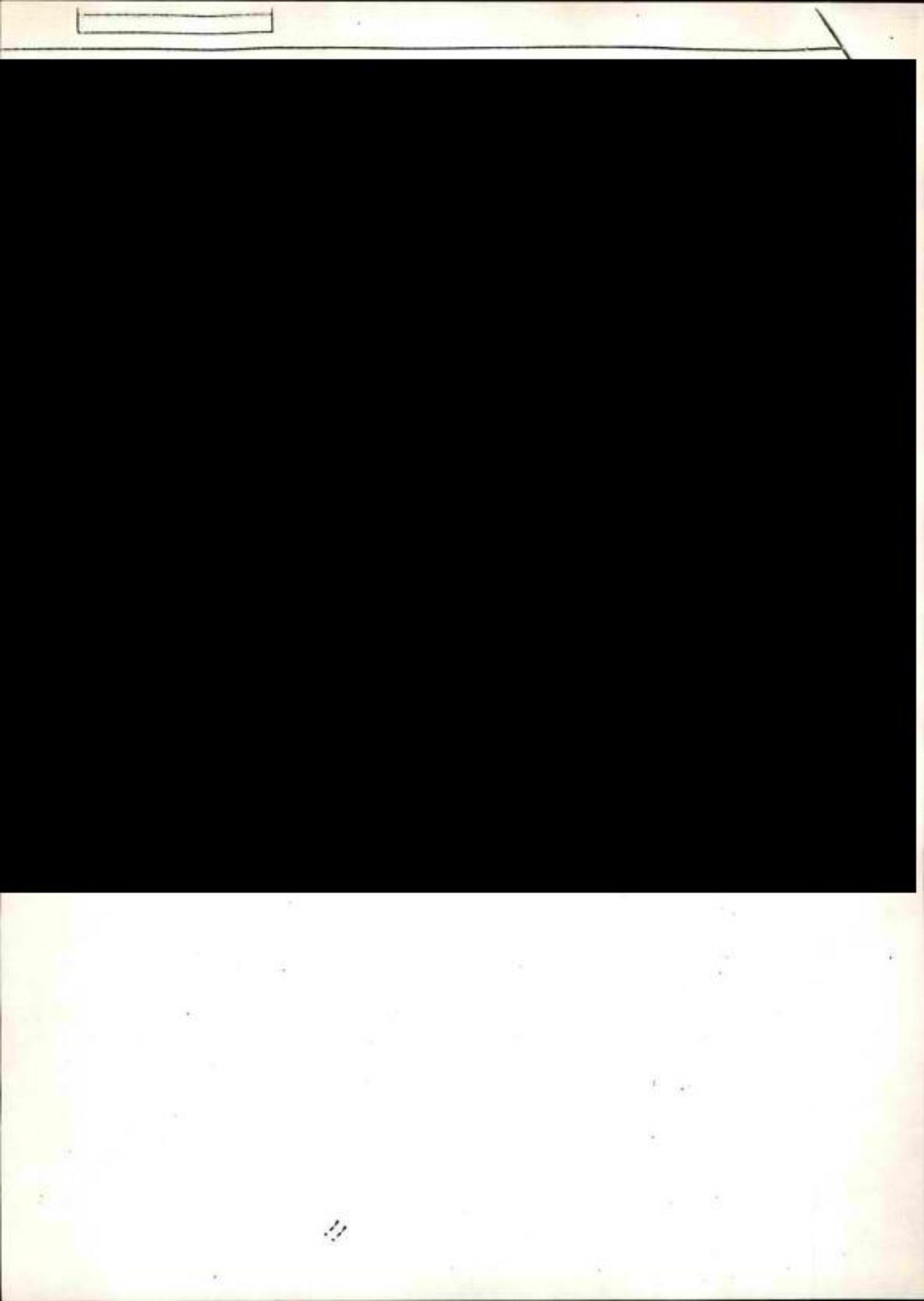

משרד הביטחון

3. להלן מספר התייחסויות והתבטאויות:
ראש אש"ף - ערפאת בראיון לשבועון המצרי 'אל מוצאוור' (25.1): 'הנני מייחל לכך שכל ידידנו יתייחסו להגירה זו (העלייה - הסברה/מידע) כאל הגירה התופסת מקום אזרחים פלשתינים על אדמה זו. אנו מקיימים מגעים במישור הפלשתיני ובמישור הערבי עם המדינות השולחות מהגרים מאתיופיה, ממזא'ר ומברה'מ וברצוני לשאול: מדוע לאלץ את היהודים להגר?' והוסיף: 'הנני סבור שעמדה ערבית מתואמת ומאחדת תוכל להביא לתוצאות חיוביות ולכל הפחות להפסקה זמנית' (של העלייה).

תשומת לבכם לאי הרלוונטיות של השטחים בדברי ערפאת אל מול רכוז מאמציו במניעת יציאת העלייה מהארצות מהן מתעתות העלייה להגיע.

באותו תאריך (25.1) התבטא המלך חוסיין ברדיו עמאן בהביעו דאגה עמוקה מההגירה היהודית ומסכנותיה באשר לסיכויי השלום.

שר המדינה הכוויתי לענייני חוץ קרא באותו יום (25.1) למועצת הבטחון למנוע ישוב העולים בשטחים הכבושים (מובא בעתון הסעודי 'אל ריאד'). גם מזכר 26 אנשי ציבור בולטים מהשטחים ששלחו מזכר ל-11 קונסוליות זרות בירושלים שעניינו בקשה ממדינותיהם שתפעלנה נגד העלייה מברה'מ - יוצא כנגד עצם תופעת העלייה. במזכר נאמר בין היתר: 'אנו מביטים בדאגה רבה על ההגירה המאסיבית של יהודים סובייטים לארץ זו להגירה זו משמעויות חמורות מהבחינות ההיסטורית והפוליטית ומההיבטים של זכויות האדם'.

4. ב-8.8.89 החליטה ועדת הפת"ח בטוניס:

EXCERPT FROM AGENCY FRANCE PRESS REPORT 8.8.89
(17:10 ISRAEL TIME) FROM TUNIS

'IN THE TEXT OF THE FINAL POLITICAL RESOLUTION WHICH WAS ISSUED IN TUNIS ON 8, IT WAS STATED THAT THE FATAH HAS APPOINTED A SPECIAL COMMITTEE WHOSE ROLE IT IS TO DETER NEW JEWISH IMMIGRANTS FROM COMING TO

משרד החוץ-מחלקת הקשר

ISRAEL. ACCORDING TO THE DOCUMENT, FATAH FEELS THAT DUE TO THE IMPORTANCE OF THE DEMOGRAPHIC FACTOR IN THE ARAB-ISRAELI CONFLICT AND TO THE EFFORTS BEING EXPENDED BY THE ZIONIST MOVEMENT IN ORDER TO ENCOURAGE JEWISH IMMIGRATION TO ISRAEL, IT WAS DECIDED A SPECIAL COMMITTEE WOULD BE ESTABLISHED BY THE REVOLUTIONARY COUNCIL IN ORDER TO OPPOSE THIS IMMIGRATION.

5. להלן מספרו של פרופ' יהושע פורת 'צמיחת התנועה הלאומית הערבית הפלשתינאית 1918-1929' (ע'מ 42): 'בהזדמנויות רבות חזרו הערבים והדגישו שאין בליבם דבר על בואם של היהודים לארץ כזרים לצורך "ביקור או על הדת היהודית. קצתם ייצא נגד ההבטחה (הבריטית) - מדור מידע) להקים בית לאומי יהודי בא"י. ולאחר מכן מובאה מתוך דו"ח על מצב פלשתיין שהוגש לצ'רצ'יל 31.3.21 מס' 1026 הצהרת בלפור קלקה הכל'. וכן תשובת הועד הפועל הערבי לנאום הרברט סמואל - 3.6.21.

ועוד (עמ' 44): 'השפל הכלכלי ששרר בארץ בשנת 8-1926 סיפק טענות מצויינות נגד העלייה היהודית. גל העלייה הגדול של שנת 1925 והגיאאות המלאכותית בבנייה שבאה כמו נסתיימו במפח נפש גדול עבור העולים והישוב היהודי. הערבים ראו בכך אות לכשלונו המפעל הציוני והוכחה לצרות שהוא מביא על הארץ' (תזכיר המשלחת הערבית 31.7.23, תיקי הועה'פ מס. 1541).

6. העלייה היוותה אחת הסיבות המרכזיות לפרוץ המרד הערבי ב-9-1936 וככזו המשיכה כחוט השני בטיעוני הערבים גם בשנות ה-80: ב-1982 דחפו מדינות ערב למען קבלת החלטה באו"ם מ-20.12.82 הקוראת בין השאר גם להפסקת העלייה

(THE FLOW... HUMAN RESOURCES)
CALLS UPON ALL STATES TO PUT AN END TO THE FLOW TO ISRAEL OF ANY MILITARY, ECONOMIC AND FINANCIAL AID, AS WELL AS OF HUMAN RESOURCES, AIMED AT ENCOURAGING IT TO PURSUE ITS AGGRESSIVE POLICIES AGAINST THE ARAB COUNTRIES AND THE PALESTINIAN PEOPLE'.
(THE SITUATION IN THE MIDDLE EAST 37/123/F)

משרד החוץ-מחלקת הקשר

7. העתון 'אל ג'מהוריה' העירקי (בסי'ע 14.2):
'קורא למדינות הערביות לגבש עמדה מאוחדת ואפקטיבית נוכח הגירת היהודים לפלשתיין הכבושה ונוכח החדירות הישראליות לחזית מדינות מזא'ר'.

צ'כוסלובקיה מחדשת את יחסיה הדיפלומטים עם היישוב הציוני. לפני כן עשתה זאת הונגריה והיום עומדת פולין לבצע צעד דומה. כמו כן נכנעת גרמ'ז לסחטנות הציונית ומודה באחריותה לטענות השוא בדבר השמדת היהודים במלחמת העולם השנייה כדי לחדש את הקשרים עם היישוב הציוני. אין כל יסוד לטענה, שחידוש היחסים בין מדינות מזא'ר ליישוב הציוני יקדם את תהליך השלום, שכן תהליך ההסדר עדיין לא החל ומשמעות חידוש היחסים היא שבירת הבידוד המוטל על שלטונות הכיבוש. התמוטטות חזית הידיים המסורתיים של הזכות הערבית, שיהיו לה השלכות הרסניות של העניין הפלשתיני ועל הבטחון הלאומי הערבי, מחייבת את הארצות הערביות לגבש עמדה כלל ערבית מאוחדת כדי להגן על העתיד וההווה וכמן כן להגביר את התמיכה החומרית והמוראלית באינת'פאדה הפלשתינית'.

8. שה'ח המצרי עבד אל מגיד הזהיר בראיון לסי'כ (9.2) מפני הסכנות הרבות הקשורות בהגירת יהודי ברה'מ לישראל: 'מצרים סבורה שההגירה הזו היא חמורה ביותר וכי לא ניתן לעבור עליה בשתיקה במיוחד לאור העובדה שהיא מגבירה את המתחים מסבכת את המצב באזור ומכשילה את המאמצים שמטרתם למצוא פתרון מתאים לסכסוך במזה'ת. שה'ח המצרי קרא לעמידה ערבית ואסלמית שכם אחד כדי לגבש עמדה מאוחדת והולמת נוכח הגירה זו. הוא ציין, כי מתקיימים מגעים בעניים זה בזירות הערבית והאסלמית'.

דחיות:	מיידי	שגרירות ישראל / וושינגטון
טופס פרוק	קד: 1
סוג:	גלוי		כתוב: 4
תאריך וזמן מעור:	20.3.90 - 17:00	אל:	מצפ"א
כס' פרוק:	הפסד:	דע:	
619		כאת:	עודד ערו

מק - ליברמן.

להלן תגובת איפא"ק לדו"ח מחמ"ד.

318
ערו

2 שם ס' ט' ה' 3 ג' א' ג' א' 1
 1 ר' ב' א' 2 חס' ה' 1
 1 ר' ב' א' 2 חס' ה' 1
 1 ר' ב' א' 2 חס' ה' 1
 1 ר' ב' א' 2 חס' ה' 1

תפוצה:

- 36 -

619

2
5

This report does not effectively hold the PLO accountable for its actions, because many of the actions and statements that have caused the greatest concern are absent from it, and what is reported is presented with an interpretation that shifts responsibility away from the PLO leadership.

The report quotes extensively from statements professing peaceful intent. But it mentions only in passing or, in a greater number of cases, omits entirely, references to authoritative statements at odds with the Geneva commitments. Examples follow.

ADVOCACY OF "ARMED STRUGGLE"

Arafat's own Fatah faction, in its most authoritative statement since December 1988 the "Political Program" issued on August 8, 1989, called for "escalation of armed struggle" against "the barbarous Zionist entity." State Department Spokeswoman Margaret Tutweiler said, at the time, "The political program issued by Fatah raises questions about Fatah's commitment to accommodation, understanding and peace." (Aug. 10, 1989). This report is more sanguine.

Arafat himself said on July 6, 1989 that, "The PLO will not stop the armed struggle. I did not ask anybody to refrain from military operations."

Abu Iyad, Arafat's top deputy, said on March 9, 1989, "The PLO has never obligated itself to stop the armed struggle, and it shall not renounce it." He said on December 17, 1989, "The attacks will continue until the flag of Palestine will fly over Jerusalem."

REACTIONS TO TERRORIST ACTS

The report repeatedly states that some terrorist acts are committed by dissident factions beyond Arafat's control. But it is silent on Arafat's treatment of those who commit these acts.

For example, the report acknowledges that the DFLP perpetrated many of the recent terrorist attacks, but depicts the DFLP as beyond Arafat's control. It fails to mention that Yasir 'Abd Rabbo, Arafat's representative to the Pelleretreau talks, is the number two official of the DFLP. The State Department said on March 1, 1989, "When the PLO renounced terrorism last December, we assumed Mr. Arafat spoke in the name of the PLO's Executive Committee and its constituent groups, and that the PLO could exercise control over these constituent groups."

619

3
4

Muhammed Abbas was seized by the U.S. in midair, for his role in the kidnapping of 400 tourists on the Achille Lauro. Subsequently, he was convicted and sentenced to life in Italy for his crime. Arafat continues to give him a seat on the PLO's top decision-making body, its Executive Committee. The PLO Commitments Compliance Act requires a State Department report of "the position of the PLO regarding the prosecution and extradition... of known terrorists such as Muhammed Abbas." The State Department response notes only that "there is no current U.S. extradition request," ignoring the fact that the U.S. has chosen to allow Italian authorities to prosecute.

Similarly, the report quotes Arafat saying the PLO "will not interfere" if Greece decides to extradite Muhammed Rashid to the US for his role in bombing two American planes leading to the loss of four American lives. But the report is silent on extensive evidence, well-known to the Administration, that the PLO has in fact expended considerable resources to prevent the extradition of Rashid.

Top officials of the PLO have declined to condemn many major terrorist attacks that have occurred. Farruk Qaddumi, Arafat's "Foreign Minister," said candidly on February 28, 1989, "The PLO is not ready to condemn any operation for which Palestinian organizations and factions have taken responsibility."

Top PLO officials have in fact publicly defended several notorious terrorist incidents. When nine Israeli tourists were murdered on an Egyptian bus in February 1990, Abu Iyad defended the act. This outraged the Government of Egypt toward the PLO, but the State Department report does not consider it worthy of mention. Similarly, Arafat defended an incident in which an Israeli bus was forced off a cliff killing 16; this too escapes notice in the State Department report.

ORIENTATION TOWARD PEACE

The report quotes extensively from PLO statements affirming peaceful intent, but treats lightly, if at all, other statements at odds with the Geneva commitments. For example, no attention is given to Arafat's major speech on the first anniversary of the Intifada (December 9, 1989), in which he relapsed to hard-line demands PLO supporters in the West assumed had long been discarded. This speech caused deep distress among moderate elements in Israel and the American Jewish community; for example, the American Jewish Congress analyzed it under the title, "Return of the Hard Line."

Similarly, the report notes with approval Arafat's statement that hard-line provisions of the PLO Covenant are now "caduque," a French term which the State Department interprets to mean "null and void." But it fails to mention that Arafat himself said, a day later, that the Charter cannot be changed except by actions of the PNC, something that he has not proposed.

619

4
4

The report presents quotations "appearing to negate" the "strategy of stages." It fails to present statements by top PLO officials implying the opposite. E.g., "Foreign Minister" Farrouk Khaddumi: "Regaining part of our territory will not make us forget the Palestinian land. We shall pitch our tent as far as our bullet reaches. The Palestinian people will pitch their tent as a main base, and then the Palestinian people will study what the next stage will be" (April 5, 1989). Arafat himself said, "The declaration of Palestinian independence constitutes a beginning of the real confrontation of the Zionist project in the land of Palestine itself" (March 21, 1989).

The report fails to note that Arafat tried to have Israel expelled from the UN in October, and that he pressured Japan to honor the Arab Boycott of Israel in October.

VIOLENCE AGAINST PALESTINIANS

The report notes that there has been "an alarming increase in violence by Palestinians against other Palestinians." It fails to mention that Arafat himself promised "ten bullets in the chest" to any Palestinian who proposes a truce in the Intifada (January 1, 1989); and that Arafat said on October 10, 1989, "Liquidation of collaborators was made on the basis of a decision of the internal unified leadership. I gave them the powers of commander-in-chief to sign execution decisions."

CONCLUSION

This report is not a balanced and objective account. It is an attempt to defend the PLO leadership. As such, it fails to meet the requirements of the PLO Commitments Compliance Act, and erodes the confidence that is so important to build the foundations for the peace process.

מנהל הסברה

תש"ן ב' ניסן
1990 28 במרץ
10356

הנדון: ירושלים - טיעונים בסיסיים

1. העיר ירושלים נמצאת במרכז ההווה היהודית מאז ימות דוד המלך ומעולם לא פסקה מלסמל את העמדה של העם היהודי לחזרה למולדתו.
2. ירושלים מעולם לא היתה בירתו של אף כובש זר. באלפיים השנים האחרונות שימשה ירושלים כבירה פעמיים בלבד. בירתה של ישראל לפני חורבן העיר ע"י הרומים ועתה בירתה של ישראל לאחר תקומתה.
3. למרות שקווי שביחת הנשק משנת 1969 הותירו את ירושלים חצויה, קבעה הכנסת בדצמבר 1949 את מקום מושבה בירושלים. בכך ביטאה הכנסת את מרכזיותה של ירושלים במדינת ישראל המתחדשת.
4. נצחון ישראל ב-1967, במלחמה שנכפתה עליה, הסירה את החומות וגדרות התייל שחצו את העיר לשניים.
5. בעקבות איחוד ירושלים, הוחל החוק הישראלי על העיר כולה, תוך שהובטחה שמירת המקומות הקדושים והגישה החופשית אליהם לבני כל הדתות. לראשונה זה שנים רבות זכו נוצרים, מוסלמים ויהודים כאחד לחופש דת בעיר. זאת להבדיל ממעשי הירדנים שעד 1967 רדסו וחיללו מקומות קדושים ליהודים ומנעו גישה אליהם.
6. בעוד שלמפלגות הפוליטיות בישראל דיעות שונות באשר לאופי התהליך המדיני ולתוצאותיו הרצויה, קיימת אחדות דעים בין ימין ושמאל באשר לסטטוס של ירושלים. קונצנזוס רחב זה מצא את ביטויו גם בקווי היסוד ת-22.12.88 של מחשלת האחדות הלאומית שם הוסכם כי: -

"UNITED JERUSALEM, ISRAEL'S ETERNAL CAPITAL IS ONE INDIVISIBLE CITY UNDER ISRAELI SOVEREIGNTY; FREE ACCESS TO THEIR HOLY PLACES AND FREEDOM OF WORSHIP WILL CONTINUE TO BE GUARANTEED TO MEMBERS OF ALL FAITHS.

גם אם המחשלה הזו איננה קיימת עוד, ודי שהמצעים של הליכוד ושל המערך גם יחד מבטאות עמדה דומה.

במצב הליכוד נאמר:

"JERUSALEM, ISRAEL'S ETERNAL CAPITAL, IS A UNITED CITY AND WILL REMAIN INDIVISIBLE".

ובמצע המערך נכתב:

"JERUSALEM, THE CAPITAL OF ISRAEL, WILL REMAIN UNITED UNDER ISRAELI SOVEREIGNTY".

ירושלים - הצעה לדרכי פעולה בארה"ב

א. מטרה

מטרת הפעולות הקיימות והמוצעות בנושא ירושלים היא להביא להכרת דעת הקהל והממשל בארה"ב בכך שירושלים הינה:

1. בירת ישראל לנצח (ETERNAL CAPITAL OF THE STATE OF ISRAEL)
2. בלתי ניתנת לחלוקה (INDIVISIBLE)
3. תחת ריבונות ישראל (UNDER ISRAELI SUREREIGNTY)

ב. שיטות

1. בפעולות בנושא ירושלים מוצע לנצל הן ארועים קיימים (כנס ראשי ערים, למשל) ע"י הסטת המיקוד של אירועים אלו לעבר ירושלים והן ליוזם ארועים ופעולות נוספות.

כמו-כן חשוב לנצל את המומנטום של הפעילות החשובה שכבר נעשתה בקונגרס האמריקני ובקרב מנהיגות יהודי ארה"ב.

2. קיימות למעשה 2 שיטות פעולה לקידום עמדתנו בנוגע לירושלים:

א. ארוע גדול הדורש תקופת הכנה ארוכה, אמצעים וכח אדם.

ב. סידרה ארוכה של ארועים קטנים בקהלי יעד שונים ואשר תיגע הן בממשל והן ב-GRASS-ROOTS.

הוצאתנו היא לנקוט בשיטת הארועים הקטנים יותר הן משום שמימד הזמן חשוב (הוכח ע"י הצהרות בממשל האמריקני) והן משום האפקט המצטבר של פעילות נכונה בקהלי יעד מגוונים ושונים.

ג. קהלי יעד

מוחלק שהפעילות המוצעת תתרכז בארבעת קהלי היעד הבאים:

1. הקונגרס/ממסד פוליטי
2. תקשורת
3. יהודים
4. נוצרים/כנסיות

ד. קונגרס/ממסד פוליטי

1. בנפרד סיכום מפורט של הפעולות שנעשו עד כה.

2. להלן הצעות לפעולות נוספות ומשלימות.

א. לפעול לכך שלקראת יום ירושלים שחל השנה ב-23.5.90 יפרסמו כל המושלים וראשי הערים הגדולות הצהרות בהן תוכר ירושלים המאוחדת כבירת ישראל.

ב. לפעול לכך שכל בתי הנבחרים המדינתיים יעבירו החלטה בזכות ירושלים מאוחדת תחת ריבונות ישראלית.

ג. לפעול לכך שחברי הקונגרס המבקרים בישראל יפגשו עם ראש עיריית ירושלים ויתבטאו לתקשורת בזכות ירושלים המאוחדת.

ד. 1990 היא שנת בחירות בארה"ב. יש על-כן להביא לכך שהמועמדים יכללו במצעם את נושא אחדות ירושלים כריבונות ישראלית וכמו כן לכך שיתבטאו פומבית בהתאם לקו זה.

ה. תקשורת

1. בנפרד מאחרי OP-ED שכבר נכתבו ע"י סאפייר ורוזנטל.
2. להלן הצעות לפעולות נוספות בתקשורת:
 - א. לנסות ולהחדיר מאחרי OP-ED מאת אישים ידועים בשמאל הישראלי ע"מ להבהיר שיש קונצנזוס רחב בנושא (טדי קולק, עמוס עוז, פרופ' שלמה אבינרי, אבא אבן, שמחה דיניץ).
 - לחילופין: להביא לפרסום מאמר משותף של אישיות ידועה בימין עם אישיות ידועה ממשמאל (למשל רח"כים בני בגין ואברהם בורג).
 - ב. לודא שכל פעולה מוצלחת במחסד הפוליטי, היהודי או הנוצרי בנושא זה יזכה למכסימום כיסוי תקשורתי.
 - ג. לעודד בעלי טור מהדרג הראשון לכתוב בנושא.

ו. יהודים

- א. בנפרד סיכום הפעילות שנעשתה עד כה בקרב היהודים.
- ב. להלן הצעות לפעולות נוספות ומשלימות:
 1. ליזום "LETTER CAMPAIGN" של יהודים למשרדי חברי הקונגרס בגנות כל ניסיון לערער על אחדותה של ירושלים, תוך הבחרה שכשם שרגעם היהודי מאוחד סביב נושא זה כך גם יהדות ארה"ב.
 2. להציע שכל המשלחות הגדולות (משלחות האלף ואחרות) יעמדו בסיומן "ירושלים המאוחדת - בירת ישראל".
 3. להציע שכל ארועי "יום ישראל" ו"שבוע ישראל" המאורגנים ע"י הסטודנטים היהודיים בקמפוסים יעמדו בסיומן ירושלים.
 4. לעודד קיום פגישות של מכובדים יהודים עם כל חברי הקונגרס באזורי בחירתם, ולהבהיר עמדתם בנושא.
 5. לקרוא לכל האירגונים היהודיים לקיים את הכנס השנתי הבא שלהם בירושלים.
 6. לפעול (בתאום עם שליחי הסוכנות במקרה הצורך) לקיום אירועים גדולים מבעבר לקראת יום ירושלים.
 7. מכיוון ש-2 מ'שלושת הרגלים' העומדים בפתח - לקרוא לרבנים לנצל רגילותי לדרשות על מרכזיותה של ירושלים לעם היהודי ולקריאה שכאשר יגידו השנה את הפסוק 'לשנה הבאה בירושלים', אכן יקיימו את מצוות הגליה לרגל.
 - כמו-כן לפעול לכך שכשבת שלפני יום ירושלים יקדישו רבנים את דרשותיהם לנושא אחדותה של ירושלים כבירתה של ישראל.
 8. מוצע שמצעד ההצדעה המסורתי והחקייים כל שנה בו"י יעמוד השנה

בסימן ירושלים. כך גם בכל מקום אחר בו מתקיים מצעד הצדעה
דומה.

ז. נוצרים/כנסיות

1. לקרוא לכל הכנסיות המקיימות ארוע שנתי הנקרא "SALUTE TO ISRAEL" להפוך את הארוע הבא שלהם ל-"SALUTE TO JERUSALEM" על כל המשתמע מכך.
2. לנצל את קשרי האמריקן ג'ואיש קומיטי עם המנהיגות הנוצרית לקיום מפגשים יהודים-נוצרים להכרת חשיבות העניין עבור יהודי ארה"ב.
3. לעודד תחנות רדיו וטלוויזיה נוצריות ידידותיות להקדיש תשומת לב מיוחדת לנושא ירושלים המאוחדת ובמקרה הצורך לספק להם חומר גלם מתאים.
4. לשלב ככל האפשר את הנוצרים בארועי יום ירושלים שיערכו בקהילות היהודיות.
5. לעודד את הכנסיות להקדיש את אחד מידי א' הקרובים ללימוד ירושלים ב-SUNDAY SCHOOLS.
6. כשת"פ עם משרד התיירות ליצור חבילת תיור מושכת לצליינות ונוצרים לירושלים.

ח. מסגרת הזמן

למעשה, הפעולות בנושא ירושלים החלה כבר, כאשר נקודת השיא של הפעולות ברתאם להצעה זו צריכה להיות ביום ירושלים הן בארועים גדולים בקהילות ובעיקר בהצטרפות המושלים וראשי הערים. לאחר תאריך זה צריכה להחזקיים הערכה של הצלחת הפעולות שנקטו ובדיקת הצורך בהמשך המאמץ.

ב' ניסן תש"ן
28 במרץ 1990
אהב 913.11

63973

הגדרון: ירושלים

א. ממשל

1. הסערה שפרצה בעקבות דברי הנשיא בוש (3/3) כי אין להקים התנחלויות חדשות בגדה המזרחית ובימז' ירושלים, הביאה את ראשי הממשל ונציגיו לחזור על מדיניות ארה"ב ביחס לירושלים. עיקר הדגש היה על כך שאין כל שינוי במדיניות ארה"ב ביחס לירושלים וכי דברי הנשיא אינם מהווים חריגה ממדיניות זו.

הדוברים ציינו כי :

- א. ארה"ב רואה את ירושלים כעיר מאוחדת שמעמדה הסופי יקבע במו"מ.
- ב. ארה"ב מעולם לא קבלה את החלטת ישראל להחיל הריבונות הישראלית על מז' ירושלים ומבחינה זו מז' ירושלים הינה "OCCUPIED TERRITORY". ואילו בשיחה עם סימור דיין, ציין הנשיא בוש (5/3) כי ארה"ב תומכת במגורי יהודים "ואחרים" בירושלים.
2. בעקבות הביקורת על דבריו אמר בוש (13/3) כי אין הוא מצטער על התבטאותו וכי כל שעשה הוא לחזור על מדיניות ארה"ב.
3. שינוי מסוים בנימה ניתן היה לראות במכתב התשובה של הנשיא בוש לטדי קולק (13/3) בו קבע כי :
 - א. אסור שירושלים תחולק לעולם.
 - ב. ארה"ב אינה מטיפה לחזרה למצב שלפני 67'.
 - ג. מאמצי ארה"ב בתהליך השלום אינם מכוונים בשום אופן לחלוקת ירושלים.
 - ד. שאלת המעמד הסופי של ירושלים תקבע במו"מ ואין בכוונת ארה"ב להתמקד כעת במעמד ירושלים.

4. במכתב חשובה לסנטור בושביץ (20/3) הוסיף הנשיא בוש נדבך נוסף וקבע כי בכל הסכם שלום בעתיד צריכה להיות ליהודים הזכות להתגורר בכל חלקי ירושלים.
5. בשיחות עם אנשינו ציינו נציגי הממשל כי חילופי הצהרות בנושא ירושלים מכבידים וכי יש להוריד פרופיל באופן הדדי אך הוסיפו כי אזכור מזרח ירושלים היה ביטוי לתסכול וזעם של הנשיא בנושא ההתנחלויות בשטחים.

ב. קונגרס

פעילות אינטנסיבית נרשמה במישור הקונגרסיונאלי שהגיעה לשיאה בקבלת הצעת החלטה של מונייהאן בתמיכת 81 סנטורים הקוראת לממשל להכיר בירושלים כבירתה של ישראל. ככלל ניתן לחלק את הפעילות ל - 3 סוגים עיקריים :

1. SPECIAL ORDER

ב - 14/3 התקיים במליאת ביה"נ SPECIAL ORDER בנושא בו נאמו 18 קונגרסמנים בצורה אוהדת וחמה תוך שהם תומכים באחדותה של ירושלים ובהיותה בירת ישראל. ברוב הנאומים היתה התייחסות לשגיאה שעשה הנשיא בוש בהחלטותיו.

ב - 21/3 ביוזמת קונגרסמן לארי סמית נמשך ה - SPECIAL ORDER ובו נאמו 17 קונגרסמנים ברוח דומה.

2. מכתבים לנשיא בוש

א. מכתב הסנטור בושביץ (14/3) עליו חתומים 6 סנטורים וקונגרסמן. מציין חשיבות, מרכזיות ומשמעות ירושלים בהסטוריה היהודית. אסור שירושלים תחולק ושעל תושביה להיות חופשים לחיות היכן שיחפצו ללא קשר לאמונתם.

ב. מכתב הקונגרסמנים שומר, כהן, וובר ובורטון (16/3). ירושלים הינה בירת ישראל ואסור שתחולק. מבקשים מהנשיא שיכיר בירושלים כבירתה של ישראל.

3. הגשת הצעת החלטה בצורת SENSE OF CONGRESS

א. מונייהאן - הצעת החלטה (בסנאט) הקוראת לנשיא ולמוזכיר להכיר בכך שירושלים הינה ותהיה בירת ישראל ועליה להשאר עיר מאוחדת בה ישמרו זכויות כל הקבוצות הדתיות והאתניות. הצעת ההחלטה התקבלה בסנט (22/3) ותמכו בה 81 סנטורים.

ב. אנגל - הציג הצעת החלטה בביה"נ (20/3) בה קורא לארה"ב לתמוך חד-משמעית ובאופן מלא בירושלים, כעיר מאוחדת שהינה חלק אינטגרלי ממדינת ישראל וכי מאמצים בכיוון תהליך השלום אין מקום שיערערו שאלת ירושלים.

4. התבטאויות בשיחות עם נציגינו - הסנטורים: איננו (כי התבטאות בוש מדאיגה. כי להערכתו אין זו מעידת לשון) וסיימון (כי אין הוא מבין עד עתה מה הביא את הנשיא בוש להצהיר הצהרה זאת).
5. לסבורים כי צדק תום דיין בדבריו כי "ידידיה האמיתיים של ישראל אינם בבית הלבן אלא בגבעה", מהווה הפעילות במישור הקונגרסיונאלי חזוק.

ג. ארגונים יהודים - בראש ובראשונה היו אלה התגובות הנמרצות וההחלטיות של הארגונים היהודים בארה"ב שניצבו כחזית אחת, לראשונה מזה זמן רב, במישור הארצי ובמישור המקומי, כנגד דברי הנשיא בוש, אשר הביאו נציגי ממשל בכירים להתבטאויות בנושא ירושלים ואשר הביאו לפעילות קונגרסיונאלית מרובה בנושא. הארגונים היהודיים לא הסתפקו במתן הצהרות ובתגובות לעתונות, אלא עסקו בפעילות אינטנסיבית בתקשורת, בדעת הקהל, בשיגור מכתבים ובשיחות עם אנשי ממשל, ובמגע עם חברי קונגרס וסנטורים וכל זאת על מנת להעמיד הממשל על חומרת דבריו של הנשיא ועל מנת למנוע סחף במדיניות ארה"ב כלפי ירושלים.

כאמור אופינה הפעילות בשיחות טלפון, שיגור מכתבים לנשיא בוש, עידוד כתיבת מאמרי OP-ED בעתונות, ועידוד פעילות קונגרסיונאלית. אירוע הראוי לציון היה כנס המנהיגות הצעירה של ה - UJA שהתקבל בתקשורת ובדעת הקהל כמפגן תמיכה גדול של יהדות ארה"ב בישראל בעיקר בנושא זה של ירושלים.

(מנכ"ל איפא"ק תום דיין בנאום בפני באי הכנס תקף בחריפות הממשל האמריקאי - עפ"י דיווחי התקשורת עוררו דבריו רוגז רב בממשל השוקל שינוי בהתייחסותו ובמגעיו עם הארגונים היהודיים).

ד. עתונות - העתונות עסקה בנושא באינטנסיביות כאשר בכתבות, ב - OP-ED's ומאמרי מערכת תוקפים את דברי הנשיא ועומדים על חשיבותה, מרכזיותה ומשמעותה של ירושלים בהסטוריה היהודית (טורו של אייב רוזנטל ב - NYT), אך הדגש העיקרי הושם על השפעת דברי הנשיא על המשבר הפוליטי בישראל.

בתחילה ציינו רבים את דברי הנשיא כסיבה ישירה למשבר הממשלתי, לנפילת הממשלה בישראל ולחיבול בתהליך השלום.

מאמר מערכת ב - NYF (15/3) תחת הכותרת "JERUSALEM INDIVISIBLE" ממחיש מימד אחד של הכתיבה המאשים הנשיא בוש בהתמוטטות ממשלת האחדות. בימים שלאחר המשבר החלו להתמתן התגובות ובמספר עתונים קבעו כי יתכן ורוה"מ שמיר "נאחז" בנושא ירושלים כתירוץ ולא כסיבה (מאמר מערכת ב - WT תחת הכותרת "BLAME SHAMIR" 19/3).

אל מול הפגנת האחדות מצד הארגונים היהודיים (ראה סעיף ג') הרי שנעשו מספר נסיונות ליצור בקיעים בחומה בדמות מאמרו של תומס פרידמן ב - NYT שקבע כי דברי בוש מפצלים הקהילה היהודית.

ב ב ר כ ה,

דן ארבל

עליו כל מיני נקודות זיכר והסדרים עם כבלים
כמעט כל אחד שחייה לו הכנסה מכירה היש לדידה
וגם משלו. מי לא הגיע לכך? מי שלא היה לו גם אז
וגם היום אין לו המצוינות והכרחי להכניסה דירה
משלו.

בגוף פניו (הליכוד):
יותר וול היה לגור בדירה שסדרה.

מאיר כהן (הליכוד):
שובי חברת הממשל הגרים בדירות שסדרה. לא
כראי היה להם לעזוב. הם לא רצו לעזוב את הדירות.
אשר לעצות סקר מי מסכן ושי לא.

גרעין האחר (המפלגה הליברלית הפנסמית):
אחם מדברים על מקרים בודדים, ויש כאלה. הם
פבלים את הקטן, את העול הראשון. אבל הרוב
העול של הפנסמיות בשכונות הם מעוטי יכולת שלא
יכלו להרשות לעצמם להגיע לדירה. זהו הרוב המכריע.
לכן יש התנגדות של עול בעול. לכן אריך להשיג את
הסדרה. אי אפשר לעשות דבר מיוחד. לכן אני מציע
חברה שאני מקווה שגם בעלי האמצעים המצוינים יוכלו
לעמוד בה. אם אכן תעמידו את שני הדירות ב-100%
למדי, כאלו שללם את הגנת הדין מאלף אנשים
שלא יוכלו לעמוד בזה כי לא יהיה להם מה לשלם.
כדי לעשות את הסדרה, כדי לעשות דבר חלקי עם
בעלי הבתים, יותר עם זה כדי לאפשר לרבות אנשים
מעוטי אמצעים לעמוד בכך. העסק הוא שלא תהיה
העלאת מלאה לפי המדד אלא שההעלאת תהיה בגבולות
10% עד 15%. הפעולה ב-100% למדד זה לא דבר חדש
במדינת ישראל. היה המדינה שהישראל היה צמוד
ב-100% למדד, וגם פרטים אחרים. אם תעלה תהיה
בגבולות אלה יהיה המדד כבד למדי, אבל יהיה בכך
פיקו חלקי לבעלי הבתים שנעשה להם שול. תואיל
האפשר לעשות יותר מאשר סדרה בין רבבות דירות
לבין אלו בעלי בתים. אני חושב והפני את העסק
שההעלאת לא תהיה ב-100% ולא העלאת של 10% מעלית
המדד. זוהי הצעה.

אני מוותר על ההתייחסות בסעיף 3.

החיר ב. חלו:

רשות הדין להכריזהכנסת מאיר וילנר שיגמם את
ההתייחסות של הבריהכנסת חוקי סובי.

מאיר וילנר (החיות הדמוקרטיות לשלום ולחוקים):

אדוני היושב ראש, חבר הכנסת, גם בקריאה הרא'
שונה וגם עכשיו אני נגד מה שנקרא חוקי בחוק הגנת
הדין. קוראים לכן "חוקי", אבל למעשה חוק המיוש
בא לבטל באופן חד-צדדי, במסך כמה שנים, את חוק
הגנת הדין כליל. כי מה תהיה ההצעה? אם נגיה
שטחלים עכשיו 500 לירות לחודש שכר דירה, ורק
מעטים משלמים כיום זה כי רבים כבר משלמים 1,000
לירות לחודש גם בדירות המוגנות, הרי לפי חוק זה
כעוד שנה יהיו דמי השכירות 2,000 לירות וכעוד
שנתיים — 4,000 לירות, וכעוד שלוש שנים — 8,000
לירות, וכעוד ארבע שנים — 16,000 לירות לחודש.
מה פירוש הדבר? פירוש הדבר הוא ביטול אחרי
החוקים החיוביים שנתקבלו עוד בזמן השלטון המנדטאי
פרי הבריטי. הרי, איזה דבר יש כאן? אין כאן שום

הצבעה

התיקון של הבריהכנסת ב. שול. מ. שפאר.
לסעיף 1 (פסקה 1) לא נתקבל.
התיקון של הבריהכנסת ב. שול. מ. שפאר.
לסעיף 1 (פסקה 2) לא נתקבל.
התיקון של הבריהכנסת ב. שול. מ. שפאר.
וירושבסקי לסעיף 1 לא נתקבל.
התיקון של הבריהכנסת ב. שול. מ. שפאר.
לא נתקבל.
סעיף 1, בנוסח הנוסחה, נתקבל.
הצעת הבריהכנסת ב. שול. מ. שפאר, מ.
וירושבסקי ח. מוכי לסעיף 2 לא נתקבל.
סעיף 2, בנוסח הנוסחה, נתקבל.

החיר ב. חלו:

הבריהכנסת וירושבסקי מאיר על ההתייחסות לסעיף
3.

הצבעה

הצעת הבריהכנסת ב. שול. מ. שפאר, ג.

הצבעה

בני חוק הגנת הדין (תיקון), תשס"ג—
1982
46 —
28 —
25 —
בסעיפים
חוק הגנת הדין (תיקון), תשס"ג—1982,
נתקבל.

ג. חוקי יסוד : ירושלים בירת ישראל * (קריאה ראשונה)

החיר ב. חלו:

חברי הכנסת, אנחנו עוזרים לסעיף חבא בסדר'
היום : חוקי יסוד : ירושלים בירת ישראל. רשות הדין
למציאת חוק הבריהכנסת גאולה כהן.

גאולה כהן (המחנה — בא"י):

אדוני היושב ראש, כנסת נבחרה, אני מסבכת לה'
בא לסני הכנסת לקריאה ראשונה את הצעת חוקי יסוד:
ירושלים בירת ישראל. שהיא הצעה חוק שלית של כל
יתודי בארץ ובעולם; הצעה שבאה לטלא את המסר
בחוזה החוקות ולקבוע את פשרתה של ירושלים חס'
לשכנה בבירת ישראל. לא רק דהיפאקסו אלא גם דה'
יהיה עליי חוקי יסוד; הצעת חוק שבאה היום בעית'
החיוני ביותר מבחינת מדינת הארץ עוד כמה אופרת
כבר ישיבה את כוונותיהם של הוצים לחוק לישראל
לירושלים.

כנסת נבחרה, שלוש הסוגיות הקריים במסורת
ישראל שלוש הסוגיות שבין הפנים — מדין במבחן,
שבו מבקשת חוקת העיר ירושלים אחרי המצור האחר
שעיר עליה אייבה, ועד לים באב, חודש הבית —
שלוש הסוגיות האלה נמתיסו אחסול, אבל המצור
של האויבים הצרים של ירושלים והמאמצים עליה רעה
לא נפסק למעשה לרע מאז החלטת בגיני של הבית
העליון. הוא נפסק, מהמקד החלום מבינו גם ברגעים
אלה ממש. ירושלים, אדוני היושב ראש, היא בסכנת
ההעלאת חוק ירושלים היום ככנסת אינה מקרית וגם
אינה סלילת בלבו.

בסדר, בילאט. תחלו ירושלים המאוזנת החוק,
המיוחדת הייחודית של ישראל, אך עד היום לא היה חוק
שקבע מפורשות, מה גם בחוקי יסוד, שירושלים היא
בירתה של מדינת ישראל. קשיח זה אמנם נעשה אז

* רשומות (הצעות חוק, חב' 144).

דבר. היום מסכים עם המושג של אייזק לאחד
לשני, לא בדין הדבר מבטא סיבות. קודם-כך, מדובר
בא. ב-1950-1951 חוק אומרים 500 אלף דירים
במדינת ישראל. הם שילמו דמי שכירות שמונים מ"ל
כ-15% בעוד היום במדינת השנים, לפי נתונים של
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בשנת 1970 היו 55%
מכשירי הבתים של הדירות המוגנות לא בעלות הסקר'
ריום. זאת אומרת, אלה שהם עכשיו בעלים פרטים
אינם בעלי הבתים המקוריים. הם קנו את הבתים האלה
כאשר היידיים היו כבר בתוך הדירות, הם שילמו לא
יותר מאשר שליש מפרך היום. היום בגלל העובדה שהיו
דירים בפנים, לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
מיקה בשנת 1970 הסקריו היידיים בגם יותר משני
שלישים בהשוואה לשליש של בעל הדירה. עד עכשיו
הדברים האלה הובאו בהסתר. לפי חוק זה, בעוד
שלוש-ארבע שנים יהיה שכר הדירה בדירות המוגנות
שולח ואפילו גבוה יותר מאשר בשוק הפתוח, בלי
השקעה בדין מפתח.

לפחות 10% מהדירות המוגנות שייכות לחברות
גדולות. כאשר שאלתי את הבריהכנסת בלם שובא
את הצעת החוק לקריאה שניה ולקריאה שלישית, ואם
זה שידר גם לישיבה, תשובתו הייתה: זה שידר.

זה גלם (חיות הדין לאומיות):
שקטות — כן; מעשיית — לא.

מאיר וילנר (החיות הדמוקרטיות לשלום ולחוקים):
אני מדבר על חוק. לפי החוק זה שידר, מה יקרה
באופן מעשי עוד נראה. חוק אינו מסייג ואינו אומר
שהוא חל רק על דירות של בעלים פרטיים. חוק
מדבר על דירות מוגנות לפי חוק הגנת הדין.

יש מה עוד דבר: טיף להשקפות היו תיקונים.
אני יודע את המבט — כאשר צריך להסן ציגור או דבר
אחר בבית, מי שמתחב מבטלי הבתים? תמיד סתם
או בכלל לא מתקנים. במשרד-לדבר הדין בליה ברי'
זה מוכרח להקו על חשבונ. ועוד גיום אחד: לפי
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה יתא שמתקבע כל שש
שנים תחלופי היידיים בדירות המוגנות. פירוש הדבר
שבבעלי הבתים קיבלו הכנסה כל שש שנים בממוצע
מהחלפת היידיים. לכן אי אפשר להגיד שיש כאן שול
מול שול. מה יש מאח אלוים מול כמה מאות. היידיים
הסקריו יותר מבטלי הדירות. שלישית, ההוצאה תהיה
המורה איומה, לפחות לגבי רוב היידיים בדירות הי'
מוגנות.

דרך אגב, זה אחד המקרים שסבבים למלאה התמ'
רה לגבי חוקי המקורי, אם האינטליגנציה תהיה 100%
יגדל שכר הדירה בעוד יותר מ-100% מאינטליגנציה שהיה
במצבה המקורי.

אנחנו מציעים שהעלית בשכר הדירה היסודי לא
תעלה על 10% מעלית המדד או, כפי שהיה עד עכשיו,
לא יותר מ-15%.

החיר ב. חלו:

חברי הכנסת, אנחנו מציעים בקריאה שניה של
ההתייחסות השונות. לא נצביע על ההתייחסות לשם
החוק ולא על ההתייחסות של הבריהכנסת וירושבסקי
לסעיף 1, שהוא יותר עליה. נצביע על ההתייחסות של
הבריהכנסת שול ושפאר לסעיף 1.

השלוש לפחות לרגע שבו יקבל את השלוש השלישי של סיני. שניהם מעוניינים, איפוא, לדחות את נושא ירושלים לסופו של המשא-ומתן, מתוך תקווה שאז תהיה ישראל מוחזקת מכדי להילחם על שלה ותתפטר, בדרך זו או זו, גם במזרח ירושלים.

עלידי העלאת החוק, גברתי היושבת-ראש, ישראל בעצם מכריחה אותם לגלות את כל קלפיהם או אלפיהם ביחס לירושלים עכשיו, לעטת אותם אבל גם את עצמנו עם האמת, שיש כאלה אצלנו שהיו מצדיפים היום לברוח ממנה, לאמור: אם מצד מצרים אין באמת על מה לדבר בלי מורת ירושלים בריבונות ערבית ומצד ישראל אין באמת על מה לדבר בלי מזרח ירושלים בריבונות ערבית — אין באמת על מה לדבר, וזאת עכשיו, ולא מחר כשנחיה חלשים יותר ומוותשים יותר.

כנסת נכבדה, אין בינינו אפילו אחד שעלול להתפס ליוזמים ולסילופים המלווים את טיעוני הערבים ביחס לזכויותיהם הדתיות או ההיסטוריות בירושלים — זאת אלו אין צורך להפריך, הן מוסכמות על פניהן — אך לעצמי יש כאלה בינינו, יחידים בלבד ולא דחקה במתנה אחד, המיתממים לחשוב שרק חוק ירושלים הקיץ את העולם מתרדמתו העמוקה ועורר אותו נגדנו, הסבר רים שכדי לפעול נגרנו פשוט חיבה העולם להירקן אל לפרובוקציה שחוק ירושלים אכן זימן אותה לידיו, על כאלה, ובתוכם אנשים שאני מכבדת, אין לי אלא להתיי פלא, לא להתווכח; כשם שאין מקום לשכנע את אלה — וגם הם אינם רבים — המשתמשים בחירוק העיתוי עלימנת לכסות על פחדיהם, גברתי היושבת-ראש, קשה לשכנע את בעלי הפחדים, גם לא יעזור להפנות אותם אל ההיסטוריה הארוכה שלנו, המוכיחה כמעט מאתמאי טית שתמיד כשהתגבנו בעיני עצמנו, כשלנו; ואילו כשהתגברנו על ההיסוסים והפחדים — נגרנו, וכבר היה לעולמים שהלחש הקלאסי הזה, "זה לא העיתוי", נלחש באזניהם של משה רבנו ותיאודור הרצל; מכל מקום נזכרנו כשהחלית, כנגד המפחדים שהפחדו אותו במלחמות — "שלוש עכשיו" בנוסח 1948 — להחליט ולהכריז על מדינה עכשיו.

אולם אם על המיתממים יש להתפלא ואת רכי הלב יש לחוק, הנה את אלה המשתמשים בחירוק העיתוי גם כדי לכסות על העובדה שהם סוכנים כבר היום להתפטר על ריבונות ישראל במזרח ירושלים, ובכלל זה בהתחבית — ואין כוונתי לתברכה-הכנסת יוסי שריר, שכן הוא איננו מטעה ואיננו מכסה את נכונותו זו אלא מדה בה בזה מלא — ואלה בעיקר אנשי מפ"ם, אותם צריך לגנות בכל מה, למעשה מתכנן לכן מפ"ם לא רק מהיום אלא כבר מאתמול, ומעיד על כך בוגדוריון ביומנו, נזכר שכן הוא מספר על החלטתו, בדצמבר 1949, להעביר את הממשלה לירושלים בתגובה להחלטת מועצת הבטחון על בינאום ירושלים. הוא כותב ביומנו, ואני מצטטת: "בשעה 14.00 הבאתי את הצהרתי" — כלומר את החלטתו על העברת הממשלה לירושלים — "לחזקת החוק, מפ"ם התנגדה, היא לא מבינה מה החשון, יש בכך התנגדות, אין בכך שורה, בדיוק האלמנטים המושי מעים היום כנגד חוק ירושלים: "מה החשון?" — זה לא העיתוי, "יש בכך התנגדות" — זו פרובוקציה, "אין צורך בכך" — החוק מיותר, ואין לשכוח שההחלטה על העברת המשרדים לירושלים לא היה דקלארציה —

טיעון נוסף של מפ"ם נגד חוק ירושלים — אלא אופראציה, אבל מה חידע לא ראציונאלי, למותר להוסיף שבגוריון או לא נגרר אחרי מפ"ם, כמו שהיום סיעת המערך החליטה — ואני מברכת אותה על כך — להצביע בעד החוק ולא נגררה אחרי מפ"ם.

גברתי היושבת-ראש, כנסת נכבדה, יורשה לי להזכיר את עצמנו מהטעיה אחת נוספת שמקורה אמנם מן החוק אבל תמימים מבחינה יכולים להיכשל בה, כוונתי להצהרות התחרות ונשנות של מאדאט, קארטר, ולאח"כ רונה גם של אחרים, על נכונותם להכיר באחדות ירושלים לעולמי עד וכו', לפנינו זריית חול בעיניים וערפל המי כוון להעלים מאחריו את מה שרצו להסתיר: כלומר את העובדה שלא ארצות-הברית ולא מצרים אינן מוכות — וגם זאת בינתיים לצנח נצחים — להכיר ברוב כינות ישראל כמזרח ירושלים, ובמקרה ארצות-הברית — גם לא במערב ירושלים, מה שעושה כמובן את הצהרתי חוקן על "אחדות ירושלים" לתרגיל מכוער, מכוער גם בעולם הפוליטי, הציני ומלא ההטעיות של ימינו.

גברתי היושבת-ראש, הצעת חוק ירושלים העולה היום לקריאה ראשונה היא בעיקרה הצעת חוק הקובעת את מעמד ירושלים כבירה — בירתה של מדינת ישראל — הריבונות, מסבך הדברים אופיו של חוק הקובע מעמד, הקובע ריבונות, הוא יותר דקלארציה מאשר אופראציה, אך זה — זאת שמחתי לשמוע היום גם מפ"ם ראש עיריית ירושלים — אינו סותר את העשייה והבנייה שחייבות להישות בירושלים, ואשר חייבות אולי להיות גם מעוגנות בחוק מיוחד שיפקד אולי חוק הבירה, צריך חוק שיקבע מה צריך לעשות בבירה, חוק שתיתחם לכל האספקטים המעשיים, המינהליים, המוניציפאליים, הדתיים הקשורים בשמירה על המקומות הקדושים והפולחן הדתי, העדהים, החינוכיים, הארכיטקטוניים ואולי גם אספקט המיסוי, אולי גם המענקים — אספקטים שצריך כיס למלא תוכן של שמעמדה בישראל הוא מעמד של הבירה, אולם, גברתי היושבת-ראש, כדי להקים בגי"ם של אבן בירושלים אין צורך לרגום באבנים חוקים או הכרזות מדיניות המביעים עמדות ורעיונות לאומיים, מה גם במדינה שנוצרה בסיסן של קריאה די דקלארציה שיבית, הייתה אומרת, כמו "אם תרצו אין זו אגדה" אשר על כך, ליידי ראש עיריית ירושלים הייתי אומרת: ראיתי בחיי ליריקה שהולידה לירה; אבל לירה שהולידה דה ליריקה — לא, ירושלים זקוקה עדיין גם לזאת וגם לזאת.

צריך, איפוא, גם חוקייסוד וגם להגות יסודות לבני יינים בירושלים, בין שני אלה אין סתירה אך הם אינם מכריחים דווקא ללכת אחד, לכשיידיד, כפי שאני מקווה, היום חוק ירושלים לזוועדת החוקה יהיה מקום לשקול אפשרות להפריד בין שני אלה ולאשר עוד במושב זה בקריאה שנייה ובקריאה שלישית, בשבוע הבא, את חוק ירושלים הקובע, כחוקייסוד, את מעמדה כבירה; הקובע שגבולותיה של ירושלים רבתי — כל שנכבדו לאחר מלחמת ששת הימים — לא ייטעו; הקובע שמקום מושבם הקבוע של נשיא המדינה, הכנ"ס, הממשלה, בית-המשפט העליון — ועל אלה יש להוסיף את הרבנות הראשית ואת ההסתדרות הציונית — יהיה בירושלים, לא יכול להיות סיום טוב יותר למושב זה של הכנסת, הן מבחינת האמת והן מבחינת העיתוי, ועם זאת אהמוך בכל לבי בחוק שימלא את הבירה

תוכן חי וממשי ואם הוא יתמוך בחוק ירושלים כבר בשבוע הבא, רק אברך על כך.

גברתי היושבת-ראש, את דברי בקריאה הסדומית על החוק סיימתי באמרי שמבחינה יהודית-ישראלית לדבר על "אחדות ירושלים" זה לדבר על אחדות ירוש"ל-ישראלית, על כל העוצמה הרוחנית והמוסרית שהיא מסמלת, עם ירושלים-ישראלית, על כל העוצמה החמרית והמדינית שהיא מסמלת, יורשה לי היום, ול"סיום, להתבונן במושג של "ירושלים-ישראלית" מזווית ראיה נוספת האומרת שרק בירושלים קיים אותו גובה היסטורי או היסטוריוסופי שטמנו אפשר לראות דברים בפרופורציה ובפסיכופיסיקה, מגובה זה של ירושלים אכן אפשר לראות שרק בירושלים יורש גורל ישראל; מגובה זה של ירושלים ניתן לראות שהיא גברה ותגבר על כל המתנגדים לה; אך מגובה זה של ירושלים אנו רואים גם את המחיר הגבוה ששילמנו ונשלם, חלילה, על שניאות, סטיות ופחדים, מי שלא רואה את זה בירושלים עוד לא הגיע אליה, את הסוד שירושלים היא הכהן יודעים גם אידינו הקמים עלינו בשעה זו בירת הארים, אך את התשובה המכרעת על גורל ירושלים עליהם לקבל היום לא מבטת הארים אלא כפת, מבטת הכנסת מירושלים, ואכן אננם כרויה אל הקולות שיישמעו ויורמו היום בירושלים, לכל האומות באומות המאוחדות, המאוחדות היום ברצון לעקור את מזרח ירושלים ממערבה, את ירושלים כולה מן המדינה, את המדינה מהעם ואת העם מהעולם — שלא יוכו — תשיב היום הכנסת תשובה אחת: הכנסת מאחדות סביב ירושלים המאוחדת, בירתה האחת והיחידה מאז ומעולם של מדינת ישראל הריבונית, ירושלים אינה עומדת ולא תעמוד לעולם לשום מיקוח ולכל משא-ומתן שהוא.

גברתי היושבת-ראש, כנסת נכבדה, חזיל אמרו: יודר שאינו נבנה בית-המקדש ביטוי, שעליו כאלו הוא התייבון, דורנו כבר החמיץ את אחת ההזדמנויות ירושלמיות וכבר שילם על כך, שרק לא נשוב ונחמיץ את השעה הפוליטית שוטפת לידיו היום.

הידיד ש. ארבלילאמוזלינו:

חברי הכנסת, אנחנו עוברים לדיון, הדיון הוא אישי, במסגרת של 10 דקות לכל נואם, ואני מבקשת הפעם מכל הדוברים לעמוד בזמן שהוקצה להם, רשות הדיובור להבריכה-הכנסת אורי אבנרי, ואחריו — להבריכה-הכנסת בנימין הלוי.

אורי אבנרי (מחנה שלי):

גברתי היושבת-ראש, כנסת נכבדה, יש משום סמך ליות בכך שהדיון הזה מתקיים למחרת תשעה באב, אילו התכנסה הכנסת אתמול, היה הדיון צריך להתקיים אתמול, בתשעה באב, כל החוקר את ההיסטוריה של עם ישראל עומד מול התופעה הנוראה של חורבן ירושלים לפני 1,900 שנים, לעיני מודקרת שאלה איומה, שאין עליה תשובה: איך הצליח מיצוט מבוטל בעם של אז, אותה קהיליה יהודית משגשגת, תרבותית, רבי-גופית, שהיתה אחד ממרכזי העולם התרבותי — איך הצליח מיצוט קטן של קנאים מסודפים להשתלט עליה ולהביא אותה עדי חורבן, מה שתרשש מסביב להצעת חוק זו יכול לתת את התשובה על השאלה, מיצוט מבוטל של בעם, מיצוט מבוטל בכנסת, משתלט על העם ועל

מיותר אלא חיוני ובעתו גבין כשנראה איך רגשו לקר ראתו גויים בכלל והנשיא מאדאט בפרט, מאדאט, אף שידע על עמדתה העקרונית של ישראל ועל החלטת הכנסת מ-1967, שאוחרת לו שוב בנספה להסכמי קמ"ר דייוויד, נוכח התאחדות הכנסת סביב העמדה הזאת שוב ב-1980 חזר והשעה לפני כחודשיים את השיחות, בשבילו היה בחוק מסר חדש, העלאת החוק הבוחרת לו שטא לא יוכל לעקוף את נושא ירושלים כפי שהתכוון, שכן בניגוד לצפייתו מיישראל מתוך נסיבותיו עמה, לירור שלם השלמה מתכוונת ישראל ברצינות נמרחה, אבל החוק לא רק שאינו מיותר, לא רק שהוא חיוני ובא בזמנו — כמעט ברצו האחרון, הייתי אומרת — החוק, לא רק שלא חוק ולא רק שלטון ארוך ועיל, הוא כבר הועיל, כשנוכח מצרים וארצות-הברית אתמול, כפי שייזכרו היום וסחר, שישאל נחומה בדעתה, הם אלה שישטרכו לסנת או לשנות טאקטיקה, ובר משנים, עובדה שמאדאט, שידוע שהיום יעבור החוק בקריאה הראשונה, אמנם חזר בנואמו אמר ואמר שירור שלם הוא עיר ערבית וכל מה שבנוהה ישראל הוא בטל ומבוטל, אך עם זאת לא רק שלא איים בהספקת השיחות אלא אף הודיע מפורשות שימשיך אותן, וכן ארצות-הברית, שעוד תמול שלשום ניסתה להתערב ברגל נסה בהליכי החקיקה של חוק ירושלים בכנסת והנה היום אמנם לא חדלה מלרמוז לנו שלא להכביר עליה, אבל עשהה זאת בקול ענות חלושה, לא שזה צריך להרגיע אותנו מלהיות, ערים לסכנות ומלעמוד על המשי"ס, להיפך, כוונות חייבת להיות לנו צו תמיד, אבל אולי זה יחזור ויזכיר לפי שזקוק עוד להוכחה שיותר משהאבים בחוק משהידים חותקים הכבשים בבית מתפח"ים וצועקים "ואב, ואב", הפחד שבו אדם מפחד את עצמו מסוכן מכל הפחדים שבעולם.

כנסת נכבדה, בעולם הפוליטי העיתוי הוא אכן אחד הגורמים המכריעים, עד בוא המשיח, שהוא כידוע בין הדברים שבאים בהיסה הדעת, לכל דבר בעולם הפוליטי שלנו יש שעה משלה, בחיי היום יום אנו מברכים איש את רצונו, לפני כל אירוע או עיסקה, בברכה "בשעה טובה ומזלחה", אבל כשאמה במלחמה או בצימות עם יריבים, השעה הטובה והמוצלחת של היא לא בהכרח, ואולי בהכרח לא, גם הטובה והמוצ"ח לתת ליריבך, עיתוי טוב הוא זה המשרת אותך ולא את אייבויך, וזה גם במקרה שלנו בכלל ובנושא ירושלים בפרט, עלינו לזכור שלמרות מה שקראים גורמאליי ואציה הנה לוח השעות של ישראל אינו מתחלק עדיין "חוקי אחד עם לוח השעות של מצרים; יתריעליכן, מחוגי השעון הבין-לאומי והאירופי סובבים ברגע זה ממש בכיוון הפוך לשעון הלאומי שלנו, לא קשה אכן להבין את רגזם וקצפם, אם הצעת חוק ירושלים וכל המתפרש ממנה משבשים, בכל עיתוי שהוא — אתמול, היום ומחר — את תקוות כל מי שרוצה לנשל אותנו מירושלים, הנה לנשיאים קארטר ומאדאט היא משבשת גם את לוח הזמנים ממש, גם קארטר וגם מאדאט, אף שערין אינם יודעים להצריך את עצמנו הגרפינית של המסען האזור בנושא ירושלים בשביל עם ישראל, הם נבונים דיים להבין שיש בו חומר נפץ העלול לפוצץ בטרם עת את תכניתיהם לזמן הקרוב, כאשר תכניתו של קארטר היא להגיע לבחירות בארצות-הברית בלי שהוא מנוסח בהישב היחיד שיש לו, זה הקרי הסכם השלום ותכנית מאדאט, להגיע בחסות הסכם

מל דוכן הכנסת, במסגרת-שיא כזו, עוד באותו יום הפסיק הנשיא המצרי את המשא-ומתן לשלום. תוך ימים מעטים נגזה ארצות-הברית את הוועד שלה — — —

שלמה הלל (המערך):

— — — לגבי האוטונומיה — — —

אורי אבנרי (מחנה שלי):

אני מודה לך על התיקון. המשא-ומתן על האוטונומיה, חברי-הכנסת הלל, שבחשבונו הסופי עלול להתגלות כמשא-ומתן אמיתי על השלום; מפני שבו עלול השלום להתמוטט.

שלמה הלל (המערך):

לצדדי בזה אהה צודק, אבל אלה שני דברים.

אורי אבנרי (מחנה שלי):

אני מקבל את התיקון.

תוך ימים מעטים נגזה ארצות-הברית את הוועד שלה בהצבעה חשובה מאוד בא"מ.

גברתי הישבת-ראש, אני מצוה היום להינבא גבואה לטוח ארוך יותר. החוק הזה כבר חדל להיות חשוב. את כל הנקט שהוא יכול היה להביא הוא כבר הביא. אבל אם יתקבל העקרון הזה שאין עוד מה לדבר על ירושלים, שלעולם לא נעניק לערבים, למוסלמים, לפלסטינים שום זכויות לאומיות בירושלים — השלום לא יקום. אנחנו ניכנס למלחמת עולם הרתי-סואה, לא רק עם העם הפלסטינאי, לא רק עם העולם הערבי אלא עם העולם המוסלמי כולו, על 800 מיליון הנפשות שבו.

בפעם שעברה עמדתי על הדוכן הזה ימים מעטים בלבד אחרי שיהיה שהיה לי עם הנשיא המצרי, עוד הורהו באוזני המלים שהוא אמר לי: האם למען העניין הזה, למען שלילת כל הזכויות של העולם הערבי וה' עולם המוסלמי בירושלים, האם מוכנים להיכנס למלחמת עולם עם 800 מיליון מוסלמים? אדוני שר הבריאות, האם אין זה סירוף? הלא אין בינינו ויכוח על כך שירושלים היא בירת ישראל. הרי אין בינינו ויכוח על כך שאנחנו רוצים לשמור על השלטון הפסיסטי של ירושלים. השאלה היא: האם לערבים ולמוסלמים תהי' ינה כבא השלום וזכויות לאומיות בעיר הזאת, ואני אפילו מוכן לומר — זכויות ריבוניות, תוך שמירת שליטתה של ירושלים? מי שמשיב על שאלה הזאת ב"לא", אומר "לא" לשלום. ולא רק להיות, לנצח.

חברת-הכנסת גאולה כהן היה בספריות אחרות, כמו הקנאים של או. ייתכן שגם הם היו אנשים סימפאטיים, פאטריסטים ואהבי-טולדת. אבל הפאטריסטים הסימפאטיים תיים האלה הביאו על עם ישראל חורבן שלא היה כ" מזה, ושלא תוקן עד עצם ימינו — — —

שרייה-בריאית א. שופטס:

הם הביאו קיום לעם ישראל.

אורי אבנרי (מחנה שלי):

אוי לקיום הזה. יוחנן בן-זכאי הבטיח את הקיום לעם ישראל, כשהוגבה מירושלים כפי שהוגבה. הקנאים של או הביאו חורבן, שאינני יודע אם יתוקן אי פעם. חברת-הכנסת גאולה כהן, בספריות העליונות של המיסטיקה הלאומית, אינה מבינה שאפשר לשמור על שלמות ירושלים כעיר, ובאותה שעה להעניק לערבים

ולפשיטאנים זכויות לאומיות בה. היא אומרת שהדבר לא ייתכן, שווה צביעות, שכל מי שאומר כך הוא צבוע, שהנשיא סאדאת, האומר זאת בכנות, הוא צבוע, והנשיא האמריקני, האומר זאת בכנות, הוא צבוע. אם כן, הרי המסקנה היא שעלינו להצמיד אקדה אל ראשנו הלאומי, שעלינו ללכת למצדה חדשה. מפני שאם מצרים רוצה באבדנו, ואם על ארצות-הברית אי-אפשר לסמוך — מי נשאר לנו, חוץ מעשרים התנת' ליות של גוש-אמונים, יורשי בריגורא ובני-איור בי' מינו?

גברתי הישבת-ראש, אני מניח שהחוק הזה יתקבל. אך אני מזהיר את הכנסת, מפני שכל מי שניסיון לסיחור לאומי, ומי יודע אם אי פעם נצא ממנו.

שרהנה ארבל-אלמולוני (המערך):
רשות הדיבור לחברת-הכנסת הלל, ואחריו — לחברי הכנסת שובל.

פניסיון הלוי (התנועה הדמוקרטית):

גברתי הישבת-ראש, כנסת נכבדה, אחרי דברי הנביא חברת-הכנסת אורי אבנרי נותר לי, בעצם, רק לומר שאחרי חורבן בית-המקדש הגבואה ניתנה רק לכסא סוגי בני-אדם שאני אינני חושב את עצמי ביני' הם. נכון הוא לא רק שאתמול היה תשעה באב אלא גם שחיים, בעשרה באב, נשרף בית-המקדש. אבל את' מול, אחרי צום תשעה באב, התפללנו ואמרנו "מנחם ציון ובונה ירושלים". זאת זה אמרנו במשך 1,910 שנים, אותן 1,910 שנים שנזכרו קודם. אין זה מיעוט מבוטל בעם סטאמי בזה, אלא זה העם היהודי לדורו' תיו, במשך 1,910 שנים מיום החורבן. ריצל נהרות בבלי' נאמר כבר לפני 2,500 שנים. "אם אשכחך ירושלים תשכח ימינו" נאמר בספר תהילים על נהרות בבלי. אין זו המצאה של סיצה חדשה קטנה בכנסת אלא זו אמנות של עם ישראל. ואין זה מקרה שיש רוב מכריע המאחד את הכנסת. אפשר לברר על זה שהכנסת הזאת נאמנה למסורת ישראל ולציונות. שהרי מה היא ציון? ציון היא ירושלים, ירושלים היא ציון. כך נאמר, ובלי ירושלים בירת ישראל ריבונית, בלי מדינת ישראל ריבונית השולטת בירושלים-ירבה, ובה הריביות ולא רק הכולל המערבי, בלי זה אין ציונות. לזה שאפה הציונות מאז הרצל, שהיה חזה, אם לא נביא.

הרשו לי לעצט את דברי שר המשפטים בימי מלח' מת ששת-הימים, כאשר הציע בפני הכנסת את החוק שאפשר או להחיל את השיטות ואת המינהל ואת השי' פט הישראלי, לעצשה את הריבוניות, על כל ארץ-ישראל, לפי רצון הממשלה, על כל חלק מארץ-ישראל שהממשלה תקבע. והיא קבעה למחרת היום, ביום בסיון התשכ"ו, 27 ביוני 1967, את הריבוניות בירושלים. ואלה היו דברי השר יעקב משקן שפירא: "צבא-ההגנה לישר' אל שיתר מעל ורים חלקים ניכרים מארץ-ישראל הנמצאים זה למעלה משבעים בשליטת צה"ל. התפיסה המשפטית של מדינת ישראל מוסתתת על העקרון שה' משפט. השיטות המינהל של המדינה חלים על חלקי ארץ-ישראל המצויים בריבוניות של המדינה הלכה ל' מעשה. נוסף לשליטת צה"ל נחרץ מעשה ריבונית מובהק מצד המדינה כדי שיהיה המשפט הישראלי חל על שטח כזה". מעשה הריבוניות המובהק הורש נעשה על-ידי

הממשלת ישראל-כאשר החילה את משפט המדינה על מורח-ירושלים.
אם לעבור מלפני 13 שנה להיות, קראתי היום את עתון "הארץ" הנלחם, כידוע, נגד חוקי-יסוד: ירושלים. הנה היום התפרסם במאמר ראשי: חוק ירושלים — מבחן לאומי-לב פוליטי. למי? לא כל כך לליכוד, האחרונה היא שלמערך יהיה אומץ-הלב הפוליטי להצי' ביע נגד. ובאותו עתון מתפרסם מאמר מאת פרסן "הארץ" לענייני חוק ומשפט, הדיר ברוך ברכה, האר' מר: חוק ירושלים אינו משוריץ בפני תיקון או ביטול בעתיד, ושם הוא מצטט אותי. אני לא הייתי מצטט את עצמי, אבל שם זכיתי לציטוט מתקופה שהייתי עדיין שופט בית-המשפט העליון אחרי מלחמת ששת-הימים. כותב המאמר המוסחת לענייני חוק ומשפט: "בית' המשפט העליון קבע בפסק-דין מספר ששכות הוצ' את הצו האמור על-ידי הממשלה הוחלה הריבוניות הישראלית על ירושלים המזרחית והיא הפכה לחלק ממדינת ישראל. כך, למשל, בפסק-דין שניתן בשנת 1968 קבע השופט בנימין הלוי שיירושלים המאוחדת מהווה חלק בלתי-נפרד מישראל, וממלא-מקום נשאו של בית-המשפט העליון דאז, השופט זילברג, על-ידי-הש' לום, הצטרף לקביעה זו והוסיף שיהחל מיום 28 ביוני 1967 מורח ומערב ירושלים הם הייחודה, הן מבחינת החלוקה האזונית, הן מבחינת החולת החוק, דעה דומה הובעה בפסק-דין אחר מאותה שנה וכן בפסק-דין נוספים של בית-המשפט העליון". עד כאן דברי השופ' הן. אבל, כידוע, אומות העולם לא הכירו בחוק הזאת, כשם שהן לא הכירו בחוק של היום. מכאן אהם אומרים שכל האזקים של ישראל הם בעלים ומבטלים ורק אם יש הסכמה עולמית נזכה בריבוניות חוקית על ירושלים? נוהי גירסתו של חברת-הכנסת אורי אבנרי, כשם שנוהי גירסתו של נחום גולדמן — שרק בחסות מדינת העולם, וביתחוד בחסות מדינות ערב, היתה זכות קיומית למדינת ישראל. על כך אנחנו לא בונים את מדינתנו. על כך לא בנינו את מדינתנו בה' באידי תשי"ח, על כך לא בנינו בתשכ"ו וגם לא היום.

אנחנו יודעים שהיה במקסידייוויד נסיון לכלול את ירושלים, או לפחות את מורח-ירושלים, בשטח האוטונומיה, וממשלת ישראל לא קיבלה את הנסיון ודחתה אותו עד כדי כך שלא הרש' שום הסכם בענייני ירושלים והוספו בענייני זה מכתבים נפרדים להסכם מקסידייוויד, כשכל מדינה מביעה את דעתה הנפרדת והמנוגדת לדע' הן של יתר המדינות. ובין השאר הביע ראש-הממשלה מנחם בגין את עמדתה העקבית של ישראל, המבוססת על החוק משנת תשכ"ו, על הצו להפעלת החוק ביחס לירושלים ועל אי-החלוקה ועל ריבוניות. סובג שהנשיא סאדאת, לא רק בנספה להסכם מקסידייוויד אלא גם כשעמד מה בביקורו המפורסם הראשון בירושלים, כבר אז אמר אותו הדבר שהוא אומר היום: ירושלים הערבית צריכה להיות תחת ריבוניות ערבית, בלי לפגוע בעקרונ' של אי-החלוקה הפסיטית של ירושלים. לכן צדקה חברת' הכנסת גאולה כהן, יש הבדל בין אחדות משפטית, שהיא חומות נפלו או נפתחו, ובין אחדות משפטית, שהיא מבוססת אך ורק על ריבוניות. ועל זה אין הסכם ולא הושג הסכם במקסידייוויד. הכנסת רורבאצית, בלשון המשפט הבין-לאומי — התמינות, מיררשה רורבאצית ב' לעז — בהסכמי מקסידייוויד וגם בהסכמי השלום עם מצ'

הכנסת, הכנסת הוספת את המיעוט הקטן הזה לדובר העיקרי שלה.

אין זה קרה? הרי כולנו יודעים שהליכוד התנגד להצעת החוק הזאת. המערך התנגד לה, ומכעט כל שאר סיעות הבית התנגדו לה. ובכל-האז, בהגיון של טרא' גדרה יוונית, או של טראגדיה יהודית, נגדר הבית, כמעט על כל סיעותיו, אחרי הכתיב הקנאות הלאומנית הקיצונית הרתי-סואה. חברת-הכנסת גאולה כהן אמרה שמתוני השעון של העולם ושחוג השעון של הרוב בישראל חולקים בביונים שונים. אני יכול להעלות על דעתי דיומי הרבה יותר חמור: יש מסילת-ברזל, ועליה נפית משני הכיוונים זו לקראת זו שתי רכבות — הרכבת של עם ישראל בביון האחד, והרכבת של העולם כולו בביון ההפוך. הן מתקרבות בהגיון נורא ואכזרי להתנגשות בלתי-נמנעת.

אין כמו הקנאים של אז על עם ישראל הכרות מלחמה על רומא? רומא היתה או המעצמת היחידה בעולם כולו. קיראריגא בספרו של יוספוס פלאביוס, יוסף בן-מתתיהו, את נאומו של אגריפס ושל מנהיגים שפויים אחרים, שהזהירו את עם ישראל מפני האסון העומד להתרחש. רומא של אז — הרי היא כמו ארצות-הברית, בריית-המעצמות, סין, העולם השלישי גם יחד במפוטנים של ימינו. והנה באה הכנסת ומכריות מלחמה על כל העולם הזה.

שרייה-בריאית א. שופטס:

אילו דברים אלה? אלה דברי סירוף מה שאנה אומר עכשיו. הכנסת מכריות מלחמה על העולם?

שלמה הלל (המערך):

ואת זה אומר לך שר הבריאות.

אורי אבנרי (מחנה שלי):

אדוני שר הבריאות, אני מעלה בדמוני כיכר בירור שלום, לא רחוק מכאן, לפני 1,911, 1,912 שנים, ואני מעלה על דעתי נאום של גאולה כהן דאז, באותו המלים ובאותם הנימוקים, באותה המידה של שפיות ובאותו ההגיון הצרף: אנחנו, כאן, נקבע את גורל העולם. לא רומא תקבע. לא חשבו מה שרומאנים מחלי' טים. לא השוכים כל לגיונות רומא, חשובה רק דעת' הקהל הירושלמי, השוכים רק הפנינות של הסיקריקון. למי שנכח שם אז זה נשמע בוודאי כדברים שפויים. אבל אנחנו יודעים לאן הוביל ההגיון הזה. 80 דורות של יהודים סבלו מהתוצאות של המעשה האחד ההוא.

הצעת החוק הזאת אינה חשובה כשלעצמה. כולכם יודעים שאין היא חשובה, שהיא חסרה כל ערך. אך היא חשובה כסמל למה שמתרחש היום בעם ישראל וככנסת ישראל. גברתי הישבת-ראש, כאשר הובאה ה' צעת החוק הזאת לראשונה לכנסת, ב"ב 14 במאי 1980 — ותרשו לי באופן יוצא מן הכלל לעשות דבר שאיני נוהג לעשותו, לעצט את עצמי — אמרתי מעל הבמה הזאת: "זהה לא רק סטירת-לחי לנשיא אנואר אלסאדאת, וזה לא רק חבלה במשא-ומתן לשלום, וזה לא רק מניעת השלמה עם העולם הערבי, מניעת כל אפשרות של הסדר עם העם הפלסטיני — אלא זהו גם מעשה איוולות. איוולות, גם כאשר היא מתעטפת באיצטלה של קדושה ומסירות-הנפש, עדיין איוולות היא". גברתי הישבת-ראש, מעולם לא התגשטה "גבואה", שהושמעה

רם, שכל פנים שנאמר "בית מדרש", כדי שלא יתבטל שום יסודות את פונדמנטליזם כנרס הערבים או האמריקנים, אנוני גורמים ייחודה ופונדמנטליזם של הבדל בין "הגדה המערבית" לפי גרסת הערבים ובין מה שאנוני אמרים, הם כללים כוח עד היום — אבדא, גם אחרים, כפי כל אומות העולם — את ירושלים, הם מנסים את הדיון על פונדמנטליזם במסגרת הארץ שנושית את ירושלים לתפוצה לתושבי ירושלים המזרחית וכן כוח ביהודה אפסיות או אפסיות, או כוחות, לאוטונומיה במסגרת ירושלים היא חלק בלתי נפרד מהגדה המערבית, המלך חושין, אחרי חשיפת הסכסוך הפנימי, שנת לנשיא קאמיר בשאלה הפנימית: מה הוא הגדה המערבית? האם היא כלילת את ירושלים, כדרישת הערבים? והתשובה היתה: כן, עקרונות הוא כלילת, אבל בגלל המאמץ המיוחד של ירושלים אליו צריך לבוא ליד הסכמים מיוחדים בשם זה, אך לא עשוי, גם זאת קאמיר כתב, או שליחו של קאמיר אמרים: אם התעורר, במשאומות על האוטונומיה, הן שאלה של שווי וכל כוחות לאוטונומיה לתושבי מרחב ירושלים נוסף ביהודה המערבית או ביהודה המלך חושין לתת להם זכות בחירה.

חוקה אחרי הסכם הפסידידידית אחר הסכם הש" לום לא כלילת כוח על לספק על מה שיוקטט לפני הסכמי הפסידידידית, אם לפני הסכם הפסידידידית יוכלו לחלל את המסמך, השישית ויגורל של מדינת ישראל על כל חלק בארץ ישראל יש חוק שקובלה הכנסת, חרי היום ידעו ככלות שליו ירושלים כוח לאומי, הסכם הפסידידידית, היום אינו יכולים להכריז שירותו או חכרן הן חלק בלתי נפרד מדינת ישראל בלי להפך את הסכם הפסידידידית, אבל בענין ירושלים אנוני יכולים להכריז, כי לא כלילת את ידעו הוצעו אותה מהחלטה, בענין מדינות של הערבים להפסק חוקה על הקפדה הוחל והחשבה הכולל על והחשבה את הרבים כאלו בהסכם הפסידידידית, למען השלום אנוני מנסים לכלול את ירושלים, והחלטה על החי" דוח הפסידידידית, ככסול, של דרישת הייבונות והשלמות והגבולות שאחרי מלחמת ששתיים — כפי שנת כחוב בהצעה זו שיוצרת חוקה, חוק וסמסם אישורה אותה — מלחמה זו היא על הצעת חוק שהיא היום אקסולטית, חשוכה ואופראטיבית, יש בה לא רק הצהרות אלא משהו אופראטיבי, לפחות לשם המר כל ספק, זה משהו אופראטיבי במישור המדיני.

אנוני לין (הליכוד):
אם זה היה כל כך בורר כספק אלפים שנת, איפה היה הגם ההיחזק?

ולמן שובל (הליכוד):
אחיים לוח, לא אדבר על אלפים שנת, אבל אני רוצה בתחילת לעמוד על ההבדל שבסיסית של ירושלים ערבית, ככסול, לפני יותר מנפא שנת ביקר בירוש" לים הסופר האמריקני הרפס מלחלל הוא דובר על ידע שלים ביגולות רוקה, ואו לא היו בה עניין יחידים רבים, אבל ימים רבות לפני החלטה הציונית המדינית כבר היה רוב ידעו בירושלים, ירושלים היתה עיר יהודית, לא היתה ירושלים ערבית, היו ערבים בירוש" לים, אבל לא היתה ירושלים ערבית, והנה באה חברת הכנסת גאולה כהן ואוסרת: כל זה אינו מספיק: צריך לומר את בחוק, עליה הכול הידע של המוסף נרדע אני מסתמך אם היא צויתת ביטוח זה, ענין החי" קיטת הוחל עשיתי, כאשר קיטת מה שקיטת בתחום הבין לאומי, מטיחה כאלו ספק — ובמבוא, אין זו מוטעה — מוטעה המהות הוחל של ירושלים בירת ישראל.

אני גם סבור שסעיף ג לחוק, נוקו עלול להיות מרובה מהחלטה, מה נאמר שם? "שלימות האחריות של ירושלים ערבית, במסגרתה שלחמה מלחמה ששתי חיים, לא ייפגע", ראשית, מדוע לנסח דבר כזה ברור השלימות? לומר, אתה שמייד את עצמך מראש כפיצ דפסידידית, אבל חברת הכנסת גאולה כהן לא הבינה כנראה, את הבוק שבענין הזה דיוקת מבינה אפסיתת וקורטותיה, מי שסאפין בארץ ישראל השלמה ובירוש" לים ישראל בכל שטחי הארץ — חברת הכנסת גאולה כהן לוחמת ללא שפחה ולא לאות לשם מרוב רצון

זה — הרי שליוי ענין הוחלטה של ירושלים מהכלל חזה הוא אומר שלגבי ירושלים הפונדמנטליזם אנוני כן חולקים לספרות, הרי מן האנו לגבי ירושלים עלול להשתמש חזה לגבי יתר חלקי ארץ ישראל.

שייחיות א. שוסקס:
איה קשר יש לזה?

ולמן שובל (הליכוד):
אם אתה שאמר, כפי שהצגת הכנסת גאולה כהן שאפסית, ששום חלק מחלקי ארץ ישראל לא יחזור לשלי" סון זה, אז לרשך, ששום חלק לא יהיה בלי ריבונות ישראל, מדוע אתה שומד את ענין ירושלים? ירושלים, הרי, ששם, בינן וביתיהם — — —

(שר החברות א. שוסקס קורא קריאה ביניים)

אנו, מדוע לומר בזה? יבנולותיה שלחמה מלחמה ששתיים? מה יהיה אם ביום סן חיים נרצה להחריב את חלום שישית העיריני של העיר ירושלים? זה יסמך בנינו להחריב חזה.

גביה אפילו שהחוק של חברת הכנסת גאולה כהן היה מוטעה יותר מכפי שהוא ירושלים יותר מבחינת עניינה של ירושלים — כאשר מדינאי נוקט צעד פוליטי, כזה או אחר, הוא חייב לשאול את עצמו למה יביא האדם הזה באופן עשירי, פוליטי, ולא רק מבחינת רשמיית המדינות, אין זה חובה רשם בתנועה הציבית, היו ויבטוחם כאלה לפני עשרות בשנים, קראתי את דברי המספר של חברת הכנסת גאולה כהן להצעת החוק, כאשר היא עיסתה את בנידיון עיסים גמל, אך כך מיידי גם אחר משהו אחר, כמסמך לאופטיקני כרשון ריבר בנידיון על "יוסר כפרון שלישי ומסלולתי", כאשר אדם המגדיל כלפי ברוטאניק, בקונסולאציה אחת, עלול היה להביא להחלטה, לדבריו, שישמאר לבר עם המוסקרי.

חברת הכנסת גאולה כהן צויתת בענין המלחמה שלה לשמן ירושלים, אין ספק בכך, אבל השאלה היא: מה עוזי יותר מבחינת מדיניות לעניינה של ירושלים ושל מדינת ישראל? לעצמי התשובה ברורה, והייתי אומר שלמות המדיניות פונדמנטליזם מסיימים בעניין זה, ואין לי כמחון שההצעה של חברת הכנסת גאולה כהן אינה שמיידת אותנו אחרתה, הכנסת את עצמנו למילחמה, אין ספק בכך, אבל אולי, אולי, עוד ניתן להשתמש גם בהודעתה הוחל ולחלטה ליתם מדינית רבת הנושפת שחשית את מרשיות האפסיות של מדינת ישראל כוב יותר ממה שההצעה המכונית יכולה לעשות, הן מבחינת ירושלים, הן מבחינת הארץ כולה של ישראל להענין בתקום להסדר עם ערבים ועם ארגוני חכרית, הסדר שיהיה על המלך מדיניות של פסידידידית, על כך העוסק המסמך לוחל את החשבות, יש לה עכשיו חושנות לעשות זאת.

מדוע לא נעלה רצונות סקורים משלנו בעניין המסמך הערבים של הוחל המהות? מדוע לא נעלה רצונות חרשים לגבי המסמך של המוסקים האמריים וחרשים בירושלים? וכל זאת כדי להענין להם הוחל ייחוד, כפי שהם רואים לה, ועם זאת לחוק את הגרסת השוחפת בירושלים המהות בייבונות ישראל, מדוע לא נחשוב באופן קונסטיטוקטיבי איך לסמור על הקשר

בין ערביי ירושלים ובין ערביי יהודה ושומרון ואפילו ערביי ירדן, אך בלי שישתתף שנת כלשהו לגיוסות של ירושלים ערבית בייבונותה של ישראל? שכן הריבונות היא המסמך ולא האחרות המדיניותאלית בלבד, כל אלה הן מדיניות שנת הרצף להתחילם אליהן, ובכך אולי נכצר את אחרותה של ירושלים הוחל שליטתנו בה ואת הכוח העולה, או לשחות חלק מהעולם, בעובדות אלה, בצורה יפולת הרבה יותר ויפולות ככפי שפוסת ואת חברת הכנסת גאולה כהן שליוי שירותת הפסיים ביום שחזא מדינית.

כאמור אצביץ בעד החוק, אך אומר שהמסמך תסב מתבד גם במהלך החקיקה שריאה שנייה ובקריאה שלישית והשאיר את הקדמה ליוסות פרטיות מסוג זה.

אנוני רבינשטיין (התנועה לשוני רוחה):
חברת הכנסת שובל, כל האנוס שלך חזה גמל.

חיידי ע. אפילאמחליני:
רשות הדיבור לחברת הכנסת האחרת, אחריו — לחברת הכנסת עטארי.

נדען האחר (המפלגה הליברלית העצמאית):
גברתי היושב ראש, כנסת נכבדה, רבים מאנחנו, לבטים קשים כלכס חיים, אני משיכבז כי חברת הכנסת גאולה כהן הוחל משיכבז לעשות אלמלא הגיפיה הצעת חוק זו, גם לשמן ירושלים הוחל משיכבז.

ירושלים השלמה באה לנו לא בזכות הכרזות אלא שליוי המסמך הכולל של כמחון מלחמה ששתיים, כעשה זה יהיה בריקטיאט בידיו כאשר כמחון כלל המסמך של פעלנו המדינית, הצבאי, החברתי, והכלכלי, כל עוד כוחנו עמנו לקיים את ירושלים השלמה בידעו אין לנו צורך בחוק, אם המדיניות, המדיניות, לא יהיה לנו שום חכות לכך לא יוכל לנו החוק כמחון, ירושלים אינה וסוקת להפגנות, להורס, המסגין מדינת שליוי ענין המסמך שאין הוא כל כך ביטח בכוחו ובכוחותו לקיים את חצנו, חזק זה, כידוע, לא בא להסיק דבר, אם כן, לפי הוא כמחון? כאשר מה שישמרה של ירושלים לא ייפגע, האם חברת הכנסת גאולה כהן מסמכת בכוחותה של המסמך שלא להרשות מדינית במסמך ירושלים? הרי חוקים מחוקקים כלפי מדינה, כלפי המסמך ואחרות, כדי שסמקרת של ספק יעיד ביידיהמסמך את דבריו, הרי לכל אלה אין שחר כעסד לחוק הזה.

עמדות של המסמך לגבי החוק מחרה ביותר, הוא חושמת לחות את דעתה על החוק כמדי דעת החוק, חוק ששסס — ולא באה, היא מילאח פיה שום, כאלו חרבר אינו נובד לה, ואם אין למסמך כל לומר של ההשפעה המדינית של חוק זה ושליחו לארגוני חכרית — כפי שישמנו — אפרה המסמך במשאומות שאין זה מסמכות להתערב בהליכות של הכנסת הייבונות, האם המסמך מהכונת שהמשאומות על השלום הכולל יתחל כמדי ענין המסמך הריבונות ובמסמך עם הכנסת הייבונות?

אם החוק, בעיתיה, מגביר את בדידותה של ישראל ובדידותה ומוסיף להרשים מאנחנו את המסמך האמריי קניית — החוק הזה הוא לרשת ישראל המסמך לרשת של ירושלים.

אנוני דרוש לנו חוק ירושלים, דרוש לנו חוק שייכבז

ישראל
ממשלה

עיריית ירושלים
بلدية اورشليم - القدس
MUNICIPALITY OF JERUSALEM

בהוד

לשכת ראש העירייה
مكتب رئيس البلدية
Mayor's Office

TELECOPIER COVER PAGE

DATE: 20/3/90

TIME: 1245

Please deliver the following pages to:

NAME: מר רפי קב"ר - לשכת סה החוד

COMPANY: משרד החוד

ADDRESS:

FAX NO: 303 367

FROM: קב"ר כדון - יחיד מדינת ישראל העירייה

We are transmitting 8 pages (including cover page)
(972) 2 249430

IF ALL PAGES ARE NOT RECEIVED OR ARE NOT LEGIBLE, PLEASE CALL AS SOON AS POSSIBLE

Telephone (972) 2 224088
Operator

Comments: לרבות שאלות
במסגרת איחודנו האזורי מצד מחלקת חקיקה ממשלית
יחסיים ביחסים משפטיים של עמיתים יחסיים למקרי ישראל. מקובל על ידי
אנוסח החקירה למסד היום היא ששקול קצתו שיטות אנוסח החקירה
אקדמית בולטת נוספת כדון לא גוסס לעניין. יתקבלה ממשלת
של 50 מיליון דולר לחיזוק המשגות הכלכליות של ישראלים
גסיס לעניין יותר מאשר החקירה פוליטית ורפואת.
אנא העביר המסר.

בדיקה

קב"ר פדון

חוק ירושלים – תולדותיו ותוצאותיו

סיומן ארלר

במנשר במוחזק על ידי צבא הגנה לישראל.³ מאחר שיירושלים המערבית והגדרה במוחזקת על ידי צבא הגנה לישראל, במנשר חתם על ידי שר הבטחון דאז, רחב בן-גוריון,⁴ הרי בחוק פקודה זו היא הפכה לחלק בלתי נפרד מן המדינה.

הכרה בירושלים כחלק ממדינת ישראל
מספר מדינות הכירו דהפקטו בריבונות ישראל בירושלים.⁵ מדינות אחרות הכירו בה דהיורה.⁶ מדינות עוינות לא הכירו בה כלל, דוגמה להכרה דהפקטו נמצא במדינת יתה של אנגליה, כפי שנוסחה על ידי שר החוץ שלה לאמור:

"ממשלת הוד מלכור אינה יכולה להכיר בריבונות ישראל בחלק של ירושלים המוחזקת על ידיה. אף כי, והדבר כפוף להחלטה בדבר מעמדה הסופי של ירושלים, אנו מכירים בריבונותה דהפקטו לגביהם. בהעניקה הכרה באותה עת לממלכת ירדן, לגבי אותם חלקים מפלטט זה המצויים בשלטונה של ירדן ובהחלטה זו, ממשלת הוד מלכור אינה יכולה להכיר בשלטון מגבלות לגבי אותו חלק בירושלים המוחזק ונשלט על ידי ירדן. ממשלת הוד מלכור מוסיפה לנקוט לגבי מעמד אותו חלק של ירושלים המוחזק בידי ישראל, באותה גישו: שאמצה בעת הענקת הכרה דהיורה למדינת ישראל ביד 27 באפריל 1950."⁷

אטליה הכירה אף היא בריבונות דהפקטו של ישראל בירושלים והדברים מנוסחים בהחלטת בית הדין האיטלקי לעניני מנהל, לשאלת מש"ד החוץ האיטלקי, בענין דמי השכירות לבנין הקונסוליה בירושלים: מאחר שלשאלה שלטת דהפקטו בירושלים, נאמר, ישולמו דמי השכירות עבור הקונסוליה האיטלקית לממונה הישראלי על נכסי נפקדים, כדרישת החוק הישראלי.⁸ בכך תידחה התביעה לדמי שכירות מצד בעליו דערבי של בנין הקונסוליה, אשר לפי החוק הישראלי לא היה זכאי לדמי השכירות, משום שעזב את תחומי ישראל ב-1948 ונכסיו הוחזקו על ידי הממונה על נכסי הנפקדים.

גם כתי המשפט הבריטיים הכירו בריבונות דהפקטו של ישראל בירושלים: במשפט הבנק הערבי בע"מ נגד בנק לויס בנק בע"מ,⁹ דרש הת'בע, שהסניף שלו היה ממוקם בתחום שליטתה של ירדן, סכומי כסף שהופקדו בסניף

חשיבותו של חוק יסוד ירושלים בירת ישראל, חשים – 1980, אשר התקבל בבג"צ 36 ביולי 1980. היא בעיקר הצהרתית, בנוסחה מחדש חקיקה ופסיקה קיימות. החוק מאשר למעשה, מציאות חוקית השוררת מכבר בירושלים,¹ ולכן משמעותו העיקרית היא מחן ביטוי לשאיפות לאומיות ולקשר והיחיד במינו, בין העיר לבין עם ישראל. החוק נקבע כחוק יסודי האמור להיות, ביחד עם חוקי יסוד אחרים, נדבך בחוקת מדינת ישראל, כנאמר בהחלטת הררי בבג"צ הראשונה, ב"13 ביוני 1950, כדלקמן:

"הבג"צ הראשונה מטילה על ועדת החוקה, חוק ומשפט להכין הצעת חוקה למדינה. החוקה תהיה בנויה פרקים פרקים באופן שכל אחד מהם יהיה חוק יסודי בפני עצמו. הפרקים יובאו במני הכנסת, במידה שהוועדה תסיים את עבודתה, וכל הפרקים יחד יתאגדו לחוקת המדינה."²

עד כה חוקה הבג"צ שבעה חוקי יסוד, אין נוהל קבוע לקבלתם והחוק יסודי אינו מקנה להם תוקף עדיף מבחינה משפטית. כמה מחוקי היסוד שהתקבלו עד כה, כוללים התניות, המעוגנות בחוק עצמו והקובעות ששינוי שמינוי דין ירשמונה דור (מחקרים 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

ירושלים המערבית – חלק ממדינת ישראל

עם תום המנדט הבריטי על ארץ ישראל, הכריזו מצרים, סוריה, ירדן ולבנון מלחמה על מדינת ישראל שזה עתה נולדה – כמטרה להשמדה. צבא ישראל הדף את מית קפתן במלחמת העצמאות ומדינת ישראל זכתה בתום המלחמה, בשליטה על מערב ירושלים.

לאחר מלחמת העצמאות קבעה ממשלת ישראל את גבולות המדינה, בהחילה את החוק והמשפט הישראליים על השטחים שבתחומה, ובכללם מערב ירושלים, שנבבשה על ידי צבא הגנה לישראל. הדבר נעשה בסעיף 1 בפקודת שטח השפוט והסמכויות, תשי"ח – 1948 לאמור:

1. כל חוק החל על מדינת ישראל כולה יראה כחל על כל השטח הכולל גם את שטח מדינת ישראל וגם כל חלק מארץ ישראל אשר שר הבטחון הגדיר אותו

זקנה לזכאים גם כאשר הם מתגוררים בירושלים. באמנה בין בריטניה וישראל בענין שריו תעופה, מוגדרת הטריטוריה בשתי המדינות כישטוח ירקע והמים הטריטוריאליים הסמוכים להם, המצויים באזרחיות, סחריות, הגנה ונאמנות של המדינה. מסתבר אם כן, שכאשר מדובר בבעיות בעלות משמעות מעשית או חוקית, האומות רלעיל ואחרות. מכירות בירושלים כחלק בלתי נפרד ממדינת ישראל.

מדיניות הכרה של מדינות מבוססת בדרך כלל על שיקולים פוליטיים ויש לה היבטים משפטיים ספורים. התחמקות מהכרה היא על פי רוב אות לאי הסכמה פוליטית, המבוססת על אינטרסים לאומיים. אי הכרה אין משמעה שהמדינה "אינה קיימת" או שזין היא שלטת בתחומה, אלא שטעמים פוליטיים מונעים הסכמה או הכרה בחילופי השלטון.

ארה"ב ואומות אחרות, הרואות למשל בואתיקן מדינה עצמאית, אינן מכירות בה באופן רשמי כמדינה במסגרת החוק הבינלאומי, ואינן מקיימו אתה יחסים דיפלומטיים מלאים הכוללים חילופי שגרירים. דוגמה אחרת היא מורה ברלין, שאינה מוכרת רשמית על ידי אומות מערביות רבות כחלק מן המדינה המורה גרמנית - כמחאה פוליטית. אולם, מבחינה מעשית-חוקית נוצית מורה ברלין מכל ההיבטים של הכרה מלאה.

סרובן של אומות להכיר בירושלים כחלק ממדינת ישראל אינו נוגע לשאלת איחוד העיר ב-1967, הוא טבע מן הסיבות הבאות: (1) מאחר וירושלים נעדרה להיות גוף נפרד (*corpus separatum*) בתכנית החלוקה של האו"ם, אי אפשר להכיר בריבונותה של שום אומה בה, עד אשר יחתם חוזה שלום אשר יסדיר את מעמד העיר; (2) מניעים פוליטיים ובעיקר שאיפה לקיים יחסים טובים עם עמי ערב; (3) סרוב להכיר בסוברניות יהודית במקומות הקדושים לנצרות (4) העדר תביעה נחושה מצד ישראל להכרה בריבונותה בירושלים.

למעשה, מדיניותן של רוב האומות ביחס לשאלת הריבונות הישראלית בירושלים, היא לאשר ולאפשר את רוב התוצאות והמשמעות של הכוונה והיחידה, מבלי להעניק הכרה בזו. הסרוב להעניק הכרה והיחידה מתעלם איפוא מן העובדה, שבשטח מערב העיר ובשטחים בהם מתגוררים יהודים מאז 1967, הריבונות הישראלית מורשת היטב ואין אפשרות רצינית לערער על היותם בהווה או בעתיד חלק בלתי נפרד ממדינת ישראל.

ירושלים בירת ישראל

ב-13 בדצמבר 1949 הציע ראש הממשלה, דוד בן-גוריון, שהבנסת ומשרדי הממשלה יקבעו מושבם בירושלים. הכנסת קבלה את ההצעה והתבססה לראשונה בירושלים

הנתבע לפני 1948. מאחר שסניף הבנק הנתבע בירושלים היה ממוקם בעת התביעה בתחום שליטתה של ישראל, לא אפשר החוק הישראלי את הזמורת הבנק לתובע וסניף הבנק הנתבע בבריטניה נדרש לעשות כן. בית הלורדים קבע, שהזכות לקבלת תשלומים תמורת הפקדון בסניף הישראלי, מושהית בשל המלחמה ב-1948, ולאחר המלחמה, משמחוקה ישראל בתחום שבו ממוקם הבנק, חלים עליו חוקי מדינת ישראל. לפיכך דין התביעה לחיד חות. בפסק דין אנגלי אחר, המלכה נגד מפקד כלא ברוקסטון בשם שטרקס¹⁰, רחה בית הלורדים את בקשת שטרקס לצו שחרור ממאסר (הביאס קורפוס) ואישר הסגרתו לישראל בשל שבעת שקר וחטיפת ילד. שטרקס כעז את הפשע בישראל ובירושלים כאשר השתתף עם אחרים בחטיפת נכדו יוסליה והעבירו מישראל לבריטניה. בניגוד לצו בית המשפט העליון ובהשבעו שבעת שקר בבית המשפט העליון בירושלים, אחת מטענותיו של שטרקס כנגד ההסגרת היתה, שמאחר שהפשע בוצע בירושלים ומאחר שבריטניה אינה מכירה בריבונות ישראל בירושלים, ומאחר שהטבח ההסגרה ישראל - בריטניה מתייחס לטריטוריה ישראלית, אי אפשר להסגיר ירושלים שאינה בבחינת טריטוריה ישראלית.

בית המשפט המחוזי האנגלי רחה טענה זו ואמר: "מעולם לא היתה ואף כיום אין ריבונות מתחרה לשטח זה. שום מדינה אחרת אינה מוכרת כבעלת ריבונות דהיורה עליו. שוב, ירושלים היא הבירה, מקום מושבם של הממשלה ובית המשפט העליון ולהוציא את ירושלים מתחומי מדינת ישראל, משמעו בהקשר זה, שלילת כל תוקף אפקטיבי מהטבח ההסגרה" (ע' 181, לורד פארקר).

בית הלורדים רחה את ערעור שטרקס וקבע שלישאל סמכות ושלטון דהיפקטו בירושלים והוסיף: ההבדל בין הכרה דהיפקטו לבין הכרה דהיורה הוא כהבדל בין החלטה זמנית לקבועה, ולענין זו ההסגרה אין כל הבדל ביניהן.

למעשה, הכירו רוב האומות במרומז הכרה דהיורה בירושלים כחלק בלתי נפרד ממדינת ישראל. חברות הרשומות בירושלים, הליכים רשמיים שבוצעו בה ובעלי מקידים, הממונים ועובדים בירושלים, מוכרים על ידי רוב האומות. נישואין וגרושין שנרשמו בירושלים מוכרים מחוץ לישראל, וירושלים היא חלק בלתי נפרד מישראל באמנות בינלאומיות בנושאים כגון חקשורת, בריאות, עבודה, בטחון סוציאלי ושרותי דואר¹¹.

באמנת הביטוח הלאומי בין ישראל ובריטניה מוגדר שטח ישראל כיכל השטחים הנשלטים על ידי מדינת ישראל ביום 19 ביולי 1956. באמנת הביטוח הלאומי עם צרפת, תחומי ישראל מוגדרים כחחומי מדינת ישראל. כך גם באמנה שנחתמה בין ישראל וגרמניה. בתוקף אמנות ביטוח לאומי, משלמות בריטניה, צרפת וגרמניה, קצכות

והכנסת, ומגעים דיפלומטיים עם גורמים ממשלתיים מתקיימים בה מעשה יום ביומו.

לפיכך סביר בעיני, שבמקום סרובן להכיר בירושלים כבירת ישראל מסי את פוליטיות, תנקוטנה המדינות במדיניות הוגנת התואמת את המציאות ותעקנה הכרה על תנאי שמשמעה, הכרה המותנית בהסדרת מעמדה של ירושלים באופן סופי בהסכם שלום ביום מן הימים.

איחוד ירושלים 1967 – חקיקה ופסקי דין

לאחר מלחמת ששת הימים ב־28 ביוני 1967, הפכה הכנסת את ירושלים המזרחית לחלק בלתי נפרד מן המדינה, בהחילה עליה את המשפט, השיפוט והמינהל הישראליים ובהתקנה את פקודת העיריות בדרך המאפשרת את הרחבת גבול המוניציפלי של העיר.¹⁵ חקיקה זו קובעת במפורש, שירושלים היא חלק מארץ ישראל ובהתאם לפרשנות המקובלת של החוק הישראלי, כל חלק של ארץ ישראל הנחזק על ידי מדינת ישראל הופך לחלק מן המדינה על ידי זחלת המשפט, השיפוט והמינהל עליו. החוק הישראלי אינו רואה חלקי ארץ ישראל, המוחזקים על ידי המדינה, כ"מוחזקים" או כ"מסופחים".

למדינת ישראל אין חוק המגדיר במדויק את גבולותיה או הקובע אילו חלקי ארץ הם בתחום המדינה. לפיכך התעוררה השאלה אם תיקון מס' 11 לפקודת סדרי השלטון והמשפט וצו סדרי השלטון והמשפט (מס' 1) תשכ"ז-1967 גרמו לצירוף מזה העיר לירושלים, או שמא זו החלה של המשפט, השיפוט והמינהל הישראליים על אזורים אלה גרירי. טענה זו מבחינה בין החלת משפט, שיפוט ומינהל על חלקי ארץ שהם חלק מן המדינה, לבין החלתם על אזורים שהם מחוץ לגבולותיה. מדינת ישראל יכולה לפי טענה זו להתחזק בשטח ולהחיל עליו את חוקי המדינה ולא להתחזק להפוך אותו בכך לחלק ממנה. קיימת טענה אחרת, ועוררת ששאלות הקשורות בהגדרת גבולותיה של מדינת ישראל, אינן שפיות והן יוכחו בבית המשפט על פי איזו שר החוק.¹⁶ כמו כן, נשמעה טענה שבהתאם לחוק הבינלאומי, אין ישראל זכאית לשלוט בירושלים מתוקף כיבוש צבאי. אלא מכאן הסכם שלום אם ובאשר יושג.¹⁷ כל הטענות ולעיל נדחו על ידי בית המשפט העליון אשר פרושו להחלת החוק הישראלי ב־1967 על מזה ירושלים, מתמצה בדברי השופט י. כהן במשפט רוזי ומוניס נגד בית המשפט הצבאי נפת חברון: "...ירושלים: המזרחית ובכללה כפר סילואן, שבו מחזיקים העותרים חנות עתיקות, סופחה למדינת ישראל, ומהווה חלק משטחה".¹⁸ קביעה זו תוזתת בפסקי דין נוספים של בית המשפט העליון: כמו למשל במקרה חאנזאליס נגד ביה הדון של הכנסיה הפרוואדכית היוו-נית-אורתודוכסית (י' זילברג וב' הלוי)¹⁹ וכן במשפט בן-דב נגד שר הדתות²⁰ (י' אגרוט). מומחי חוק תמכו

ב־27 בדצמבר 1949, בהצעתו זו הבהיר בן-גוריון את הקונצנזוס הלאומי בסוגיית ירושלים לאמור:

"מאז כינון הממשלה הזמנית העמדנו והאגנו לשלומה, בטחונה וחיווקה הכלכלי של ירושלים במרכז דאגותינו. בסערת המלחמה, כשירושלים היתה נתונה במצור, היינו נאלצים לקבוע זמנית משב הממשלה בקריה, על יד תל-אביב, אולם למדינת ישראל היתה ותהיה רק בירה אחת – ירושלים הנצחית. כך היה הדבר מלפני שלושת אלפים שנה, וכך זה יהיה, כפי שאנו מאמינים – עד סוף כל הדורות".¹²

חוקי ישראל קובעים חד-משמעית שירושלים היא בירת ישראל ומקום מושבם של הכנסת, של נשיא המדינה, של בית המשפט העליון ושל הממשלה.¹³ בתקופת המנדט הבריטי ישבו הנציב העליון, המוסדות הלאומיים ובית המשפט העליון בירושלים. הסוכנות היהודית, שזכתה להברת ארגון האומות המאוחדות כנוף המייצג את יהודי ארץ ישראל, ישבה גם היא בירושלים. מלבד היהודים, לא הכריזה שום קבוצה לאומית היושבת בארץ ישראל על ירושלים כבירתה.

זכותה של מדינת ישראל לבחור בירושלים כבירה היא זכות בסיסית של מדינה עצמאית, באשר הבחירה בעיר בירה נקבעת בתוקף חוקה הפנימית של המדינה ואין לה כל יוקה לחוק הבינלאומי. גם על זכותה של מדינה מאוחדת לקבוע באיזו עיר יהיה מושבן של נציגות דיפלומטיות זרות מעולם לא חל ערעור. עקרון זה היה מוכן מאליו כאשר העבירה ברזיל את בירתה לברזיל ליה ותבעה מן השגרירויות לעקור אל הבירה החדשה עד לחודש ספטמבר 1972. גם בהולנד, שבירתה היא אמסטרדם, בחרה הממשלה לרכז את השגרירויות הזרות בהאג. ואם כי קיימות ממשלות שהיו מעדיפות לשכן את נציגותן כאמסטרדם, הן נענו למשאלתה של המדינה המארחת וקבעו אותה בהאג. כאשר מדינות אחדות בקשו לשכן את נציגותן העיקרית בניו-יורק, התנגדה לכך מחלקת המדינה של ארה"ב והשגרירויות מרוכזות כיום בושינגטון הבירה.

ארה"ב, אף שאינה מבירה במזרח ברזיל כבירתה של מזרח גרמניה, נענתה לבקשת הממשלה המזרח גרמנית ושגרירותה ממוקמת בברלין המזרחית.¹⁴

ירושלים לא זכתה כאמור להכרה אומות אחרות כבירת ישראל. יש לכך משמעות פוליטית יותר מאשר משפטית, ואחת התוצאות הפוליטיות של אי-ההכרה היא קביעת משכנן של שגרירויות בתל-אביב. עם זאת ולמרות העדר הכרה בינלאומית מפורשת בירושלים כבירת ישראל, קיימת הכרה עקיפה ומרומזת מצד כל האומות: כל השגרירים מגישים את כתבי האמנה בירושלים, ראשי מדינות מתקבלים בה באופן רשמי על ידי הנשיא, ראש הממשלה

חופש הדת בירושלים

בתקופת שלטונה של ירדן במוזר ירושלים, הובטח חופש הדת של המאמינים המוסלמים ושמירה באופן כללי זכות הגישה והתפילה של הנוצרים במקומות המקודשים להם. אולם מיהודים (בעלי נתינות כ'שה) נשלל כליל חופש הגישה והפולחן הדתי במקומות המקודשים ליהדות. לגבי אתרים נוצריים, החילה ממשלת ירדן את דבר המלך כמתעצה על איי (המקומות הקדושים) 1924²⁵ וניסתה להמשיך את הסטטוס קו בעננים. אולם באותה עת, חיללה את קדושתם ופגעה בבטחונם של כמה מקומות קדושים לנצרות. בהציבה בהם כלי ירי ועמדות צבאיות וגרמה עקב כך לפגיעה בהם בעת מלחמת ששת הימים. לא אחת ניזוקו אתרים נוצריים בתקופת שלטון ירדן. כמו למשל בדליקה בכנסיית הקבר ב-1949. אולם אין הזכחה שממשלת ירדן נושאת באחריות למעשה זה. השליטה היירדנית במקומות הקדושים לא היתה מקובלת על האר מות (ובתוכן מדינות ערב) או על הכנסיות הנוצריות. תרמה לכך הגבלת זכויות הבעלות והרכישה של כנסיות וארגונים נוצריים לגבי נכסי דלא אידי הסמוכים למקומות קדושים. בחוק שנתקבל בירדן ב-1953²⁶ חוק זה מנע מהפטריארך הרומי-קתולי של ירושלים מלרכוש נכסים בזהר היותים, משום שכדברי מועצת השרים "ברור שמטרתו של הפטריארך האמור היא לצל את הנכס". ב-1964 החמיר הפרלמנט היורדני את הסייגים החלים על רכישת נכסים על ידי מוסדות נוצריים. בהרחיבו את תחולת החוק לירושלים כולה. חבר נוצרי בפרלמנט היורדני מחה על כך וטען שאמצעים אלה הם "אפליה" ו"קיצוץ זכויותיה של קבוצת אורחים מסוימת". גם כנסיות נוצריות מחו על כך.²⁷

יהודים בני כל האומות, היו מנויים על ידי ירדן מגישה ומזכות תפילה במקומות המקודשים ליהדות. ממשלת ירדן נושאת גם באשמת חילולם והריסתם של כתי כנסת, ישיבות ובתי עלמין יהודיים תוך דפרה של האמנה להגנה על נכסי תרבות בעת סכסוך מזויין. ההגבלות חלו גם על מוסלמים אזרחי ישראל שלא נזרשו לבקר במקומות הקדושים לאיסלאם במזרח ירושלים. אתרים ארכיאולוגיים ועתיקות לא זכו להגנה על ידי ממשלת ירדן והערכה מסכמת של תקופת שלטונה בירושלים, מובילה למסקנה אחת: ירדן לא מילאה את תפקידה ולא הבטיחה את זכויותיהן של כל הדתות. במיוחד בולטת אשמתה בחילול והריס אתרים יהודיים קדושים.

בניגוד למדיניות שהיתה נקוטה בי ירדן, הקפידה ישראל על שלמותם ובטחונם של האתרים הקדושים לבני שלוש הדתות. לאחר 1967, נחגלו אתרינו רבים הקדושים למוסלמים ולנוצרים והם שוקמו כפי ששוקמו אתרים יהודיים על ידי ממשלת ישראל ולעתים רבות בשותף מוסדות דת זרים ואוניברסיטאות בחו"ל.

כפרשנות זו²⁸ ואם היה ספק בענין, בא חוק יסודי – ירושלים, וקבע ללא עוררין, שירושלים המאוחדת היא בירת ישראל. אפשר אמנם להניח, שהכנסת עשויה להחיל את החוק הישראלי, על אזורים שונים מבלי להפכם לחלק מן המדינה, אולם לא לכך התכוון המחוקק ב-1967. צריך גם להדגיש שהכנסת נהגה ב-1967 כפי שנהגה ב-1948 וקבעה את גבולות המדינה, באמצעות החלת המשפט, השיפוט והמינהל הישראליים, על התחומים שבקשה לכלול בתחום גבולותיה. טיעון מוגדר המסתמך על החוק הבינלאומי, בעילה המונעת בעד ישראל מלאחר את ירושלים, נדחה על ידי בית המשפט העליון.²⁹

מבחינת המשפט הבינלאומי, שום מדינה לא היתה בעלת חוקה ושלטון בירושלים לפני ישראל. ירושלים המזרחית נכבשה כיבוש צבאי בידי ירדן ב-1948 וכיבוש זה לא הוכר אלא על ידי שתי אומות בלבד. לפיכך, אין המשפט הבינלאומי המשפט הישראלי סותרים זה את זה בשאלת זכותה של ישראל להפוך את מוזר ירושלים לחלק מן המדינה. אפילו אם סתירה כזו היתה קיימת, היתה החוק הישראלי מכריע את הדף בצורה ברורה: "הלכה פסוקה" אצלנו שכאשר קיימת סתירה בין הדין הישראלי ובין המשפט הבינלאומי, שומה על בתי המשפט הישראליים, לתת תוקף לדין הישראלי.³⁰ התביעה, ששר החוץ יודיע

לביח המשפט אילו תחומים הם שטחה של המדינה, פותרת החלטה קודמת של בית המשפט העליון³¹ וחלק ממקור שטח השיפוט והסמכויות שצוטטה לעיל. שר החוץ אמור להודיע לבתי המשפט מהם גבולות המדינה לפי אמנה, הסכם שלום, או הסכם להפסקת אש ושר הבטחון מודיע מהו השטח המוחזק על ידי מדינת ישראל. אולם, אין הם רשאים לקבוע מהם גבולות המדינה ולא כל שטח המוחזק על ידי ישראל מזהוה חלק ממנה. גבולות ישראל לא נקבעו בהסכם שלום, הסכם כזה קיים רק עם מצרים. הסכמים להפסקת אש אינם קובעים גבולות, לפיכך על המחוקק לקבוע בחוק מהם גבולות המדינה על ידי החלת המשפט, השיפוט והמינהל או על ידי אישור הסכם שלום.

נחנה בין מעמדה החוקי של מוזר ירושלים לזה של יהודה ושומרון, ציינה בפסק דין של ריווי, מזכר בעתירה על החלטת בית הדין הצבאי בחברון, שגרס כי הוא בעל זכות השיפוט, במקרה שבו היתה עבירה לכאורה על חוק העתיקות היורדני, האוסר העברת חפצי עתיקות לחו"ל. החפצים שבחס דובר, הועברו מחברון לירושלים. בית המשפט החליט, שהחוק היורדני מוסיף לשרור ביהודה ושומרון בתוקף מנשר של צה"ל ובהתאם לחוק זה, העברת העתיקות מיהודה ושומרון לירושלים היא כבחינת העברה לחו"ל, באשר ירושלים היא חלק בלתי נפרד ממדינת ישראל.

ב. עמ' 183-190: א. רוב נשטין, המשפט הקונסטיטוציוני של מדינת ישראל, מהדורה שלישית (תל אביב, תשמ"א/1990).
E. Lauterpacht, *Jerusalem and the Holy Places* (London, 1958); S.M. Schwab, "What 'Veight' to Conquest?", *American Journal of International Law*, vol. 64 (1970), pp. 344-347.

22. ע"א 522/70, אלקוטוב ואח' נ. שאוין ואח' פד"י, כ"ה (2) תשל"א - 1971, עמ' 77, 80 (מ. לנר).
23. אלקוטוב ואח' נ. שאוין ואח' (ראה הערה 20), עמ' 80.
24. ע"מ 1/48, סילוסטר נ. וזיעץ המשפטי, פד"י, א' (תשי"ט - 1948), עמ' 515; אל יוסף נ. המושל הצבאי לאזור במר עארה ואח', פד"י, ו' (1), (תשי"ט - 1954), עמ' 341; אבל השוה ע"א 20/55, האפוטרופוס לנפסי נפיקרם נ. סמרה, פד"י, י' (3) (תשי"ז - 1956), עמ' 1825.
25. חוק המינהל הכללי של מלסטי, חוק מס' 17 (1949), סעיף 5, פורסם בעתון רשמי ירדני, מס' 975 (16.3.49); חוק המינהל הכללי של מלסטי, חוק מס' 48 (1949), סעיפים 5 ו-6, פורסם בעתון רשמי ירדני, מס' 1002 (1.12.49); פרק 14 של החוקה הירדנית משנת 1952, פורסמה בעתון רשמי ירדני, מס' 1093 (8.1.52) (ערבית).
26. חוק מס' 1, חוק השימור בנכסי ולא נידוי על ידי תאגידים, התקבל ביום 25 במרס 1953, הופרסם במג'מועת אליקואנין ואל-אנטמה (קובץ החוקים והתקנות הירדני), כרך II עמ' 221-228 (ערבית).
27. N.H. Aruri, *Jordan: A Study in Political Development* (1921-1965), (The Hague, 1972); P. Le Nail, *Les Problemes de l'Internationalisation de Jerusalem* These Dactylographie: 11.1.55, *The Times*, 18.1.55 (Paris, 1956), pp. 67-70. אל-ריסאק, 19.1.55.
28. ב"דב נ. שר הרוח (ראו: הערה 20), עמ' 442.
29. י.צ. בלום, הודעה למועצה הבטחון של א"י, U.N. Doc. 24.6.80, S/P V, 2234 Security Council, 24.6.80.

בירושלים. מקום לידתם של אזרחים אמריקנים שנולדו בה, נרשם על ידי הקונסול בירושלים. (לגבי אזרחים אמריקנים שנולדו בתל אביב נרשם: תל אביב, ישראל).
ארגון הברית אינה מכירה במרלין המזרחית כמדינה גרמנית, אולם לבקשת הממשלה המזרח גרמנית היא מחזיקה בה את שגרירותה. ארה"ב אינה מכירה בסיפוח לטביה אולם לבקשת אזרחי ארה"ב שנולדו בה, נרשם ברכונם לטביה, ברית המועצות. אין היא נוהגת כך לגבי ישראל ואינה נענית לבקשת ממשלתה לשכנ את השגרירות בירושלים, או לרשום ברכוני אזרחי ארה"ב שנולדו בה בירושלים, ישראל. האמריקנים לא ממקו מעולם את חוסר העקביות שבנוהג זה, שיש בו משום העדפת תביעותיהן של מדינה גרמנית וברית המועצות על פני התביעה הישראלית.

15. חוק לחקון מקורת פד"י השלטון והמשפט (מס' 11), תשכ"ז - 1967, ס"ח 499, עמ' 74; צו פד"י השלטון והמשפט (מס' 1), תשכ"ז - 1967, ק"ח 2064, עמ' 2690; חוק לחקון מקורת העיריות (מס' 16), תשכ"ז - 1967, ס"ח 499, עמ' 74; אכרות ירושלים נרחבת החום העיריות, תשכ"ז - 1967, ק"ח 2065, עמ' 2694.
16. ב"ץ 283/69, ריודי ומצ'י נ. בית המשפט הצבאי נפת חברון, עה"ל ואח', פד"י כ"ד (2) (תשל"א - 1970), עמ' 419, 423.
17. י. רונשטיין, "ציון במשפט הבינלאומי היסודי", הפרקליט, כרך כ"ז (1971), חוברת א', עמ' 11-5.
18. ריודי ומצ'י נ. בית המשפט הצבאי, נפת חברון (ראה הערה 16), עמ' 424.
19. ב"ץ 171/68, פד"י, כ"ב (1) (תשכ"ט - 1969), עמ' 240.
20. ב"ץ 123/67, פד"י, כ"ב (1) (תשכ"ח - 1968), עמ' 440.
21. Y.Z. Blum, "The Missing Reversioner: Reflections on the Status of Judea and Samaria", *Israel Law Review*, vol. 3 (1968), pp. 279-301. י.צ. בלום, "ציון במשפט הבינלאומי נמדתה", הפרקליט, כרך כ"ז (1971), חוברת ג', עמ' 324-315; י.צ. בלום, "מזרח ירושלים אינה שטח כבוש", הפרקליט, כרך כ"ז (1972), חוברת

מבחר חוקים

פקודת סדרי השלטון והמשפט, תשי"ח – 1948 צו קביעת שטחים

בתוקף סמכותה לפי סעיף 11 ב' לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תשי"ח – 1948 ובתוקף שאר סמכויותיה לפי כל דין אחר, מצווה הממשלה לאמור:

- השטח של ארץ ישראל המתואר בתוספת נקבע בזה בשטח שבו חליב המשפט השיפוט והמינהל של המדינה.
- לצו זה ייקרא 'צו סדרי השלטון והמשפט (מס' 1) תשכ"ז' (1967).

חוק לחיקון מקומות העיריות (מס' 6), תשכ"ז-1967

- אחרי סעיף 8 לפקודת העיריות יבוא:
- א. (א) רשאי השר, לפי שיקול דעתו וללא עריכת חקירה לפי סעיף 3, להרחיב באכרזה את תחומה של עיריה פלוגית על ידי הכללת שטח שנקבע בצו לפי סעיף 11 ב' לפקודת סדרי השלטון והמשפט תשי"ח-1948.
- (ב) הרחיב השר תחום עיריה כאמור, רשאי הוא, בצו, למנות מבין יושבי השטח חברים נוספים למועצה; חבר המועצה שנחמנה כאמור יכהן כל עוד מכהנת המועצה, אולם ו שאי השר, בצו, למנות אחר במקומו.

פקודת העיריות, תשכ"ז-1967

אכרזה על הרחבת תחום עירית ירושלים

- תחום עירית ירושלים יורחב על ידי הכללת השטח המפורט בתוספת.

חוק השמירה על המקומות הקדושים תשכ"ז-1967

- המקומות הקדושים יהיו שמורים מפני חילול וכל פגיעה אחרת ומפני כל דבר העלול לפגוע בחופש הגישה של בני הדתות אל המקומות המקדשים להם או ברגשור חייהם כלפי אותם המקומות.
- (א) מחלל מקום קדוש או הפוגע בו בכל דרך אחרת, דינו מאסר שבע שנים.
- (ב) העושה דבר העלול לפגוע בחופש הגישה של בני הדתות אל המקומות המקדשים להם או ברגשותיהם כלפי אותם מקומות, דינו – מאסר חמש שנים.
- חוק זה בא להוסיף על כל דין ולא לגרוע ממנו.

חוק יסודי: ירושלים בירת ישראל, תשי"ח-1980

- ירושלים השלמה והמאוחדת היא בירת ישראל.
- ירושלים היא מקום מושבם של נשיא המדינה, הכנסת, הממשלה ובית המשפט העליון.
- המקומות הקדושים יהיו שמורים מפני חילול וכל פגיעה אחרת ומפני כל דבר העלול לפגוע בחופש הגישה של בני הדתות אל המקומות הקדושים להם או ברגשור חייהם כלפי אותם המקומות.
- (א) הממשלה תשקור על פיתוחה ושגשוגה של ירושלים ועל רווחת תושביה על ידי הקצאת משאבים מיוחדים, לרכוש מענק שנתו מיוחד לעיריית ירושלים (מענק הבידוד) באישור ועדת הכספים של הכנסת.
- (ב) לירושלים יינתנו עדיפויות מיוחדות בפעילויות של רשויות המדינה לפיתוחה של ירושלים בנושאי משק וכלכלה ובנשאים אחרים.
- (ג) הממשלה תבון גוף או גופים מיוחדים לביצוע סעיף זה.

פקודת שטח השיפוט והסמכויות תשי"ח – 1948

מועצת המדינה הזמנית מחוקקת בזה לאמור:

- כל חוק החל על מדינת ישראל כולה ייראה כחל על כל השטח הכולל גם את שטח מדינת ישראל וגם כל חלק מארץ ישראל אשר שר הבטחון הנדיר אותו במינשר כמחוקק על ידי צבא ההגנה לישראל.
- כל איש או חבר אנשים המוסמכים בתוקף חוק כאמור לכוון או לפעול במדינת ישראל כולה ייראו כמוסמכים לכוון או לפעול בכל השטח הכולל גם את שטח מדינת ישראל וגם כל חלק מארץ ישראל אשר שר הבטחון הנדיר אותו במינשר כמחוקק על ידי צבא ההגנה לישראל.
- תקפה של תקופה זו היא למפרע מיום 1 באייר תשי"ח (15 במאי 1948) ואישור למפרע ניתן בזה לכל הפעולות אשר נעשו ואשר, לולא הוראות פקודה זו, יהיו חסרות תוקף.

חוק לחיקון פקודת סדרי השלטון והמשפט (מס' 11), תשכ"ז-1967

- בפקודת סדרי השלטון והמשפט, תשי"ח – 1948, אחרי סעיף 11 א' יבוא:
- 11 ב'. המשפט, השיפוט והמינהל של המדינה יחולו בכל שטח של ארץ ישראל שהממשלה קבעה בצו.

likely to violate the freedom of access of the members of the different religions to the places sacred to them or their feelings with regard to those places.

2. (a) Whosoever desecrates or otherwise violates a Holy Place shall be liable to imprisonment for a term of seven years.

2. (b) Whosoever does anything likely to violate the freedom of access of the members of the different religions to the places sacred to them or their feelings with regard to those places shall be liable to imprisonment for a term of five years.

3. This Law shall add to, and not derogate from, any other law.

SELECTED LEGISLATION

Basic Law: Jerusalem the Capital of Israel, adopted by the Knesset on July 30, 1980:

1. Jerusalem, complete and united, is the capital of Israel.

2. Jerusalem is the seat of the President of the State, the Knesset, the Government, and the Supreme Court.

3. The holy places shall be protected from desecration and any other violation, and from anything likely to violate the freedom of access of the members of the different religions to the places sacred to them or their feelings with regard to those places.

4. (a) The Government will be diligent in the development and the prosperity of Jerusalem and the well-being of its inhabitants by allocating special resources, including a special annual grant to the Jerusalem municipality (the capital grant), with the approval of the Knesset Finance Committee.

(b) Jerusalem shall be granted special priorities in the activities of state institutions, for the financial, economic and other aspects of development of Jerusalem.

(c) The Government shall set up a special body or bodies to implement this paragraph.

Area of Jurisdiction and Powers Ordinance No. 29 of 5708-1948

The provisional Council of the State hereby enacts as follows:

1. Any law applying to the whole of the State of Israel shall be deemed to apply to the whole of the area including both the area of the State of Israel and any part of Palestine which the Ministry of Defence has defined by proclamation as being held by the Defence Army of Israel.

2. Any person or body of persons competent by virtue of a law as aforesaid to hold office or act in the whole of the State of Israel shall be deemed to be competent to hold office or act in the whole of the area including both the area of the State of Israel and any part of Palestine which the Minister of Defence has defined by proclamation as being held by the Defence Army of Israel.

3. This Ordinance shall have effect retroactively as from 6th Iyar 5708 (15th May 1948), and all acts done which, but for the provisions of this Ordinance, would be without effect are hereby validated retroactively.

Law and Administration Ordinance, (Amendment No. 11) Law, 5727-1967

1. In the Law and Administration Ordinance, 5708-1948, the following section shall be inserted after section 11A:

11B. The law, jurisdiction and administration of the State shall extend to any area of Eretz-Israel designated by the Government by order.

Governmental Order on the Designation of Areas, 5708-1948

1. The area of Eretz-Israel described in the supplement is hereby designated as area to which the law, jurisdiction and administration of the State shall extend.

Municipalities Ordinance (Amendment No. 6) Law, 5727-1967

1. In the Municipalities Ordinance the following section shall be inserted after section 8:

8A. (a) The Minister may, at his discretion and without inquiry under section 8 being made, enlarge by proclamation, the area of a particular municipality by the inclusion of an area designated by order under 11B of the Law and Administration Ordinance, 5708-1948

(b) Where the Minister has enlarged the area of a municipality as aforesaid, he may, by order, appoint additional councillors from among the inhabitants of the newly-included area. A councillor appointed as aforesaid shall hold office so long as the council holds office, provided that the Minister may, by order, appoint another person in his stead.

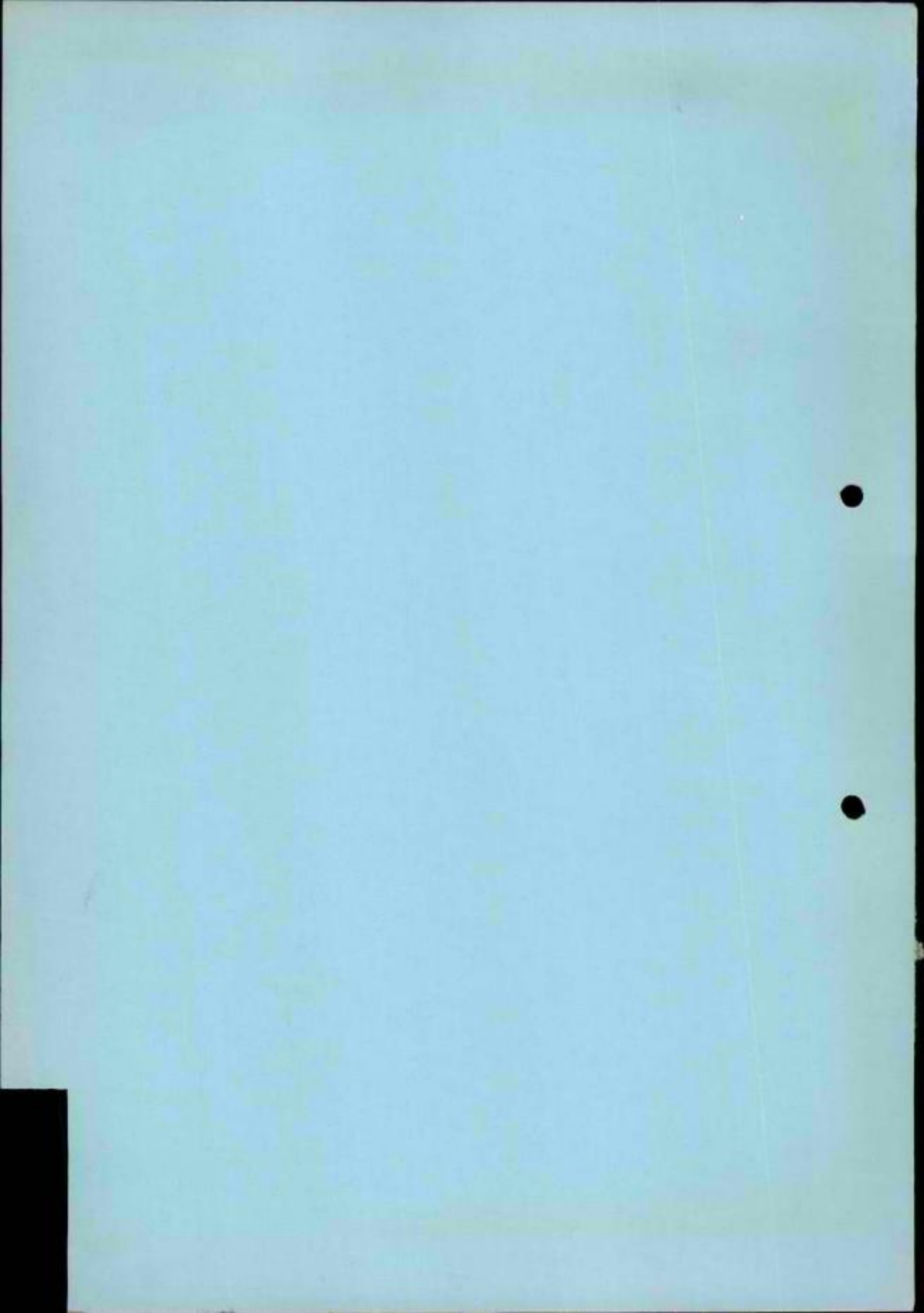
Municipalities Ordinance, 5727-1967

Proclamation on the Enlargement of the Area of Jerusalem Municipality

1. The area of Jerusalem Municipality shall be enlarged by the inclusion of the area designated in the supplement.

Protection of the Holy Places Law, 5727-1967

1. The Holy Places shall be protected from desecration and any other violation and from anything

שושנה ארבלי-אלמוזלינו (המערך):

חיים רמון לא מדבר?

היו"ר נ' מסאלחה:

חיים רמון מדבר. החצעה שלו היתה לפני חבר-הכנסת לנדאו, והוא לא היה באולם. כשקראתי את השם שלו הוא הופיע.

סגן שר החוץ ב' נתניהו::

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, הנושא הוא תביעתה של ארצות-הברית מישראל להימנע מהקמת התנחלויות חדשות כתנאי לסיוע לעלייה.

אני חייב לומר שהממשל האמריקאי צידד תמיד בהגירה יהודית חופשית מברית-המועצות. גם בהצטרפות וגם במעשים הוא תרם רבות לגל העלייה הנוכחי למדינת ישראל. אנחנו, כמובן, העם והממשלה בישראל, מודים לממשל האמריקאי ומעריכים את עמדתו המסורתית בנושא. הממשל האמריקאי גם תומך בהנהגת טיסות ישירות מברית-המועצות לישראל, והוא הפעיל ומפעיל את כל כובד משקלו לקידום העניין. עד עתה, לצערנו, ללא הצלחה.

בנוגע לעמדתה של ממשלת ישראל ביחס להתיישבות ביהודה, שומרון ועזה, העמדה הזאת ידועה היטב לארצות-הברית. הייתי מגדיר את ההבנה בינינו בנושא זה שבמשך השנים הסכמנו לא להסכים. לאחרונה, כפי שידוע, שוב קרא הממשל לישראל שלא ליישב עולים ביהודה, שומרון ועזה, והוא אף כרך בהם את ההתיישבות היהודית בירושלים המאוחדת.

אדוני היושב-ראש, העלאת נושא ירושלים במסגרת זו היא תמורה ביותר. אני לא יכול להכל גם מאלה שחולקים על דעתנו את ההגדרה, שגילה, רמות ונווה יעקב הן שטח כבוש.

אחרי כן אא

אני לא יכול לקבל, כפי שאמר לפני חבר-הכנסת עוזי לנדאו, שהכותל המערבי הוא שטח כבוש. אני לא יכול לקבל שערש התרבות היהודית, ערש העם היהודי, הכותל המערבי הוא שטח כבוש. אני לא יכול לקבל שהמקום שבו הלכו נביאים ומלכים, העיר, לב לבנה של העיר של דוד ושלמה, של ישעיהו וירמיהו, זה שטח כבוש. אני לא יכול לקבל את זה שיהודים לא יכולים לחיות שם, אם יהודים לא יכולים לחיות שם, היכן הם יכולים לחיות בעולם הזה.

אברהם פורז (תנועת המרכז - שינוי):

אתה יודע שלא זאת הבעיה.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

זאת בדיוק הבעיה.

אברהם פורז (תנועת המרכז - שינוי):

אולי גם עבר הירדן המזרחי הוא לא שטח כבוש.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

חבר-הכנסת פורז, אנחנו עכשיו לא מתווכחים בינינו, כי ההבנה בינינו איננה ההבנה שקיימת בארצות הברית. אם קיים ויכוח בינינו הוא על המשמעות של החלטת הבחירות במזרח ירושלים, המשמעות הטבעית על הריבונות.

אבל הנה שמעתי את דניס רוס, יועצו של בייקר, הוא אמר: אנחנו בעד ירושלים מאוחדת, אבל שאלת הריבונות היא למשא ומתן. זאת אומרת, שירושלים יכולה להיות מאוחדת אולי תחת ריבונות ערבית, הרי זו לא עמדתך וגם לא עמדתי. ובכן יש פה בעיה יסודית.

אברהם פורז (תנועת המרכז - שינוי):

אנחנו מטילים עליהם את הענין הזה, כשאנחנו אומרים שהצבעה של ערביי מזרח ירושלים פירושה ויתור על העיר, אנחנו עושים מישגה.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

ההיפך הגמור.

אברהם פורז (תנועת המרכז - שינוי):

אם תושבי מזרח ירושלים משתתפים בבחירות בירדן, האם פירוש הדבר שירושלים היא של ירדן?

היו"ר נ' מסאלחה:

חבר-הכנסת פורז אני מבקש ממך לא להמשיך.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

ברשותך, אדוני היושב ראש, בערב כזה כשיש באולם כל כך מעט חברי כנסת, אני מרשה לעצמי לענות לחבר-הכנסת פורז ואחר כך אמשיך בדברי.

חבר-הכנסת פורז, אתה אומר שהחלת הבחירות על ערביי מזרח ירושלים זה דבר טוב. זה לא גורם לחלוקת העיר. שמעתי משהו אחר שטוען טיעון נוסף בקו הזה: אם אתם הליכוד - אומרים שאתם מוכנים להחיל את הבחירות בשכם, אבל אינכם מוכנים להחיל את הבחירות בירושלים, זאת אומרת שאתם מוכנים לוותר על שכם, זאת המשמעות?

היו"ר נ' מסאלחה:

אתה לא מתכוון ליושב ראש המפלגה שלו?

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

לא. שמעתי את זה ממר פרס ומאחרים: מדוע אתם מתנגדים להחלת הבחירות בירושלים? הרי אתם מסכימים לבחירות בשכם. זאת אומרת שאתם מוכנים לוותר על שכם. הרי זו לא עמדתכם.

נכון, זאת לא עמדתנו, אבל במסגרת הסכמי קמפ-דייוויד יש אפשרות שממשלה עתידית בישראל, אני מקווה שהיא לא תקום, אכן תוותר על שכם.

עוזי לנדאו (הליכוד):

במסגרת האוטונומיה.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

במסגרת האוטונומיה.

לכן הדבר שעמד מה על הפרק, כשהכנסת בזמנה החליטה מה שהחליטה בענין ירושלים, היה שלא חשוב מה תהיה הממשלה העתידית בישראל, כנסת ישראל קבעה שדינה של ירושלים לא יהיה כדינה של שכם וערביי מזרח ירושלים דינם יהיה כדינם של ערביי עכו, יפו. הם אינם מצביעים בבחירות לאוטונומיה. בבחירות המוניציפליות הם מצביעים. הם משתתפים בבחירת ראש עיריית עכו, בבחירות לכנסת הם מצביעים.

אברהם פורז (תנועת המרכז - שינוי):

- - -

היו"ר נ' מסאלחה:

חבר-הכנסת פורז, אני מבקש מסגן השר לא להשיב. אנחנו דנים בהצעה לסדר היום של חבר-הכנסת עוזי לנדאו, אני מבקש להשיב לחבר-הכנסת עוזי לנדאו. חשוב מה שהוא אמר, חשוב מה שאתה משיב.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

ולסיכום הנקודה הזאת, אדוני היושב ראש, אנחנו רואים בהחלט הבחירות אמצעי לפילוג אדמיניסטרטיבי ובסופו של דבר לפילוג פוליטי ופיסי של העיר. את החומות האלה כבר הפלנו, הם לא יקומו שוב.

העמדה האמריקאית כפי שהתבטאה באמירות של ראשי המדיניות האמריקאית, היא פגיעה בלבן של העם היהודי כולו והיא אכן זכתה לתגובה, כפי שראיתם ב-24 השעות האחרונות, לא תגובה של הליכוד, גם לא של מפלגות בישראל, היא זכתה לתגובה נמרצת וחריפה ביותר של יהדות ארצות הברית ויש כבר סימנים גם בקהילות יהודיות אחרות בעולם. ישראל לא תקבל הנחיות מאיש וביחוד לא בנושא הזה.

העברנו לארצות הברית, בדרג הגבוה ביותר ובאופן פומבי, שממשלת ישראל איננה מכוונת עולים מברית המועצות להתיישב ביהודה, שומרון ועזה או בכל אזור אחר. אנחנו נוקטים במדיניות של בחירה חופשית של העולים, כל אחד בוחר את מקום מגוריו בהתאם לעקרון הבחירה החופשית, כמובן גם בהתאם לאפשרויותיו הכלכליות.

אני חייב לציין שעד לאחרונה גם דוברי מחלקת המדינה לא יצרו זיקה או התנחלה בין עמדת ארצות הברית כלפי ההתיישבות היהודית ביש"ע לבין הסיוע שמושיטה ארצות הברית לישראל. הם לא יצרו את אותה זיקה, אדוני היושב ראש, גם בנושא הענקת ערבויות או אפשרות הענקת ערבויות להלוואות בנקאיות בארצות הברית לצורך מימון בנייה לעולים בישראל. לכן אנחנו התאכזבנו עמוקות לשמוע את מזכיר המדינה בייקר כורך את שאלת ההתיישבות ביש"ע בשאלת העליה מברית המועצות והענקת ערבויות למימון דיור עבורם.

אין לערב מין בשאינו מינו. אין לערב אי-הסכמה בנושא מדיני בנושא העליה שהוא לב לבם של הציונות. אני יכול לומר שזו סיבת הציונות, זהו הרזון ד'אטר של הציונות ושל מדינת ישראל. התנחלה זאת יוצרת רושם אצל רבים שיש בממשל האמריקאי גורמים שהיו רוצים להשתמש בסיוע כמנוף לסחיטה וויתורים מדיניים מישראל, וביחוד במסגרת המשא ומתן המדיני על עתידם של שטחי יהודה, שומרון ועזה. אם אכן קיימת מגמה כזו, היא עלולה לפגוע בצורה אנושה בסיכויים להסדר מדיני. היא עלולה גם להכביד על מאמצינו להדוף את המיתקפה הפרועה שמדינות ערב מנהלות נגד עצם עקרון העליה לישראל. אנו מצפים מן הממשל האמריקאי שיבהיר בצורה חד-משמעית שזו לא כוונתו.

כמה מלים לגבי ההתנגדות הערבית. אני חייב לחלוק על דעתו של ידידי חבר-הכנסת לנדאו, זה לא קורה הרבה אבל הנה זה קרה הערב.

מרדכי וירשובסקי (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

מה, אתה חולק על דעתו של חבר-הכנסת לנדאו? כל כך הרבה ריגושים ביום אחד...

היו"ר נ' מסאלחה:

יש פלורליזם בליכוד.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

חבר-הכנסת וירשובסקי, אני מקווה שאהיה מתאושש מהריגושים הקודמים כדי שתוכל לעמוד בריגוש הנוכחי.

מרדכי וירשובסקי (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

כאשר אנו חולק על חבר-הכנסת לנדאו, כל יתר הדברים מחוירים.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

חבר-הכנסת לנדאו כרך, אולי לא בכוונה, את הצהרתו של ראש הממשלה במסע שמנהלים הערבים נגד העליה לישראל. אני יכול להגיד לך שכשהערבים פנו לצ'רצ'יל ב-1922 לעצור את העליה, הוא כמובן לא התייחס לזה, אבל כשהם פנו אליו הם לא פנו בגלל ההתיישבות ביהודה שומרון ועזה ולא בגלל הצהרתו של ראש הממשלה. כשפתחו באינתיפאדה הראשונה ב-1936, הם לא עשו זאת בגלל הצהרתו של ראש הממשלה או בגלל התיישבות בשטחים. כשהם התנגדו לעליה בשנות החמישים הם לא עשו זאת בגלל הצהרתו של ראש הממשלה או ההתיישבות בשטחים. כשהם העבירו ב-1982 החלטה באו"ם נגד הזרמת משאבים אנושיים למדינת ישראל - ציטוט, הם לא עשו זאת בגלל הצהרתו של ראש הממשלה או ההתיישבות בשטחים. כשוועידת הפתח ב-8 באוגוסט 1989 בתוניס החליטה לאקום ועדה מיוחדת כדי "להרתיע מהגרים יהודים חדשים מלבוא לישראל", הם לא דיברו על השטחים, הם לא יכולים היו לדבר על הצהרתו של ראש הממשלה משום שהיא לא נאמרה אז.

מה שיש פה זה מסע שיטתי של העולם הערבי, שכרגע מנוהל על ידי אותה ועדה מיוחדת של הפתח, נגד עליה לישראל, נקודה.

עוזי לנדאו (חליכוד):

אני לא אמרתי שהמסע הערבי נגד העליה היה בגלל הצהרת ראש הממשלה. הגבתי על מה שאמר ממלא מקומו.

היו"ר נ' מסאלחה:

זאת אומרת שאין אי-הסכמה בינך לבין סגן השר. יש הסכמה מלאה.

אחרי כן טק

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אני חייב להתנצל בפני חבר-הכנסת וירשובסקי, הריגוש מיותר אם כך.

אדוני היושב-ראש, נביל שעת', מראשי אש"ף, אמר ברדיו קהיר ב-22 בינואר, לא לפני הרבה זמן: "פתיחת שערי העלייה בפני היהודים הסובייטים לישראל היא אחת הסכנות הגדולות ביותר הנשקפת למהפיכה הפלשתינית". הוא לא מדבר על שטחים, יאסר ערפאת ב"אל וואטאן", ב-21 בינואר, אומר את הדברים הבאים: "היהודים החדשים אינם מופנים רק לפלשתינ הכבושה, אלא לכל האומה הערבית". הוא מחיל את העקרון על כל האומה הערבית. אתם יודעים למה הכוונה.

ראש ממשלת סוריה אומר ב-30 בינואר: "יש להפעיל לחץ כדי למנוע הגירה לפלשתינ מכל המדינות".

"אל אחראם", ב-20 בפברואר: "אסון ההגירה היהודית מברית המועצות שווה לאובדן פלשתינ ב-1948".

אין פה שאלה של התנגדות להתיישבות ביהודה ושומרון ואין שאלה של הצהרת ראש הממשלה. יש פה מסע מתוכנן מקיף, לצערי היסטורי, קונסיקוונטי, שבו הערבים מנסים לעצור הגירה לישראל, ואסור לנו, לפחות בבית הזה, לטעות בנדון.

לסיכום אני חוזר ומביע בשם ישראל את אכזבתנו ממזכיר המדינה בייקר, ומביע את צערנו על שהודעת ראש הממשלה ושר הקליטה שאין לישראל מדיניות יזומה לכוון את העלייה להתנחלויות, לא הניחו את דעתו של שר החוץ בייקר. אי-הענקת המשקל הנכון לדברי ראש הממשלה ושר הקליטה שנמסרו בפירוט ובמלוא הסמכות, עלולה להכביד על סיכול והדיפת המיתקפה הערבית נגד העלייה מברית המועצות.

אנו מבקשים את ארצות הברית להבהיר למדינות ערב שהמסע שהן מנהלות נגד ישראל פוגע בתהליך השלום, נוגד את העקרונות ההומניטריים שהם נר לרגליה של ארצות הברית ועומד בסתירה למשק כנפיו של תהליך הליברליזם והדמוקרטיזציה העובר על מזרח אירופה וחלקים רבים אחרים בעולם.

ישיבה קס"ב - 13.03.90
הצעות לסדר היום
ב' נתניהו

היו"ר נ' מסאלחה:

מה אתה מציע?

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אני מציע להעביר את הצעתו של חבר-הכנסת לנדאו לוועדת החוץ והבטחון.

היו"ר נ' מסאלחה:

תודה.

הצעה אחרת לחבר-הכנסת אברהם פורז.

היו"ר נ' מסאלחה:

תודה לחבר-הכנסת חגי מירוס, ישיב על כל ההצעות כבוד סגן שר החוץ.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת הנכבדים, אני הופעתי מעל הבמה הזאת ב-20 בנובמבר 1989 - - -

שבח וייס (המערך):

בתשובה להצעה שלי.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

נכון, והתייחסתי בהרחבה לנושא של איחוד גרמניה. מאז אין שינוי בעמדותינו.

אני רוצה להדגיש שוב שישראל ניגשת לשאלת איחוד גרמניה מתוך חובתנו היהודית לזכור את השואה לעולמי-עד ולחנך את הדורות הבאים ברוח הזכרון הזה.

ידוע לכם שממשלת ישראל טרם דנה בשאלת איחוד גרמניה, וממילא היא טרם קבעה עמדה. גם משרד החוץ לא נדרש בשלב זה לקבוע עמדה.

אני חושב שברור לכולנו, אמרו זאת חלק מהדוברים, שאיחוד גרמניה הוא תהליך בלתי נמנע. מבחינה פוליטית, מבחינה היסטורית, זה דבר שעומד להתגשם. ייתכן שיתגשם מהר מאד. גישתנו היא שאנחנו חייבים לבחון ולעקוב אחר התנאים שבהם מתבצע האיחוד - בדיוק כפי שאמרת כרגע, חבר-הכנסת מירוס - וזאת כדי לצמצם את הסכנות הטמונות באיחוד.

מה הם התהליכים שאנחנו רוצים לבחון? בראש ובראשונה התהליך הכללי של דמוקרטיזציה וליברליזציה. אגב, לא רק במזרח, גם ובעיקר במערב. משום שבסופו של דבר חוסנה הדמוקרטי של הגרמניה הזאת ייקבע להערכתי בראש ובראשונה על פי מה שיתפתח במערב. הנסיון הקודם של דמוקרטיה גרמנית היה נסיון חלש מאד. תריסר השנים של רפובליקת ויימר לא היכו שורשים עמוקים של דמוקרטיה בגרמניה. אנחנו רק יכולים לקוות - - -

שבח וייס (המערך):

ברנרד שואו פעם קרא לזה "דמונקרטיה".

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

זה לא המצב עכשיו, כפי שאזה יודע, חבר-הכנסת וייס. אבל איננו יכולים לדעת מה עומק הדמוקרטיה הדרושה כדי לעקור סופית את אותם דמונים, את אותם שדים ששואו התכוון להם.

ובכן הדבר הראשון הוא תהליך הדמוקרטיזציה, במערב ובמזרח.

הדבר השני הוא כמובן הזיקה של גרמניה, במקרה זה גרמניה מאוחדת, למערב, על כל עקרונותיו, על כל גישותיו.

הדבר השלישי הוא הזיקה הספציפית שמלמדים ומחנכים בגרמניה לגבי האחריות לגורל העם היהודי, מאבק באנטישמיות שפורצת שם בימים אלה, זה נושא שהזכירו כאן רבים. זה מתבטא גם ברמה הפוליטית, שאנחנו בהחלט מצפים - ואגב, אנחנו גם אומרים את זה לגרמנים, לא פעם ולא פעמיים - אנחנו מצפים מהם לתמיכה מיוחדת, בראש ובראשונה משום שהם נושאים את המורשה הזאת, אבל לא רק תמיכה פוליטית, אלא גם חינוך פנימה, לציבור שלהם, לנוער שלהם, לגבי השאלה של אחריות או אחריות גרמנית מיוחדת לגורל העם היהודי והמדינה היהודית.

והדבר האחרון - אני שם אותו אחרון, אבל הוא הראשון בסדר החשיבות - הוא זכר השואה. אנחנו מצפים ודורשים משתי הגרמניות לחנך לעומק ולרבות את הדורות הללו לא רק לגבי אחריות עתידית אלא גם לגבי העבר, כפי שאמר זאת חבר-הכנסת פרוש.

יש נסיון להשכיח את השואה, מעבר לתוצאות הביולוגיות של מעבר דורות. אני נוכחתי בזה אישית. אני נאבקתי שנה וחצי באו"ם כדי לפתוח ארכיונים של פושעי מלחמה נאצים. והיתה קנוניה בינלאומית, אני אומר זאת במפורש, לסגור את החדר הזה, לא להוציא את החומר הזה החוצה. אגב, היום עושים משפטים על סמך החומר הזה לאותם נאצים שעדיין נשארו בחיים. אבל אני נתקלתי בתופעה הזאת. היא תופעה רחבה מאד, היא לא תופעה גרמנית, לצערי היא תופעה כלל-מערבית, לא רק ערבית, אלא כלל-מערבית. ערבים בוודאי מנסים, ובוודאי שבגרמניה יהיו ויש כוחות רבים שינסו לטשטש, להדחיק, להשכיח, ואגב גם לסלף, נוסף לכל. לא רק להשכיח, אלא להגיד שעצם העלאת הנושא של השואה זו קנוניה יהודית.

ובכן המאבק הזה חייב לעמוד לפנינו. הוא מתבטא באופן מעשי במגעים הנמרצים שאנחנו מקיימים היום עם גרמניה המזרחית.

(אחרי כן - צס)

אתם יודעים שאנחנו נפגשנו כבר פגישה בין נציגינו ונציגיהם בקופנהגן. הנושא המרכזי שעמד במרכז השיחות האלה, לב השיחות, היתה לא רק ההצהרה של גרמניה המזרחית בדבר הכרת האחריות לשואה, זכר השואה, אלא הצעדים הממשתיים שהם ינקטו בהם כדי להבטיח שהמורשה של השואה תוחדר לרמת בתי הספר, לרמת האוניברסיטאות, לרמת תיי האזרח בגרמניה המזרחית.

אנחנו רוצים להבטיח שאם גרמניה תתאחד - ואני פוסל את ה"אם" - שכאשר גרמניה תתאחד, המורשה של אותה גרמניה מאוחדת תהיה זו של אדנהאואר ולא של הוניקר.

אלה דברים שאמר שר החוץ בביקורו בגרמניה. הדברים שיוחסו לו, כאילו הוא תומך תמיכה כזו או אחרת בגרמניה מאוחדת, פשוט אינם נכונים. מה לעשות, הרב פרוש, לפעמים אומרים גם דברים שאינם נכונים. אתה אומר: אין עשן בלי אש, אבל לפעמים יש עשן עם עשן, פשוט עשן עם עשן. זאת היתה הצהרה שנכתבה על ידי גרמנים, דווחה על ידי גרמנים. הוא לא אמר את הדברים הללו. מה שהוא כן אמר זה את הדברים שאני אמרתי, והוא אמר אותם בכמה וכמה הזדמנויות.

מנחם פרוש (אגודת ישראל):

מה הוא אמר?

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

הוא אמר את הדברים ביחס למורשה, ביחס לסכנה, ביחס לחרדה. הוא ביטא את הדברים הללו בכמה וכמה הזדמנויות. אני מוכרח להגיד שזאת לא היתה המטרה המרכזית של נסיעתו, הוא לא בא לדון בשאלת איחוד גרמניה, הנסיעה שלו היתה קשורה בהחלטה של הפרלמנט האירופאי והנציבות האירופאית של השוק המשותף להטיל עלינו סנקציות. אנחנו פנינו אל גרמניה ברוח אותם יחסים מיוחדים, שתיאיתי קודם לכן, שהיא תפעל - החל מהרמה של הקאנצלר קוהל, וכמובן באופן מעשי ומיידי דרך שר החוץ גנשר - בכינוס שרי החוץ של אירופה נגד ההחלטה הזאת. ואכן התקבלה הבטחה והיא מומשה על ידי שר החוץ גנשר ימים אחדים לאחר מכן. אני יכול לבשר לכנסת שככל הנראה אותן סנקציות יוסרו ולא יוטלו על ישראל.

אבל אני רוצה לומר בסיכום, משום שהרי שוחחתי עם השר ארנס לא פעם ולא פעמיים לאחר נסיעותיו, גם לאחר הנסיעה לגרמניה וגם לאחר נסיעתו האחרונה לפולין. בביקורו בפולין הוא היה במקום שהייתי בו יחד אתך, חבר-הכנסת וייס, ביקורו הראשון בבירקנאו, בבית הקברות של העם היהודי, כפי שהוא הגדיר זאת. אני לא משורר ואני לא אבוא ואמסור לך, חבר-הכנסת פרוש, את הרטט בקולו, את הזעזוע בלבו. זה לא היה שונה

מן הדברים ששמעתי לאחר ביקורו בגרמניה, לא משום שהוא ראה שם את הדבר הזה, אלא משום שהוא רואה לנגד עיניו את הדברים, ומי כמוהו רואה לנגד עיניו. הוא הרי יליד דנציג, הוא יודע היטב בדיוק מה התרחש שם, זה לא מש מלבו, זה לא מש ממוחו, ואני רוצה להגיד לך: זה גם לא מש מפיו, משום שהוא אומר את הדברים. לכן חשוב לדעת שזו עמדתו של שר החוץ, מה שביטאתי כאן, זאת לא עמדתי הפרטית, היא כמובן גם עמדתי הפרטית. זאת גם לא עמדתנו הפרטית, שלי ושל שר החוץ, זו עמדתה של ממשלת ישראל, וכאשר תידרש תשובה ספציפית לגבי איחוד גרמניה, אני מבטיח להתייצב פה פעם נוספת ולומר את הדברים כפי שצריך לומר אותם. אבל אין לך מה לחשוד, להטיל ספק לגבי רגשותיו או כנותו של שר החוץ. אין מקום לספק הזה.

אני מציע להעביר את ההצעות לסדר היום של חברי הכנסת לוועדת החוץ והביטחון.

היו"ר נ' מסאלחה:

תודה לסגן השר נתניהו.

חברי הכנסת, אנחנו עוברים להצבעה.

חבר-הכנסת מרדכי וירשובסקי, אתה מסכים?

מרדכי וירשובסקי (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

כן.

היו"ר נ' מסאלחה:

חבר-הכנסת גרשון שפט?

גרשון שפט (התחיה):

כן.

היו"ר נ' מסאלחה:

חבר-הכנסת מנחם פרוש?

היו"ר נ' מסאלחה:

תודה לחבר-הכנסת שבח וייס.

ישיב סגן שר החוץ. בבקשה, אדוני.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת המגלים כושר שרידות מופלאה, אני מוכרח להודות לידידי, חבר-הכנסת וייס, על המלים המחמיאות, גם המרגשות.

יש שני נושאים שעומדים על הפרק בינינו לבין הפולנים: ההווה אם תרצה, שקשור תמיד לעתיד, והעבר. לגבי ההווה היינו צריכים לחדש יחסים דיפלומטיים, וציינת בצדק שהם היו צריכים להיות אלה שייזמו את החידוש, והם אכן עשו זאת. הרי היחסים נותקו כחלק מהמדיניות של ברית ורשא שנכפתה על מזרח אירופה על-ידי ברית-המועצות, ועם התפרקות הברית הזאת היה מקום לפולנים להשתחרר ולחדש מחדש את היחסים וטוב שעשו מה שעשו.

לגבי העבר, מה יש אוצר בלום של כל הגניוס היהודי. לפעמים אני חושש שמא מה בארץ לא נחנך דור, לא נשריש בין הצעירים שלנו את הידע על מה שהלך לאיבוד - המשוררים, הסופרים, הרבנים והרופאים הגדולים, ההיסטוריונים והמדענים, כל הגניוס היהודי, האוצר היהודי הגדול ביותר שפשוט עלה בלהבות. את זה אנחנו צריכים לעשות מה ושם.

אני חושב שאנחנו גם צריכים לחנך לגבי מורשת הגבורה שהיתה שם, שגם היא איננה ידועה בקרב כל צעירינו. הרי אם יש דבר שמדינת ישראל מסמלת זה השבתה של ההתנגדות היהודית, היכולת לגלות כוח התנגדות מול גל עצום של אויבים, מול כוחות כבירים. זה דבר שציין את עמנו בעבר וגרם להתלהבות אין קץ - אני יכול להגיד זאת כבנו של היסטוריון כי אני קורא את המקורות, הרומאית והיוונית - זה גרם להתפעלות, לא לאהבה, לא אתבו אותנו, אבל התפעלו. אפילו קיקרו, הוא לא אוהב יהודים אבל הוא אומר זה עם שיודע להתלכד ולגלות כוח התנגדות בשעת סכנה. ולא רק הוא, גם יוונים ואחרים כתבו דברים רבים.

ובכן, אותו כוח התנגדות, שנדמה לנו שהוא הלך לאיבוד בהדרגה במשך מאות שנים בגלות והגיע לשיא אובדנו בשואה, הרי האנטי-תיזה של זה זו מדינת ישראל שמגלה מחדש אותה חיוניות בצה"ל, במעמד העם, בעמידת העם.

האמת היא שהיסודות של כוח ההתנגדות הזאת, המודרנית, התגלו בפולין, התגלו בגיטאות, התגלו במחנות. החוט הזה לא נותק, מתוך גיטו ורשא, מתוך המרידות במחנות השמדה, כשהודים עמדו מול תנאים שגם אנחנו לא עמדנו בהם כאן. זה היה אולי החוט המקשר במורשת הגבורה העצומה של עם ישראל. לכן בפולין, לטעמי, בעבר היהודי בפולין מצוי גם הגניוס וגם הגבורה.

אנחנו, אני מבטיח לך חבר-הכנסת וייס, ואני מקווה שאהיה חסייד לך וגם חברי הבית יסייעו לנו בזה, נדאג, בצד טיפוח היחסים הדיפלומטיים והכלכליים והמסחריים, מן ההווה לעתיד, נדאג למימוש מפעלי הנצחה לשני הנושאים הכבירים הללו באדמת פולין והבאת המורשת הזאת לאדמת ישראל וגם הבאת משלחות של צעירים מארץ לפולין.

שבח וייס (המערך):

יחד ראינו עד כמה זה חשוב.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

החשפיה היא עצומה ואני יכול להגיד לך שאני אישית מתכוון גם להביא לשם את בתי. אני חושב שזה יכול להיות יסוד למדיניות לא פרטית, אלא למדיניות כללית. אנחנו נפעל בכיוון הזה, אני מבטיח לך.

אני מציע להעביר את הצעתו של חבר-הכנסת וייס - - -

שבח וייס (המערך):

אני מציע, ברשותך, להסתפק בהודעתך.

היו"ר נ' מסאלחה:

תודה רבה. חבר-הכנסת שבח וייס, נסתפק בחשובת סגן השר.

היות וחבר-הכנסת גפני, שיש לו הצעה אבל הוא איננו, אני קובע שתם סדר היום. הישיבה הבאה מחר, יום רביעי, בשעה 16.00. ישיבת הכנסת נעולה. (הישיבה ננעלה בשעה 21.10)

זמן סגור

הופדה על סגורה סגורה
ב-11.12.89

י"ג בכסלו ה'תש"ן
11 בדצמבר 1989
481

סקירת ס/שה"ח בוועדת משנה לוועדת חוק וביטחון
אתגרי ההסברה הישראלית לאור השינויים בזירה הבינ"ל
=====

1. תכנים ויעדים

ההסברה היא כלי שרת של המדיניות הנקבעת בדרג הפוליטי ותפקידה להציג מדיניות זו בפני מקבלי ההחלטות ודעת הקהל בעולם. ככזאת, ההסברה הישראלית נשענת על קווי היסוד של מחשלת האחדות הלאומית ועל המחלטות הרלבנטיות של המחשלה ורקבינט.

תכני ההסברה האי-קריים הם:

א. יוזמת השלום של מחשלת ישראל

מדיניות החוץ של ישראל מבוססת על יוזמת השלום של מחשלת ישראל מה-14 במאי 1989. אנו שואפים:

1. להציג את היוזמה תוך הדגשת היתרונות והסיכויים הגלומים בה;
2. לגייס בה תמיכה מירבית בכל הרבדים של דעת הקהל;
3. להחדיר את ההכרה שההחלף המדיני הנוכחי נסוב על יוזמתנו ונובע ממנה.

ב. האחידות מול האי-נתי פאדה

הסכדת הצורך במציאת בן שיח שלא יחתור להשמדת ישראל ושאינו עוסק בטרור או מזדה עימו מהווה נדבך מרכזי בהסברה הישראלית. הדבר מעוגן בקווי היסוד של המחשלה ומהווה את הבסיס לפעילותנו המדינית. אנו ממשיכים לחשוף את כוונות ההשמדה של אש"ף ואת מעורבותו הנמשכת בטרור, תוך הדגשת העובדה שטרור מופנה גם כלפי התושבים הפלסטינאים תושבי יש"ע (נכון ל-22/11/89 נרצחו 142 פלסטינאים ע"י אחיהם).

ג. הקשר הכולל של הסכום המזרח-תיכוני

אנו פועלים להדגשת הקשר הכולל של הסכום המזרח-תיכוני כנגד החפיסה הפשטנית הרואה במרכיב הישראלי-פלסטיני פן יחיד של הסכום הישראלי ערבי. במסגרת זו אנו מציגים את האיום הנשקף לישראל מאפשרות חידושה של החזית המזרחית, את מאזן הכוחות ומרוץ החימוש במזה"ת ואת הסכנה מתפוצת הנשק הלא-קונבנציונאלי באזור. אנו מציגים את הבעיות הכרוכות בהגנה על הארץ מאיומים אלה, כצד המרכנות הנמשכת של העולם הערבי (להוציא מצרים) למחן את יחסן לישראל אפילו במסגרת המצומצמת של יוזמת השלום הישראלית.

ד. מטלות הסברתיות מתמשכות שאינן קשורות ישירות לסכום

בנוסף לכל המטלות שנחננו לעיל ישנן מטלות הסברתיות קבועות ומתמשכות. למשל, העמידה לחול הנסיון להשחיר את פני ישראל בנושא יחסי ישראל-דרא"פ. נושא האנטישמיות, המאבק המוחשני נגד הצהרת האו"ם ציונות-גזענות ו נושאים יהודיים שונים מעסיקים אף הם את המעבדה הישראלית.

ה. הצגת המדינה והחברה הישראלית על הישגיה בתחומים השונים

אספקט אשר רצוי מאד לטפח ולפתח הוא הצגתה של מדינת ישראל, אופי חברתה, משטרה ודישגיה בתחומי הטכנולוגיה, המדעים, החינוך, העקלאות וכו'. כמו כן אנו מצווים על הדגשת הקשר בין האם למדינותו באמצעות הדרכת נושאי הדיסטוריה, הארכיאולוגיה, התרבות היהודית וכו'.

בשנה האחרונה חלו שינויים ביעדי ההסברה המסורתיים. יעדים חדשים נפתחו במזרח אירופה ובמרכז. חשיבותן של מדינות שלא טופחו עד כה עלתה. כל זאת מבלי לזנוח, כמובן, את יעדינו המסורתיים, לחשל, ארה"ב.

א. ארה"ב

ארה"ב היתה ועודנה יעד מרכזי לפעילות ההסברה של משרד החוץ. חמישה קהלי יעד עיקריים מהווים מטרה לפעילותנו בארה"ב:

- (1) המינשל החדש - שלו מדיניות השונה לפחות בדגשים מסויימים ביחס לישראל.
- (2) הקונגרס - שבו שליש מאנשי הסנאט עומדים לבחירה מחדש מדי שנתיים כמו גם כל חברי בית הנבחרים.
- (3) תקשורת - כידוע זוכה ישראל לכיסוי מאסיבי לא רק בדיווחים מישראל אלא גם בכתיבה ופרשנות של המערכות עצמן (ראיונות, מאמרי מערכת ודיעה וכיו"ב).
- (4) דעת הקהל - בשנים האחרונות חלה שחיקה מסוימת במעמדה של ישראל בחלק מחגזרי דעת הקהל בארה"ב. שחיקה זו מחייבת הגברת פעילותנו בעיקר בקרב מיגזרים ספציפיים מאד כגון סטודנטים ואקדמאים, שחורים ועוד.
- (5) הקהילה היהודית - מעמדה של ישראל בארה"ב ייפגע קשות אם לא נחשיך לשמור ולטפח את הקשר בין ישראל ליהודי ארה"ב, המגלים לאחרונה יותר מעורבות פעילה בנעשה בתוך ישראל ובייחוד הפנימי שבה.

מטרתנו העיקרית היא לדאוג את היכרות האינטימית של מעצבי דעת הקהל עם ישראל, עמדותיה ובעיותיה, כמתחייב מן הברית והמוקדה שלנו עם ארה"ב. לשם כך עלינו להגדיל משמעותית את מספר העיתונאים, הפוליטיקאים, חברי הקונגרס ומנהיגי קבוצות המיעוטים המבוקשים בארץ ובמקביל להצמיד את מערך ההסברה לעידן התקשורת המהירה והמתוחכמת.

בעשרים השנים האחרונות הקדיש הצד שכנגד את עיקר מאמציו לאירופה בעוד שאצלנו היתה ארה"ב היעד העיקרי והמרכזי. מצב זה מן הדין שישתנה. איחוד אירופה יביא עימו לא רק אחדות כלכלית אלא גם, באופן הדרגתי, איחוד מדיני. כבר עתה ניתן להבחין במגמה של גיבוש עמדה אחידה של ארצות הקהילה בנושאים שונים, כולל בנושאי המזווית. מערך ההסברה משלים בימים אלו את הערכותו לקראת הגשימה והאחגוד שמציב בפנינו איחוד אירופה. להלן מספר פעולות שנוקטו לאחזרונה:-

(1) ביקורי אישים באירופה

החשיבות שאנו מייחסים לאירופה משתקפת בביקוריו האחרונים (21-24 בנובמבר) של דוה"ח בצרפת ובאיטליה בדרכו ארצה מארה"ב בנוסף לביקוריו לאחזרונה בכריטניה ובספרד. שה"ח ביקר פעמיים בחודשים האחרונים בכריסל כמו גם במרבית מדינות אירופה הגדולות להסברת עמדות ישראל.

(2) כנסים

(א) כנס שגרירים

באוקטובר שנה זו נערך בכריסל כנס של שגרירי ישראל לארצות הקהילה האירופית. במסגרת כנס השגרירים הועלו מספר הצעות לגבי דרכי פעולה אפשריות בתחום ההסברה.

(ב) כנס הסברה באירופה

כפי שהודיע סגן שה"ח לכנסת יתקיים בדצמבר השנה כנס של אנשי משה"ח העוסקים בצד ההסברתי בנציגויות ישראל באירופה. בכנס ידונו דרכי הפעולה לחידרה הסברתית חזקה יותר לאירופה ויישום מסקנות כנס השגרירים בכריסל.

(3) ביקורי משלחות בארץ

במחצית נובמבר (17-12) '89 נערך בירושלים כנס של פעילי הסברה מ-12 מדינות אירופאיות. בין המשתתפים, מנהלי משרדי אינפורמציה, חברי אגודות ידידות, עורכי מגזינים וכותבי תגובות לעיתונות. מטרת הכנס היתה תדריך המשתתפים בנושאים העומדים על הפרק ושמיעת דיווחיהם על הקורה במדינות מהן הם באו. בנוסף ביקרו בארץ עשרות חברי פרלמנט ואישים מהקהילה האירופית.

פעילותנו והסברות חייבת להתמודד עם האתגרים הללו ע"י:

- (1) הגברה משמעותית של חבקים - חברי פרלמנט, עיתונאים, מנהיגים ואישי אקדמיה ממדינות אירופה.
- (2) גיבוש חוקרי השפעה ידידותיים.
- (3) העתקת דפוסי פעילות מוצלחים מעבודתנו בארה"ב והתאמתם לפעילות דומה באירופה.
- (4) התאמת הטכנולוגיות והכלים העומדים לרשות נציגינו.

ג. מזרח אירופה

(1) בריה"מ

על חשיבותה של בריה"מ כמעצמה עולמית אין להכביר במילים. יחד עם ההתקדמות המדינית ביחסנו עם בריה"מ וכתוצאה מהפתיחות והחדשה של החברה הסובייטית נפתחות בפנינו אפשרויות חדשות גם בתחום ההסברה. בברי"מ, ובמזרח-אירופה בכלל קיים צמא עמוק לשמוע את ישראל ולהכיר את דמותה האמיתית במגע ישיר שלא עמד לרשותם בשני העשורים שחלפו. אנו ניצבים בברי"מ מול שלושה קהלי יעד עיקריים:

- (א) חימשל - הקשר המתקיים היום בין נציגותנו במוסקבה לחמשל בברי"מ הינו מצומצם ועדיין בחיתוליו.
- (ב) תקשורת - עם פתיחת התקשורת הסובייטית בעקבות מדיניות הגלסנוסט הולך ומתרחב הקשר עם התקשורת הסובייטית.
- (ג) יהודים - מטבע הדברים יש לדוב יהדות בריה"מ עניין רב במתרחש בישראל. אנו פועלים שם הן כהסברה ציונית המיועדת לעודד את האליה לארץ והן להעברת מסרים כלליים מתוך כוונה שהיהדות שתישאר בברי"מ תשמש גשר לשאר האוכלוסיה, כפי שקורה במקומות אחרים ברחבי העולם.

(2) מזרח אירופה

א. רוח הדמוקרטיה והשוטפת את מזרח אירופה מביאה לשינויים מפליגים בכל התחומים ובידי משה"ח סימנים ברורים שמדינות הגוש המזרחי נכונות לשנות את מדיניותן כלפי ישראל.

ב. עד לא מזמן כמעט ולא היתה קיימת הסכמה הישראלית באיזור זה למעט כמובן רומניה. בעקבות קשירת היחסים הדיפלומטיים עם הונגריה בספטמבר 1989, אפשרות חידוש היחסים עם פולין והאפשרויות הפתוחות בפנינו ביחס לשאר מדינות מזרח אירופה עלינו להיערך על מנת להביא את דבריה של ישראל לחלק זה של העולם. במיוחד, ולאור המרכזיות המדושה של שאלת גרמניה הנאצית במזרח, עלינו גם להגביר את תודעת מורשת השואה ולעמוד על המשמר בפני האנטישמיות המפעפעת.

ג. אנו יוזמים ביקור משלחות עיתונאים בארץ, פעילות מוגברת במוסדות להשכלה גבוהה, עידוד גורמים ישראליים להשתתף בתערוכות ובידידים וכמובן המזרח ראינויות ומאמרים לעיתונות הפותחת את שעריה.

ד. יפן ודרום מזרח אסיה

1. יפן

עוצמתה הכלכלית של יבשת אסיה ובמיוחד של יפן ידועה מזה זמן. בעקבות עליית חשיבותו הכלכלית של האיזור התעצמה חשיבותו המדינית. יחסנו עם יפן נשאו במשך זמן רב אופי מוגבל אך לאחרונה אנו עדים לניצנים ראשונים של פתיחות כלפיו. אחד מסימני הפתיחות היה ביקורו של שה"ח ארנס בראשית נובמבר כאורח מחשלת יפן. שיחותיו והופעותיו של אשר כיפן תרמו ליחס הבנה לעמדותיה של ישראל ולשיפור ביחסים הבילטרליים בין שתי המדינות.

להסברה באזור זה יש קשיים מיוחדים הנובעים מפער התרבותי, הבדלי השפות והבורות העמוקה של שני הצדדים זה אודות זה. משרד החוץ החל השנה בהפצת חומר הסברה ביפנית ובהכשרת דיפלומטים ואנשי הסברה צעירים בשפה היפנית כחלק מהפניית משאבים ומאמצים לזירה האסייתית.

2. סיני

עד לאחרונה הייתה פעילותנו והסברתית בסין מוגבלת ל פעילותה של הקונסוליה הכללית בהונג קונג כלפי הציבור הסיני במושבה זו. לאחרונה סוכס על הקמת נציגות בסין גופא בדמות משלחות אקדמית, מה שיאפשר לנו להתחיל בחידרה

ה. אפריקה

חידוש היחסים בראשית חודש נובמבר עם אתיופיה הפנה פעם נוספת את חשומת הלב הציבורית בישראל לאפריקה השחורה. אנו נמצאים בעיצומו של תהליך חידוש יחסים בינינו למדינות נוספות באפריקה. כדי לשרת מגמה זו אנו מדגישים את יכולתנו לסייע לאפריקה בנושאים שונים כגון: חקלאות, לימודי קואופרציה ותחומים נוספים. במקביל אנו מתמודדים בזירה האפריקאית בשאלת יחסיה של ישראל עם דרום אפריקה.

3. א. פיונים מיוחדים של מערכת הרסברה

מזה שנתיים נוסף חימד חדש למלחמת הרסברה הקשה המונהלת בינינו לבין אויבינו ברחבי העולם. הנסיונות לקלקק את מעמדה הבינלאומי של ישראל, להשחיר את פניה ולהטיל ספק בחוסנה המוסרי ובערכיה הם מנת חלקנו מידי יום בזירה הבינלאומית.

א. התמודדות מול האינתיפאדה

אנו מתמודדים כעת מול שינוי בדימויה של ישראל בעולם, הנחפשת היום כ"מדינה כובשת" שהפכה מ"דוד לגוליית". אנו מעדיכים שבקרוב יתגבר גם העיסוק בנושא זכויות האדם. מהפך הדימויים מאיים על תשתית העמדה בישראל כמדינה.

ב. התמודדות מול התקשורת האלקטרונית

מעמדה של התקשורת האלקטרונית כמקור מהיר ומוסמך למידע מקשה מאוד על העברת המסר הישראלי. המסר של הצד השני "נמכר" טוב יותר למצלמות הטלוויזיה מעצם אופיו של המדיום. קשה מאוד להעביר במדיה האלקטרונית רעיון ערטי לאי כגון העבירה המדינית של ישראל. חשיבות הטלוויזיה עולה עוד יותר עם התפתחויות בתחום תקשורת הלווינים הבינלאומית והפיכת רשתות דוגמת C.N.N. לרשת עולמית הנצפית בו זמנית בכל חלקי כדור הארץ.

ג. חשאי היריב

נדבך נוסף המקשה על הרסברה הישראלית כיום הינו המאמץ האדיר שמשקיע הצד שכנגד בזירת הקרב על דעת הקהל. כיום מתארגן לובי פרו-ערבי בארה"ב המעתיק את דפוסי הפעולה של הלובי הפרו-ישראלי, ומתחיל להעתיק את חזירתו לציבורי יעד אמריקאים. מאמץ זה מקבל גיבוי בחשאים חומריים ואנושיים עצומים המנוצלים במידת תיחכום לא מבוטלת. החשאים המוקצים ע"י מדינת ישראל לתחום זה הינם דלים ביותר ואינם עומדים בשום יחס לגודל האשקנה של הצד שכנגד. ללא ספק הדבר משפיע על יכולתנו לפעול באופן אפקטיבי להעדרת המסר הישראלי. ידוע לנו על האשקנות כספיות גדולות בתחום זה גם בשווקים אחרים כולל ברה"מ, מזרח-אירופה ויפן.

ד. הסטנדרט הכפול

עובדה נוספת המעיקה על נסיונות הרסברה של ישראל הינה שראגולם ובמיוחד ראגולם החופשי מתייחס מאז ומתמיד למדינת ישראל בקני מידה שונים ובסטנדרטים כפולים. דבר זה מוביל לעיסוק תקשורתי אינטנסיבי בנושא הישראלי ולראייה מספרם הגדול (1350) של העיתונאים הזרים היושבים בישראל, מספר המציב אותנו במקום השלישי מבחינת מספר הכתבים לאחר וושינגטון ומוסקבה.

ה. ההתמקצעות בהרסברה

המעבר לדור הלוויין, מעבד התמלילים, הפקס' ותקשורת המחשבים יוצר מציאות חדשה המחייבת חשונות לא שגרתיות תוך הסתייעות בגורמי חוץ, כמומחים, בחברות ליחסי ציבור וכאנשי מקצוע. המשרד החל לאתרוגה בבדיקת אפשרויות כגון אלו, אך הן מחייבות חשאים כספיים חדשים.

1. ישראל - חברה דמוקרטית וחופשית

1. דיוק ואמינות

בניגוד לצד השני שאינו כוחל בהטעיה ובהולכת שולל אנו מצווים על דיוק ואמינות של המידע הרשמי, כמתחייב בחברה דמוקרטית. עם זאת, ההקפדה על מהימנות המידע באה לעיתים קרובות על דשכון מהירות התגובה.

2. פתיחות החברה

כחברה פתוחה וחופשית יש בישראל נגישות גבוהה לאמצעי התקשורת לכל ארוע ויכולת כיסוי של כל מוסד. אפילו אכיפת חוקי הצנזורה נתקלת בקשיים הנובעים מעקרון הפתיחות לתקשורת. מועטות המדינות, גם כאלה שעל מסורתן הדמוקרטית אין עוררין, אשר בתקופה כה קשה מבחינה תקשורתית היו עדיין מתירות סיקור חופשי משטחן, עובדה שכשלעצמה אינה זוכה לכיסוי הולם.

3. מיגוון דעות

אופיה הדמוקרטי של ישראל ומיגוון הדעות המיוצגות בה, חייבות להשתקף בתמונת העסברה שלנו, כאשר הצד השני משתמש בדעות ישראליות הנוגדות את דעת הממשלה כדי להצדיק את עמדותיו כנגד ישראל.

4. אמצעים

חשיבותה של ההסברה מחייבת הקצאת משאבים מתאימים כדי להתמודד מול גודל האתגר. משאבים אלו חייבים להיות מופנים להגברת פעילות ההסברה, להבאת מבקרים (עיתונאים, חברי פרלמנט ואחרים) לארץ ולשליחת מרצים ומסבירים לחו"ל ולמיחשוב ורכישת עזרים מתאימים. להלן מספר דוגמאות למחיר פעולות הסברה נבחרות:-

- א. ביקורים בארץ - ביקור של אישיות כגון ראש עיר או חבר פרלמנט למשך שבוע ימים בישראל עולה כ-3,000 דולר (ללא כרטיס טיסה).
- ב. הפקת פירסומים - הפקת פירסום בסיסי בצבע בארבע העשרות העיתונים וב-20,000 עותקים עולה כ-40,000 דולר.
- ג. הפקת סרט - הפקת קלטת וידאו באורך של 30 דקות עולה כ-50,000 דולר.
- ד. רכישת אמצעים - רכישת אמצעי הסברה בסיסיים לנציגויות כגון מחשב, מסופים ותוכנה מתאימה עולה כ-90,000 - 80,000 דולר לנציגות הנושבת קטנה (כגון קופנהגן).

5. דרישות תקציביות

א. צפון אמריקה

תקציב הפעולות של הנציגויות בארה"ב אינם ריאליים מבחינת המטלות והסבירות של היום. לקונסוליה בארה"ב מוקצבים כיום 20,000-25,000 דולר לשנה. כדי לאפשר לנציגויות פעילות אפקטיבית יש להעלות משמעותית תקציב הפעולות לכל קונסוליה לסך של 100,000 דולר.

ב. אירופה

תקציב הפעולות של הנציגויות באירופה (להוציא 4 הגדולות) מגיע לכ- 30,000-40,000 דולר. המערכת והסבירות הנוכחית וההערכות לקראת אירופה 1992 מחייבת הגדלה משמעותית של תקציב זה עד לסך 100,000 דולר, בין השאר כדי לאפשר מיחשוב ורכישת אמצעים בסיסיים לנציגויותינו.

ג. מזרח אירופה

לאור האתגורות הרמתיות במזרח אירופה והיכולת להגיע לציבורי יעד - יהודים ולא יהודים - שעד כה הגישה אליהם היתה קשה מאד אנו מבקשים תוספת תקציב במיוחד למטרה זו בסך 500,000 דולר.

7. יפן

מבקשים להגדיל התקציב לסך של 250,000 דולר על מנת להאזין מערך ההסברה לצרכים של היום.

נספח
טבלה: תקציב פעולות 1989/90

איזור	סכום
צפון אמריקה (ארה"ב, קנדה + כל הקונסוליות)	1,355,000 דולר
אירופה	1,150,000 דולר
מזרח אירופה	7,800 דולר
יפן	92,700 דולר
אפריקה	19,000 דולר

ירושלים
 תאריך
 חתום
 חתום

משרד החוץ

אל: איסוף - בחינה

מאת: מנהל לשכת השר

חננון

הצעה ראיה אפי תכ ואפגן

הנשוא: הצורך בהסברה ציונית
 בעולם לאור האירועים
 בארץ אירופה

ידועי הסברה יש הכרח לעולם זה להתבאר
 הציונות כמחשבה לאומית יהודית
 הנעשית בכדי לעולם ליצור
 רוח של אומץ ואינדיבידואליות שיתחברו
 במיוחד לאור ההסתחן העולמי מאלול
 אלה יהודים התקופה הקרובה.
 כל אלה כדי למנוע הסתה-הארץ
 והאחריות העולמית להתבאר (הציונות)
 הציונות בעתיד העולמי.
 סכנון העולמית-אמריקני פאש

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אדוני היושב-ראש, ההצעות לסדר-היום של חברי-הכנסת ויינשטיין ושטרית נוגעות בנושאים חשובים מאד. זה נכון שהמציאות הכלכלית שבה אנחנו נמצאים עומדת להשתנות מן הקצה אל הקצה, להערכתנו לא רק המציאות הכלכלית, גם המציאות הפוליטית, זאת אומרת שאיחוד אירופה יביא לא רק לאחדות כלכלית אלא גם, בחדר-גם - אני הייתי אומר שזה כבר היום - לאיחוד מדיני, למשל, אנחנו רואים שהקהיליה האירופית, בנושאים שאינם נוגעים ישירות לכל מדינה ומדינה, מאמצת עמדה אחידה בנושאים משניים, למשל המזרח התיכון, וזה לא לטובתנו.

כדי לדון גם באתגרים הכלכליים החשובים שצינתם וגם באתגרים המדיניים הלא פחות חשובים, החלטנו במשרד החוץ על פתיחת שגרירות נפרדת לתיאום הפעילות הכלכלית והמדינית מול השוק האירופי. מינינו שגריר בכיר נפרד לטובת העניין. הוא יגובה ביועצים המתמחים בנושאים השונים, כולל בנושאים הכלכליים, ואלה יקבעו לפי הצורך.

שר החוץ ביקר פעמיים בחודשים האחרונים בבריסל לשתי המטרות הללו, ביקור ראשון - לפגישה מדינית עם שרי החוץ של אירופה, וביקור שני למפגשים עם ראשי נציבות השוק, למשל עם דה-לור. הוא הגיע לפגישה ודיבר דברים מאד מעניינים.

בפגישה של המועצה לשיתוף פעולה בין ישראל לבין הקהילה האירופית במאי 1989 בראשות שר החוץ הוחלט על מיסוד הדיאלוג בין שני הצדדים בנושא ההיערכות לקראת 1992, המפגש הפורמלי הראשון במסגרת זו יתקיים ב-29 בנובמבר. משלחת בין-משרדית בראשות משרד החוץ מגבשת את הנושאים שיעמדו על הפרק בעת הדיונים עם נציגי הקהילה האירופית.

בנושא המדיני - בכנס השגרירים בבריסל דיברנו על כמה וכמה פעולות, כולל עידוד הקמתו של לובי יהודי-אירופי, שיוכל לדון גם בנושאים מדיניים וגם בנושאים כלכליים, כפי שקיים למשל בארצות-הברית. שם יש לובי פרו-ישראלי.

אנחנו מעריכים שההתמסדות של אירופה תחייב אותנו בכמה וכמה מוסדות לקיים לובי כזה וחוא חולך ומתארגן.

בהמשך לפעילות הזאת ולמדיניות הזאת אנחנו עומדים לכנס, בחודש הבא, כנס של אנשי משרד החוץ שעוסקים בצד החברתי, כל הדוברים, כל אנשי החברה באירופה, ובו נדון על חדירה יותר חזקה לאירופה בנושא הזה.

אם הייתי מאפיין את הצד המדיני הייתי אומר שב-20 השנים האחרונות ישראל התמקדה בפעילות מדינית בארצות-הברית לא בלי הישגים ובנינו שם כל מיני גופים, בסיסי תמיכה, שמשמשים לנו היום לעזר רב. עם כל הבעייתיות שאנחנו מכירים אותה, היום יש לישראל נכסים מדיניים, חברתיים, כלכליים בארצות-הברית, לא רק שאינם מבוטלים אלא שכל העולם מכיר בהם כנכסים ראשונים במעלה של ישראל.

מה שאנחנו עשינו ב-20 השנים האחרונות במידה רבה עשו גם מדינות ערב באירופה, חן, לדעתי, מוטסו וקרעו הרבה מרקמת התמיכה שהיתה לנו באירופה ויש צורך להחזיר את הגלגל הזה ולחתחיל להתארגן לקראת מציאות חדשה באמצעים שונים, שאנחנו דנים בהם ואני מקווה שנוכל לדווח עליהם לכנסת בסוף החודש הבא.

האגף הכלכלי של משרד החוץ, יחד עם הוועדות במשרדים המקצועיים - למשל, הוועדה הבין-משרדית במשרד התעשייה והמסחר - עורך עכשיו תכנית ספציפית כלכלית כדי לדון בסוגיות הבין-לאומיות שאתם מדברים עליהן.

אני רוצה להעיר את הערתי האישית, משום שאני חושב שהדוברים צודקים לחלוטין: הבעיה איננה רק בעיה של הממשלה, היא איננה בעיה רק של משרד החוץ, משרד התעשייה והמסחר ומשרד האוצר, כי כל מה שאנחנו נעשה ונכשיר את הקרקע, נכשיר בסך הכל את הקרקע למשק הישראלי. אם המשק הישראלי ימשיך לחשוב במונחים של הגנות, של מונופולים מוגנים על-ידי הממשלה, הוא לא יפתח את התחרות הדרושה בעולם המשתנה הזה. אני יודע שאין מודעות מספקת בקרב הסקטור הפרטי שלנו, גם בתעשיות השונות שלנו: לא לעולם חוסן, המסגרת שבה היתה הגנה ממשלתית כזו או אחרת, מכסים כאלה או אחרים פשוט לא תחזיק מעמד. היא לא תחזיק מעמד בעוד שלוש שנים, זה יבוא במהירות עצומה.

לכן ההצעה שלי היא לדון, במיוחד במישור הכלכלי, אבל גם במישור המדיני, הוא לא פחות חשוב. ההצעה שלי היא לקבל את הצעתו של חבר-הכנסת שטרית ואכן לפתוח את הדיון, להעביר את הדיון הזה למליאת הכנסת במגמה לתת תהודה מכטימלית בציבור ובמיוחד בקרב הציבור הכלכלי שלנו, על חומרת הדבר, על דחיפות הדבר, על הרה-ארגון הדרוש גם בדרג הממשלתי וגם בדרג הכלכלי-הפרטי.

היו"ר נ' מסאלחה:

תודה לחבר-הכנסת שמואל הלפרט.

ישיב כבוד סגן שר החוץ.

(היו"ר: ש' וייס)

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אדוני היושב-ראש, אני רוצה לברר אם אני עומד לענות היום גם על שאלתה של חבר-הכנסת צוקר. חבר-הכנסת צוקר, האם אתה סידרת משהו בפרוצדורה הקשורה בענין זה? אני פשוט לא מתמצא בזה.

דוד צוקר (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

כן.

היו"ר ש' וייס:

אני לא רואה פה שאלתה דחופה.

דוד צוקר (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

זה בסדר.

היו"ר ש' וייס:

אין שאלתה, אבל תשלב את זה. ביחד נמצא פתרון לצד הפרוצדורלי. זה יפתור את זה מהותית.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אדוני היושב-ראש, קודם כל אני מוכרח לומר ששמעתי בהתרגשות, אני חושב כמו כל יתר האנשים בבית הזה, את הדברים שאמרה אדוני היושב-ראש, וגם את הדברים שאמרה, חבר-הכנסת הלפרט.

אנחנו לא היינו שם, אבל כאשר אני שומע אתכם, כאילו היינו שם. אתמול גם יצא לי לשוחח בשעה מאוחרת בערב עם ידידנו יושב-ראש הכנסת, חבר-הכנסת שילנסקי, שתיאר בפני מה היה שם. אני אף פעם לא שמעתי אותו בתיאור כזה, ואני חושב שהדבר הזה מעלה את הבעייתיות המיוחדת שיש לנו עם השאלה הזאת, אני אמנם בא כאן כאדם שמתעסק במדיניות, אבל קשה לומר שהשאלה הזאת היא רק מדינית, או שהיא בראש וראשונה רק מדינית.

זה לא מקרה, ואולי זה כן מקרה, ואפילו מקרה בעל משמעות, שתאריך פריצת חומת ברלין, ה-9 בדצמבר, הוא גם יום השנה ל"ליל הבדולח", קריסטל נכט, אני חושב שאין ביטוי חד יותר לדילמה היהודית בכל השאלה הגרמנית מהזהות של שני התאריכים הללו, משום שכולנו מבינים שעם נפילת החומה, למעשה עם הסרת ההתנגדות, היום גם הרשמית, של העולם הקומוניסטי ~~לא יחיד אלא אחד~~ לאיחוד המעשי של גרמניה, האיחוד הוא אמיתי.

אני חושב שזה ברור מאליו ואינני מגלה סוד כשאני אומר שהערכה במשרד החוץ היא ~~שדעתם למה שאמרת כאן~~ שהאיחוד של גרמניה זה ~~הוא~~ בלתי נמנע מבחינה היסטורית ומבחינה פוליטית. זו שאלה של זמן, ואולי של זמן קצר. אנחנו לא יכולים להסתכל על השאלה הזאת שלא דרך הפריזמה ההיסטורית של השואה ושל הטרגדיה של העם היהודי.

כאן אנחנו צריכים לעשות הבדלה בין מערב גרמניה למזרח גרמניה. מערב גרמניה הכירה בשואה, הכירה בחובותיה לעם היהודי, למדינת ישראל--

שולמית אלוני (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

ולכל יהודי שהיה בגרמניה.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

העם היהודי כולל גם את היהודים האלה, חברת-הכנסת אלוני, בהחלט.

--וההכרה הזאת, שהיתה בעצם נחלתו של אדנאור, הביאה לכך שנקשרו היחסים, והביאה לכך שהיום גרמניה הסערבית, ואני מקווה שלא אחטא בזה ליתר מדינות אירופה, היא למעשה הידידותית ביותר באירופה והיא עוזרת ומסייעת לנו נגד מגמות ~~הרע~~ פחות ידידותיות. לעומתה, גרמניה המזרחית, כפי שאנחנו יודעים, לא עשתה צעד כזה, ורק עכשיו הביעה את נכונותה ללכת בכיוון דומה לזה של גרמניה הסערבית.

חשוב להבין שבמגעים שלנו אנחנו תובעים מהם לא רק להצהיר על שינוי כוונות, אלא גם לנקוט בצעדים מסויים ל כדי להבטיח שהמורשת של העם הגרמני, יתאחד או לא יתאחד ואני אומר שיתאחד, שהמורשת הזאת תהיה המורשת של אדנאור ולא של הוניהר.

עכשיו השאלה המעניינת אותנו ואת כל העולם, אבל בראש וראשונה אותנו, היא האם האיחוד של גרמניה יביא להתעוררות מחודשת -- כיצד קראת לזה, חבר-הכנסת וייס?

היו"ר ש' וייס:

רייכרית.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

--רייכרית, והכוונה ברורה: התעוררות מחודשת של הצורה הרצחנית של הלאומנות הגרמנית. לדעתי הדבר תלוי בארבעה גורמים, שניים בתוך גרמניה ושניים מחוצה לה. הגורם החיצוני הראשון הוא, שמבנה העולם השתנה. אם אני מסתכל על שתי מלחמות העולם במאה הזאת, על מלחמת העולם הראשונה ועל מלחמת העולם השנייה, אני רואה שהתופעה שאיפיינה אותן זה שהן היו מלחמות לוקליות אירופאיות בתחילתן, וארצות-הברית נכנסה רק מאוחר מאוד לתוך התהליך הזה, מאוחר מאוד בסוף מלחמת העולם הראשונה, ולמעשה רק לאחר הפצצת פרל-הרבר במלחמת העולם השנייה. ^{קרא} ^{אדנאור} ~~זאת~~ ^{היא} ארצות-הברית ^{היא} למעשה במדיניות של בדלנות גלובלית, הדבר הזה השתנה כמובן לבלי הכר בחצי המאה האחרונה.

אם אני צריך לצפות קדימה, אני לא יכול לראות בחצי המאה הקרובה מצב שארצות-הברית תחזור ^{למנהיגות} ~~למנהיגות~~ ^{למנהיגות} גרמנית וכל מנהיג גרמני רציני שישקול חזרה על פשעי העבר, יצטרך לקחת בחשבון שמצד אחד תהיה רוסיה, אני לא בטוח שאני יכול להגיד ברית המועצות, אבל תהיה רוסיה, ומנגד תהיה ארצות-הברית. מול שני ענקים כאלה אני לא בטוח אפילו שמלחמות העולם הקודמות היו פורצות. אני לא יכול כמובן לעסוק בנבואה אחורה, ואף לא בנבואה קדימה, אבל אני מציין גורם גיאופוליטי ראשון שהשתנה.

^{וכאן} ^{לחידוש} הגורם השני הוא ^{לחידוש} ~~אולי~~ ^{אולי} מובן מאליו, אבל צריך ^{לחידוש} ~~לחידוש~~ אותו. מחיר המלחמה, סף המלחמה, השתנה, ^{לחידוש} ~~לחידוש~~ ^{לחידוש} כמובן ^{לחידוש} ~~לחידוש~~ ^{לחידוש} מנשק הגרעיני, שתוחם סכסוכים בין מעצמות. זה תחם גם את הסכסוך באירופה, ולמעשה שמר את השלום באירופה בחצי המאה האחרונה, וגם יכול לשמור על השלום בעולם רב-הוטים, בתנאי שהנשק הגרעיני לא יגיע לידי משטרים מטורפים מתחת לדרג של המעצמות. (אחרי-כן שא)

בכל אופן, הגורם הזה בוודאי מצמצם את ~~האפשרויות של~~ ^{אפשרויות} "רייכרים" למיניהם.

שני הגורמים הפנימיים שנראים לי חשובים לגבי השאלה הזאת הם: קודם כל הדמוקרטיה הגרמנית. זאת ^{פוליטי} ~~אדמית~~, הערובה הטובה ביותר, מעבר לבלמים חיצוניים, הם הבלמים הפנימיים. אנחנו צריכים לשאול אם הדמוקרטיה הגרמנית היא מספיק חזקה היום. ברור מאליה שחיה לא היתה מספיק חזקה במקרה של רפובליקת ויימר, שארכה בסך הכל 12 שנים. היא לא הייתה שורשים בעם הגרמני. אנחנו היום במצב שחלק הארי של העם הגרמני במערב גרמניה חי בדמוקרטיה למופת במשך למעלה מארבעים שנה. אנחנו רואים תהליך של דמוקרטיזציה בחלק האחר של העם הגרמני.

אם העולם מסתכל היום על גרמניה, שישתכל על הדמוקרטיה ויציב את סימן השאלה הזה כל הזמן אל מול פני גרמניה.

הגורם הרביעי והאחרון, הגורם הפנימי השני שנראה לי חשוב, כמובן נוגע לנו. זו ההיכרות עם העבר של העם הגרמני. קודם כל לדעת מה קרה. במזרח גרמניה לא יודעים מה קרה. אחד הדיפלומטים שלנו שאל דיפלומט באחת הגרמניות: האם ילד בן שש-עשר בלייפציג, למשל, יודע ^{לגבי} ~~לדעת~~ לו העובדה שבתחילת מלחמת העולם השנייה העם היהודי מנה 17 מיליון וסיים את המלחמה עם 11.5 מיליון. ואותו דיפלומט גרמני נאלץ להודות שיש להניח שאותו נער לא יידע.

קודם כל הם צריכים לדעת מה קרה. שנית, הם צריכים לקבל אחריות על מה שקרה. שלישית, הם צריכים לפעול כדי שלא יישנה. זאת ^{זו} ~~זו~~ בוודאי המדיניות הרשמית והמעשית של גרמניה המערבית, אבל אנחנו עדים להתפרצות מחודשת של צירוף המלים הזה שקשה לצרף אותו, "אנטישמיות גרמנית". אחרי השואה לדבר על אנטישמיות גרמנית מחודשת זה דבר מפלצתי, אבל זה קיים. ~~שאנחנו~~ ^{שאנחנו} רואים היום אנטישמיות גרמנית במערב גרמניה, אצל הרפובליקאים ואחרים. אנחנו רואים אנטישמיות גרמנית מתחדשת גם במזרח גרמניה.

אנחנו תובעים משתי הממשלות לפעול בתקיפות ^{למגר} ~~למגר~~ עד השורש, ולחקור עד הסוף את התופעות הללו.

לגבי השאלה המדינית של איחוד גרמניה, כיוון שהדבר בלתי נמנע, ומתוך הידיעה שאנחנו עובדים ומתנים את הקשירה שלנו - קשירת היחסים עם מזרח גרמניה - בהכרעה בשואה ובקבלת האחריות המעשית להכרה הזאת, אני חושב שהדבר יסלול את הדרך בבוא הזמן לכינון יחסים עם מזרח גרמניה.

אני רוצה להתייחס לשאלתך, חבר-הכנסת צוקר, על אף שזה לא מן המניין. לפני כן אני רוצה להקריא פתק שקיבלתי מאחד מעובדי הכנסת, אחד מעובדי המליאה. הוא אומר: "האם שתי הגרמניות מתאחדות ומוציאות מתוכן את האנטישמיות. המעשה הזה הוא בשבילנו הוא לא כחות מכסף. זה דבר אלמנטרי שהן צריכות לעשות."

היו"ר ש' וייס:

אגב, זה לא פרלמנטרי. מעניין מה שקורה כאן. אבל בגלל חשיבות הנושא שום פרוצדורה לא תעמוד בדרכך.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

כיוון שאני לא ידעתי על פרוצדורות ואני עדיין טרי בנושא, אני לא ציינתי את שמו של העובד, ואני מקווה שאזה לא תערוך חקירה מקפת בעניין.

היו"ר ש' וייס:

חליפה, אמרתי: הנושא הזה מוחק כל פרוצדורה.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אנחנו רוצים להבטיח במגעים שלנו עם מזרח גרמניה שיבוא שינוי גם במדיניות שלה לגבי השואה וגם במדיניות שלה לגבי ישראל. עד היום ההתכחשות היתה מוחלטת. לא רק התכחשות הצהרתית, אלא גם התכחשות מעשית בפניות שהחלו ב-1951, של ארגונים שמייצגים את העם היהודי. הם פשוט סירבו להיענות. כפי שנאמר כאן בצדק, הם גם תקפו בצורה ארסית ביותר את מדינת ישראל ונתנו לאדמת מזרח גרמניה לשמש כבסיס לארגוני טרור למיניהם.

המהפכה שמתחוללת שם עכשיו הביאה לכך שבחודשים האחרונים מנהיגי מזרח גרמניה הצהירו הצהרות פומביות וגם העבירו לנו שדרים שונים בדרכים לא רשמיות ואחר כך רשמיות על רצונם לכוון יחסים, ולשנות קודם לכן את מדיניותם.

מחטמים הללו נענינו להזמנה וקיימנו לאחרונה, כפי שאמנם יודעים, מפגש בין נציגינו - מפגש ראשוני בקופנהגן. הייתי מגדיר את השיחות הללו כשיחות בירור ברמת פקידים. בשיחות הללו ביקשנו לברר את עמדותיה של גרמניה המזרחית בנושאים מרכזיים, משאלות מאוד נוקבות שלא אפרט אותן, אבל אזכיר כמה מהן:

קודם כל, האם מכירה גרמניה המזרחית בשואה, באחריותה בשואה. שנית, אלו צעדים מעשיים היא מוכנה לנקוט כדי לבטא הכרה זו, כולל שאלת תשלום פיצויים ושילומים. שלישית, במה יתבטא היחס החדש של גרמניה המזרחית למדינת ישראל ולציונות. רביעית, האם תשנה מזרח גרמניה את מדיניותה כלפי הטרור הערבי וארגוניו השונים.

קיבלנו תשובות ראשוניות. התשובות הללו מצביעות על יחס רציני מאוד ועל נכונות לענות תשובות מפורטות על השאלות הללו ושאלות אחרות שהצבנו. אנחנו נמשיך במגעים הללו בשבועות ובחודשים הקרובים. אני קובע שיחסים ייכוננו רק לאחר שנקבל תשובות משביות רצון על השאלות הללו. כמובן, שבמקביל נעקוב אחרי הדמוקרטיזציה והליברליזציה של המשטר החדש, שעומד לערוך בחירות. התשובות לשאלות הללו ומגמות הליברליזציה במקביל להן תיתנה לנו את האפשרות להגיע לעידן חדש עם העם הגרמני ועם גרמניה עצמה.

אסיים בנקודה שהעלה בצדק אחד מחברי הבית הזה. אנחנו רשאים, לאור העבר המיוחד, לתבוע משתי גרמניות, אם הן תתאחדנה, יחס מיוחד למדינת ישראל גם במישור המדיני. זאת אומרת, דווקא משום שעל גרמניה רובץ הנטל הזה, דווקא משום כך טבעי הדבר שהיא לא תצטרף למקהלה האנטי-ישראלית, שהיא תהיה בלם למגמות הקיצוניות ביותר. אנחנו בהחלט עומדים על כך בשיחות השונות עמה.

שולמית אלוני (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

זה קצת נשמע כסחיטה.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

לא, זו לא סחיטה. אם יש דבר כמו אחריות היסטורית, זו לא סחיטה. מה שמתחולל באירופה, חברת-הכנסת אלוני, זו מדיניות או הידרדרות של מדיניות שאין בינה ובין הצדק שום דבר, שאין בינה ובין האמת שום דבר. כשבאים ומציעים להטיל עלינו סנקציות, אני שואל את עצמי אם הם הטילו סנקציות כשהורידו מטוס של 400 איש, או 260 מעל לוקרבי, כאשר פוצצו דיסקוטקים בברלין. אני לא מדבר על הגרמנים, אני מדבר על האירופאים. כשהשתמשו באדמת אירופה כמיות טרף משתוללות, הרגו נשים וילדים בשדות תעופה - נקטו באיזושהי פעולה?

אליקים העצני (התחיה):

ועל הרעלה בגזים של הכורדים?

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

התופעה הזאת היא דבר שצריך להדאיג את כולנו בבית הזה, שמאל וימין. יש פה תופעה במפורש של הידרדרות מדינית שלפי דעתי יש לה יסודות שקשורים לשואה. העובדה שגרמניה המערבית משמשת בלם לזה היא לא מקרית. אני חושב שאנחנו צריכים להזכיר את הנקודה הזאת, ואנחנו עושים זאת.

אתרי כן טק

59
205

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אדוני היושב-ראש, חברי הבית, אני שמח מאוד על הדיון הזה. השתתפתי כשהציעו את הדיון הזה במליאה. לצערי, בחלק הראשון של הדיון הייתי חולה, אבל ההערות וההצעות שהושמעו בחלק הראשון יילמדו ויישמו, לפחות על-ידי משרד החוץ.

הנושא של איחוד אירופה, והייתי אומר גם עלייתה, הוא פועל יוצא של נסיגת המעצמות. אולי מה שאנחנו רואים כאן זו בעצם הפסקת ההפסקה. במשך חמישים השנים האחרונות היתה הפסקה בתהליך של למעלה מאלף שנים, שבו הגורם הדומיננטי, ובוודאי גורם דומיננטי אם לא הדומיננטי, באנושות היתה אירופה. זה נקטע לאחר הקטל של שתי מלחמות העולם וחלוקת העולם על-ידי שתי מעצמות, אבל המעצמות נסוגות ואירופה עולה מחדש. אמנם יש מוקדי כוח אחרים, במיוחד במזרח אסיה, אבל אין שום ספק שבתחזית הנראית לעין, בכל צורה שהיא אירופה תהיה אחד הגורמים הדומיננטיים בעולם, ובתוך אירופה חקום, לדעתי, מעצמה עולמית חדשה, בין אם נרצה ובין אם לא נרצה, וזו גרמניה המאוחדת.

חברי הבית הזכירו שני היבטים לאותה עלייה צפויה, בעצם עלייה המתהווה לנגד עינינו של אירופה: הראשון הוא ההיבט הכלכלי, ותיכף אגע בו, והשני הוא ההיבט הפוליטי. ההיבט הכלכלי נובע מזה שיש מה הגוש המתועש המודרני הגדול ביותר בעולם, למעלה מ-300 מיליון איש, עם התל"ג שהוא היום הגדול ביותר בעולם, והוא יילך ויגדל. ההיבט הפוליטי נובע מתוצאת הלוואי של הגיבוש הכלכלי. אינני יודע להגדיר מה כאן התרנגולת ומה הביצה, אני מתקן את דברי, אבל עובדה היא שנוסף להתגבשות הכלכלית, אנחנו רואים גם התגבשות פוליטית, וזאת עובדה מאוד לא נוחה עבורנו.

אתה יכול למצוא מה ושם בבירות אירופה עמדות נוחות לישראל, אבל כשמוהלים אותן בעמדות המשותפות של הקהילה, הן נחקקות, הן מתמוססות. אנחנו עדים בתחלת לתופעה של עוינות גוברת, והיא התבטאה בהמלצה של הפרלמנט האירופאי למועצת השרים, אני יכול לומר כאן במאמר מוסגר שאנחנו עושים כל שביכולתנו להבטיח שמועצת השרים לא תקבל את ההמלצות הללו. להערכתי, הדבר הזה בא גם על רקע הזנחה כוללת של אירופה מצדנו. זאת אומרת שאנחנו התמקדנו בארצות הברית, ולא בלי הצלחה - דיברנו על כך בזמנו - ובזמן הזה התמקדו הערבים באירופה.

אם אתם רוצים לקבל אינדיקציה לגודל הבעיה שלנו, אספר לכם סיפור מכנס החסברה שערכנו לאחרונה בג'נבה. סיפר לי האיש שלנו בציריך שהוא קיבל מאתנו מברק, ובו ציטוט של ברכות ששלח יאסר ערפאת למנהיגי סין על דיכוי המהומות בכיכר טיאן-נאן-מן, ובכן הוא בא לעתון מרכזי בשווייצריה, אחד העתונים החשובים ביותר

באירופה, ואמר לעורך: הנה ציטוט ברכות ששלח יאסר ערפאת. אמר לו עורך העתון: זה לא נכון, זו פבריקציה, זו אמצאה ישראלית.

הלך אותו איש הסברה והביא לו, לאחר שקיבל את זה מאתנו, צילום של העתון הסיני שבו מצוטטות הברכות של ערפאת. אמר לו העורך: אבל איך אנחנו יודעים שזו פקסימיליה אמיתית של העתון הסיני? השיב לו איש ההסברה: טוב, התקשר לכתב שלך בסין. התקשר לכתב בסין, והחוא שלח לו פקסימיליה נגדית של אותו עתון סיני. הישווה וראה: אכן מופיעים הדברים בעתון הסיני.

ואז אומר העורך: איך אנחנו יודעים שהסינים לא עיוותו את דברו של ערפאת? ובכן הוא התקשר לדובר אש"ף בטונים ושאל אותו: האם ערפאת באמת אמר את הדברים האלה? האם הוא באמת בירך את מנהיגות סין? והדובר אמר: כן, הוא אמר את הדברים. הוסיף ושאל: האם הוא באמת התכוון לזה? ענה הדובר: כן, הוא באמת התכוון לזה. בסוף, לאחר המאמץ הכביר הזה שנמשך כמה ימים, הדפיסו משהו.

רבותי חברי הכנסת, זו אינדיקציה שיש לנו בעיה עמוקה מאוד, ואני רוצה להבהיר כאן שהבעיה איננה קשורה בשאלת הפתרון. אני לא מכחיש שיש עלינו התקפות מכל הכיוונים. הבעיה כאן היא הרבה יותר שורשית. אני מבטיח לכם שהשילוב של התעמולה הערבית והזיהוי של ממשלות אירופאיות מסויימות, אולי אפילו כולן, כלומר, של חלקים מסויימים בתוך כל הממשלות, הזיהוי של מה שהם חושבים שזה האינטרס שלהם - שני הדברים הללו מתחברים למצב שבו כל פתרון שתציעו, ותהיו הנדבנים ביותר ותעשו את הצעדים מרחיקי הלבט ביותר והמסוכנים ביותר מבחינתנו, לא ירצה שם אף אחד. משום שיש כאן בעיה סטרוקטורלית של עשרים שנות תעמולה ערבית, כל פתרון כזה הוא למעשה מענה קלוש ביותר, ואני מוכן להגיד מעל במת הכנסת: לדעתי, ללא מענה מצדנו, ומצד שני אותו תהליך של איחוד שנותן גיבוי לסנדנציות השליליות הללו.

שמעתי היטב את הדברים שאמרתם כאן, ובצדק. אתם נוגעים בבעיה, אני מקבל את דבריו של ידידי חבר הכנסת שבח וייס שלא צריך להיכנס לפאניקה. זה נכון, לפאניקה לא צריך להיכנס, אבל צריך לחשוב באופן מעשי מה ניתן לעשות אל מול התופעה הזאת, שהיא בהחלט תופעה חמורה. יש לה ניצנים של חומרה נוספת בעקבות ההחלטה או ההמלצה של הפרלמנט האירופאי.

אנחנו מאמינים שצריך לפעול כאן בשלושה מישורי פעולה: מישור פעולה ראשון הוא פעולה מדינית בבירות; מישור פעולה שני זה חיזוק האינטרסים שלנו מול מוסדות האהילים; ומישור שלישי הוא מאבק על דעת הקהל.

לגבי חברות, ואני מדבר קודם כל על הממשלות, הבעיה המרכזית היא, ראשית, יצירת ספק לגבי מה שהם מזהים כאינטרסים שלהם, זאת אומרת שינוי מערכת ההתייחסות לאינטרסים האירופאיים.

אני רוצה להזכיר לחברי הבית שעל דעת הקהל בארצות הברית, למשל, נאבקנו לכל רוחב החזית. פעלנו מול הממשלה בווינגטון וניסינו לקדם את ההבנה שהיתה קיימת בחוגים מסויימים לגבי ערכנו המעשי לארצות הברית, מה שמכנים הרבה פעמים "הערך האסטרטגי", אבל לא חשוב הכינוי, הנקודה הבסיסית היא החשובה. נוסף על עבודתנו זו אנחנו צריכים להציג, גם מול האירופאים, כיצד התמיכה במדיניות הנוכחית - הזכרתם את השלום - תפגע קודם כל בשלום ותביא אותנו אל סף מלחמה, שהרי הם תומכים תמיכה בלתי מסוייגת ובלתי מבוקרת בכל הצעה ערבית, ולו הקיצונית ביותר.

אני רוצה שתדעו למה זה מגיע. לפני כמה ימים הם אף יצאו בהחלטה - וכאן מדובר במועצת השרים - התוקפת את ישראל לא רק על עלייה, זו החלטה הקוראת לישראל למנוע התיישבות של עולים במה שהם מכנים "השטחים". הם לא אמרו: אנחנו מקווים שלא תביאו אותם לשם, אלא: למנוע, כלומר, לחוקק חוק שימנע מעולים לעשות מה שמותר לכל אזרח ישראלי. אנחנו יודעים - אני בוודאי לא אומר זאת בשמחה, אבל זו עובדה - שחצי אחוז הולכים לשם. ובכן צריכים לחוקק חוק, כנראה מיוחד לעולים, כדי שלא יוכלו ללכת ליהודה, שומרון ועזה.

אחרי כן או

אנחנו צריכים להציג להם אלטרנטיבה קונצפטואלית, הצעה אחרת, מה שהם מציעים ידרדר אותנו למלחמה, יפגע באינטרסים שלהם. העולם שאנחנו הולכים אליו, בכלל לא ברור אם הוא יהיה עולם יותר יציב, והסכנות תבואנה מהמזרח התיכון. האינטרסים שלהם משולבים בשאלה הזאת. גם נתיבי האספקה הימית, גם נתיבי אספקת הנפט, גם נתיבי התעבורה האווירית, גם השאלה של משטרים רדיקליים שיכולים לצוץ פה, והם אולי פועלים כדי להקים אחד חדש. האפשרות שהמשטרים הללו ישיגו נשק קטלני, נשק לקטל המוני, הדברים האלה אינם מעניינים רק אותנו, הם מעניינים אותם.

אני חושב שאנחנו צריכים לפעול בבירות במישורים הללו ובמישורים אחרים, ואין דרך לפעול בבירות רק באמצעות שגרירויות. צריך לפעול, ואנחנו עושים את זה, גם ברמה של שרים, קודם כל ברמה של שר החוץ. תבדקו את הלוח של שר החוץ, אני מרשה לעצמי לומר, גם את הלוח שלי, ותראו שאנחנו מקדישים מאמצים הולכים וגוברים כדי להגיע לרמה של אינטימיות עם אותם ראשי ממשלות, שרי חוץ, פקידים בכירים וכו'. הגענו לאינטימיות כזאת עם האמריקאים. היא חיונית, כי בסופו של דבר, נאמר כאן בצדק, זה מגע של אנשים מול אנשים. זה לא רק אינטרסים כלליים, זה גם המגע האישי. דבר זה חל גם לגבי פעולת חברי הבית הזה. אמרה חברת-הכנסת נאווה ארד בצדק, גם המגע האישי הזה עם חברי הפרלמנט, במקרה שלך הזכרת את האינטרנציונל הסוציאליסטי, חבר-הכנסת רובי ריבלין הציע בדיון הקודם למסד את הדבר הזה. אני מציע שנקיים דיון נפרד על הפעלת חברי הכנסת מול פרלמנטרים ומול הפרלמנט האירופי, אלה שני דברים שונים.

אני חושב שיש גם צורך להקדיש זמן, וגם את הזמן של חברי הבית, מול המשלחות שאנחנו מארגנים מאירופה. אנחנו מארגנים הרבה מאוד משלחות, מתוך אמונה שהתמונה שהם מקבלים שם תמיד תהיה יותר שלילית, בוודאי מעוותת, לעומת התמונה שהם מקבלים מביקור כאן. וההתגייסות של חברי הבית, הנכונות ששמעתי, היא מאוד מאוד מבורכת, משום שהיא דרושה לנו לביצוע עבודה מול המשלחות שמגיעות לכאן.

הפעולה השניה שלנו היא מול מוסדות השוק, נבחר שאנחנו מדברים בשני תחומים: קודם כל במישור הכלכלי. מה הבעיה העיקרית שלנו? אנחנו צריכים קודם כל לדעת מה הולך לקרות, מה קורה. יש פעילות עצומה, ענפה. לצורך הדבר הזה החלטנו להקים שגרירות נפרדת בבריסל שפשוט תעקוב אחרי הפעילות היום-יומית הזאת, שמייצרת גם בעיות וגם הזדמנויות למשק הישראלי. הייתי אומר שזו בעצם התכלית הראשונה של אותה נציגות. את המידע הזה נעביר הנה, גם לממשלה, גם למשק הפרטי, על הזדמנויות. למשל, יש הזדמנות בשטח וקלאי מסויים, בבקשה, הנה המידע, או יש סכנה של חדירה כזאת בשטח כזה או בענף שוק אחר, דווקא מהצד שלהם, בבקשה. כל המדינות עושות את זה. אנחנו לא יכולים לפגור. אז קודם כל מאגרי מידע. דבר שני, כמובן, כל אותה תחיקה שאנחנו חייבים לבצע בארץ, תחיקה ותקינה שדיברו עליה.

אבל אני רוצה להגיד כאן במסגר מוסגר, מי שחושב במשרדי הממשלה או מחוצה להם, שחומות יריחו, במקרה זה חומות המכס שלנו, לא יפלו, שוגה. מי שרוצה להשקות את נפילתן של החומות הללו, טועה. הייתי אומר טועה ומטעה. אנחנו צריכים ליישר קו בכל משרדי הממשלה. אני יודע שזה מסובך בשיטת הממשל שלנו. אני חושב שצריך להחליף את שיטת הממשל שלנו, אבל כל עוד היא קיימת, אנחנו צריכים להבין לפחות את העקרון הפשוט הזה - אין עוד הגנות. ב-1992, אבל לדעתי עוד לפני כן, החומות כולן תיפולנה.

אמנון רובינשטיין (תנועת המרכז - שינוי):

אדוני סגן השר, את זה צריך לומר לא לחברי הבית אלא לחברי הממשלה.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אני אומר את דבריי לחלל האוויר.

היו"ר מ' וירשובסקי:

אין במה יותר פומבית מזו.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אבל אני רוצה בכל זאת לומר את העיקר. זה לא זה, משום שהממשלה בסופו של דבר תתיישר עם הקו הזה, גם אם זה יקח למשרד כזה או אחר קצת יותר זמן. השאלה אם המשק הישראלי יתיישר עם הקו הזה. אני מדבר עם ידידים תעשיינים, עם אנשים שעוסקים בשוק הפרטי, והתחושה הברורה שלי שהם אינם מבינים שהמציאות הזאת הסתיימה. משום שהרגלנו אותם במשך ארבעים השנים האחרונות לקבל את הסובסידיות, לקבל את האנפוזיות, לקבל את ההגנות, וכמו תינוק רך שכל הזמן אתה עוטף אותו, אתה לא גותן לו להתמודד. הוא לא יוצא לאוויר החופשי, הוא לא נאבק, לא מתחבט עם הילדים האחרים ולכן הוא לא מפתח שום כלים להתחרות. לכן האינדיקטורים שתיארו כאן חברי הבית, חבר הכנסת אורון ואחרים, של הפרודוקטיביות הנמוכה של המשק הישראלי וכו', התפוקה הירודה, זה טבעי לגמרי. בוודאי. תינוק מוגן לא יוצר שום דבר ולא יכול לייצר שום דבר.

לכן הקריאה שלי פה היא לא רק לחלל האוויר של הכנסת ושל הממשלה, חבר הכנסת רובינשטיין, אלא גם ובעיקר למשק הישראלי. אני מוכן להגיד, ראו הוזהרתם, ואני אגיד את זה עוד הרבה פעמים. אנחנו מזהירים והאזהרה עדיין לא נקלטת.

הוזכר כאן מוסדות הקהילה גם הנושא של לובי. אינני רוצה להשתמש במונח הזה. אבל חבר-הכנסת רביץ בוודאי צודק כשהוא אומר, שיש בכל זאת, אמנם לא בהיקף של איצות-הברית, נוכחות יהודית משמעותית ביותר באירופה. ההבדל העיקרי הוא שבארצות-הברית הציבור היהודי מאורגן. קודם כל היה מאורגן במוסדות לא פוליטיים ולא כלכליים, אבל אחר-כך תרגם את הארגון הזה לכוח פוליטי מובהק, שהיום כל העולם מדבר עליו. אני חושב שיש פוטנציאל גדול מאוד לידידינו השונים באירופה, בראש וראשונה לידידינו היהודים, ואנחנו יודעים שיש מבחינתם נכונות גדולה מאוד להיכנס לפעילות מסודרת מול מוסדות הקהילה. לא אגיד לך שאנחנו עומדים בדרכם, חבר-הכנסת רביץ. גם כאן אני צופה שנשמע חדשות. זאת אומרת, מהצד של הממשלה מול המוסדות - פתיחת שגרירות עם כל מה שכרוך בזה, ומהצד של הקהילה היהודית או הקהילות היהודיות התארגנות לפעולות מקבילות שלהם כיהודים בני אירופה.

עכשיו אני מגיע לסעיף השלישי והאחרון, הסעיף של דעת הקהל. דעת הקהל שונה מהפנייה לבירות, לממשלות. אינני מאמין שניתן לפנות לדעת הקהל על בסיס אחד מאשר על בסיס הצדק. אתה יכול לדבר עם מדינאים על אינטרסים, אתה יכול לדבר לציבור רחב על אינטרסים אבל זה לא העיקר. הדבר העיקרי, וזה נכון גם לגבי אמריקה, דרך אגב, ששם קידמנו את הנושא האסטרטגי בשנים האחרונות, כפי שאתם יודעים - הדבר העיקרי הוא הצדק, או השאלה מי גורם עוול, איפה העוול גדול יותר, מה האמת ההיסטורית ומה האמת הנוכחית. אין פה רק שאלה שהערבים הצליחו לשנות את הסיביות ואת כל הנסיבות של הסכסוך. הם משנים את האמת גם לגבי היום, לגבי מה שמתרחש היום. אני חושב שפה נדרשת פעולה שיטתית קודם כל של משרד החוץ - אנחנו לא מעבירים את הכדור למישהו אחר - קודם כל של משרד החוץ. משום שבמידה שיש איזה מוסד שצריך לפעול בנושא הזה, הרי אין משרד הסברה, ואינני חושב שצריך להיות משרד הסברה, משרד ההסברה התקני והנחוץ הוא משרד החוץ.

אחרי כן אא

מה שאנחנו מנסים לעשות כרגע, לאחר עשרים שנה של תעמולה כבירה הוא להביא הנה את האליטות של המערכות שקובעות את דעת הקהל באירופה.

בכנס האחרון של המטבירים והדוברים שלנו, זה היה כנס קצר מאוד, יום וחצי. בדרך כלל מבליים שלושה ימים, הרבה הרצאות, אני לא פוסל הרצאות, בכנס הזה הגשתי נייר וביקשתי מכל אחד שירשום את עשרת האנשים החשובים ביותר בתחום השגרירות או הקונסוליה שלו, אנשים שמשפיעים על דעת הקהל, העורכים הבכירים, הכתבים הבכירים, אנשי הטלוויזיה הבכירים שמשפיעים על דעת הקהל בנושא שלנו. אחרי כך אמרתי להם שהמשימה שלהם בחצי השנה הקרובה, להביא לפחות שלושה מהם לארץ, אנחנו כבר רואים את המשלחות הללו.

ראובן ריבלין (הליכוד):

- - -

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אני לא מדבר על איפ"ק, אני מדבר על כך שממשלת ישראל תביא לכך מאות אנשים במשך שנה, בוודאי מאות במשך שנתיים, שהם בין מעצבי דעת הקהל המרכזיים באירופה. אני יודע את האפקט של עבודת נמלים כזאת, יש לזה השפעה אם עושים אותה באופן שיטתי.

הדבר השני שאני חושב שאנחנו צריכים לעשות, בנוסף להצגת האמת, הוא להציע את התוכניות שלנו, וגם להציע לאירופאים תפקיד חיובי, שונה מהתפקיד השלילי שהם ממלאים היום, ויש להם מה לעשות. הם בקשר עם מדינות ערב, הם צריכים למתן את השאיפות של הערבים. הם מדברים על שיקום פליטים, יש להם קרנות של מיליארדים. תקציב השיקום של הולנד, מדינה קטנה, 2 מיליארד דולר לשנה. צרפת, מדינה יותר גדולה, התקציב שלה רק מיליארד דולר לשנה. הם קוראים לזה פיתוח, לא שיקום.

ובכן, יש לאירופה, אילו רצו, גם תפקיד מעשי בשיקום הפליטים בכל המרחב, לא רק אצלנו. הם יכולים לעזור לנו ביצירת קשרים כלכליים ומסחריים שונים באזור ומחוצה לו. את הקווים הללו אנחנו צריכים להבהיר בפנייה המיוחדת שלנו לדעת הקהל.

אדוני היושב ראש, הבעיה שאני רוצה להעלות, מתצד שלי, לסיכום הדיון הזה היא בעיית האמצעים. יש פה שלושה צירי פעולה ברורים שקושרים גם את משרדי הממשלה וגם את חברי הבית הזה. אנחנו לא יכולים לפעול וליישם אותם בלי שיתנו לנו כלים, קיבלנו החלטות לגבי פתיחת נציגות בבריסל, לא תיקצבו אותה. אנחנו לא מצליחים לקבל ממשרד האוצר את התיקצוב המינימלי ואנחנו כבר נערכים. אגב, הצענו דרך שבה ההוצאות יצומצמו עד למינימום - נציגות באותו בנין וכו'. אבל אנחנו צריכים כלים.

אנחנו עומדים לפתוח מספר נציגויות. לא דיברתי על מזרח אירופה, אבל שם יש חדירה, יש הזדמנות גדולה. גם שם אנחנו עומדים לפתוח מספר נציגויות. תיקצבו, אבל לא קיבלנו את הכסף. אני לא יודע מדוע הדברים הללו משהים. אנחנו לא יכולים לקדם את הדברים אם תקציב החסברה במזרח אירופה למשל נשאר 7,900 דולר לשנה. זה מגוחך, זה על גבול האבסורד.

אני מנצל את הדיון הזה ומבקש מחברי הבית לתמוך בדרישות שלנו ממשרד האוצר על מנת שנקבל את האמצעים המינימליים הדרושים לביצוע המשימות החשובות שתברי הבית העלו כאן.

ראובן ריבלין (הליכוד):

כמה משקיע משרד החוץ באפריקה?

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אני לא יכול לענות לך, אבל זה הרבה פחות מאשר באירופה ובאירופה התקציב הוא קטן.

יהושע מצא (הליכוד):

יש לכם כוונות להגביר את הפעילות בעקבות השינויים בדרום אפריקה?

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

חבר-הכנסת מצא, לא באתי לדון כאן בנושא דרום אפריקה, כפי שאתה יודע, אבל אני יכול להגיד לך שהתקציבים שלנו באירופה המערבית והמזרחית הם מגוחכים. אין לנו מספיק אמצעים, אנחנו דורשים וחייבים לקבל אמצעים נוספים ובהקדם. אני מקווה מאוד שתברי הבית יעזרו לנו במשימה הזאת. תודה.

1/20/12 : 11/10/12

איחוד גרמניה

נקודות לדיון בכנסת

1. תאריך פריצת חומות ברלין - 9.12 - הוא יום ראשונה לליל הבדולח. הדבר מכסא את הדילמה היהודית בשאלה הגרמנית.
2. הכוחות האחרונים שהתנגדו לאיחוד אירופה הסירו התנגדותם: ברה"מ והמפלגה הקומוניסטית.
3. איחוד גרמניה הוא מוצדק מבחינה היסטורית ובלתי-נמנע מבחינה פוליטית
4. ישראל אינה יכולה להסתכל על שום שאלה גרמנית שלא דרך הפריזמה ההיסטורית
5. הכרה בשואה --- צריך להבדיל ראשית בין המערכ שהכיר באחריותו לשואה וחינוך את עמו על בסיס הכרה זו, למזרח שעדיין לא עשה כן, ולמעשה התעלם מחלקו באחריות לשואה. אנו פועלים כיום מול ממשלת גרמניה המזרחית, וזה הנושא הראשון והעיקרי לדיונים. אנו תובעים מהם לא רק להצהיר על קבלת האחריות אלא גם לנקוט צעדים מחשיים כדי להבטיח שרמורשת של העם הגרמני - אם יתאחד או לא יתאחד - תהיה המורשת של אדנאואר ולא של הונקר.

6. עולה השאלה אם איחוד גרמניה יביא גם להתעוררות מחודשת של הצורה הרצחנית של
הלאומנות הגרמנית. הדבר תלוי בשלושה תנאי יסוד:

④ והכרות עם העבר הגרמני וההכרה באחריות לו, בצרוף המחויבות לפעול
כנגד תופעות של אנטישמיות וניאו-נאציזם. הדעת אינה סובלת יותר את
צרוף המילים "אנטישמיות גרמנית". ועם זאת אנו עדים לתופעות
ניאו-נאציות ואנטישמיות גם במערב (הרפובליקאים) וגם במזרח. אנו
תובעים מהממשלות לפעול בתקיפות כדי לעקור תופעות אלה מן השורש.

③ הדמוקרטיה הגרמנית והדמוקרטיזציה המזרח-גרמנית היא הבלם החשוב
ביותר. ככל שתעמיק הדמוקרטיזציה, כן יגבר האמון של העם היהודי
בכוונות הכנות של גרמניה ובתנערותה מעברה.

① הנוכחות של ארה"ב בזירה הבינלאומית ובמיוחד באירופה.

②
①
7. אנו מקיימים מגעים נמרצים עם גרמניה כדי להבהיר לה את עמדותינו הללו וכדי
להבטיח שאיחוד גרמניה - אם יתממש - לא יתרחש מבלי חשומת לב לזיכרון
והיסטורי הכרוך בו.

א"מ
ג' א' ז'טא' /

הצעות לסדר היום: 2623 של ח"כ יוסי שריד
 2646 של ח"כ גרדשון שפט
 2666 של ח"כ חנה גפני
 2671 של ח"כ מנחם פורוש
 2679 של ח"כ חגי מירום

הצורת שה"ח בדבר עמדת ישראל כלפי איחוד גרמניה

נקודות לדיון בכנסת

1. הידיעות שפורסמו בעתונות לפיהן הכיע שה"ח תמיכה באיחוד גרמניה אינן נכונות.
2. בדברי לפני הכנסת בתאריך 20.11.89 כבר התייחסתי בדריכה לנושא, ואין מאז כל שינוי בעמדתנו.
 אני מבקש להדגיש טוב שישראל ניגשת לשאלת איחוד גרמניה מתוך חובתנו היהודית לזכור את השואה לעולמי עד, ולחנך את הדורות הבאים ברוח זכרון זה.
3. מחשלת ישראל טרם דנה בשאלת איחוד גרמניה, וממילא טרם קבעה עמדה.
גם משרד החוץ לא נדרש בשלב זה לקבוע עמדה.
 איחוד גרמניה הוא תהליך בלתי נמנע המתרחש לנגד עינינו.
 ↓
4. חובתנו לבחון ולעקוב אחר התנאים בהם מתכצע האיחוד, כדי לצמצם את הסכנות הטמונות באיחוד:
 - זכר השואה - *מסגרת*
 - דמוקרטיזציה במזרח והעמקתה במערב
 - זיקת גרמניה והאוחדת למערב
 - אחריות לגורל העם היהודי - מאבק באנטישמיות

5. אנו מקיימים מגעים נמרצים עם ממשלת גרמניה המזרחית. הכרתה באחריותה לשואה וחידוץ העם הגרמני על בסיס הכרה זו, הם הנושאים המרכזיים בדיונים אלה. אנו תובעים מהם לא רק להצהיר על קבלת האחריות, אלא גם לנקוט בצעדים מחשיים כדי להבטיח שהמורשת של העם הגרמני - בין אם יתאחד ובין אם לאו - תהיה המורשת של אדנאור ולא של הוֹנֵיקר.

6. נסיעתו של שר החוץ לבון לא היתה קשורה לנושא איחוד גרמניה, אלא נועדה לדון עם מנהיגי מערב-גרמניה בהחלטת הפרלמנט האירופי והנציבות להטיל סנקציות על ישראל. שר החוץ אכן נפגש עם שה"ח גנשר ורגלה את הנושא בפניו, וזה הבטיח (וקיים את הבטחתו במפגש שרי החוץ של ה-12 בדבלין) להתנגד למימוש החלטת הנציבות להטיל סנקציות על ישראל.

חבר הכנסת

הכנסת

יוסי שריד

18 בפברואר, 1990

אשר ב דה-כא

מקום יליד דבר
לא פני בקשה למענה

2623

לכבוד

יו"ר הכנסת

דב שילנסקי

הכנסת

נכבדי,

אבקש לדון בדחיות בנושא:

הצטרותו של שר החוץ בדבר עמדת ישראל כלפי איחוד גרמניה

דברי הסבר

עמדת ממשלת ישראל בדבר איחוד ורמויה, כפי שבאה לידי ביטוי מכיון של שר החוץ,
מחייבת דיון דחוף בכנסת.

בברכה,

ח"כ יוסי שריד

יחזקאל

סחתח-הצעל-65

הכנסת

חבר הכנסת

ירושלים: כ"ד בשבט התש"ן
19 פברואר, 1990

2646

לכבוד
מר דב שילנסקי
יו"ר הכנסת
כ א 1

אדוני היו"ר,

הנני מבקש להעלות על סדר יומה של הכנסת באורח דחוף רת הנושא:

"התבטאותו החמורה של השר ארנט על איחוד גרמניה"

דברי הסבר:

הדברים שאמר על איחוד גרמניה והכתובים הייתה מאד בלתי נשכנעת, והדברים שהורה לאנשי משרד החוץ להעביר לשגרירויות ישראל בעולם - מהם עולה בברור לא רק שישראל השלישה אלא גם אינה מוזה על התהליך שמוביל לאיחוד גרמניה. דברים אלה הם חסרי תועלת וזוהי לא יתכן שכנסת ישראל תעבור עליהם לסדר היום בלי שתגנה אותם ותחייב את הממשלה למדיניות של התנגדות מוחלטת של האיחוד הזה.

בכבוד רב,

גרשון שפט, ח"כ

בס"ד, ירושלים, כ"ד בשבט ה'תש"ן
19 בפברואר 1990

2666

לכבוד
יו"ר הכנסת
מר דב שילנסקי
הכנסת

חנדון: הצעה דחופה לסדר היום
כנושא: איחוד הגרמניות

א.מ.נ.

עקב הודעות סותרות של נציגי הממשלה ביחס לאיחוד הגרמניות,
ודאגתנו ליהודי אירופה, אבקשך להעלות נושא זה לסדר היום.

בכבוד רב

משה גמלי
חבר הכנסת

הכנסת

חבר הכנסת

כס"ד, כ"ד שבט, תש"ן
19 בפברואר 1990

[Handwritten signature]

לכבוד

יו"ר הכנסת,

חה"כ דב שילנסקי,

הכנסת

אדוני היושב ראש,

אבקש להעמיד לדיון דחוף על סדר יומה של הכנסת את הנושא:

דברי שר החוץ ועמדת ישראל על איחוד גרמניה

דברי-הסבר

שר החוץ, משה ארנס, אמר בעת ביקורו, בוימים אלה בבז, כי לישראל יש
אימון בלתי מסויג בגרמניה מאוחדת. דברים אלה עוררו סערה בעיבור היהודי
לכרכ הממשעות שיש לדברים על רקע השואה ועל הכנסת לדון בנושא בדחיפות.

בכבוד רב,

[Handwritten signature]
חה"כ מנחם פרוש

הכנסת
כ"ד בשבט ה'תש"ן
19 פברואר, 1990

חבר הכנסת
חגי מירום

2679

לכבוד
יו"ר הכנסת
מר דב שילנסקי
הכנסת

אדוני היו"ר,

אבקש להעלות על סדר יומה של הכנסת כחצעה דחופה את הנושא:

דברי השר ארנס ועמדת ישראל בנושא איחוד הגרמניות

דברי הסבר

בסוף השבוע החולף הביע השר ארנס עמדתו המבורכת על איחוד שתי הגרמניות וזאת על אף שהכנסת וממשלת ישראל לא נדרשו ואף לא קבעו עמדתן בנושא זה מטעמים רבים, ביניהם הרגישויות המיוחדות לעם היהודי לאחר השואה.

בברכה,

חגי מירום

משרד החוץ

ירושלים,

סחב

תאריך

אל

באת : לשכת השגר

הענין

הצעה רגילה לסדר יום
של ח"כ האפר

המל"ח לחידוש וחסי ישראל -
גרמניה הנאצית

הסבר

פתיחת המל"ח לחידוש היחסים עם
גרמניה אח"כ דיון בתכנית לא
הדחייית של ישראל צריכה להציג,
בהן הסרת גרמניה באחריותה
לשואה ותשלום פיצויים אנפגעי השואה.

בבכח.

סמך-הצלב-71
BRII.17_ALAH_HAMS:DM

הכנסת

חבר הכנסת
שבח וייס

ט' בשבט ה'תש"ן
4/02/90

2493

לכבוד
יו"ר הכנסת
מר דב שילנסקי
הכנסת

אדוני חיו"ר,

אבקש להעלות על סדר יומה של הכנסת כהצעה דחופה את
הנושא:

איחוד גרמניה

דברי הסבר

חילופי האגרות בין ראש ממשלת ישראל לבין ראש ממשלת
גרמניה המערבית, וכן פנייתו של ראש ממשלת גרמניה
המזרחית מו"רו לעמיתו המערבי להתחיל בתהליך איחוד שתי
הגרמניות הופכים את חסוגיה לכרשה פוליטית, היסטורית
מרכזית שיש לה נגיעה ישירה לרגשונן היחודיים.

אבקש לקיים דיון בנושא במליאת הכנסת.

בכבוד רב,

שבח וייס, ח"כ

להח

DER BOTSCHAFTER
DER BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND

Wilhelm Haas

Tel Aviv, December 4, 1989

His Excellency
Mr. Yitzhak Shamir
Prime Minister of the State of Israel
Jerusalem

Your Excellency,

I am instructed to forward to you, enclosed, an advance copy of a personal message from the Federal Chancellor. The original letter will arrive by diplomatic pouch.

Please accept, your Excellency, the assurances of my highest consideration.

Wilhelm Haas

Translation

The Federal Chancellor of
The Federal Republic of Germany

Bonn, December 1989

His Excellency
Mr. Yitzhak Shamir
Prime Minister of the State of Israel

Dear Prime Minister,

I was greatly astonished to learn of your public comment in which you expressed the fear that a united and strong Germany might take the opportunity to repeat the crimes, the Holocaust, perpetrated in the past against the Jewish people.

Such comments are apt to strain our relations, which are otherwise good and free from tension.

Like you, Prime Minister, I am of the opinion that the atrocities committed in the name of Germany must not be pushed out of mind. Rather must the memory of those atrocities be preserved as a constant warning to us and to coming generations.

On the other hand, I am convinced that you as head of Government of the State of Israel, with whom we have friendly ties, are not being fair in your judgement of the Germans of today - in both German states - indeed that you are denying them justice.

The Germans in the Federal Republic of Germany have given themselves a liberal and democratic order. They are, through their membership of the European Community and of the Atlantic Alliance, tied into the Western community of shared values. For more than 40 years they have proved that they have learned from history.

The fact that in recent weeks millions of people in the GDR, too, have peacefully and unmistakably demonstrated their support for democracy, rule of law and self-determination is, as you yourself say, a great victory for the free world.

The feeling of solidarity which today links the Germans in East and West does not reflect a new nationalism but rather the common conviction that the freedom of every German is a matter which concerns all Germans. This yearning for freedom unites us as a nation just as our common history and culture do.

We are at the beginning of a development which we hope will one day lead to the restoration of Germany unity. Freedom and self-determination articulated by our fellow-countrymen in the GDR should be met. In this we count on the support of our friends and partners who are committed to the same principles.

Our answer to the German question has always been a European one. And it will remain a European one. There is an indissoluble link between the solution of the German question and the ending of the division of Europe. We want an equitable and lasting peaceful order in Europe in which the German people, too, can regain its unity in free self-determination.

No-one in East and West would be able to ignore or consider unjustified a vote by all Germans in favour of reuniting their country. A Germany governed according to democratic principles and respecting the rule of law will not pose a threat to anyone in Europe or anywhere else.

- 3 -

This, I feel, makes it impossible to draw any parallel to the
Nazi dictatorship.

Yours sincerely,

(sgnd)

Helmut Kohl

פעילות אש"פ משטח מצרים

1. כידוע פועלים משרדי אש"פ במרבית מדינות העולם, כולל במדינות ידידותיות ביותר לישראל. חלקם גם נהנים ממעמד דיפלומטי מלא של שגרירויות. ידוע לנו שחלקם עוסקים בפעילות טרור, בעיקר נגד ישראל. כך, לדוגמא, נחשפה לפני מספר חודשים מעורבותו של משרד אש"פ בקופנהאגן בנסיונות להתקפות טרור נגד מטרות ישראליות ויהודיות, כשנעצרה בארץ התיירת הדנית אולה לינגסבי.

2. ישראל כמובן מתנגדת לרשות הניתנת לאש"פ לפעול מכל מקום שהוא. אש"פ הוא אירגון טרור שמעולם לא זנח את עיסוקו בטרור. לדעתנו, אין לאירגון זה מקום בשום מדינה הרואה בעצמה מדינת-חוק, כשם שאף מדינה לא הייתה מרשה לקרטל הסמים להקים משרדים חוקיים בשטחה.

3. זו גם עמדתנו ביחס לרשות שנתנה ממשלת מצרים לפעילות משרדי אש"פ משטחה. הבענו מספר פעמים באזני ממשלת מצרים את מורת רוחנו מעובדה זו. בימים הקרובים, כחלק מהפקת הלקחים המשותפת לאחר הפיגוע הרצחני במצרים, נעשה זאת שוב.

4. בהקשר זה חשוב לציין שאש"פ לא רק שנמנע מגינוי ישיר וחד-משמעי של רצח אזרחינו במצרים ושל מבצעיו, אלא אף מיהר להבטיח פעולות דומות. כך אמר אבו-איאד, סגנו של ערפאת, לפני ימים אחדים באלג'יר, ואני מצטט:

"אם הממשליות הישראלית תמשיך במידה זו של עקשנות הם חייבים לצפות לפעולות דומות".

הגדיל לעשות נציג אש"פ בקהיר, סעיד כמאל, שהאשים את ישראל באחריות לפיגוע ע"י אספקת חמרי הנפץ ועזרה בהכרחתם למצרים. והאיש הזה נושא במצרים בתואר "שגריר פלסטיין בקהיר".

5. ^{1/3} ~~אנו מעובדים מן העבודה~~ שעתווניה הרשמיים של מצרים ביקרו את אש"פ כחריפות רבה על דברים אלה. עורך 'אל-אחרס' תיאר את תגובת אש"פ כ"חלשה ומועטה מדי במילים עדינות", ורמז שהיא קרובה לסתור את מה שכינה "העובדה שאש"פ זנח את מעשי הטרור". הגיתון "אחכאר-אליום" קבע שהודעת אש"פ היא "מנוחכת ומטופשת" והביע אכזבה על העדר התגובה של ערפאת.

צר לנו שגד היום לא שמענו דברים ~~אחרים~~ כאלה משום מדינה אחרת, ובייחוד מארה"ב, שהתחייבה להפסיק את הדיאלוג שלה עם אש"פ אם זה לא יתנער מן הטרור - וגם יגנה כל התקפת טרור כביטוי להתנערותו זו.

6. אנו מקוים שדברים אלה מסמנים את תחילת ההתפכחות במצרים ביחס לתפקידו
 והרסני של אש"פ בתהליך השלום. אש"פ לא זנח את מטרותיו לחסל את מדינת ישראל
 ולא נטש באמת את דרך הטרור כאמצעי למטרותיו זו. אש"פ הפר את כל הבטחותיו
 בעבר להפסיק את הטרור ולא היסס מעולם לפגוע גם במי שבטח בו ונתן לו מחסה.
 אם מחשלת מצרים רוצה להרים תרומה משמעותית לקידום התהליך המדיני, אל לה
 לשמש דוור של אש"פ, אלא לנקוט בחדיניות אמיצה ועצמאית של עמידה נגד הטרור,
 ותמיכה באלה המוכנים לעמוד כנגדו.

~~התחייבות~~ ~~לשם~~ ~~השקט~~ ~~המדיני~~ ~~המדיני~~ ~~המדיני~~ ~~המדיני~~ ~~המדיני~~
 לה

א"נ דאג א"נ דאג א"נ דאג א"נ דאג א"נ דאג א"נ דאג א"נ דאג א"נ דאג
 ושלם נכסיהם למען ארצנו

א"נ דאג

א"נ דאג - א"נ דאג - א"נ דאג - א"נ דאג - א"נ דאג - א"נ דאג - א"נ דאג - א"נ דאג

אל : שר החוץ, ברופ' משה ארנס

שאלות בעל-פה

הנדון: מפולת הסכם השלום הישראלי-מצרי
מצרים # אחתירה פעילות אש"ף בסטרה.

הסבירות שחזקת - הרצח על אוטובוס התיירים במצרים
בוצע ע"י גורמים פלשתיניים - כולל האבשרות שגורמים אלה
קשורים באש"ף - ברצוני לשאול מדוע ממשלת-ישראל אינה מוחה על
המשך פעילותו של משרד אש"ף במצרים (דבר המהווה הפרה-בטחה-
הסכם השלום הישראלי-מצרי?)

214
לגנן
שקבוי

הקצין יהיה גם כן הבכור
הקצין כקד אסר פלוגה אש"ף
נשינו סמוי ילק קרב נהרג בלילה

בכבוד רב,

ח"כ זלמן שובל

חלילה
למה

ל.3

*** הכנסת ה-12 ***
*** שאירות בערכה ***
242-252 :
12.7.90 :
79.2.90 :
מסנר
נרשמה ב :
משובה עד :

* 1/20
 . 1/20 - 1/20 - 1/20
 . 1/20 - 1/20 - 1/20

* 1/20
 - 1/20 - 1/20
 . 1/20 - 1/20

* 1/20
 Level AHC 1/20 - 1/20
 - 1/20 - 1/20
 . 1/20 - 1/20

11.2
10.2
סירצ-שאנע-12

14.2.4

אל: תחילת
אל: תחילת

חבר הכנסת

הכנסת

רו כהן
11 פברואר, 1990
BEH.21_EBHS_TARS:DM

הוצא (זיוף) אקבי
3646

אל : שר החוץ
מאת: ח"כ רו כהן

שאלתא בעל-פה

הנדון: שחרורו של נלסון מנדלה

בעקבות שחרורו של לוחם החופש הדרום אפריקאי נלסון מנדלה מהכלא לאחר 27 שנים ולאור התגובות ~~(השפעות)~~ קעולם, אנקש לדעת:

1. מהי תגובת משרד החוץ והאם יש בכוונתו לשנות את עמדת ישראל כלפי דרום אפריקה?
2. ~~(מחן השלכות של)~~ ~~השחרור הזה~~ ~~על הנעשה באזורינו~~ ~~(ועל מאבק הפלסטינים לעצמאות)~~ ~~מאבקם?~~ ~~האם יש יתרון?~~

במרכה,

ח"כ רו כהן

ל.3

me

*** הכנסת ה-12 ***
*** שאלות בערנה ***
מספר : 251-221
נרשמה : 11.2.90
תשובה ע"י : 14.2.90

תשובה לשאלת בע"פ מס. 271 של ח"כ רן כהן

שחרורו של נלסון מנדלה

לשאלה מס. 1: ממשלת ישראל מכרכת על הודעת נשיא דרום-אפריקה, וויליאם דה-קלרק, על שחרורו מהכלא של נלסון מנדלה. ישראל מאמינה ששחרורו של מנדלה יחד עם הצעדים שנקטה ממשלת דרום-אפריקה לליברליזציה ומתן חופש לאירגונים הפוליטיים השונים בדרום-אפריקה, יובילו להבנה, יציבות ושלוש לטובתן הן של דרום-אפריקה והן של אפריקה בכלל. ראש-הממשלה שמיר שלח מסר בכתב ברוח זו לנשיא דה-קלרק.

ישראל דבקה בהתנגדותה הנחרצת למשטר האפרטהייד, ומקווה שהרפורמות שהונהגו לאחרונה יביאו לביטולו המוחלט. ישראל קוראת לכל הצדדים בדרום-אפריקה לעלות על דרך המשא ומתן הישיר כדי להביא להסכמה על ביטול האפרטהייד בדרך של שלום. ישראל תמשיך לעקוב באהדה אחר תהליך הרפורמה בדרום-אפריקה, ותשקול את מצב יחסיה עם מדינה זו בהתאם להתפתחויות בעתיד, כפי שעושות המדינות הדמוקרטיות האחרות באירופה ובארה"ב.

לשאלה מס. 2: אינני סבור שלהתרחשויות בדרום-אפריקה יש איזו השלכה שהיא על הנעשה באזורנו. כל השוואה בין היחסים של המיעוט הלבן לרוב השחור בדרום-אפריקה ובין היחסים בין הרוב היהודי בארץ-ישראל למיעוט הערבי בתוכה היא משוללת יסוד על-פניה. הקבלות מעין אלה הנשמעות כבר מזה זמן רב מעוותות את המציאות וחוטאות לאמת העובדתית. הן משמשות רק נשק תעמולתי בידי אויבינו במאמציהם להשחיר את פניה של מדינת ישראל ולהציג אותה כאוייבת האנושות.

לכבוד ישראלי - אשתו. (שם נכס)
לכבוד ישראלי וישראל וישראל (שם נכס)
לכבוד ישראלי וישראל וישראל (שם נכס)
לכבוד ישראלי וישראל וישראל (שם נכס)

משרד החוץ-מחלקת הקשר

תאריך : 11.02.90

8716

שמואל

יוצא **

**

**

**

חוזם: 2,8716

אל: פרטוריה/140, מצב/861, רהמש/148

מ-: המשרד, תא: 110290, חז: 1254, דח: מ, סג: שמ

תח: גס: אמסוק

נד:

25215

שמואל/מיד

גוב-אר

להלן מסר ראש הממשלה לנשיא דרמ'פ

H.E STATE PRESIDENT F.W. DE KLERK

DEAR MR. PRESIDENT

I WOULD LIKE TO CONGRATULATE YOU ON THE HIGHLY
CONSTRUCTIVE AND POSITIVE MEASURES YOU HAVE TAKEN.
I HOPE INDEED THAT THE PATH OF REFORMS UPON WHICH YOU
HAVE EMBARKED, WILL LEAD TO UNDERSTANDING, STABILITY AND
PEACE FOR THE BENEFIT BOTH OF YOUR COUNTRY AND OF AFRICA
AS A WHOLE

Y.SHAMIR
PRIME MINISTER

העבר נא לגורם המתאים אצלכם.

מא'פ 2

יג

10/10/70
10/10/70
10/10/70
10/10/70
10/10/70

10/10/70
10/10/70

10/10/70

10/10/70

U.S. STATE PRESIDENT F.M. OF ALBANY
DEAR MR. PRESIDENT

I WOULD LIKE TO CONGRATULATE YOU ON THE HIGHLY
CONSTRUCTIVE AND POSITIVE MEASURES YOU HAVE TAKEN.
I HOPE INDEED THAT THE PATH OF REFORMS UPON WHICH YOU
HAVE ENTERED, WILL LEAD TO UNDERSTANDING, STABILITY AND
PEACE FOR THE BENEFIT BOTH OF YOUR COUNTRY AND OF AFRICA
AS A WHOLE

Y. SHAMIR
PRIME MINISTER

10/10/70

10/10/70

10/10/70

10/10/70

8517

0473

2.8779:0310

7א: פרטוריה/145, קייפטאון/66

מ-ה:משרד,תא:110290,חז:1729,דח:מ,סג:בב

תח:פ ג:ס:אפסוק

Q: 72

710/מ"ד י"ד

* 78-212

שטרות 7777

להלן הודעת דובר משרד החוץ מאתמול שפורסמה היום ב'הארץ':

עקיבא אלדר מוסר: ממשלת ישראל בירכה אמש על הודעת נשיא דרום אפריקה על שחרורו של נלסון מנדלה. דובר מטורד החוץ, יוסף עמיהוד, אמר שישראל מאמינה, כי שחרורו של מנדלה הוא צעד חשוב נוסף בדרך להבנה בין הצדדים במדינה זו.

2370

29

תפ: הדס, מאפ

XX

Communication department

מחלקת הקשר

פקסיומיליה
Facsimile

Date: תאריך:

4.2.90

To: סטוריה

No. מספר - 40
(נר):

Att: נדב: יגל-טרי

Sender: השלח: 2 תא

Number of pages including cover: מספר העמודים כולל העליון: 1

גלחם / מ"ב
טאום דה קלאורק

להלן דברי המזכיר שבה מתפרסמו
ה"הוואס"ט מסט"י מהדקר. הדבר נא לקיים
יגל.

Israel welcomes Pretoria's moves

Foreign Minister Moshe Arens ~~hailed South African President F.W. de Klerk's lifting of the ban on the African National Congress on Friday.~~ continue to follow favourably the process of reform in South Africa, Arens said.

"I welcome the steps for liberalization and freedom of political organizations announced by President de Klerk of South Africa. Israel will

Deputy Finance Minister Yossi Beilin, however, said Israel will continue its policy instituted in 1987 of not signing new arms contracts with Pretoria.

Our com. numbers:

מספרי התקשורת שלנו:

Tel: -56

Telx:

Fax: פקסיומיליה:

02-303365

English: 25224: נאעלי

972-2-303367

02-528842

Hebrew: 25241: עבריו

Area code: 91950: מיקוד:

שאלתה בעל-פה מס' 241
שחרורו של נלסון מנדלה
 (מאת חבר-הכנסת רן כהן)

היו"ר מ' וירשובסקי:

חברי הכנסת, על סדר-היום שתי שאלות בעל-פה לסגן שר החוץ.

אני קורא לחבר-הכנסת רן כהן לשאול את השאלתה שלו בעל-פה מס' 241 בנושא:
 שחרורו של נלסון מנדלה. בבקשה.

רן כהן (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

אדוני היושב-ראש, אדוני סגן שר החוץ, בעקבות שחרורו של לורס החופש
 הדרום-אפריקאי נלסון מנדלה מהכלא לאחר 27 שנה ולאור התגובות בעולם, ברצוני לשאול:

ברצוני לשאול:

1. מהי תגובת משרד החוץ והאם יש בכוונתו לשנות את עמדת ישראל כלפי
 דרום-אפריקה?

2. האם יש לשחרר הזה השלכות על הנעשה באזורנו? אם כן, מה הן ההשלכות
 האלה, כלומר מה כיוונו?

תודה רבה.

היו"ר מ' וירשובסקי:

תודה.

בבקשה, אדוני סגן השר.

ישיבת קנ"ב - 14.02.90
שאלות בעל-פה
ב' נתניהו

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אדוני היושב-ראש, לשאלה הראשונה של חבר-הכנסת רן כהן: ממשלת ישראל מברכת על הודעת נשיא דרום-אפריקה ויליאם דה-קלרק על שחרורו מהכלא של נלסון מנדלה. ישראל מאמינה ששחרורו של מנדלה יחד עם הצעדים שנקטה ממשלת דרום-אפריקה, צעדים לליברליזציה ומתן חומש לאירגונים הפוליטיים השונים שם, יובילו להבנה וגם ליציבות ולשלום, הן לטובת דרום-אפריקה, והן לטובת אפריקה בכלל.

ראש הממשלה מר יצחק שמיר שלח מסר בכתב ברוח זו לנשיא דה-קלרק: "ישראל דבקה בהתנגדותה הנחרצת למשטר האפרטהייד וקבעה שהרפורמות שהונהגו לאחרונה יביאו לביטולו המוחלט."

אחרי כן חב

ישראל קוראת לכל הצדדים בדרום אמריקה לעלות על דרך המשא ומתן הישיר כדי להביא להסכמה על ביטול האפרטהייד בדרך של שלום.

ישראל תמשיך לעקוב באהדה את תהליך הרפורמות בדרום אמריקה. ביחס לשאלה שלך, אנחנו נשקול את מצב יחסינו עם מדינה זו בהתאם להתפתחויות בעתיד, כפי שעושות המדינות הדמוקרטיות האחרות באירופה וגם באמריקה.

לשאלה השנייה שלך - אינני סבור שלהתרחשויות בדרום אמריקה יש איזו שהיא השלכה ישירה על הנעשה באזורנו. יש כאלה שמנסים לעשות השוואה - אני יודע שאתה לא עשית אותה כאן - בין היחסים בין המיעוט הלבן לרוב השחור בדרום אמריקה לבין היחסים בין הרוב היהודי בארץ-ישראל למיעוט הערבי בתוכה. ההשוואה הזאת משוללת יסוד על פניה, לא רק מטעם של רוב ומיעוט, אלא גם מטעם שיושבים מה. בתוך האולם הזה, חברי כנסת ערביים. הם מייצגים את המיעוט הערבי. אין מה מטעם של הפרדת גזעים. יש ויכוח על שטח השנוי במחלוקת, ואנחנו כמובן רוצים ליישב את המחלוקת הזאת, אבל ברור מאליו שכאשר המחלוקת הזאת תיושב לגבי יהודה, שומרון ועזה, התושבים יעברו ממסגרת צבאית למסגרת אזרחית. זה, כמובן, מפריך כל השוואה אפטרית בעניין הזה.

חיו"ר מ' וירשובסקי:

שאלה נוספת לחבר הכנסת רן כהן.

רן כהן (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

תודה, אדוני סגן שר החוץ.

אני מבקש לדעת בכל זאת האם נשקל הרעיון להזמין את נלסון מנדלה לישראל והאם יש כוונה לפתוח בקשר ישיר עם הקונגרס הלאומי האפריקאי, שהוא בעצם המרכיב המרכזי בייצוג הרוב הענק של תושבי דרום אפריקה. אגב, אדוני סגן שר החוץ, קשר עם 27 מיליון אפריקאים מדרום אפריקה יכול בהחלט להיות גורם מסייע גם במערכת היחסים הכוללת בינינו לבין העולם הערבי.

ברשותך, אולי עוד שאלה. ממשלת דרום אפריקה, שבצדק בירכת אותה על הצעד הזה, הוציאה את נלסון מנדלה, שהיה מפקד הזרוע הצבאית הכוחנית של הקונגרס הלאומי האפריקאי, לאחר פעולות טרור שנעשו על-ידו, כדי לנהל איתו משא ומתן. השאלה היא: האם הדבר הזה אינו מחייב - עם כל ההבדלים, ואני אומר שאסור לעשות השוואה, כי אין השוואה בין מצבנו עם הכלשת נאצים לבין מצב השחורים עם הלבנים - שיקול אנו התחייבם בדבר ניהול משא ומתן עם אויב, גם אם הוא קשה ועכזרי, אינה צריכה לעבור שינוי גם אצלנו?

היו"ר מ' וירשובסקי:

תודה לחבר-הכנסת רן כהן.

יש שאלות נוספות במסגרת דקה לחבר-הכנסת שנה וייס, ואחריו - לחבר-הכנסת יחיאל
רובינשטיין.

שבח וייס (המערך):

אדוני סגן שר החוץ, אין ספק שאנחנו בישראל, כמו רבים בעולם, התפעמנו ומתפעמים מן השתדור של האסיר המפורסם ביותר בעולם. כיוון שהשאלות האחרות נשאלו כבר, אני רוצה להציג שאלה ציונית. כיוון שלאחינו בגולה יש תסביך כומפיי, יש להם מין תאוות לחיות לרגליהם של הרי געש - דיברנו על זה מספר פעמים - מה ניתן לעשות עוד יותר כדי להביא לתודעתם עכשיו, מיד, לעלות לישראל, לצאת משם? אנחנו מקווים שהיחסים בינינו לבין הכושים יהיו טובים שם, אבל הנסיון המר הוא שכאשר יש אלימות, היהודים הם קרבנות מידיים שלה. לדאבון לב, צפויה שם אלימות.

היו"ר מ' וירשובסקי:

תודה.

שאלה נוספת לחבר-הכנסת אמנון רובינשטיין.

אמנון רובינשטיין (תנועת המרכז - שינוי):

אדוני סגן השר, גם אני מקבל את עמדתך החד-משמעית שאסור לחשוות בין שלטון האפרטהייד לבין הבעיה שיש לנו במדינת ישראל, וגם כתבתי על זה, אבל אני מבקש מסך להתייחס לעובדה הבאה. נפגשתי גם עם אנשים של הקונגרס הלאומי האפריקאי וגם עם נציגים שחורים אחרים, שיש בלבם טינה קשה מאוד על מה שהם רואים כשיתוף פעולה בין ממשלת ישראל לבין פרטוריה, אספקת נשק וכיוצא באלה.

האם ממשלת ישראל אינה רואה כורח מוסרי ופוליטי כאחד לעשות את שני הדברים הבאים: ראשית, להזמין משלחת של הקונגרס הלאומי האפריקאי לישראל, ובראשה נלסון מנדלה; שנית, לחבירה לרוב השחור בדרום אפריקה כי אין ולא יהיה בעתיד שיתוף פעולה צבאי בינינו לבין ממשלת דרום אפריקה עד שלא תוסדרנה בעיות הגזע על בסיס של שיוויון במדינה זו?

היו"ר מ' וירשובסקי:

תודה.

אדוני סגן השר, בבקשה. עומדות לרשותך שלוש דקות להשיב לכל השאלות.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

לחבר-הכנסת רן כהן - שמחתי לשמוע על עמדתך הנחרצת לגבי הנסיון להכפיש אותנו בהשוואה בלתי צודקת. כיוון שהשוואה היא בלתי צודקת, גם ההתייחסות להשלכות לגבינו צריכה להיות בהתאם. הבעיה שלנו עם אש"ף היא בראש וראשונה שזה אויב, שפשוט רוצה להשמיד אותנו, וזו סיבת ההתנגדות הראשונה. הוא משתמש בטרור כאמצעי שמצביע בעצם על המטרה העיקרית שלו, אבל המטרה העיקרית, שהאמצעי הוא חלק ממנה, היא גם הבעיה העיקרית שלנו והסיבה שאנחנו לא מדברים איתו.

רן כהן (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

האמן לי, הלבנים שם נוקטים שם לשון יותר חריפה.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

העובדה שאנשים נשתמטים באותה לשון במצב שהוא לא זהה אינה עושה את הלשון לא נכונה במצב שהיא מתאימה וישימה.

לגבי השאלה שלך, אנחנו מקיימים קשרים עם ארגונים שונים, כולל ארגוני שחורים בדרום אפריקה, מזה שנים רבות, וזה גם מתייחס לשאלתו של חבר-הכנסת רובינשטיין. לגבי השאלה בדבר שיקול צעדים מול גוף זה או אחר, אנחנו שוקלים את סדיניותנו בכלל לגבי דרום אפריקה בהתאם להתפתחויות. שמעתי את הדברים שהביעו חברי הכנסת בבית הזה ואני מעביר אותם למשרד החוץ ונשקול את הדברים לגופם.

רן כהן (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

מה עם ההזמנה?

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אני לא רוצה להוסיף על מה שאמרתי. אנחנו לא עוסקים כרגע בהזמנות או בגוף כזה או אחר. המדיניות הכוללת שלנו לגבי דרום אפריקה עוברת בחינה מחודשת ומתחדשת בהתאם למצב המשתנה.

לגבי השאלה שלך, חבר-הכנסת שבה וייס, הכט, היהודים צריכים להבין שבכל מקום שהקרונוים זזים, מתאום יש סדקים, ומתוך הקרקע מתפרץ לפתע סילון גז, ובדרך כלל הסילון הזה כולל גם את הגאזים של האנטישמיות. אני לא בררתי את המלים האלה מתוך

ישיבה קנ"ב - 14.02.90
שאלות בעל-פה
ב' נתניהו

כוונה להמחיש את העבר, אבל אתה יודע בדיוק למה כוונתי. במקום שיש יהודים ויש תזוזה חברתית או פוליטית חריפה, היהודים בדרך כלל נמצאים באיזו שהיא מצוקה, לפעמים גם בסכנה גדולה.

מהידיעות שאני קיבלתי - דיברתי עם השגריר שלנו, גוב ארי, לפני יומיים, גם אתמול - הרושם שלי הוא שהיהודים כבר מבינים שעלולה להיות בעיה כזאת, ואני חושב שכרגע נשאר את זה להערכותיהם. הם כבר מבינים שיש שם בעיה זה זמן מה. כפי שאני יודע, יש הגירה מתמשכת של יהודים מדרום אפריקה, לכחות בחמש השנים האחרונות.

שבת וייס (המערך):

רחבעם זאבי (מולדת):

זו שאלה נוספת לשאלה הנוספת?

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אסיים ואומר רק שאנחנו בוודאי פועלים להביא את היהודים הללו לארץ. זה קשור במידה רבה לנתיבי יציאה אלטרנטיביים שיש להם, בעיקר באוסטרליה.

היו"ר מ' וירשובסקי:

תודה.

שאלתה בעל-פה מס' 241
שחרורו של נלסון מנדלה
(מאת חבר-הכנסת רן כהן)

היו"ר מ' וירשובסקי:

חברי הכנסת, על סדר-היום שתי שאלות בעל-פה לסגן שר החוץ.

אני קורא לחבר-הכנסת רן כהן לשאול את השאלתה שלו בעל-פה מס' 241 בנושא:
שחרורו של נלסון מנדלה. בבקשה.

רן כהן (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

אדוני היושב-ראש, אדוני סגן שר החוץ, בעקבות שחרורו של לוחם החופש
הדרום-אפריקאי נלסון מנדלה מהכלא לאחר 27 שנה ולאור התגובות בעולם, ברצוני לשאול:

ברצוני לשאול:

1. מהי תגובת משרד החוץ והאם יש בכוונתו לשנות את עמדת ישראל כלפי
דרום-אפריקה?

2. האם יש לשחרר הזה השלכות על הנעשה באזורנו? אם כן, מה הן ההשלכות
האלה, כלומר מה כיוונן?

תודה רבה.

היו"ר מ' וירשובסקי:

תודה.

בבקשה, אדוני סגן השר.

ישיבה קנ"ב - 14.02.90
שאיכות בעל-פה
ב' נתניהו

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אדוני היושב-ראש, לשאלה הראשונה של חבר-הכנסת רן כהן: ממשלת ישראל מברכת על הודעת נשיא דרום-אפריקה ויליאם דה-קלרק על שחרורו מהכלא של נלסון מנדלה. ישראל מאמינה ששחרורו של מנדלה יחד עם הצעדים שנקטה ממשלת דרום-אפריקה, צעדים לליברליזציה ומתן חופש לאירגונים הפוליטיים השונים שם, יובילו להבנה וגם ליציבות ולשלום, הן לטובת דרום-אפריקה והן לטובת אפריקה בכלל.

ראש הממשלה מר יצחק שמיר שלח מסר בכתב ברוח זו לנשיא דה-קלרק: "ישראל דבקה בהתנגדותה הנחרצת למשטר האפרטהייד וקבעה שהרפורמות שהונהגו לאחרונה יביאו לביטולו המוחלט.

אחרי כן חב

ישראל קוראת לכל הצדדים בדרום אפריקה לעלות על דרך המשא ומתן הישיר כדי להביא להסכמה על ביטול האפרטהייד בדרך של שלום.

ישראל תמשיך לעקוב באזהרה אחר תהליך הרפורמות בדרום אפריקה. ביחס לשאלה שלך, אנחנו נשקול את מצב יחסינו עם מדינה זו בהתאם להתפתחויות בעתיד, כפי שעושות המדינות הדמוקרטיות האחרות באירופה וגם באמריקה.

לשאלה השנייה שלך - אינני סבור שלחזרתויות בדרום אפריקה יש איזו שהיא השלכה ישירה על הנעשה באזורנו. יש כאלה שמנסים לעשות השוואה - אני יודע שאתה לא עשית אותה כאן - בין היחסים בין המיעוט הלבן לרוב השחור בדרום אפריקה לבין היחסים בין הרוב היהודי בארץ-ישראל למיעוט הערבי בתוכה. ההשוואה הזאת משוללת יסוד על פניה, לא רק מטעם של רוב ומיעוט, אלא גם מהטעם שיושבים מה, בתוך האולם הזה, חברי כנסת ערביים. הם מייצגים את המיעוט הערבי. אין פה משטר של הפרדת גזעים. יש ויכוח על שטח השנוי במחלוקת, ואנחנו כמובן רוצים ליישב את המחלוקת הזאת, אבל ברור מאלינו שכאשר המחלוקת הזאת תיושב לגבי יהודה, שומרון ועזה, התושבים יעברו ממשטר צבאי למשטר אזרחי. זה, כמובן, מפריך כל השוואה אפשרית בעניין הזה.

היו"ר מ' וירשובסקי:

שאלה נוספת לחבר-הכנסת רן כהן.

רן כהן (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

תודה, אדוני סגן שר החוץ.

אני מבקש לדעת בכל זאת האם נשקל הרעיון להזמין את נלסון מנדלה לישראל והאם יש כוונה לפתוח בקשר ישיר עם הקונגרס הלאומי האפריקאי, שהוא בעצם המרכיב המרכזי בייצוג הרוב הענק של תושבי דרום אפריקה. אגב, אדוני סגן שר החוץ, קשר עם 27 מיליון אפריקאים מדרום אפריקה יכול בהחלט להיות גורם מסייע גם במערכת היחסים הכוללת בינינו לבין העולם הערבי.

ברשותך, אולי עוד שאלה. ממשלת דרום אפריקה, שבצדק בירכת אותה על הצעד הזה, הוציאה את נלסון מנדלה, שהיה ספקד הזרוע הצבאית הכוחנית של הקונגרס הלאומי האפריקאי, לאחר פעולות טרור שנעשו על-ידו, כדי לנהל איתו משא ומתן. השאלה היא: האם הדבר הזה אינו מחייב - עם כל ההבדלים, ואני אומר שאסור לעשות השוואה, כי אין השוואה בין מצבנו עם הפלשתינאים לבין מצב השתוררים עם הלבנים - שיקול ואף התפיסה בדבר ניהול משא ומתן עם אויב, גם אם הוא קשה ועכזרי, אינה צריכה לעבור שינוי גם אצלנו?

היו"ר מ' וירשובסקי:

תודה לחבר-הכנסת רן כהן.

יש שאלות נוספות במסגרת דקה לחבר-הכנסת שבה ויזם, ואחריו - לחבר-הכנסת אהרון רובינשטיין.

שבח וייס (המערך):

אדוני סגן שר החוץ, אין ספק שאנחנו בישראל, כמו רבים בעולם, התפעמנו ומתפעמים מן השחרור של האסיר הספורסס ביותר בעולם. כיוון שהשאלות האחרות נשאלו כבר, אני רוצה להציג שאלה ציונית. כיוון שלאחינו בגולה יש תסביך פומפיי, יש להם מין תאוה לחיות לרגליהם של הרי געש - דיברנו על זה מספר פעמים - מה ניתן לעשות עוד יותר כדי לחביא לתודעתם עכשיו, מיד, לעלות לישראל, לצאת משם? אנחנו מקווים שהיחסים בינינו לבין הכושים יהיו טובים שם, אבל הנסיון המר הוא שכאשר יש אלימות, היהודים הם קרבנות מידיים שלה. לדאבון לב, צפויה שם אלימות.

היו"ר מ' וירשובסקי:

תודה.

שאלה נוספת לחבר-הכנסת אמנון רובינשטיין.

אמנון רובינשטיין (תנועת המרכז - שינוי):

אדוני סגן השר, גם אני מקבל את עמדתך החד-משמעית שאסור להשוות בין שלטון האפרטהייד לבין הבעיה שיש לנו במדינת ישראל, וגם כתבתי על זה, אבל אני מבקש ממך להתייחס לעובדה הבאה. נפגשתי גם עם אנשים של הקונגרס הלאומי האפריקאי וגם עם נציגים שחורים אחרים, שיש בלבם טינה קשה מאוד על מה שהם רואים כשיתוף פעולה בין ממשלת ישראל לבין פרטוריה, אספקת נשק וכיוצא באלה.

האם ממשלת ישראל אינה רואה כורח מוסרי ופוליטי כאחד לעשות את שני הדברים הבאים: ראשית, להזמין משלחת של הקונגרס הלאומי האפריקאי לישראל, ובראשה נלסון מנדלה; שנית, להבהיר לרוב השחור בדרום אפריקה כי אין ולא יהיה בעתיד שיתוף פעולה צבאי בינינו לבין ממשלת דרום אפריקה עד שלא תוסדרנה בעיות הגזע על בסיס של שוויון במדינה זו?

היו"ר מ' וירשובסקי:

תודה.

אדוני סגן השר, בבקשה. עומדות לרשותך שלוש דקות להשיב לכל השאלות.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

לחבר-הכנסת רן כהן - שמתי לשמוע על עמדתך הנרצת לגבי הנסיון להכפיש אותנו בהשוואת בלתי צודקת. כיוון שהשוואה היא בלתי צודקת, גם ההתייחסות להשלכות לגבינו צריכה להיות בהתאם. הבעיה שלנו עם אש"ף היא בראש וראשונה שזה אויב, שפשוט רוצה להשמיד אותנו, וזו סיבת ההתנגדות הראשונה. הוא משמש בטרור כאמצעי שמצביע בעצם על המטרה העיקרית שלו, אבל המטרה העיקרית, שהאמצעי הוא חלק ממנה, היא גם הבעיה העיקרית שלנו והסיבה שאנחנו לא מדברים איתו.

רן כהן (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

האמן לי, הלבנים שם נוקטים שם לשון יותר חריפה.

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

העובדה שאנשים משתמשים באותה לשון במצב שהוא לא זהה אינה עושה את הלשון לא נכונה במצב שהיא מתאימה וישימה.

לגבי השאלה שלך, אנחנו מקיימים קשרים עם ארגונים שונים, כולל ארגוני שחורים בדרום אפריקה, מזה שנים רבות, וזה גם מתייחס לשאלתו של חבר-הכנסת רובינשטיין. לגבי השאלה בדבר שיקול צעדים כולל גוף זה או אחר, אנחנו שוקלים את מדיניותנו בכלל לגבי דרום אפריקה בהתאם להתפתחויות. שמעתי את הדברים שהביעו חברי הכנסת בבית הזה ואני אעביר אותם למשרד החוץ ונשקול את הדברים לגופם.

רן כהן (התנועה לזכויות האזרח ולשלום):

מה עם החזמנה?

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אני לא רוצה להוסיף על מה שאמרתי. אנחנו לא עוסקים כרגע בהזמנות או בגוף כזה או אחר. המדיניות הכוללת שלנו לגבי דרום אפריקה עוברת בחינה מחודשת ומתחדשת בהתאם למצב המשתנה.

לגבי השאלה שלך, חבר-הכנסת שבח וייס, הבט, היהודים צריכים להבין שבכל מקום שהקרחונים זזים, פתאום יש סדקים, ומתוך הקרקע מתפרץ לפתע סילון גז, ובדרך כלל הסילון הזה כולל גם את הגאזים של האנטישמיות. אני לא בררתי את המלים האלה מתוך

ישיבה קנ"ב - 14.02.90
שאלות בעל-פה
ב' נתניהו

כוונה להמחיש את העבר, אבל אתה יודע בדיוק למה כוונתי. במקום שיש יהודים ויש תזוזה חברתית או פוליטית חריפה, היהודים בדרך כלל נמצאים באיזו שהיא מצוקה, לפעמים גם בסכנה גדולה.

מהידיעות שאני קיבלתי - דיברתי עם השגריר שלנו, גוב ארי, לפני יומיים, גם אתמול - הרושם שלי הוא שהיהודים כבר מבינים שעלולה להיות בעיה כזאת, ואני חושב שכרגע נשאר את זה להערכותיהם. הם כבר מבינים שיש שם בעיה זה זמן מה. כפי שאתה יודע, יש הגירה מתמשכת של יהודים מדרום אפריקה, לפחות בחמש השנים האחרונות.

שבח וייס (המערך):

- - -

רחבעם זאבי (מולדת):

זו שאלה נוספת לשאלה הנוספת?

סגן שר החוץ ב' נתניהו:

אסיים ואומר רק שאנחנו בוודאי פועלים להביא את היהודים הללו לארץ. זה קשור במידה רבה לנתיבי יציאה אלטרנטיביים שיש להם, בעיקר באוסטרליה.

חיו"ר מ' וירשובסקי:

תודה.

הכנסת

מ'גב-מכנסת

ט"ז בשבט תש"ן
11/02/90

2561

לכבוד
יו"ר הכנסת
מר דב שילנסקי
הכנסת

אדוני היו"ר,

אבקש להעלות על סדר יומה של הכנסת להצעה דחופה את
הנושא:

השינויים שמתחוללים בברית"מ

דברי הסבר

השבוע החליטה המפלגה הקומוניסטית בברית"מ לבטל את
ההגמוניה שלה קהילה של ברית"מ, יש בכך פניה להקמת חברה
דמוקרטית בברית"מ.

לשינויים אלו יכולה להיות השפעה נרחבת על תהליך השלום
במזרח התיכון ע"י בניסתה של ברית"מ כשותפה לתהליך.

אשר גולדמן

בכבוד רב,

מיכה גולדמן, ח"כ

12.05.90
חבר הכנסת
אברהם כ"ס

חכנסת

חבר הכנסת

לנעחד092.BFH

המחלקה הכלכלית
מחלקה

ירושלים, 12 בספרוא 1990
י"ז בשבט תש"ן

2581

לכבוד
מחלקת שילוחים
יו"ר הכנסת,
כ.א.נ.

אדוני היושב ראש,

אבקשך להעלות על סדר יומה של הכנסת באורה דחוף את הנושא:

"הדמוקרטיזציה בברית-המועצות"

דברי ואסבר:

מבקש לדון בדחיות במשמעות החלטות הוועד המרכזי לבטל את סעיף 6
בחוקה הסובייטית לאפשר למפלגות אחרות להתחיל את האליה המוליד הסובייטי.

בכבוד רב,

ח"כ עוזי לנדאו
1.3/1.1

ד - פאפיר - 100

100 (100) - 100

* 100 100
100

* 100 100

* 100 100 - 100
100 100

תשובה להצעה דחופה לסדר היום של ח"כ גולדמן וח"כ ע. לנדאו

השנינויים הדמוקרטיים בברה"מ

1. ישראל חברת על מנחת הדמוקרטיזציה בברה"מ ---- מקווים שתעמיק ---- ירדו טבעית בין דמוקרטיות ---- הניסיון של מזא"ר ---- התנערות מטעויות העבר של הרודנות ---- חידוש יחסים עם ישראל.
2. הלקח העיקרי של ואירועים בברה"מ: העמידה הנחושה של המערב היא שהביאה לשנינויים ---- גם לרייגן קראו ב-82 "מחדד מלחמה" ו"סרבן שלום" ---- הנחישות מביאה הפסדה וההפשרה מביאה התפייסות ושלום.
4. אומרים שהכל משתנה ורק אנחנו לא משתנים ---- מה שלא משתנה הוא המורח התיכון ---- אין דמוקרטיזציה במדינות ערב ---- אין סאדרכ לובי או האוול סורי ---- גם ערפאת הוא לא בדיוק לך ואלנסה ---- כשתיה דמוקרטיה במזה"ת יבוא גם שלום אמת ---- עד אז נצטרך לעמוד בנחישות כשם שעמד המערב מול ראיוס הסובייטי.
5. עם זאת יש לדמוקרטיזציה השפעות חשובות עלינו ---- גם ברכה גדולה אבל גם איום.
6. ✓ הברכה: מתאפשרת יציאה המונית של היהודים לישראל ---- יש עדיין מספר מכשולים ביורוקרטיים בדרך היוצאים ---- במיוחד מפריע העדר טיסות ישירות ---- הסובייטים חתמו על הסכם ועופה אך מעכבים האשור הפוליטי ---- שה"ח שווארדנאזה הכטיח לארגס שלא יהיו עיכובים פוליטיים ---- אנו מצפים למימוש ההסכם וההבטחה ---- הכלל היסודי ביחסים בין דמוקרטיות הוא שהסכמים יש לכבד ---- אם לא - תחערער האמינות של ברה"מ ויווצר ספק במחויבותה לנורמות מקובלות ביחסים בין מדינות.

5. בדמוקרטיזציה יש גם איום ----- עליית האנטישמיות ---- דיבורים על פוגרומים ---- תופעות מסוג זה אסור שיחרשו במדינה דמוקרטית והיא חייבת להילחם בהן ---- ממשלת ברה"מ מודעת הייטב לתוצאות הוצרסניות מבחינה אם תאפשר לאנטישמיות רצחנית להשתולל.

6. הארועים מתפתחים והמהירות עצומה ---- מקווים שהדמוקרטיזציה תמשך ---- שממשלת ברה"מ ועמה ישכילו להתמודד עם האתגרים של הדמוקרטיה.

לנצ' לפקדון א. וינצ' /
1/14 - 1/15.

רשמי

טל' 3757

י"ח שבט תש"ן
13 בפברואר 1990
סטר 103.01

57939

בריה"מ - החלטות הוועד המרכזי
תשובה להצעות לסדר היום

יש לבדוק על השינויים שהתקבלו בבריה"מ החדשות הטבות ומהוות תחילת עידן חדש בהיסטוריה של מדינה זו.

החלטת הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית מהווה אישור לביטול ההגמוניה של המפלגה ומשמעותו וויתורה על מונופוליו לשלטון בבריה"מ. החלטה לאשר ביטול סעיף 6 לחוקת בריה"מ מהווה צעד נוסף בדרך הרפורמות שהתווה גורבצ'וב המתבטאת בהמשך המגמה של מעבר ממשטר חד מפלגתי לדמוקרטיה פוליטית רב מפלגתית. אם ההחלטה שהתקבלה ב-7 בפברואר תזכה ברוב בהצבעות בכינוס הסובייט העליון העומד להתכנס עוד החודש וביוני בהונגרס המפלגה אנו נהיה עדים שכוחות פוליטיים חדשים מכים שורשים וכפי שהגדיר זאת שר החוץ של בריה"מ אדוארד שורדנדזה "צעדה של מרכז המפלגה מקרב אותנו יותר למצב של חברה הומנית ודמוקרטית".

מטבע הדברים הדיונים שהתנהלו לפני מספר ימים במוסקבה הבעו מהלך ההתפתחויות, הווה אומר, הפרלמנט, מתחיל לרקום עוד וגידים בעוד שהמפלגה אינה מוזכרת עוד בשורה הראשונה דבר המשקף מהפך בחיי בריה"מ. מובן כי זו דרך קשה וודאי יש רבים שאינם מסוגלים לחיות עם המסקנות החדשות הקשות המבטאים שינויים מרחיקי לכת להראת דמוקרטיזציה.

המאבה בין מצדדי הרפורמות לבין אלה שאינם מוכנים להקבל עול השינויים עדיין לא הסתיים. כבר בחדשים הקרובים יתקיימו בחירות עירוניות וברפובליקות ואלה יסמלו לראשונה מאבה בין מועמדים שייצגו כנראה קבוצות בעלות אוריינטציה פוליטית שונה - ביטוי לפלורליזם המבשיל בבריה"מ.

אנו עדים לשינויים רבי משמעות בזירה הפוליטית במדינה זו התגבשות
דפוסי מחשבה חדשים שהחלו עוד במחצית 1986. מאותה עת החלו הרפורמות;
הרחבת סמכויות הפרלמנטים המקומיים, העברת הכח מהמפלגה לממשלה, הפיכת
הפרלמנט לגוף מחוקה ממשי והצעד האחרון בהשת גורבצ'וב מהנהגת המפלגה
הקומוניסטית לוותר על בלעדיותה בשלטון.

מוקדם מדי לשפוט אם לשינויים הדרמטיים במוסהבה שאנו עדים להם היום
תהיה השפעה על כניסתה של בדיה"מ כשותפה לתהליך המדיני. אנו עדיין
איננו רואים שינויים מהותיים בעמדותיה הבסיסיות לגבי הסכסוך
באזורנו.

עם זאת אנו צופים שהליכים אלה יורזו החלטת בדיה"מ לחדש היחסים עם
ישראל ולנקוט במדיניות מאוזנת יותר לגבי תהליך עשיית השלום באזורנו.

מנהל מזא"ד 1

① לשון קודש - לשון קודש
← לשון קודש

לשון קודש.

לשון קודש - לשון קודש.

לשון קודש -

לשון קודש - לשון קודש.

② לשון קודש - לשון קודש
לשון קודש - לשון קודש.

לשון קודש - לשון קודש.

③ לשון קודש - לשון קודש
לשון קודש - לשון קודש.

③ לשון קודש - לשון קודש
לשון קודש - לשון קודש.

לשון קודש - לשון קודש.

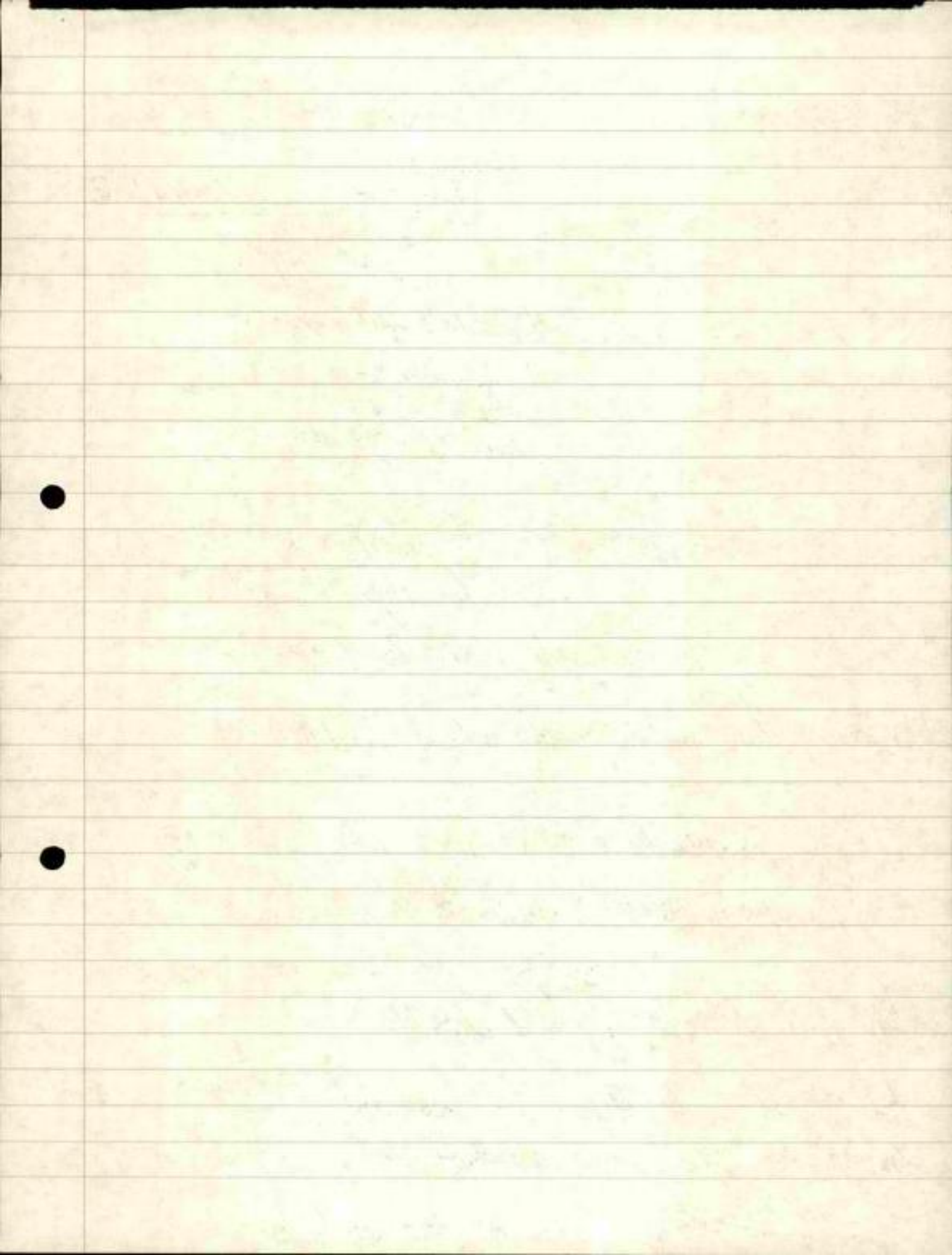
לשון קודש - לשון קודש.

לשון קודש - לשון קודש.

לשון קודש - לשון קודש.

לשון קודש - לשון קודש.

לשון קודש - לשון קודש.

4. ה'לדרה :

ה'לדרה ד'מאנה ד'מאנה

ה'לדרה ד'מאנה

ה'לדרה ד'מאנה

ה'לדרה ד'מאנה

ה'לדרה ד'מאנה

ה'לדרה ד'מאנה

↓

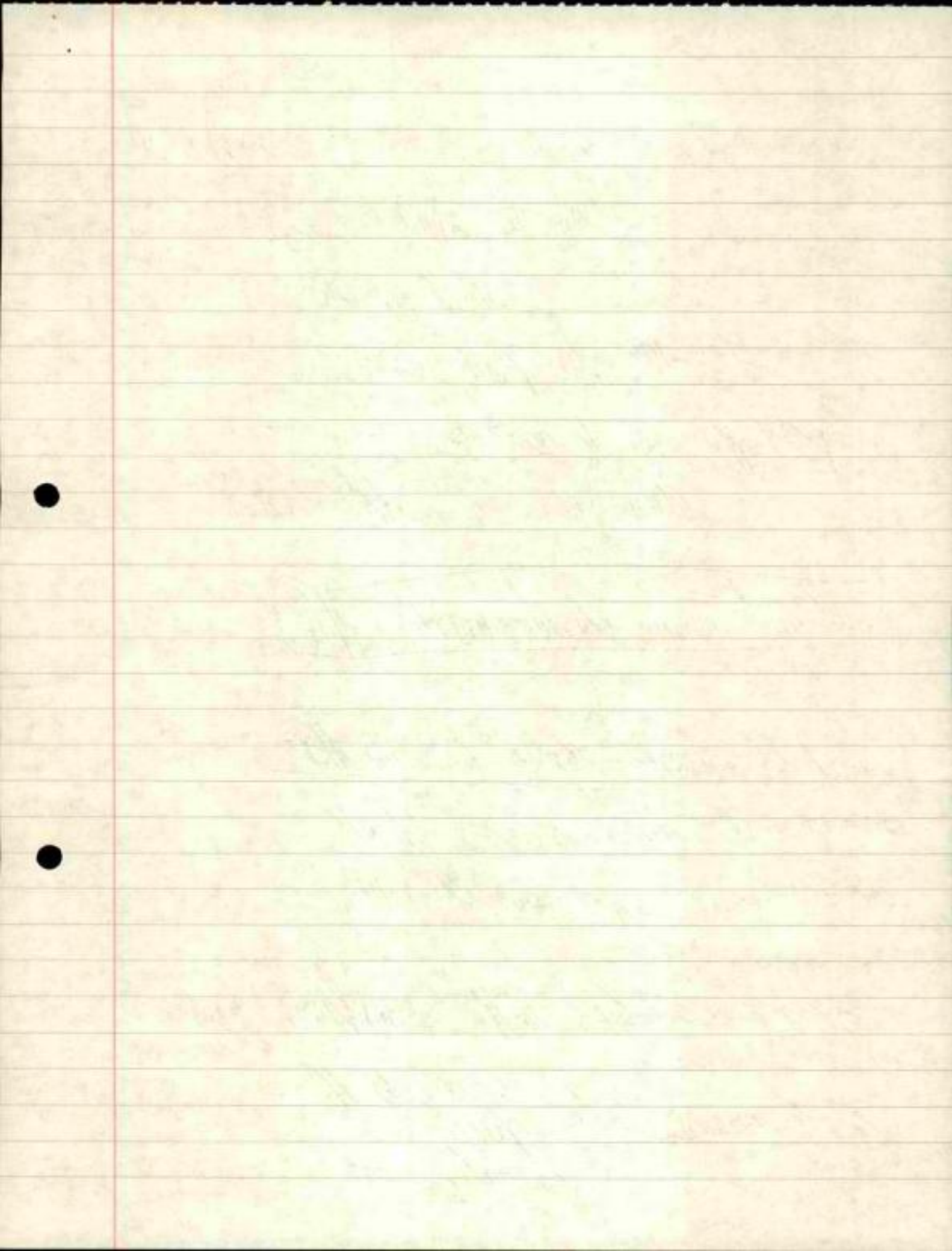
ה'לדרה ד'מאנה

ה'לדרה ד'מאנה

ה'לדרה ד'מאנה

⑤ ה'לדרה ד'מאנה

ה'לדרה ד'מאנה

חבר הכנסת
יגאל ביבי

ב"ה ירושלים, כ"ח בכסלו התש"ן
26 בדצמבר 1989

ש א י ל ת א

1070

אל: שר החוץ,
מאת: ח"כ יגאל ביבי,

היהודים ברפובליקות המוסלמיות בברית המועצות

צירים המשתתפים בכינוס הארגונים והקהילות היהודיות בברית המועצות הנערך במוסקווה, הביעו חשש כבד לגורל היהודים באזורים שונים ברחבי ברית המועצות ובעיקר ברפובליקות המוסלמיות באסיה בעקבות התגברות ~~(א)~~ האנטישמיות ~~(א)~~. בעיר סחינוואלי, במחוז דרום אוסטיה שבגרוזיה, מרבית 126 המשפחות היהודיות החיות במקום מבקשות לעלות מיד לישראל לאחר שבני המיעוט האוסטי מאשימים את ישראל באספקת עוזים לגרוזינים, התובעים לבטל את המעמד האוטונומי של האוסטים. נמסר עוד כי מאות יהודים צובאים מדי יום על פתח בנין המשלחת הקונסולרית הישראלית במוסקווה וממתינים שעות ארוכות בקור ובשלג, כדי לקבל אשרת יציאה לישראל.

אודה לכב' אם ישיבני:

- א. מה עושה משרדך על מנת להטב את תשומת לב שלטונות ברית המועצות לסכנה האופפת את היהודים בעיקר ברפובליקות המוסלמיות?
- ב. האם ניתן להקל על המבקשים לקבל אשרה בקונסוליה במוסקווה ~~על מנת שלא יאלצו לחכות זמן רב בתנאים קשים?~~

בכבוד רב,
ח"כ יגאל ביבי

23

